

Sc an

การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน
สำหรับนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา
จังหวัดอุดรธานี

นายเสถียร พรมดี

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต^๑
แผนกวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**The Use of a Computer Assisted Instruction Program in Physics on the Topic of
Energy for Mathayom Suksa IV Students of NongSaeng Wittayasuksa School in
Udon Thani Province**

Mr. Satian Pomdee

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educationnal Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2009

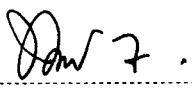
หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่องพลังงาน
 สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4
 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุดรธานี
 ชื่อและนามสกุล นายเสถียร พรมดี
 แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
 สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ jin danurak

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
 ฉบับนี้แล้ว

 ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ชำนาญ เชาวกิรติพงศ์)

คณะกรรมการบันทึกศึกษา ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
 ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

 (รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์)
 ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์
 วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2553

๔

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน
สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุดรธานี

ผู้ศึกษา นายเสถียร พรมดี ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 และ (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 42 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ การหาค่าประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า (1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพ $76.56/75.11$ และ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน พลังงาน มัธยมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จด้วยดี ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ รองศาสตราจารย์ชำนาญ เขาวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการศึกษาค้นคว้า
อิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่ตั้งต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึก³
ทราบชัดในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยา ธรรมมา อาจารย์อัชยาศัย ไอมวงศ์ และ
อาจารย์สมยศ ทิศเที่ยงแท้ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ตรวจสอบคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ขอขอบพระคุณอาจารย์ธีระพงษ์ เพพรังสฤษฎ์ อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนบ้านนาฝาย
อาจารย์ณรงค์ คำใหม่ อาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา อาจารย์ธงชัย พรเมเลิศ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือตรวจสอบข้อมูลพร่อง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช และ
เพื่อนนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้และผู้ที่มี
ส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือและให้
กำลังใจตลอดมา

ประโภชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบให้เด่นพอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

เสถียร พรหมดี

มกราคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	1
กิตติกรรมประกาศ	1
สารบัญตาราง	9
สารบัญภาพ	11
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
ทฤษฎีและจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	6
การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	37
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	37
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	47
การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	50
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	51
สรุปการวิจัย	51
อภิปรายผล	53
ข้อเสนอแนะ	54

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	61
ก บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	62
ข เนื้อหาแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบ	114
ค วิเคราะห์ความตรงซึ่งเนื้อหา	121
ง แบบประเมินคุณภาพนักเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	127
จ แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียน	130
ฉ ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	132
ช คู่มือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	137
ช แผนการจัดการเรียนรู้	145
ฉ รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	156
ญ ข้อมูลความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูล	163
ประวัติผู้ศึกษา	165

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 วิเคราะห์เนื้อหาเรื่อง พลังงาน	38
ตารางที่ 4.1 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบบหนึ่งต่อหนึ่ง	47
ตารางที่ 4.2 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์แบบกลุ่มเล็ก	48
ตารางที่ 4.3 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนภาคสนาม	49
ตารางที่ 4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน	50
ตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจของผู้เรียน	50

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ลักษณะโครงการสร้างเนื้อท่าแบบสีน้ำดرج	9
ภาพที่ 2.2 ลักษณะโครงการสร้างเนื้อท่าแบบสาขา	10
ภาพที่ 2.3 ลักษณะโครงการสร้างเนื้อท่าภายในแบบสีหอยลายมิว	11
ภาพที่ 2.4 ลักษณะโครงการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเพณีวิวเตอร์	18
ภาพที่ 2.5 ลักษณะโครงการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเพณีกีกหัด	19
ภาพที่ 2.6 ลักษณะโครงการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเพณีกล่อง.....	20
ภาพที่ 2.7 ลักษณะโครงการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเพณีกอก	21
ภาพที่ 2.8 ลักษณะโครงการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเพณีกอดกอด	22
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	40

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นการสร้างกลไกในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้ตอบสนองต่อความต้องการของบุคคล ผู้เรียน ให้มีศักยภาพในการแข่งขันและร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ในสังคมโลก (กรมวิชาการ 2545)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศไทย ที่ต้องการค้ำประกันคุณภาพ ให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสามารถในการแข่งขัน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย และเป็นสากล รวมทั้งประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ตามความถนัด ความสนใจและความสามารถแต่ละบุคคล หลักสูตรแกนกลางเป็นหลักสูตรที่มีความชัดเจน กำหนดมาตรฐานอย่างชัดเจน ซึ่งถือเป็นมาตรฐาน การเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ และมาตรฐาน การเรียนรู้ช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดี การดำรงชีวิต การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ ส่วนสถานศึกษาให้จัดทำสาระเป็นรายปีหรือรายภาค ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชน สังคม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่สำคัญที่สุด ที่เป็นสมाचิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนและประเทศไทย รวมทั้งจัดให้สอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม เป้าหมาย การจัดการศึกษาตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผู้เรียนจะได้รับความสำคัญด้านความรู้ ด้านคุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเชิดชลักษณ์ผู้เรียนเป็นสำคัญ ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามเอกภาพให้ความรู้และทักษะกระบวนการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความเข้าใจเรื่องการจัดการ การนำร่องรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลย์ ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ดังนี้จึงได้จัดทำสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะกระบวนการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรม

ของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่มสาระคือ 1) ภาษาไทย 2) สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3) คณิตศาสตร์ 4) วิทยาศาสตร์ 5) ศิลปะ 6) สื่อฯ 7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8) ภาษาต่างประเทศ (กรนวิชาการ 2544: 2 - 5)

วิทยาศาสตร์นับหนทางสำคัญในสังคมโลกปัจจุบันและอนาคต ทำให้มีการนิยมหุ้นส่วนความคิด คิดอย่างมีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ คิดวิเคราะห์ คิดเป็นระบบ คิดเป็นระเบียบมีแบบแผน คัดเลือกใช้แล้วแก้ปัญหา ให้อ่านงูกรดองและเหมาะสม เครื่องมือเครื่องใช้เพื่ออ่านว่าความสะดวกในชีวิตประจำวันและในการทำงาน ล้วนเป็นผลของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์ วิทยาศาสตร์ยังช่วยพัฒนามุ่งมั่นให้สมบูรณ์ มีความสมดุลทั้งร่างกายและจิตใจ สดชื่นปิตุญญาและอารมณ์ สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข (กรนวิชาการ 2544: 1) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เป็นนุ่มนวลที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สดชื่นปิตุญญาความรู้และคุณธรรม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 23(5) จึงกำหนดให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สำหรับการศึกษาวิทยาศาสตร์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน เปิดโอกาสให้เยาวชนทุกคนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิตตามศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น รวมทั้งนำไปเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อ ดังนั้น จึงเป็นความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่ต้องจัดสาธารณะการเรียนรู้ ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียนแต่ละคน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

การจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ขึ้นหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาในทุกด้าน โดยเน้นความสำคัญด้านความรู้ด้านทักษะกระบวนการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม การจัดการเรียนรู้ก្នิฏจักรส่วนรวม สาระวิทยาศาสตร์ ด้องค่านึงผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมต้องสอดคล้องกับบุคคลภาวะ ความพร้อม ความสนใจ พื้นฐานความรู้ และความสนใจของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จากการปฏิบัติ ฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา กิจกรรมการเรียนการสอนต้องผสมผสานสาระด้านเนื้อหาและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนปูกฝักคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม อุปถัมภ์แห่งความสุขแก่ผู้เรียน (กรนวิชาการ 2544: 184)

การจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ครุผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นบุคคลที่บูนาห์และความสำคัญที่จะให้เกิดการเรียนรู้บรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ ครุผู้สอนต้องมี

ระบบการจัดการ การวางแผน มีความสามารถในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายใช้สื่อและเทคโนโลยี ให้อ่าย่างอย่างเหมาะสม สื่อเป็นสิ่งที่มีบทบาทสำคัญ โดยตรงต่อผู้เรียนสื่อที่ใช้ในการเรียนรู้วิชา วิทยาศาสตร์เป็นรายบุคคลนิเทศประเทตตามลักษณะของสื่อดังนี้ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือเรียน บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนการถูน สื่อวัสดุ เช่น วิดีโอหนังสือ การเรียน เกมเพลย์ และ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

การเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันกับยุคเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารซึ่งมีผลต่อ การค่ารังวิวัฒน์ของคนในสังคม เทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งสำคัญโดยเฉพาะในด้านการเรียนการสอน ได้ถูกนำมาเป็นสื่อเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน มีการนำมาพัฒนาเป็นสื่อต่างๆ สื่อบันทึกคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีความเหมาะสมในการแสดงผลในรูปของ ข้อความ กราฟิก แสง สี เสียง ภาพเคลื่อนไหว และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบทเรียน (ขัยทัศน์ เกียรติยาภูล และคณะ 2544) ใน การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตอนบท (ดันพิพัฒน์) เลาหจรัสแสง (2544: 12) ได้กล่าวว่า ช่วยให้ผู้เรียนอ่อนสามารถเรียนนอกเวลาเรียน ใช้ฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมความรู้ ปรับปรุง การเรียนการสอนของตนเองให้ทันสู่อิน ได้ ขัยทัศน์ เกียรติยาภูลและคณะ (2544: 2) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์เป็นสื่อการเรียนการสอนรายบุคคลที่สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตาม ความสามารถของแต่ละบุคคลในเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องรอข้อมูลข้อมูลกันกลับจากครู บุรณะชัย สน ชัย (2542: 14) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสนองความต้องการในการเรียนรู้ ที่กำเนิด ความแตกต่างระหว่างบุคคลและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามเวลาที่สะดวกและนอกร้านนี้ชัย ชัยแก้วปัญหาการขาดแคลนครุและสอนผู้เรียน ได้จำนวนมากๆ ในเวลาเดียวกัน

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนาสื่อในลักษณะสื่อประสม นาช่วยในการนำเสนอบทเรียนใน รูปองค์บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง พลังงาน เพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาฟิสิกส์ (สาระเพิ่มเติม) ระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอนให้ ทันสมัยยิ่งขึ้น และขั้นจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพลังงานในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเป็น พื้นฐานในการศึกษาต่อในชั้นสูง ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพ ของผู้เรียนในโรงเรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับ

นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 / 75

3.2 นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาค เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี จำนวน 2 ห้อง จำนวน 80 คน ที่เลือกเรียนรายวิชาฟิสิกส์ ว 41102 ซึ่งเป็นสาระเพิ่มเติม

4.2 เนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ เนื้อหาวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2551 โรงเรียน หนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

4.3.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

4.3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง บทเรียนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นแล้วเสนอผ่านทางโปรแกรม

ก่อนพิเศษ化โดยผู้เรียนสามารถเรียนรู้หรือได้ตอบและประเมินผลกับเครื่องคอมพิวเตอร์โดยตรง

5.2 วิธีสอนโดยใช้บทเรียนตอนพิเศษหรือช่วยสอน หมายถึง การสอนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้จัดสร้างขึ้น โดยผู้เรียนเรียนปฏิบัติและทบทวนด้วยตนเองบนเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นราชบุคคลตาม เอกสารคู่มือการใช้โปรแกรมโดยมีครุภัณฑ์แบบแนวทางการแก้ปัญหาในการใช้โปรแกรมบทเรียน

5.3 ผลลัพธ์จากการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผล สำฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนตอนพิเศษช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้จัดสร้างขึ้น

5.4 ประสิทธิภาพของบทเรียนตอนพิเศษหรือช่วยสอน หมายถึง คุณภาพของบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งวัดจาก เกณฑ์มาตรฐาน E_1/E_2 หรือ $75/75$ เมื่อ

E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยในการ ทำกิจกรรมระหว่างเรียน

E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของการ ทดสอบหลังเรียนด้วยบทเรียนตอนพิเศษช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้บทเรียนตอนพิเศษช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

6.2 เป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนรู้วิชาพิสิกส์ โดยใช้บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
  - 1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
  - 1.2 จิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
  - 2.1 ความหมายของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
  - 2.2 ประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
  - 2.3 การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
  - 2.4 หลักการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
  - 2.5 ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
  - 2.6 โปรแกรม Authorware
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. ทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ตอนมพร (คันพิพัฒน์) เลาหจรัสแสง (2541:50-67) และไชยบศ เรืองสุวรรณ (2541:1-2) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีและจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่ยาวยกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ได้แก่

1.1.1 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (*Behaviorism*) เชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์เป็นสิ่งสามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมภายนอก คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ออกแบบตามแนวคิดทฤษฎีนี้จะมีโครงสร้างของบทเรียนในลักษณะเชิงเส้นตรง (*Linear*) โดยผู้เรียนทุกคนจะได้รับการเสนอเนื้อหา ในลำดับที่เหมือนกันและตายตัว และคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ออกแบบแนวคิดของทฤษฎีนี้จะบังคับให้ผู้เรียนผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ตามวัตถุประสงค์เสียก่อนจึงสามารถ

ผ่านไปศึกษาต่อข้างหน้าของวัสดุประสร์ติดไป หากไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จะต้องกลับไปศึกษาในเนื้อหาเดิมอีกครั้งจนกว่าจะผ่านการประเมิน

1.1.2 ทฤษฎีปัญญาณิยม (Cognitivism) เชื่อว่า พฤติกรรมมนุษย์นั้นเป็นเรื่องภายในจิตใจ จึงทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ในลักษณะสาขา (Branching) ของคราวเดอร์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ออกแบบตามแนวคิดของทฤษฎีนี้จะมีโครงสร้างของบทเรียนเป็นแบบสาขา โดยผู้เรียนทุกคนจะได้รับการเสนอเนื้อหาในลำดับที่ไม่เหมือนกันจะขึ้นอยู่กับความสามารถ ความสนใจ ความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1.3 ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) เชื่อว่า โครงสร้างภายในของความรู้ที่มนุษย์มีอยู่นั้นจะมีลักษณะเป็นกรุ่นที่มีการเชื่อมโยงกันอยู่ ในการเรียนรู้จะໄระใหม่ๆ นั้น มนุษย์จะนำความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับนั้นไปเพิ่มโยงกับกรุ่นความรู้ที่มีอยู่เดิม

1.1.4 ทฤษฎีความยืดหยุ่นทางปัญญา (Cognitive Flexibility Theory) เชื่อว่า ความรู้และองค์ความรู้นั้นมีโครงสร้างที่แน่นชัดและสลับซับซ้อนมากน้อยแตกต่างกัน แนวคิดในเรื่องความยืดหยุ่นทางปัญญา ส่งผลให้เกิดแนวคิดในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อตอบสนองต่อโครงสร้างองค์ความรู้ที่แตกต่างกันได้แก่ แนวคิดในเรื่องการออกแบบบทเรียนสื่อหلامยมิติ (hypermedia)

แม้ว่าทฤษฎีโครงสร้างทางปัญญาและและทฤษฎีความยืดหยุ่นทางปัญญาจะมีความแตกต่างกันทางค้านความคิด แต่ทฤษฎีทั้งสองต่างก็ส่งผลต่อการออกแบบบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในปัจจุบันในลักษณะที่ใกล้เคียงกันกล่าวคือ ทฤษฎีทั้งสองต่างสนับสนุน แนวคิดการจัดระบบโครงสร้างการนำเสนอเนื้อหาบทเรียนในลักษณะสื่อหلامยมิติจะอนุญาตให้ผู้เรียนทุกคนมีอิสระในการควบคุมการเรียนของตัวเอง ตามความสามารถ ความสนใจ ความสนใจ และพื้นฐานความรู้ของตน ได้อย่างเต็มที่ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ออกแบบตามแนวคิดของทฤษฎีทั้งสองจะมีโครงสร้างของบทเรียนแบบสื่อหلامยมิติ ในลักษณะ ไข่ไข่ (เนื้อในไข่แยกนุ่ม) โดยผู้เรียนทุกคนจะได้รับการเสนอเนื้อหาในลำดับที่ไม่เหมือนกันและไม่ตายตัว โดยเนื้อหาที่ได้รับการนำเสนอขึ้นอยู่กับ ความสามารถ ความสนใจ ความสนใจ ความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างการออกแบบตามแนวคิดของทฤษฎีทั้งสองกับการออกแบบตามแนวคิดของทฤษฎีปัญญา นิยมก็คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ออกแบบตามแนวคิดของทฤษฎีทั้งสองจะให้ความอิสระในการควบคุมการเรียนของตนของมากกว่า เมื่อจากการออกแบบที่สนับสนุนโครงสร้างความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่ถูกซึ้งและสลับซับซ้อนมากกว่าที่นั้นเอง

1.2 อัตลักษณ์ที่มีต่อกันของการเรียนรู้ที่มีต่อกันของการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แนวคิดจิตวิทยาด้านพุทธิพิสัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ได้แก่

1.2.1 ความสนใจและการรับรู้อย่างถูกต้อง (*Attention and Perception*)

การเรียนรู้ของมนุษย์เกิดจากการสนใจสิ่ง外界 และรับรู้สิ่ง外界ต่างๆอย่างถูกต้องอย่างไรก็คือ หากสิ่ง外界มีกันหลายตัวและมนุษย์ไม่ให้ความสนใจกับสิ่ง外界อย่างเดิมที่ การรับรู้ที่ต้องการก็ไม่เกิดขึ้น ดังนั้นคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่คือต้องออกแบบให้เกิดการรับรู้ที่ง่าย และเพียงตรงที่สุด การที่จะให้ผู้เรียนเกิดความสนใจกับสิ่ง外界และรับรู้สิ่ง外界ได้อย่างถูกต้องนั้น ผู้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านต่างๆ ได้แก่ รายละเอียดและความหนืิอนจริง ของบทเรียน ซึ่งกับคุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละคนกุ่น เนื่อง ผู้เรียนเป็นเด็กจากไม่ชอบที่จะใช้ บทเรียนที่มีภาพเหมือนจริงหรือบทเรียนที่เดินไปด้วยรายละเอียดมากนัก ในขณะที่ผู้เรียนเป็น ผู้ใหญ่ต้องการที่จะเห็นบทเรียนเหมือนจริงและต้องการที่จะดูรายละเอียดของบทเรียนมากกว่า การใช้สื่อประสมและเทคนิคพิเศษทางภาษาต่างๆเข้ามาเสริมบทเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความ สนใจ ไม่ว่าจะเป็นการใช้เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว นอกจากนี้ผู้สร้างต้องพิจารณาถึง การออกแบบหน้าจอ การวางแผนตำแหน่งของสื่อต่างๆบนหน้าจอ การเลือกชนิดและขนาดของตัวอักษร การเลือกสีที่ใช้ในบทเรียนอีกด้วย

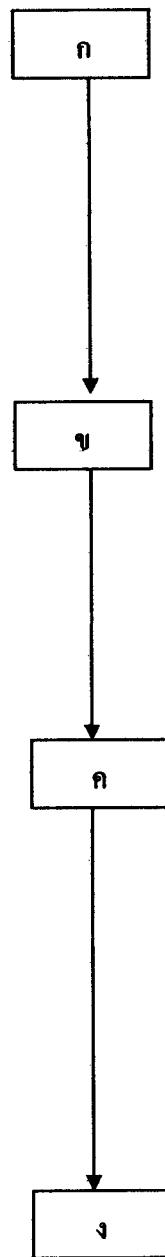
การรับรู้ที่ถูกต้องจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผู้เรียนให้ความสนใจกับสิ่ง外界ที่ถูกต้อง ตลอดทั้งบทเรียน ไม่ใช่ช่วงแรกของบทเรียนเท่านั้น ผู้สร้างยังต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อการ รับรู้อันได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียน ระดับอายุ ความสนใจ ความรู้พื้นฐาน ความยากง่ายของ บทเรียน ความคุ้นเคยกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ความเร็วช้าของการเรียนรู้ การรับรู้การให้ความ สนใจของผู้เรียนนับว่ามีความสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่นำการออกแบบหน้าจอ รูปแบบการ ปฏิสัมพันธ์และการสร้างแรงจูงใจต่างๆ

1.2.2 การจดจำ (*Memor*) เป็นเทคนิคการเรียนเพื่อช่วยในการจดจำสิ่งต่างๆเป็น สิ่งจำเป็นที่ผู้สร้างบทเรียนต้องคำนึงถึงหลักกฎหมายสำคัญที่จะช่วยในการจดจำได้ดี 2 ประการ คือ หลักในการจดจำเป็น โครงสร้างเนื้อหาและการทำซ้ำ

เมื่อเปรียบเทียบทั้ง 2 วิธีแล้ว วิธีจัดโครงสร้างเนื้อหาให้เป็นระเบียบและ แสดงให้ผู้เรียนคุณนี้เป็นสิ่งที่ง่ายและมีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีการให้ผู้เรียนทำซ้ำๆ เพราะการจัด โครงสร้างเนื้อหาให้เป็นระเบียบจะช่วยในการคึงคุกข้อมูลความรู้กลับนาใช้กายนหลังหนือที่เรียกว่า การระลึกได้ งานนี้วิจัยรายงานการแบ่งการจัดระบบเนื้อหาออกเป็น 3 ลักษณะคือ ลักษณะเชิง เส้นตรง ลักษณะสาขา และลักษณะสื่อหลาภยมิติ

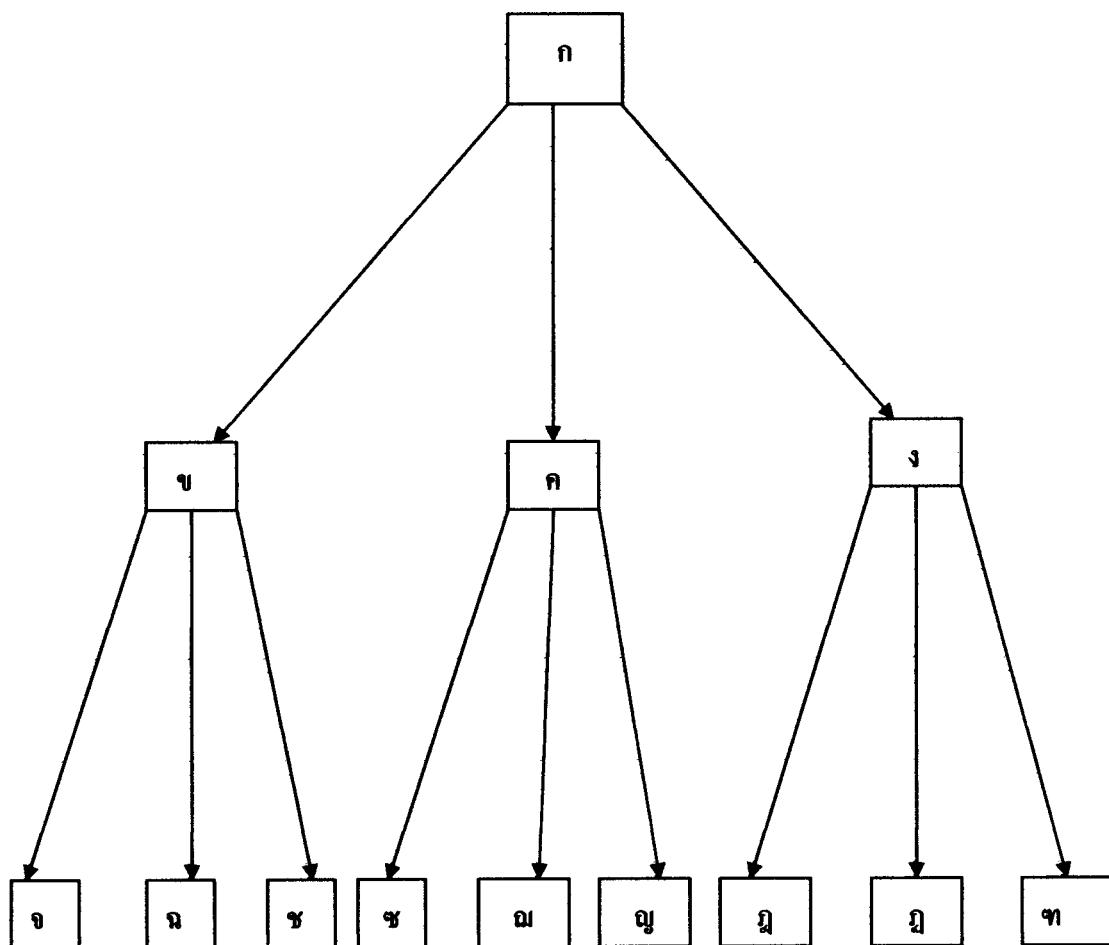
1) ลักษณะเชิงเส้นตรง การจัดโครงสร้างในลักษณะนี้เป็นแนวคิดของทฤษฎี พฤติกรรมนิยมเป็นการเสนอเนื้อหาในลักษณะที่ตายตัว เช่น จาก ก ไป ข ไป ค ไป ง ตามลำดับไปเรื่อยๆ ซึ่งการจัดโครงสร้างเนื้อหาในลักษณะนี้ เป็นไปตามลำดับที่ผู้สอนได้พิจารณา

แล้วว่า เป็นลำดับการสอนที่คิดที่สุด การจัดโครงสร้างเนื้อหาในลักษณะเชิงเส้นตรงหมายความว่า ในลักษณะเป็นขั้นตอน เช่น ความรู้เกี่ยวกับการท่องอาหาร การซ่อนเครื่องชนิดต่างๆ ศูนย์ออกแบบ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ควรพิจารณาเลือกการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะเชิงเส้นตรงนี้ ให้ เหมาะกับลักษณะของเนื้อหาเท่านั้น ดังภาพที่ 2.1

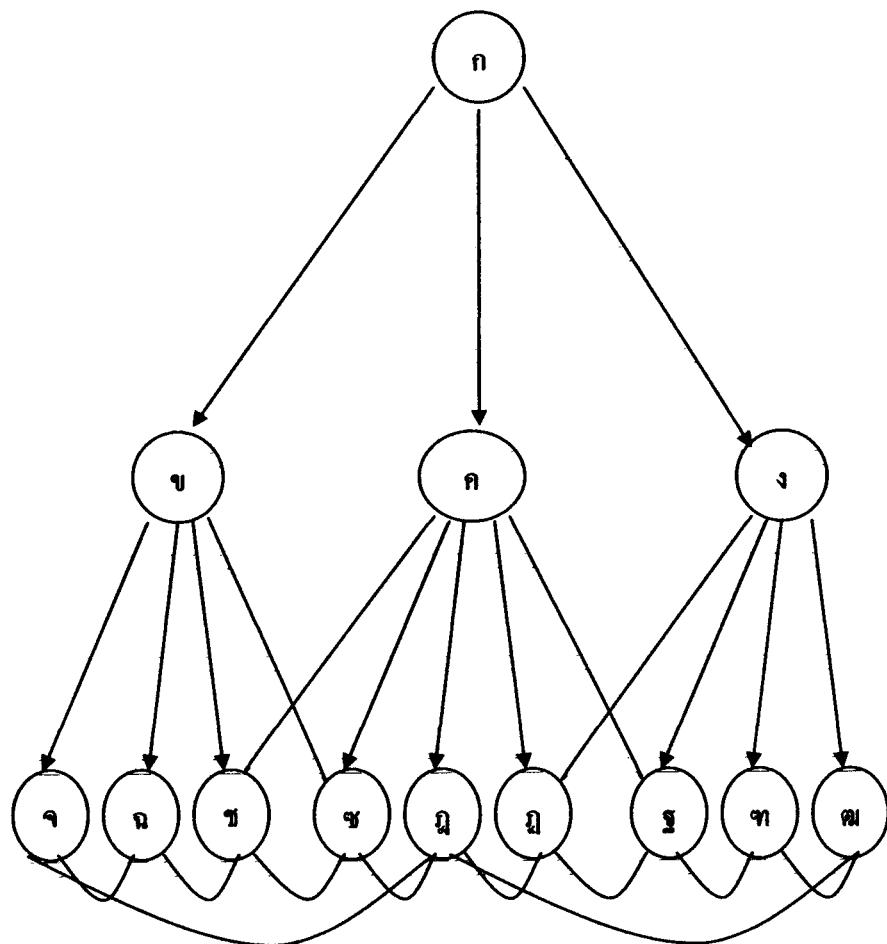
ภาพที่ 2.1 ลักษณะโครงสร้างเนื้อหาเชิงเส้นตรง

2) สักษยะสาขา การจัดโครงสร้างข้อมูลในลักษณะสาขาเป็นแนวคิดของทฤษฎีปัญญาภิมุกติเป็นการนำเสนอเนื้อหาในลักษณะแตกกิ่ง การจัดโครงสร้างเนื้อหาในลักษณะสาขานี้หมายความว่าในลักษณะเดียวกันนี้ในลักษณะการอธิบายและความรู้ในลักษณะเงื่อนไขซึ่งเป็นความรู้ประเภทที่ไม่ต้องการลำดับการเรียนรู้ที่ตายตัว การจัดระเบียบเนื้อหาในลักษณะสาขาเกิดจากแนวคิดเกี่ยวกับความแตกต่างภายในของมนุษย์ ซึ่งการออกแบบในลักษณะนี้จะทำให้ผู้เรียนมีอิสระในการควบคุมการเรียนของตนมากกว่าที่เรียนที่ออกแบบในลักษณะบทเรียนเชิงเส้นตรง เพราะผู้เรียนสามารถเลือกลำดับการนำเสนอเนื้อหาที่เรียนแบบพิเศษหรือแบบทดสอบตามความสามารถ ความสนใจ ความสนใจของตน ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 ลักษณะโครงสร้างเนื้อหาแบบสาขา

3.) ลักษณะสื่อหلامนิติ (*Hypertext or Hypermedia*) การจัดโครงสร้างในลักษณะสื่อหلامนิติเป็นแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีความยืดหยุ่นทางปัญญา (Cognitive Flexibility) และทฤษฎีโครงสร้างทางความรู้ (Schema Theory) การจัดโครงสร้างข้อมูลในลักษณะสื่อหلامนิติเป็นการวางแผนเบี่ยงเนื้อหาในลักษณะไขแมงมุมซึ่งแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนเชื่อมโยงกันอยู่อาจเป็นโครงสร้างหลักโดยรวมหรือเป็นโครงสร้างภายในซึ่งเป็นโครงสร้างหลักกำหนดในลักษณะของเชิงเส้นตรงหรือสาขาที่ได้ ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 ลักษณะโครงสร้างเนื้อหาภายในแบบสื่อหلامนิติ

นอกจากนี้การจัดระเบียบเนื้อหาในลักษณะต่างๆแล้วให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติซึ่งถือว่าเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยในการจดจำได้ดี การฝึกปฏิบัติซ้ำๆหมายความกับเนื้อหาความรู้ซึ่งเราไม่สามารถจัดลำดับเนื้อหาได้ ตัวอย่างที่ดีในการออกแบบให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติซ้ำไปมาได้แก่ การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ซ่อมประกอบแบบฝึกหัด ที่สอนคำศัพท์ในภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้การออกแบบคอมพิวเตอร์ซ่อมที่ช่วยในการจดจำของผู้เรียนนั้นต้องคำนึงถึงความสามารถในการเข้าใจองค์กร์เรียนด้วย

1.2.3 ความเข้าใจ (Comprehension)

การที่มนุษย์นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้นั้น ต้องผ่านขั้นตอนในการตั้งที่มนุษย์รับรู้ตามความและบูรพาการให้เข้าประสมการณ์และความรู้ในโลกปัจจุบันของมนุษย์เอง การเรียนรู้ที่ถูกต้องนั้นใช้แต่เพียงการจำและเรียกสิ่งที่เราจำได้กลับคืนมา อาจรวมไปถึงความสามารถที่จะอธิบายเปรียบเทียบ แยกแยะและประยุกต์ใช้ความรู้นั้นในสถานการณ์ที่เหมาะสม หลักการที่มีอิทธิพลมากต่อการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ซ่อมที่ช่วยสอน คือ หลักการเกี่ยวกับการได้มาซึ่งแนวคิด (Concept acquisition) และการประยุกต์ใช้กฎต่างๆ (rule application) ซึ่งหลักการทั้งสองเกี่ยวข้องโดยตรงกับแนวคิดในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ซ่อมที่ช่วยสอนเกี่ยวกับการประเมินความรู้ก่อนใช้งาน เรียน การใช้คำนิยามต่างๆ การแทรกตัวอย่าง การประยุกต์กฎ และการให้ผู้เรียนเขียนหรือเขียนโดยใช้ข้อความของตน โดยมีวัตถุประสงค์ของการเรียนเป็นตัวกำหนดครุปแบบ การนำเสนอบทเรียนคอมพิวเตอร์ซ่อมที่ช่วยสอนและกิจกรรมต่างๆในบทเรียน เช่น การเลือกออกแบบแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบในลักษณะปรนัยหรือคำถามถ้าๆ

1.2.4 ความกระตือรือร้นในการเรียน (Active Learning)

การเรียนรู้ของมนุษย์นั้นใช้เพียงแต่การสังเกตหางiven ไปถึงการปฏิบัติตัวขึ้น การนิปฐุ์สัมพันธ์ไม่เพียงแค่คงความสนใจเท่านั้น หากยังช่วยให้เกิดความรู้และทักษะใหม่ๆในผู้เรียน ข้อได้เปรียบสำคัญของคอมพิวเตอร์ซ่อมที่เหนือสื่อการสอนอื่นๆคือ ความสามารถในการติดต่อกับผู้เรียน อย่างไรก็ตามแม้จะมีการเน้นความสำคัญของการนิปฐุ์สัมพันธ์มาก พนักงานคอมพิวเตอร์ซ่อมที่ช่วยสอนมากน้อยที่ผลิตออกมานั้นจะมีนิปฐุ์สัมพันธ์ภายในบทเรียนน้อยทำให้เกิดบทเรียนน่าเบื่อหน่าย การที่จะออกแบบบทเรียนที่จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนนั้น ต้องออกแบบให้ผู้ใช้มีนิปฐุ์สัมพันธ์กับบทเรียนอย่างสนับสนุนและนิปฐุ์สัมพันธ์นั้นๆต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อหาและอื่นๆอันวายต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.2.5 แรงจูงใจ (*Motivation*)

แรงจูงใจที่เหมาะสมเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ประเภทจำลองและเกณฑ์เป็นบทเรียนที่มีประสิทธิภาพสูงในการสร้างแรงจูงใจเนื่องจากลักษณะพิเศษของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทั้งสองประเภทนี้เอง

ทฤษฎีแรงจูงใจที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้แก่

1) ทฤษฎีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก (Intrinsic and Extrinsic Motivision)

ทฤษฎีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกของเดปเปอร์ (Lepper) เชื่อว่า แรงจูงใจที่ใช้ในบทเรียน ควรเป็นแรงจูงใจภายในหรือแรงจูงใจเกี่ยวน้ำใจของกับบทเรียนมากกว่า แรงจูงใจภายนอกซึ่งเป็นแรงจูงใจที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับบทเรียน แต่เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องการ เช่น การได้เล่นเกมสนุกๆ หลังจากเรียนหรือการได้ค่าตอบแทน อย่างไรก็ตามงานวิจัยของเดปเปอร์พบว่า แรงจูงใจภายนอกอาจทำให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนน้อยลง เมื่อจากเป้าหมายของการเรียนนั้น ได้แก่ รางวัลที่จะได้มากกว่าการเรียนรู้ ในทางตรงกันข้ามแรงจูงใจที่เกี่ยวเนื่องกับบทเรียนเป็นแรงจูงใจที่ดีต่อการเรียนรู้หรืออันยั่งยืนนั่นก็คือ การสอนที่ทำให้เกิดแรงจูงใจภายในนั้นคือ การสอนที่ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนาน เล่นเพลิดเพลินและสนุกสนาน การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ทำให้เกิดแรงจูงใจภายในไว้ดังนี้

- (1) การใช้เทคนิคของเกมในบทเรียน
- (2) การใช้เทคนิคพิเศษในการนำเสนอภาพ (Visual Techniques)
- (3) การจัดการบรรยายการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกเรียนและ

สำรวจสิ่งต่างๆรอบตัว

- (4) ให้โอกาสผู้เรียนในการควบคุมการเรียนการสอน
- (5) มีกิจกรรมที่ท้าทายผู้เรียน
- (6) ทำให้ผู้เรียนเกิดความอหังการูดมากที่สุด
- (7) ให้กำลังใจในการเรียนแม้นว่าผู้เรียนทำผิด

การสร้างแรงจูงใจสามารถทำได้ทั้งในระดับนักเรียนและครุภัณฑ์ กล่าวคือ ทั้งในระดับกลุ่มหรือในการพัฒนาบทเรียนโดยรวม เช่น เป้าหมายของการเรียน รูปแบบการสอน ประเภทของปัญหา ความยากง่ายของปัญหา และในระดับการออกแบบคุณลักษณะต่างๆของบทเรียน เช่น เทคนิคการนำเสนอข้อมูลบทเรียน เทคนิคการให้ผลลัพธ์หรือการใช้สื่อรูปแบบต่างๆ

2.) ทฤษฎีการสร้างแรงจูงใจของมาโลน (*Malone*)

ปัจจัย 4 ประการทำให้เกิดแรงจูงใจตามทฤษฎีนี้ได้แก่ ความท้าทาย จินตนาการ ความอษากรู้อยากเห็น และความรู้สึกที่ได้ความคุณบทเรียนซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(1) **ความท้าทาย (Challenge)** บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนความมีความท้าทายผู้เรียน กิจกรรมที่ท้าทายผู้เรียนนี้จะมีเป้าหมายที่ชัดเจน และเหมาะสมกับผู้เรียนไม่ยากไม่ง่ายจนเกินไป นอกจากนี้ยังควรให้โอกาสผู้เรียนในการเดือกระดับความยากง่ายของกิจกรรมตามความต้องการและความสามารถ

(2) **จินตนาการ (Fantasy)** คือ การที่ผู้เรียนวาดภาพของเหตุการณ์หรือสร้างภาพว่าตัวเองอยู่ในเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง แม้นว่าปกติแล้วการสร้างภาพจินตนาการมักไปด้วยกันกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทเกม หากผู้พัฒนาเกมสามารถสร้างจินตนาการในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทอื่นๆ ได้ เช่น ตัวละคร การให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการช่วยให้ผู้เรียนสร้างภาพเองในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลที่กำลังศึกษาอยู่

(3) **ความอษากรู้อยากเห็น (Curiosity)** ความอษากรู้อยากเห็นสามารถแบ่งออกได้ 2 ลักษณะ ได้แก่

ก. **ความอษากรู้อยากเห็นทางความรู้สึก (Sensory curiosity)** ความอษากรู้อยากเห็นที่เริ่มจากกระบวนการกระตุ้นผ่านทางการได้ยิน และการเห็น โดยสิ่งเร้าที่เปลกใหม่และดึงดูดความสนใจ การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้สื่อรูปแบบต่างๆ ในการนำเสนอที่เปลกใหม่และดึงดูดความสนใจตลอดเวลาบนหน้าจอจะช่วยความอษากรู้อยากเห็นของผู้เรียน

ข. **ความอษากรู้อยากเห็นทางปัญญา (Cognitive curiosity)** คือ ความอษากรู้อยากเห็นในลักษณะของความต้องการที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่เปลกใหม่ ที่ไม่คาดหวังไม่แน่นอนฯลฯ เหล่านี้เป็นตัวกระตุ้น ให้ผู้เรียนต้องการที่เรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ นั่นเอง

(4) **ความรู้สึกที่ได้ความคุณ (Control)** คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่คิดต้องออกแบบให้มีความชัดเจน กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถเห็นผลลัพธ์ที่ต่างกัน ได้จากการเรียนเนื้อหาเดียวกัน ซึ่งผลลัพธ์ต่างกันนี้เป็นผลมาจากการสามารถทางการเรียนที่ต่างกัน และคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่คิดต้องออกแบบให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเลือกลำดับการเรียนของตนเองหรือระดับความยากง่ายของบทเรียนได้ตามความถนัด ความสนใจของผู้เรียนได้

3) **ทฤษฎีแบบจำลองอาวร์คส (ARCS Model)**

ทฤษฎีจำลองนี้ได้แก่ การเร้าความสนใจ ความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ ความมั่นใจ ความพึงพอใจของผู้เรียน

1) การเร้าความสนใจ (Arouse) การเร้าความสนใจไม่จำกัดเฉพาะในช่วงแรกของบทเรียนเท่านั้น หากเป็นหน้าที่ของผู้สอนแบบที่ต้องพยายามทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจตลอดค�헉ท์ที่เรียนวิธีหนึ่งที่เรียกว่าความสนใจของผู้เรียนได้คือ การให้ผู้เรียนเกิดความอหังการเกินนั้นเอง

2) ความรู้สึกเกี่ยวกับพื้นที่กันเนื้อหา (Relevant) คือ การทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าสิ่งที่ตนกำลังเรียนอยู่นั้นมีความหมายหรือเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนนั่นเอง เช่น การใช้ตัวอย่างที่มีบริบทตรงกับความสนใจและสาขาวิชาของผู้เรียน

3) ความมั่นใจ (Confidence) การให้ผู้เรียนทราบถึงสิ่งที่ตนของคาดหวังในการเรียนและโอกาสทำให้สำเร็จตามความคาดหวัง พร้อมทั้งคำแนะนำที่มีประโยชน์เป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้ยังให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนของตนเองด้วย

4) ความพึงพอใจของผู้เรียน (Satisfaction) การทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนขึ้นนั้นทำได้โดยการจัดกิจกรรม ซึ่งเป็นโอกาสให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้สิ่งที่ตนเรียนมาในสถานการณ์จริงและจัดทำผลป้อนกลับในทางบวกหลังจากผู้เรียนได้แสดงความก้าวหน้า และให้คำปลอบใจเมื่อผู้เรียนผิดพลาดทั้งนี้จะช่วยเพิ่มฐานของความยุติธรรม

1.2.6 การควบคุมบทเรียน (*Learning Control*)

ตัวแปรสำคัญในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้แก่ การควบคุมลำดับการเรียน เนื้อหา ประเภทของบทเรียนฯลฯ การควบคุมบทเรียนมีอยู่ด้วยกัน 3 ลักษณะ คือ การให้โปรแกรมเป็นผู้ควบคุม การให้ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุม และการผสมผสานระหว่างโปรแกรมกับผู้เรียน

1.2.7 การอ่อนการเรียนรู้ (*Transfer of Learning*)

โดยปกติแล้วการเรียนรู้จากคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จะเป็นการเรียนรู้ในขั้นแรกก่อนที่จะนำไปประยุกต์ใช้จริง การนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในบทเรียนและขั้นตอนนี้ไปประยุกต์ใช้จริงก็คือ การถ่ายโอนการเรียนรู้นั้นเอง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อความสามารถของมนุษย์ในการถ่ายโอนการเรียนรู้ ได้แก่ ความเหมือนจริงของบทเรียน ประเภทปริมาณและความหลากหลายของปฏิสัมพันธ์ และประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการฝึกอบรมใดๆ การถ่ายโอนการเรียนรู้อีกหนึ่งที่ควรณาที่สำคัญ

1.2.8 ความแตกต่างรายบุคคล (*Individual Difference*)

ผู้เรียนแต่ละคนมีความเริ่มต้นในการเรียนรู้แตกต่างกัน ผู้เรียนบางคนเรียนได้ดีจากบางประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การออกแบบให้บทเรียนมีความเข้าใจง่ายเพื่อตอบสนองความสามารถทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ได้เป็นสำคัญ แม้กระทั่งการตอบสนองความ

แทกต่างรายบุคคลถือเป็นข้อได้เปรียบทองคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการเรียนรู้นั้นมุขย์มีความแตกต่างกันทั้งในด้านบุคลิกภาพ ศติปัญญาหรือการเรียนรู้และลักษณะการเรียนรู้ ดังนี้การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผู้ออกแบบควรคำนึงถึงความแตกต่างเหล่านี้ให้มากและออกแบบให้ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลให้มากที่สุด เช่น นักเรียนที่เรียนอ่อนจะได้จัดการให้คำแนะนำในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

2.1 ความหมายของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

คำว่า “บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน” โดยทั่วไปจะเรียกว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือบทเรียนชีเอไอ (Computer Assisted Instruction: CAI) มีผู้ให้ความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้หลายท่านดังนี้

ณอน (ดันพิพัฒน์) เลาหอรัสแสง (2541: 7) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอนหมายถึง สื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์ รูปแบบหนึ่งที่ใช้ความสามารถคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อประสมอันได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพถ่าย แผนภูมิ กราฟ ภาพเคลื่อนไหว วิดีทัศน์และเสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียน หรือองค์ความรู้ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการสอนจริงในห้องเรียนมากที่สุด

รุพิษัย ประสานสอย (2543: 10) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ถ่ายโよงเนื้อหาความรู้สู่ผู้เรียน

ชัยทัศน์ เกียรติยาภูล และคณะ (2544: 1) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การสร้างโปรแกรมหรือหน่วยการเรียนซึ่งอาจด้องมีภาคแบบฝึกหัด บททบทวนและการถามตอบ ไว้พร้อมให้ผู้เรียน สามารถเรียนได้ด้วยตนเองและเป็นรายบุคคล โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อในการเรียนการสอน

สายสุรี อรรถเศรษวิวงศ์ (2545: 21) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อนำเสนอเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งทำให้รู้ถึงข้อมูลพร่องและแนวทางแก้ไขได้ด้วยตนเอง

ไชยศร เรืองสุวรรณ (2547: 1) กล่าวว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนโดยที่เนื้อหาวิชา แบบฝึกหัดและแบบทดสอบจะถูกพัฒนาขึ้นในโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ธีรพงษ์ มงคลุณิกุล (2550: 1) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหมายถึง สื่อการเรียนการสอนทางคอมพิวเตอร์รูปแบบหนึ่งที่ใช้ความสามารถของคอมพิวเตอร์ในการนำเสนอสื่อผสมที่ได้จากข้อความ ภาพนิ่ง แผนภูมิ กราฟ ภาพเคลื่อนไหว วิดีโอ และเสียง เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาบทเรียนหรือความรู้ในลักษณะที่ใกล้เคียงกับการสอนจริงในห้องเรียนมากที่สุด

ไรท์และฟอร์เชีย (Wright , E.B. and Forcier , R.C., 1985) กล่าวว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคือ การจัดตั้งแวดล้อมและการเรียนรู้โดยให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างคอมพิวเตอร์และนักเรียน โดยครุยจะจัดตั้งแวดล้อมในการเรียนรู้ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดทักษะที่จำเป็นในการฝึกปฏิบัติหรือ ปรับกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่นักเรียนต้องการ ได้ ซึ่งสรุปว่า การใช้คอมพิวเตอร์ในการนำเสนอข่าวสาร แนะนำผู้เรียน ทำแบบฝึกหัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อาจเรียกได้ว่าเป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอนแต่ก็ไม่ได้มีข้อกำหนดค่าว่าจะต้องมีองค์ประกอบเหล่านี้แต่ประการใด

รัสบี (Rushby , 1989: 9) กล่าวถึงความหมายของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนว่า หมายถึง การใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อหรือตัวกลางในการถ่ายทอดสาระ (Information) ในกระบวนการเรียนการสอนโดยสามารถรับการตอบสนองจากผู้เรียนและผู้เรียนสามารถรับรู้สาระจากสื่อคอมพิวเตอร์

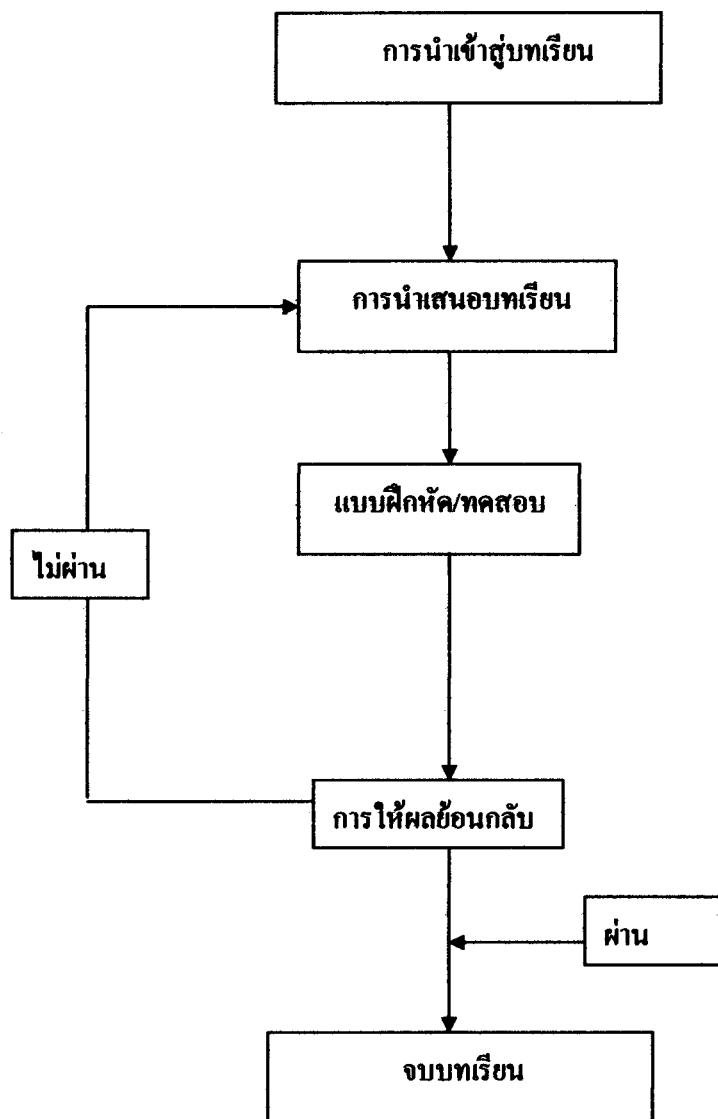
จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ เป็นสื่อการเรียนการสอนรายบุคคล (Individualized) ในการจัดการเรียนรู้ในลักษณะต่างๆเพื่อนำเสนอเนื้อหาในลักษณะขั้นตอนอย่างเหมาะสม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาและฝึกทักษะได้ด้วยตนเอง ตามลำดับความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเรียนรู้แบบปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ในลักษณะสื่อสองทาง (Two-Way Communication) พร้อมทั้งการให้การเสริมกำลังใจ สามารถให้คำแนะนำ (Guide) หรือช่วยเหลือนักเรียนเพิ่มเติมได้เมื่อตอบผิด โดยครุผู้สอนทำหน้าที่ประสานงานในการเรียนรู้

2.2 ประเภทของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอนแบ่งออก 5 ประเภท คือ ประเภทติวเตอร์ ประเภทแบบฝึกหัด ประเภทการจำลอง ประเภทเกม และประเภทแบบทดสอบ (ตอนนี้ (คันพิพัฒน์) เลาเจร์สแตง) (2541: 70-127)

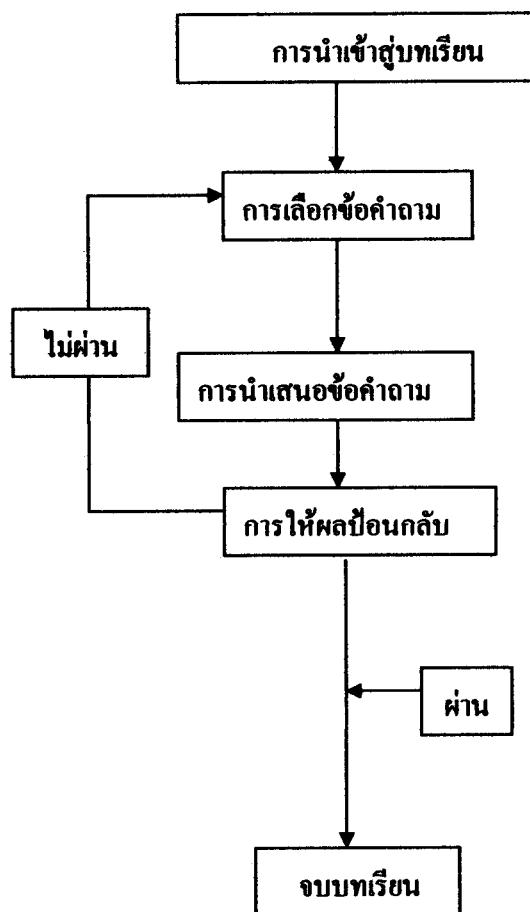
2.2.1 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทติวเตอร์ (Tutorial) คือ รูปแบบหนึ่งของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งได้รับการออกแบบโดยมีเป้าหมายที่จะนำเสนอเนื้อหาและถ่ายทอดความรู้ เสมือนเป็นติวเตอร์คนหนึ่ง โดยมีการใช้สื่อด้วย เพื่อช่วยในการเสนอเนื้อหาไม่ว่าจะเป็นข้อความ เสียง ภาพนิ่ง กราฟิก ภาพเคลื่อนไหว แผนภาพฯลฯ นอกจากนี้ยังเสนอ กิจกรรมต่างๆซึ่งอาจอยู่ใน

รูปแบบ การทดลองหรือแบบฝึกหัด เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะปฏิบัติและได้ตอบกับบทเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ยืดหยุ่นอย่างเป็นเนื้อหาใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยศึกษาหรือเป็นการทบทวนเนื้อหาเดิมที่ได้ศึกษามาแล้ว คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทตัวเตอร์ ส่วนใหญ่เริ่มด้วยการนำเสนอเนื้อหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ หรือเสนออภิกรรมต่างๆ ที่ผู้เรียนทดลองทำจริงทั้งเกิดการเรียนรู้และมีแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัด เพื่อทดสอบความเข้าใจของผู้เรียนบางครั้งจะนำสักขีพะคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทเกมมาผสมผสานเพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานไปด้วยการฝึกปฏิบัติ ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างทั่วไปและการสืบกันทั่วไปในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทตัวเตอร์

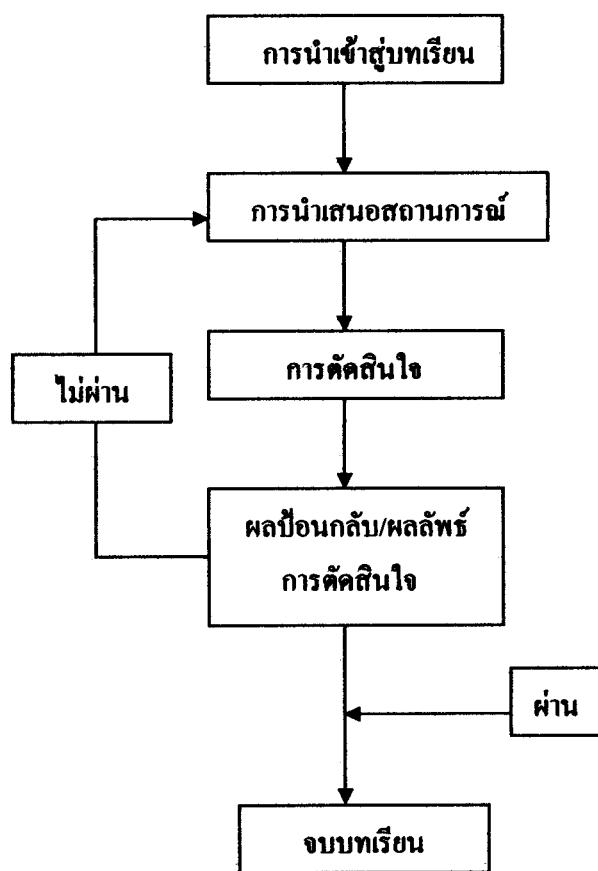
2.2.2 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทแบบฝึก (Drill and Practice) คือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่เสนอข้อคำ答าโดยใช้การและรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนฝึกฝนและปฏิบัติงานสามารถเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้โดยคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทฝึกหัดจะมีความหลากหลายแตกต่างกันไป ตามวิธีการตั้งข้อคำ答า เช่น การให้ผู้เรียนซับซู่ เดินคำ ปรนัย แสดงส่วนประกอบ ถูกผิด และการตอบคำ答าถูกๆ หรือตามรูปแบบของการนำเสนอข้อคำ答า ซึ่งอาจอยู่ในรูปของข้อความหรือการใช้สื่ออื่นๆ เช่น ภาพ เสียงหรือภาพการเคลื่อนไหว โครงสร้างของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทแบบฝึกหัดคล้ายกับโครงสร้างคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทเดียวกัน แต่ความแตกต่างที่สำคัญของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทแบบฝึกหัดจะเป็นการเลือกและเป็นการเสนอข้อคำ答าแทนการนำเสนอเนื้อหาทั่วไป ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 โครงสร้างทั่วไปและการสืบค้นไปในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทแบบฝึกหัด

2.2.3 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเกทการจำลอง (*Simulation*) หมายถึง

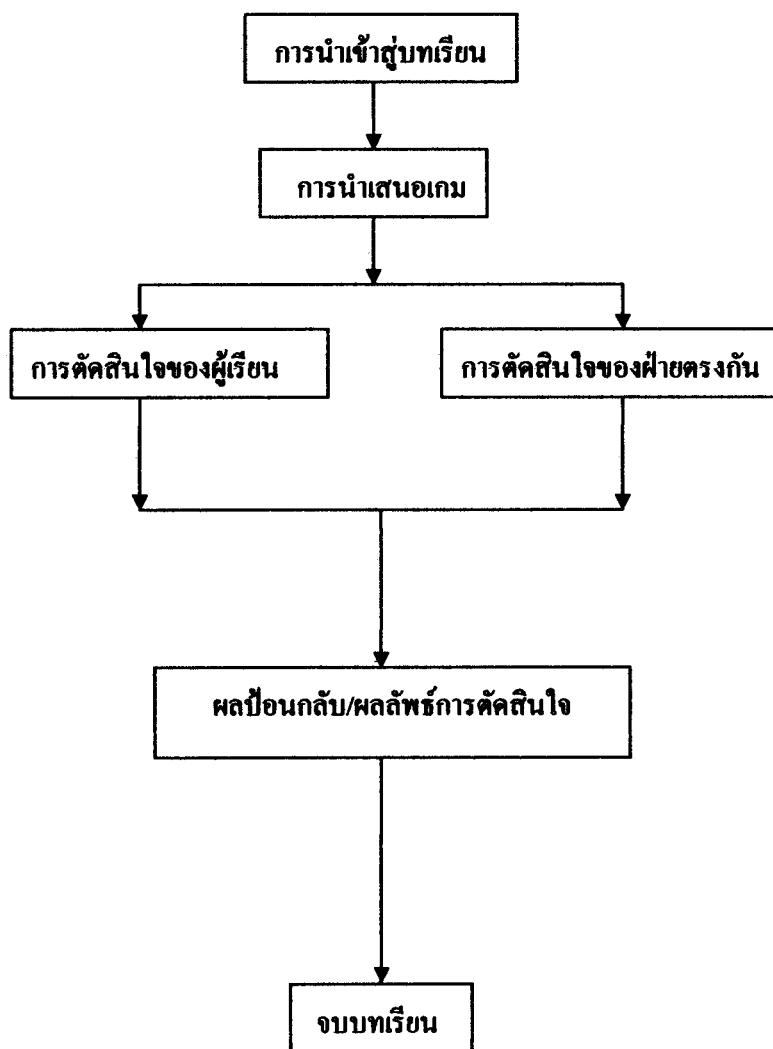
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนซึ่งนำเสนอบทเรียนในรูปของการจำลองสถานการณ์ โดยให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับเหตุการณ์ อาจหมายถึงการทำความเข้าใจในสถานการณ์ การเรียนรู้ที่จะควบคุมสถานการณ์นั้น การตัดสินใจแก้ปัญหาและการเรียนรู้ที่จะปฏิบัติดนในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเกทจำลองจะมีคำแนะนำเพื่อในการตัดสินใจแก่นักเรียนและแสดงผลลัพธ์ จากการตัดสินใจให้ผู้เรียนทราบ คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเกทการจำลองจะเริ่มด้วยการนำเสนอจำลองสถานการณ์ที่มีรูปแบบและกิจกรรมในลักษณะที่หลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของเนื้อหา และภาพประกอบของการจำลอง ซึ่งกิจกรรมจะบังคับให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนจนกระทั่งเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้บางประเภทของการจำลองจะมีการนำเสนอลักษณะของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเกทเกมมาสนับสนานเพื่อให้เกิดการเรียนที่สนุกสนาน โครงสร้างทั่วไปและการสืบกันไปในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเกทจำลอง ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 โครงสร้างทั่วไปและการสืบกันไปในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเกทจำลอง

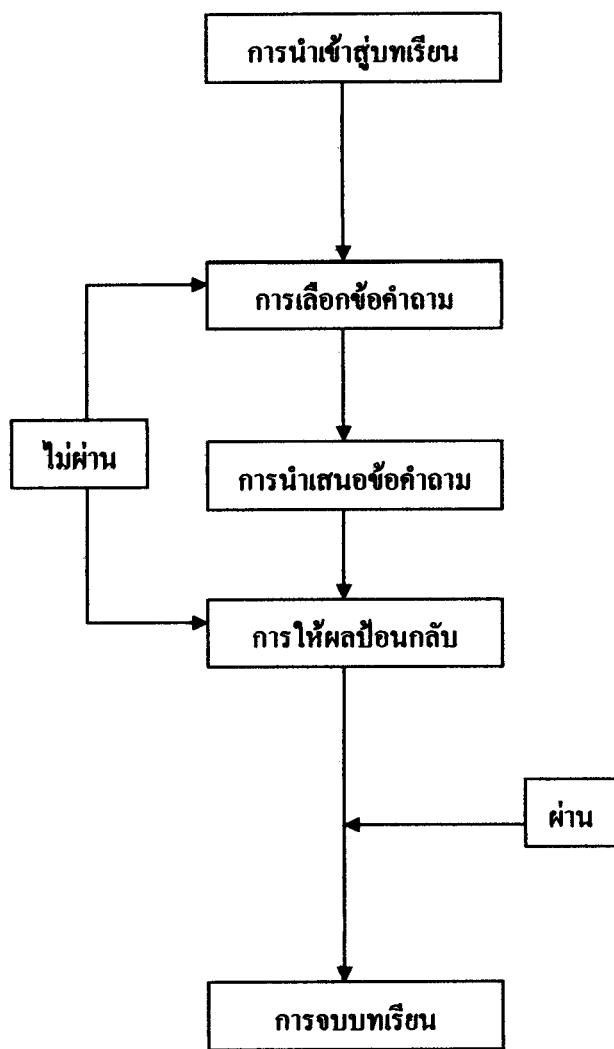
2.2.4 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทเกม (*Instructional Games*) หมายถึง

รูปแบบหนึ่งของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งต้องการที่จะทำให้เกิดการเรียนเป็นเรื่องสนุกสนานโดยการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานเพลินเพลินให้เกิดขึ้น เพื่อจูงใจให้ผู้เรียนอย่างกระตือรือยในการออกแบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนี้ ผู้สร้างต้องคำนึงถึงถูกต้องและต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียน ได้แก่ เป้าหมาย กฎกติกา การแข่งขัน ความท้าทาย จินตนาการ ความปลดปล่อย ความสนุกสนานเพลินเพลิน โครงสร้างทั่วไปและการสืบค้น ไปในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทเกมเป็น ดังภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 โครงสร้างทั่วไปและการสืบค้น ไปในคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทเกม

2.2.5 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทแบบทดสอบ (Testing) คือ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสร้างแบบทดสอบ การตรวจให้คะแนน การคำนวณผลการสอบ และการจัดการสอบบนเครื่องคอมพิวเตอร์ ปัจจุบันสำคัญในการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทแบบทดสอบ แบ่งได้ 2 ส่วนคือ ส่วนของตัวข้อแบบทดสอบและส่วนของการจัดการสอบ โครงสร้างทั่วไปและการสืบกันไปในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทแบบทดสอบ ดังภาพที่ 2.8

ภาพที่ 2.8 โครงสร้างทั่วไปและการสืบกันไปในคอมพิวเตอร์ช่วยสอนประเภทแบบทดสอบ

**2.3 การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ขั้นตอนการออกแบบบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอนซึ่งมี 7 ขั้นตอนดังนี้ (อนองพร (ตันพิพัฒน์) เลาหอรัตน์ 2541: 25-39)**

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการเตรียม (Preparation) เป็นขั้นตอนเตรียมความพร้อมก่อนที่จะทำการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและเป็นขั้นตอนที่สำคัญตอนหนึ่งที่ผู้ออกแบบต้องใช้เวลาให้นาน เพราะจะทำให้ขั้นตอนต่อไปในการออกแบบเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ออกแบบต้องเตรียมความพร้อมในเรื่อง การกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ (Determine Goals and Objectives) การรวบรวมข้อมูล (Collect Resources) เรียนรู้เนื้อหา (Learning Content) สร้างความคิด (Generate Ideas)

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการออกแบบบทเรียน (Design Instruction) เป็นขั้นที่มีความสำคัญขั้นตอนหนึ่งในการกำหนดค่า บทเรียนจะออกแบบในลักษณะใด ซึ่งในขั้นตอนนี้จะครอบคลุมถึงการทอนความคิด (Elimination of Ideas) การวิเคราะห์งานและแนวคิด (Task and Concept Analysis) การออกแบบบทเรียนขั้นแรก (Preliminary Lesson Description) การประเมิน และการแก้ไขการออกแบบ (Evaluation and revision of the Design)

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการเขียนผังงาน (Flowchart Lesson) ผังงานคือ ชุดของสัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งอธิบายขั้นตอนการทำงานของโปรแกรม การเขียนผังงานเป็นสิ่งสำคัญทั้งนี้因为 เพราะคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่คิดต้องมีปฏิสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอและปฏิสัมพันธ์นี้จะถูกถ่ายทอดออกมายังชัดเจนที่สุดในรูปแบบสัญลักษณ์ซึ่งแสดงกรอบการตัดสินใจและการตอบสนับ

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนการสร้างสคริปต์อร์ด (Create Storyboard) เป็นขั้นตอนของการนำเสนอ ข้อความ กาฟ รวมทั้งสื่อในรูปแบบมัลติมีเดียต่างๆ ลงบนกระดาษ เพื่อให้การนำเสนอข้อความและสื่อในรูปแบบต่างๆ เหล่านี้เป็นอย่างเหมาะสมบนหน้าจอคอมพิวเตอร์ต่อไปในขั้นนี้ ควรที่จะมีการประเมินและบททบทวนแก้ไขบทเรียน จนกระทั่งผู้ร่วมงานในทีมทุกฝ่ายพอใจกับคุณภาพบทเรียนเสียก่อน นอกจากผู้เข้าร่วมฯ แล้วผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการประเมิน เพื่อช่วยในการตรวจสอบเนื้อหาที่อาจสับสนไม่ชัดเจน ตกหล่นและเนื้อหาอาจหายหรือง่ายจนเกินไปสำหรับผู้เรียน

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นตอนการสร้าง/เขียนโปรแกรม (Program Lesson) เป็นกระบวนการเปลี่ยนสคริปต์อร์ดให้เป็นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งขั้นตอนนี้ผู้ออกแบบบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนต้องรู้จักเลือกใช้โปรแกรมที่เหมาะสม การใช้โปรแกรมช่วยสร้างบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อเป็นการประชัดเวลา งบประมาณ และได้งานตรงกับความต้องการ

ขั้นตอนที่ 6 ขั้นตอนการผลิตเอกสารประกอบการเรียน (Produce Supporting Materials) เอกสารประกอบบทเรียนเป็นสิ่งสำคัญ อาจแบ่งได้เป็น 4 ประเภทคือ คู่มือการใช้งาน

ผู้เรียน คุ้มครองการใช้ของผู้สอน คุ้มครองการแก้ปัญหาเทคนิคต่างๆและเอกสารประกอบเพิ่มเติม เข้าไปในงาน

ขั้นตอนที่ 7 ขั้นตอนการประเมินและแก้ไขบทเรียน (Evaluate and Revise) ในช่วง สุดท้ายของบทเรียนและเอกสารทั้งหมด ควรได้รับการประเมินโดยเฉพาะการประเมินในส่วนของการนำเสนอและการทำงานของบทเรียนในส่วนของการนำเสนอผู้ที่ควรจะทำการประเมินก็คือ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการออกแบบมาก่อนในการประเมินการทำงานของบทเรียนนั้นผู้ออกแบบ ควรสังเกตดูติดตามของผู้เรียนในขณะที่ใช้บทเรียนหรือสัมภาษณ์ผู้เรียนหลังการใช้บทเรียน นอกสถานที่อาจจากความรู้ผู้เรียนหลังจากที่ได้ทำการเรียนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนั้น แล้วโดยผู้เรียนต้องมาจากการอุ่นเป้าหมาย ขั้นตอนนี้อาจครอบคลุมการทดสอบนำร่องและการ ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญได้

2.4 หลักการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

รุ่งโรจน์ แก้วอุไร (2547: 1-10) ได้กล่าวถึง แนวคิดของกาญ เพื่อให้ได้บทเรียนที่ เกิดจาก การออกแบบในลักษณะการเรียนการสอนจริง โดยมีหลักการนำเสนอเนื้อหาและจัด กิจกรรมการเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์ หลักการสอนทั้ง 9 ประการ ได้แก่

2.4.1 การรับความสนใจ (Gain Attention)

ก่อนที่จะเริ่มเสนอเนื้อหาบทเรียนควรมีการอุ่นใจและเร้าความสนใจให้ ผู้เรียนอย่างจะเรียน ดังนี้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจึงควรเริ่มด้วยการใช้ ภาพ แสง สี เสียง หรือ ใช้สื่อประกอบหลายอย่าง โดยสื่อที่สร้างขึ้นนั้นต้องเกี่ยวข้องกับเนื้อหาและนำเสนอ ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อความสนใจของผู้เรียน นอกจากจะเร่งเร้าความสนใจแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมที่ผู้เรียนพร้อมที่จะศึกษาเนื้อหาต่อไปอีกด้วย ตามลักษณะของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน การเร้าความสนใจในขั้นตอนแรกก็คือ การนำเสนอหน้าเรื่อง (title) ของบทเรียนนั้นเอง ซึ่ง ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของการออกแบบในส่วนนี้คือ ควรให้สามารถของผู้เรียนอยู่ที่จอภาพ โดยไม่พะวงที่เป็นพิมพ์ ถ้าหากนำเสนอเรื่องดังกล่าวต้องการตอบสนองผู้เรียนโดยการปฏิสัมพันธ์ ผ่านอุปกรณ์ป้อนข้อมูล ก็ควรเป็นการตอบสนองที่ง่าย เช่น กดเป็นพิมพ์ คลิกมาส์ ตัวใดตัวหนึ่ง สิ่งที่ควรพิจารณาเพื่อเร่งเร้าความสนใจของผู้เรียนมีดังนี้

1) เลือกใช้ภาพกราฟิกที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เพื่อเร่งเร้าความสนใจในส่วน บทนำเรื่องโดยมีข้อพิจารณาดังนี้

- (1) ใช้ภาพกราฟิกที่มีขนาดใหญ่ชัดเจนและไม่ซับซ้อน
- (2) นำเทคนิคการนำเสนอที่ปราศจากภาษา ให้เร็วเพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อ

- (3) ควรใช้ภาพประกอบของระบบหนึ่ง จนกระทั่งผู้เรียนก็เป็นพิมพ์
โดยจึงเปลี่ยนไปสู่เพรนอินฯเพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับผู้เรียน
- (4) เลือกใช้ภาพกราฟิกที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระ ระดับความรู้และวัย
เหมาะสมกับผู้เรียน
- 2) ใช้ภาพเคลื่อนไหวหรือเทคโนโลยีในการนำเสนอภาพพิเศษเข้าช่วยเพื่อแสดง
การเคลื่อนไหวของภาพแผลงไว้เวลาสอน
- 3) เลือกใช้ตัวตัดกับจากหลังอ่างขัดเจน โดยเฉพาะสีเข้ม
- 4) เลือกใช้เสียงที่สอดคล้องกับภาพกราฟิกและเหมาะสมกับเนื้อหา
- 5) ควรบอกชื่อร่องบทเรียนไว้ในส่วนบนของหน้าเรื่อง

2.4.2 บอกร่องบทเรียน (*Specify Objective*)

วัตถุประสงค์ของบทเรียน นับว่าเป็นส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะทราบถึงความคาดหวังของบทเรียนจากผู้เรียน นอกจากผู้เรียนจะทราบถึงพฤติกรรมขั้นสุดท้ายของคนเองหลังจบบทเรียนแล้ว ยังเป็นการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าถึงประเด็นสำคัญของเนื้อหาร่วมทั้งเพลิดเพลินของนักเรียน การที่ผู้เรียนทราบถึงขอบเขตของเนื้อหาอย่างคร่าวๆ จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดในรายละเอียดหรือส่วนย่อยของเนื้อหาให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับเนื้อหา ในส่วนใหญ่ซึ่งมีผลทำให้ผลการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนอกจากเหตุผลดังกล่าวแล้ว ผลของการวิจัยยังพบด้วยว่า ผู้เรียนที่ทราบวัตถุประสงค์ของการเรียนก่อนบทเรียนจะสามารถจำและเข้าใจในเนื้อได้ดีขึ้นวัตถุประสงค์ของบทเรียนจำแนกออกเป็น 2 ชนิด ได้แก่ วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การบอกร่องบทเรียน คือนิพิทธิ์ช่วยสอนกำหนดเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เมื่อจากเป็นวัตถุประสงค์ที่ชี้เฉพาะสามารถดูแลและสังเกตได้ ซึ่งสามารถตรวจสอบวัตถุเรียนในขั้นสุดท้ายอย่างไรก็ตามวัตถุประสงค์ทั่วไปมีความจำเป็นที่ต้องแจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงค่าโครงเมื่อหานแนวกราฟิก เช่น กัน สิ่งที่ต้องพิจารณาในการบอกร่องบทเรียนมีดังนี้

- 1) บอกร่องบทเรียนโดยเลือกประโภคสัน្ដรัตต์ได้ใจความ อ่านแล้วเข้าใจไม่ต้องแปลความหมายอีกครั้ง
- 2) หลีกเลี่ยงการใช้คำที่ยังไม่เป็นที่รู้จักและเป็นที่เข้าใจของผู้เรียนทั่วไป
- 3) ไม่ควรกำหนดวัตถุประสงค์หลาຍข้อเกินไปในเนื้อหาแต่ละส่วนๆซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสน หากมีเนื้อหามาก ควรแบ่งบทเรียนออกเป็นหัวเรื่องย่อยๆ

4) กระบวนการนำไปใช้ให้ผู้เรียนทราบว่าหลังจากจบการเรียนแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้ทำอะไรได้บ้าง

- 5) ด้านที่เรียนนั้นประกอบด้วยบทเรียนย่อข้อหาเรื่อง กระบวนการทั้ง 5 วัดถูประสงค์ทั่วไปและวัดถูประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยแบ่งออกวัดถูประสงค์ทั่วไปในบทเรียนหลัก และตามด้วยรายการให้เลือก หลังจากนั้นจึงบอกวัดถูประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละบทเรียนย่อๆ
- 6) อาจนำเสนอบรรยากาศที่ให้ปรากฏบนของการที่ลักษณะที่ได้แต่ควรคำนึงถึงเวลาการนำเสนอให้เหมาะสมหรืออาจให้ผู้เรียนกอดเป็นพิมพ์เพื่อศึกษาวัดถูประสงค์ต่อไปที่ละเอียด
- 7) เพื่อให้การนำเสนอวัดถูประสงค์น่าสนใจยิ่งขึ้นอาจใช้กราฟิกง่ายๆ เช่น ตัวกรอบให้ลูกศรและใช้รูปทรงเรขาคณิต แต่ไม่ควรใช้การเคลื่อนไหวเข้าช่วยโดยเฉพาะตัวหนังสือ

2.4.3 ทบทวนความรู้เดิม (Activate Prior Knowledge)

การทบทวนความรู้เดิมก่อนที่จะนำเสนอความรู้ใหม่แก่ผู้เรียน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาวิธีประเมินความรู้ที่จำเป็นสำหรับบทเรียนใหม่ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเกิดปัญหาในการเรียนรู้วิธีปฏิบัติโดยทั่วไปสำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน คือ การทดสอบก่อนเรียน (Pre - test) ซึ่งเป็นการประเมินความรู้ของผู้เรียน เพื่อทบทวนเนื้อหาเดิมที่เคยเรียนมาแล้วและเพื่อในการเตรียมความพร้อมในการรับเนื้อหาใหม่ นอกจากจะเป็นการตรวจสอบความรู้ที่แน่นฐานแล้วบทเรียนบางเรื่องอาจใช้ผลการทดสอบก่อนเรียนมาเป็นเกณฑ์จัดระดับความสามารถของผู้เรียน เพื่อจัดบทเรียนให้ตอบสนองค่าระดับความสามารถของผู้เรียน อย่างไรก็ตามในขั้นทบทวนความรู้เดิมนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นการทดสอบเสมอไป หากเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นเป็นชุดบทเรียนต่อเนื่องกันไปตามลำดับ การทบทวนความรู้เดิม อาจอยู่ในรูปแบบการกระตุนให้ผู้เรียนคิดข้อนหลังถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว การกระตุนดังกล่าวอาจแสดงด้วยคำพูด คำเขียน ภาพ หรือผสานผ่านกันแล้วแต่ความเหมาะสมปริมาณมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับเนื้อหา สิ่งที่จะต้องพิจารณาในการทบทวนความรู้เดิมนี้ดังนี้

- 1) ความมีการทดสอบความรู้ที่แน่นฐานหรือนำเสนอเนื้อหาเดิมที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมในการนำเสนอเข้าสู่เนื้อหาใหม่โดยไม่ต้องคาด測ว่าผู้เรียนมีความรู้เท่ากัน
- 2) แบบทดสอบต้องมีคุณภาพสามารถแปลผลได้โดยวัดความรู้ที่แน่นฐานที่จำเป็นกับการศึกษานื้อหาใหม่เท่านั้น มิใช่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) การทบทวนเนื้อหาหรือแบบทดสอบ ควรใช้เวลาสั้นๆ กระชับ และตรงตามวัตถุประสงค์ของบทเรียนมากที่สุด

4) ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนออกจากเนื้อหาใหม่หรือออกจากภาคสอนเพื่อศึกษาทบทวนได้ตลอดเวลา

5) ถ้าบทเรียนไม่มีการภาคสอนความรู้พื้นฐาน บทเรียนต้องนำเสนอบริษัทการคุ้นให้ผู้เรียนข้อนอกลับไปคิดถึงที่ศึกษาผ่านมาแล้ว หรือสิ่งที่มีประสานการพัฒนาแล้วโดยอาจใช้ภาพประกอบในการกระตุนให้ผู้เรียนข้อนิด จะทำให้บทเรียนน่าสนใจยิ่งขึ้น

2.4.4 การนำเสนอเนื้อหาใหม่ (Present New Information)

หลักสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนก็คือ การนำเสนอภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ประกอบกับทำอธิบายสั้นๆง่ายๆเพื่อให้ไว้การใช้ภาพประกอบ จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้นและมีความคงทนในการจำได้ดีกว่าการใช้คำอธิบายเพียงอย่างเดียว ภาพที่ใช้ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจำแนกออกเป็น 2 ส่วนหลักๆคือ ภาพนิ่ง ได้แก่ ภาพลายเส้น ภาพ 2 มิติ ภาพถ่ายของจริง แผนภาพ แผนภูมิกราฟ อีกส่วนหนึ่งได้แก่ ภาพเคลื่อนไหว เช่น ภาพทิวทัศน์ ภาพจากแหล่งสัญญาณดิจิตอลต่างๆ อย่างไรก็ตามการใช้ภาพประกอบเนื้อหางานไม่ได้ผลเท่าที่ควร หากภาพเหล่านี้มีรายละเอียดมากเกินไป ใช่วลามากในการประยุกตน้ำของภาพ ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา ขับข้อนเข้าใจยากและไม่เหมาะสมในเรื่องเทคนิคการออกแบบ เช่น ขาดความสมดุล องค์ประกอบภาพไม่ดี การเลือกภาพที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหางานของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จึงควรพิจารณาในประเด็นดังนี้

1) เลือกใช้ภาพประกอบการนำเสนอเนื้อหาให้มากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในส่วนที่เป็นเนื้อหาสำคัญ

2) เลือกใช้ภาพเคลื่อนไหว สำหรับเนื้อหาที่ยากและซับซ้อนที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นลำดับขั้นหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3) ใช้แผนภูมิ แผนภาพ แผนสถิติ สัญลักษณ์ หรือภาพเบรเยนเทียบในการนำเสนอเนื้อหางาน แทนข้อความอธิบาย

4) การเสนอเนื้อหาที่หากและซับซ้อนให้เน้นในส่วนเนื้อหาที่สำคัญซึ่งอาจใช้การเข้าสู่ได้ การติดรอบ การกระพริบ การเปลี่ยนลีฟ์ การไขจูกศร การใช้สี หรือการเขียนคำจำกัดความหมาย เช่น สังเกตที่ด้านขวาของภาพ

5) ไม่ควรใช้กราฟิกเข้าใจยากและไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

6) จัดรูปแบบคำอธิบายให้น่าอ่าน หากเนื้อหางานควรแบ่งคำอธิบายให้จบเป็นตอนๆ

7) คำอธิบายที่ใช้ในตัวอย่าง ควรกระชับและเข้าใจง่าย

8) หากเครื่องคอมพิวเตอร์แสดงกราฟิกช้า ควรเสนอเฉพาะกราฟิกที่จำเป็นเท่านั้น

9) ไม่ควรใช้สีเพิ่มสลับไปสลับมาในแต่ละเฟรมเนื้อหาและไม่ควรเปลี่ยนสีไปมา โดยเฉพาะสีหลักของตัวอักษร

10) คำที่ใช้ควรเป็นคำที่ผู้เรียนระดับนี้ฯคุ้นเคยและเข้าใจความหมายตรงกัน

11) ขณะนำเสนอเนื้อหาใหม่ ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำอย่างอื่นบ้างแทนที่จะให้กดแป้นพิมพ์หรือคิดเมื่อเพียงอย่างเดียว

2.4.5 ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning)

ตามหลักการและเงื่อนไขการเรียนรู้ ผู้เรียนจะจำเนื้อหาได้ดี หากมีการจัดระบบการเสนอเนื้อหาที่ดีและสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของผู้เรียน ดังนี้ หน้าที่ของผู้สอนแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในขั้นนี้คือ พยายามด้านทางเทคนิคในการกระตุนให้ผู้เรียนนำความรู้เดิมเข้ามาใช้ในการศึกษาหาความรู้ใหม่ ผู้สอนแบบบทเรียนรู้จะส่งที่มีประสบการณ์เดินไปสู่เนื้อหาใหม่ สิ่งที่ต้องพิจารณาในการชี้แนะแนวทางการเรียน ในขั้นนี้ มีดังนี้

1) บทเรียนควรแสดงให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเนื้อหาความรู้ และช่วยให้เห็นว่า สิ่งข้อบนมีความสัมพันธ์กับสิ่งใหญ่อย่างไร

2) ควรแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของสิ่งใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนมีประสบการณ์ผ่านมาแล้ว

3) นำเสนอตัวอย่างที่แตกต่างกัน เพื่อช่วยอธิบายความคิดรวบยอดใหม่ให้ชัดเจน

4) นำเสนอตัวอย่างที่ไม่ใช่ตัวอย่างที่ถูกต้องเพื่อเปรียบเทียบกับตัวอย่างที่ถูกต้อง เช่น นำเสนอภาพไม้พลาสติก และยาง แล้วบอกว่าภาพเหล่านี้ไม่ใช่โดยจะ

5) การนำเสนอเนื้อหาที่ยาก ควรให้ตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมมากกว่า นามธรรม ถ้าเนื้อหาที่ไม่ยากนักให้เสนอตัวอย่างจากนานาธรรณ

6) บทเรียนควรกระตุนให้ผู้เรียนคิดถึงความรู้และประสบการณ์เดิมที่ผ่านมา หรือทบทวนความรู้เดิม

2.4.6 กระตุ้นการตอบสนองบทเรียน (Elicit Response)

นักการศึกษากล่าวว่า การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดเกี่ยวข้อง โดยตรงกับระดับและขั้นตอนของการประมวลผลข้อมูล หากผู้เรียนมีโอกาสสร่วมคิด ร่วมกิจกรรม

ในส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหา และร่วมตอบคำถูก จะส่งผลให้ความจำคิดกว่าผู้เรียนที่ใช้วิธีอ่านหรือคัดชื่อความจากผู้อื่นเพียงอย่างเดียว บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีข้อได้เปรียบกว่าสุดทัศน์อุปกรณ์ อื่น เช่น วิดีทัศน์ ภาพยนตร์ ไฟล์เทปเสียง ซึ่งสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้จัดเป็นแบบปฏิสัมพันธ์ ไม่ได้ แต่ก็ต่างจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้เรียนมีกิจกรรมร่วมในบทเรียน ให้ หลายลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นการตอบคำถูก แสดงความคิดเห็น เลือกคิจกรรม และปฏิสัมพันธ์กับ บทเรียน กิจกรรมเหล่านี้ไม่ทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย เมื่อมีส่วนร่วม ก็มีส่วนคิดหรือคิดตามบทเรียน ย่อมมีส่วนผูกประสานให้ความจำคิดขึ้น ถึงที่ต้องพิจารณาให้ความจำผู้เรียนดีขึ้น ผู้ออกแบบบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมในบทเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยมี ข้อแนะนำดังนี้

- 1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสตอบสนองต่อนบทเรียนด้วยวิธีหนึ่งคลอคล บทเรียน เช่น ตอบคำถูก ทำแบบทดสอบ ร่วมทดลองในสถานการณ์จำลอง
- 2) ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการพิมพ์ค่าตอบหรือเดินข้อความสั้นเพื่อ เรียกความสนใจแต่ไม่ควรให้ผู้เรียนพิมพ์ค่าตอบข้ามเกินไป
- 3) ตามคำถูกเป็นช่วงๆ หลังกับการเสนอเนื้อหา ตามความเหมาะสมของ ลักษณะเนื้อหา
- 4) เร่งเร้าความคิดและจินตนาการด้วยการคิด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยใช้ความเข้าใจมากกว่าการท่องจำ
- 5) ไม่ควรถามครั้งเดียวหลายๆ คำถูก หรือถามคำถูกเดียวกัน ให้หลาย คำถูก ถ้าจำเป็นควรใช้คำถูกแบบตัวเลือก
- 6) หลีกเลี่ยงการตอบสนองช้าๆ ครั้ง เมื่อผู้เรียนตอบผิด 2-3 ครั้ง ควร ปรับเนื้อหานั้นที่และเปลี่ยนกิจกรรมเป็นอย่างอื่นต่อไป
- 7) เฟรมตอบสนองของผู้เรียน เฟรมคำถูก และเฟรมการตรวจปรับเนื้อหา ควรอยู่บนหน้าจอภาพเดียวกัน เพื่อสะดวกในการอ้างอิง กรณีถ้าใช้เฟรมย่อยซ้อนขึ้นมาในเฟรม หลักก็ได้
- 8) ควรคำนึงถึงการตอบสนองที่มีข้อผิดพลาดอันเกิดจาก การเข้าใจผิด เช่น การพิมพ์ตัว L กับเลข 1 ควรเคาะเว้นスペース ให้คิวาวาๆ ขอความเกินหรือขาดหายไป เป็น ตัวพิมพ์ใหญ่ หรือตัวพิมพ์เล็กเป็นต้น

2.4.7 ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback)

ผลของการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกระตุ้นความสนใจจาก ผู้เรียน ได้มากถ้าบทเรียนนั้นมีความท้าทาย โดยการบอกเป้าหมายที่ชัดเจน และแจ้งให้ผู้เรียนทราบ

ร่างจะนั่งผู้เรียนอยู่ส่วนใด ห่างจากเป้าหมายเท่าใด การให้ข้อมูลข้อนกลับดังกล่าว ถ้านำเสนอคัวข้อพะจะเร่งร้าความสนใจได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะภาพที่เกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียน อ่างไรก็ตามการใช้ข้อมูลข้อนกลับด้วยภาพ อาจมีผลเสียอยู่บ้างตรงที่ผู้เรียนอาจต้องการคุยกับครูในสิ่งที่ต้องพิจารณาในการให้ข้อมูลข้อนกลับนี้ดังนี้

- 1) ให้ข้อมูลข้อนกลับทันที หลังจากผู้เรียนตอบกับบทเรียน
- 2) ควรบอกให้ผู้เรียนทราบว่าตอบถูกหรือตอบผิด โดยแสดงคำ答มา คำตอบจะถูกหรือไม่ แต่บ่จะการตรวจปรับบนเพื่อมเดียวกัน
- 3) ถ้าใช้ข้อมูลข้อนกลับโดยการใช้ภาพ ควรเป็นภาพที่ง่ายและเกี่ยวข้องกับเนื้อหา ถ้าไม่สามารถหาภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาได้ อาจใช้ภาพกราฟิกที่ไม่เกี่ยวกับเนื้อหาได้
- 4) หลีกเลี่ยงการใช้ผลทางภาษาหรือการใช้ข้อมูลข้อนกลับที่ดีนักเกินไปในกรณีที่ผู้เรียนตอบผิด
- 5) อาจใช้สีงำนหรับการให้ข้อมูลข้อนกลับ เช่น คำตอบถูกต้องและคำตอบผิด แต่ไม่ควรใช้สีที่ก่อให้เกิดในลักษณะการคุยกันเหมือนกันในกรณีที่ผู้เรียนตอบผิด
- 6) เฉลยคำตอบที่ถูกต้อง หลังจากที่ผู้เรียนตอบผิด 2-3 ครั้งไม่ควรปล่อยเวลาให้นานไป
- 7) อาจใช้วิธีการให้คะแนนหรือแสดงภาพเพื่อบอกความใกล้-ไกลจากเป้าหมายที่ได้
- 8) พยายามถุ่มการให้ข้อมูลข้อนกลับ เพื่อเริ่มความสนใจตอบกลับบทเรียน

2.4.8 ทดสอบความรู้ใหม่ (Assess Performance)

การทดสอบความรู้ใหม่หลังจากศึกษาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรียกว่า การทดสอบหลังเรียน (Post-test) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบความรู้ของตนเองนอกเหนือที่ยังเป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่าผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ เพื่อที่จะศึกษาในบทอื่นต่อไปหรือกลับไปศึกษานئอใหม่ การทดสอบหลังเรียนจึงมีความจำเป็นสำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน นอกจากเป็นการประเมินผลการเรียนรู้แล้ว การทดสอบยังคงมีผลต่อความคิดเห็นในการจำเนื้อหาของผู้เรียน แบบทดสอบจึงควรเรียงลำดับตามวัดถูประสงค์ของบทเรียน ถ้าบทเรียนมีหลายหัวข้ออยู่ อาจแยกแบบทดสอบเป็นส่วนๆตามเนื้อหา โดยมีแบบทดสอบรวมหลังบทเรียนอีกชุดหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าผู้สอนแบบบทเรียนต้องการแบบไหน ถึงที่ต้องพิจารณาในการออกแบบทดสอบหลังบทเรียน นีดังนี้

- 1) ใช่วิธีการตอบคำ答มาให้ผู้เรียนทราบก่อนอย่างแจ่มชัดรวมทั้งคะแนนรวมรายข้อและรายละเอียดอื่นๆ เช่น เกณฑ์การตัดสิน เวลาที่ใช้ตอบโดยประมาณ

2) แบบทดสอบ ต้องวัดพฤติกรรมตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียนและควรเรียงลำดับจากง่ายไปยาก

3) ข้อคำถามและการตรวจสอบรับคำตอบ ควรอยู่เพรียบเทียบกันและนำเสนออย่างต่อเนื่องด้วยความรวดเร็ว

4) หลักเลี้ยงแบบทดสอบแบบอัดแน่นที่ให้ผู้เรียนพิมพ์คำตอบข้าว ยกเว้นข้อเสนอที่ต้องการทดสอบทักษะการพิมพ์

5) ในแต่ละข้อควรมีคำถามเดียว เพื่อให้ผู้เรียนตอบครั้งเดียว ยกเว้นในการตอบคำถามนั้นมีคำถามย่อของย่อตัวชี้ช่องบอกเป็นหนาฯลฯ คำถาม

6) แบบทดสอบควรเป็นข้อสอบที่มีคุณภาพ มีอำนาจจำแนกคี ความยาก ความง่ายเหมาะสม และมีความเรื่องมั่นหมายสน

7) อย่าตัดสินคำตอบว่าผิดถูกต้อง ไม่ขัดเจน

8) แบบทดสอบชุดหนึ่งควรมีอยู่หลายๆประเภท ไม่ควรใช้เฉพาะข้อความเที่ยงอย่างเดียว ควรเลือกใช้ภาษาประกอบน้ำง เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในการสอน

2.4.9 สรุปและนำໄไปใช้ (Review and Transfer)

การสรุปและนำໄไปใช้ จัดเป็นส่วนสำคัญในขั้นตอนตุด้วยที่นบทเรียน จะต้องสรุปในมิติของเนื้อหาเฉพาะประเด็นสำคัญรวมทั้งข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทบทวนความรู้ของตนเองหลังจากศึกษาเนื้อหาผ่านมาแล้วในขณะเดียวกัน บทเรียนต้องชี้แนะเนื้อหาที่เกี่ยวข้องหรือให้ข้อมูลอ้างอิงเพิ่มเติม เพื่อแนะนำแนวทางให้ผู้เรียนได้ศึกษาต่อในบทเรียนถัดไป หรือนำໄไปประยุกต์ใช้กับงานอื่น การออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในขั้นนี้ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) สรุปองค์ความรู้เฉพาะประเด็นสำคัญฯลฯ รวมทั้งชี้แนะให้เห็นความสัมพันธ์กับความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่ผู้เรียนผ่านมาแล้ว

2) ทบทวนแนวคิดที่สำคัญของเนื้อหา เพื่อเป็นการสรุป

3) เสนอแนะเนื้อหาความรู้ใหม่ ที่สามารถนำໄไปใช้ประโยชน์ได้

4) บอกผู้เรียนถึงแหล่งข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ในการศึกษาเนื้อหาต่อไป

2.5 ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่มีต่อผู้เรียน ครูผู้สอน และต่อการเรียนการสอนได้มีการศึกษาวิจัยเป็นจำนวนมากสามารถสรุปได้ดังนี้ (กิตตินันท์ หอมสุ่ง 2547: 1-2)

2.5.1 ประโยชน์ที่มีต่อผู้เรียน

1) ผู้เรียนเรียนตาม醪ภภาพตามลำพังคนเดียวและเป็นอิสระจากผู้อื่น

2) ผู้เรียนจะเรียนรู้ไปตามลำดับจากง่ายไปยากและไม่สามารถตอบคุ้มค่าตอบก่อนได้

3) มีการให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดเป็นรางวัลของผู้เรียนซึ่งมี ภาพ สี เสียง ชิ้นทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุก ตื่นเต้น ไม่มีอหน้านาย

4) ผู้เรียนสามารถตอบทวน หรือฝึกปฏิบัติบทเรียนที่เรียนมาแล้วได้บ่อยครั้ง ตามต้องการจนเกิดความแม่นยำ

5) ช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีและเร็วกว่าการสอนปกติ

6) สามารถประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนได้ทันทีโดยอัตโนมัติ

7) ช่วยให้ผู้เรียนคิดอย่างมีเหตุผล เพราะต้องหาทางคิดแก้ปัญหาอย่าง โดยเฉพาะการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

8) สามารถเลือกรีบเรียนได้ตามความสะดวกของผู้เรียน ทั้งเวลาและสถานที่ไม่ว่าจะเป็นที่โรงเรียน หรือที่ทำงาน หรือที่บ้าน

9) ปลูกฝังนิสัยความรับผิดชอบที่ดีต่อวิชาที่เรียน โดยอาศัยการเสริมแรงที่เหมาะสมกระตุ้นให้อหังการเรียน เนื่องจากเป็นการศึกษารายบุคคลไม่ใช่บังคับให้เรียนหรือมีการกำหนดเวลาเรียน

10) ทำให้ผู้เรียนมีทักษะที่ดีต่อวิชาที่เรียน เพราะสามารถประยุกต์ ความสำเร็จในการเรียนด้วยตนเอง และเมื่อตอบผิดก็ไม่รู้สึกอับอายเพริ่ง ไม่มีผู้อื่นรู้

11) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มที่

2.5.2 ประโยชน์ที่มีต่อครูผู้สอน

1) ช่วยทำให้ครูทำงานน้อยลงในด้านการสอนจึงมีโอกาสเตรียมบทเรียน อื่นๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียนได้มากที่สุด

2) ครุภาระที่จะศึกษาความรู้เพิ่มเติม เพื่อพัฒนาความสามารถและ ประสิทธิภาพในการสอนของตน

3) ครุภาระในการคุยกับผู้เรียนเพื่อการสอนของผู้เรียนแต่ละคน ได้นำเข้า

4) ครุภาระในการคิดสร้างสรรค์และพัฒนาวัสดุการสอน การศึกษา สื่อการสอน หรือหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพและก้าวหน้ายิ่งๆ ขึ้น

5) ช่วยลดเวลาในการสอนบทหนึ่งๆ เพราะผลการวิจัยส่วนมาก พบว่า บทเรียนมีลักษณะเป็นแบบโปรแกรม สามารถสอนเนื้อหาได้มากกว่าการสอนแบบอื่นๆ โดยใช้เวลา น้อยกว่า จึงสามารถเพิ่มเติมเนื้อหาหรือแบบฝึกหัดได้เต็มที่ตามความเหมาะสมและความต้องการ ของผู้เรียนหรือตามที่ผู้สอนเห็นสมควร

2.5.3 ประโยชน์ที่มีต่อการเรียนการสอน

1) ให้การเรียนการสอนมีมาตรฐานมากขึ้น เพราะผู้เรียนได้เรียนเหมือนกัน หรือเท่ากัน โดยไม่กังวลถึงความหลุดหลบ หรือความเบื่อหน่ายของผู้สอนที่ตัวเองสอนวิชาเดียวช้า กันหลายหนน ซึ่งอาจทำให้คุณภาพการสอนลดลง

2) สามารถนำข้อมูลจากผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมาใช้ปรับการสอน เพื่อให้ เกิดความก้าวหน้าและเกิดผลดีต่อการเรียนของผู้เรียน

3) การแก้ไขหรือปรับปรุงบทเรียนทำได้ง่ายโดยแก้เฉพาะส่วนที่ต้องการ ไม่ ต้องแก้ใหม่ทั้งหมด

4) สามารถสอนหรือฝึกอบรมในลักษณะที่สมจริงให้กับผู้เรียนได้ เมื่อจาก เนื้อหาบางอย่างไม่สามารถเรียนรู้จากสถานการณ์จริงได้ เช่น การฝึกนักบิน การฝึกแก้ไขสถานการณ์เร่งด่วน

5) ช่วยแก้ไขการขาดแคลนครุภัณฑ์สอน ได้ จึงเปิดสอนได้หลายวิชาตามที่ผู้เรียน ต้องการ โดยไม่คำนึงถึงจำนวนผู้สอนหรือผู้เรียนว่ามีเพียงพอที่เปิดสอนหรือไม่

6) ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ในเม้นที่ลดเวลาอุดค่าวาใช้จ่าย และมีประสิทธิภาพในเม้นที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุฉะมุ่งหมาย

2.6 โปรแกรมที่ใช้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

โปรแกรมช่วยสร้างคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่นิยมและนำมาสร้างบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้แก่

2.6.1 โปรแกรมไทยໂছ່ວ มีลักษณะเป็น โปรแกรมภาษาอອເຊອຣິງ (Authoring Language) คือโปรแกรมที่อยู่ในพื้นฐานของการเขียนคำสั่ง แต่ละลักษณะของการเขียนไม่ซับซ้อน และยุ่งยาก

2.6.2 โปรแกรมไทยທັນ เป็นโปรแกรมหนึ่งของคนไทยในโลหิตอเล็กทรอนิกส์และ คอมพิวเตอร์แห่งชาติได้ให้ความสนับสนุนโปรแกรมไทยທັນจัดเป็นโปรแกรมที่มีปีค ความสามารถขั้นพื้นฐานโดยมุ่งเน้นในการใช้งานให้ง่าย เพื่อให้ผู้ที่ไม่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ สามารถสร้างบทเรียนที่ต้องการได้ จึงทำให้มีรูปโปรแกรมที่ใช้คำสั่งต่างๆเป็นเมนูหรือเลือก รายการบนหน้าจอโดยผู้ใช้สามารถจัดข้อความ และภาพกราฟิกได้โดยไม่จำเป็นต้องรู้การทำงาน ของโปรแกรม

2.6.3 โปรแกรมຊຸ້າຫຼືອໄໂ นำมาใช้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้กับ คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสามารถใช้สร้างบทเรียนทั้งประเภทที่มีตัวอักษรหรือใช้ สร้างบทเรียนประเภทมัลติมีเดียซึ่งมีกราฟิก ภาพนิ่ง

2.6.4 โปรแกรมอํอทิอํอว์เกิร์จัคเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยผู้ใช้โปรแกรมไม่จำเป็นต้องมีความรู้ภาษาคอมพิวเตอร์ก็สามารถใช้โปรแกรมชนิดนี้ได้ การใช้โปรแกรมนี้ไม่ต้องมีขั้นตอนในการเขียนโปรแกรมภาษา แต่ต้องใช้สัญลักษณ์หรือไอคอนนำไปวางบนเส้นดำเนินบทเรียนที่ปรากฏบนหน้าจอ เพื่อกำหนดการแสดงผลข้อความหรือกำหนดคุณสมบัติอื่นๆ ของไอคอนนั้น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.1 งานวิจัยในประเทศไทย

ปานรินทร์ นันวินาลัย (2540) ได้วิจัยพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาเคมีศาสตร์ เรื่อง การคุณภาพและการขนส่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยบทเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของนักเรียนสูงกว่า ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือได้ค่าประสิทธิภาพ $83.88 / 90.89$ และได้ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนของนักเรียนกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สุนันทา มนัสมงคล (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเคมี เรื่องนรคกพัฒนาพันธุกรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลปรากฏว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีประสิทธิภาพ $80/80$

นรเศรษฐ ฤทธิธรรม (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนด้วยคอมพิวเตอร์ วิชาเคมีศาสตร์ รายวิชาภาษาไทยเรื่อง โลกแห่งแสงสี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยปรากฏว่า ชุดการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นและพัฒนาขึ้น 3 หน่วย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $85/85$ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ.05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อชุดการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอยู่ในระดับว่ามีคุณภาพ

รุ่งอรุณ สมบัติรักษ์ (2546) ได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ตวิชาฟิสิกส์ เรื่อง การเคลื่อนที่แบบต่างๆ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ $82.50/87.50$ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่าก่อนเรียน

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

อะซูบี (Ayoubi: 1985) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนจากกลุ่มทดลอง 77 คน และกลุ่มควบคุม 48 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยคอมพิวเตอร์ กับนักเรียนที่เรียนด้วยวิปคิดมีผลที่ไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มีเวลาเรียนกับคอมพิวเตอร์ มักจะมีผลสัมฤทธิ์ใกล้เคียงกับนักเรียนที่มีความสามารถทางงานวิจัยนี้ทำให้ได้แนวคิดว่า นักเรียนที่ใช้เวลาเรียนกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาก จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และทำให้นักเรียนที่มีความสามารถด้านนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกับนักเรียนที่มีความสามารถสูงได้

แองค์ (Kang) ได้ศึกษาผลการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ วิชาคณิตศาสตร์ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเกรด 8 ประเทศเกาหลีใต้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนเกรด 8 โรงเรียนมัธยมปลาย ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลี จำนวน 223 คน ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 112 คน เรียนจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์และกลุ่มควบคุม 111 คน เรียนโดยวิปคิด ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการสอนสูงกว่าการเรียนการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เดโล (Delo, 1997) ได้ทำการวิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีในการสอนวิชาคณิตศาสตร์ จากนี้ศึกษาเบร์ยานเทียบระหว่างกลุ่มควบคุมซึ่งเป็นกลุ่มการสอนปกติ 2 กลุ่มและกลุ่มทดลองที่ใช้เทคโนโลยีในการสอน 2 กลุ่มนี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการใช้เทคโนโลยีในการสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม

เทรนอร์ (Traynor, 2003) ได้ศึกษาผลการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ในโรงเรียนส่วนกลางจำนวน 161 คน ที่เรียนโปรแกรมต่างๆ กัน ผู้เรียนการศึกษาพิเศษ ผู้เรียนที่ไม่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ ผู้ที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ และผู้เรียนการศึกษาปกติ โดยใช้โปรแกรมในคอมพิวเตอร์ในการสอน นักเรียนในการศึกษาปกติ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้เรียนการศึกษาปกติมีคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนสูงกว่านักเรียนในการศึกษาปกติ นักเรียนกลุ่มนี้มีการพัฒนาขึ้นเมื่อใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจากผลงาน การวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า ได้มีการนำคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ มากขึ้น เนื่องจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนหลายด้าน ด้วยคุณสมบัติที่คือองค์ความรู้ที่ช่วยสอนร่วมทั้งข้อสนับสนุนจากผลงานการวิจัย ทำให้ผู้วิจัยที่มีความประสงค์นำมาริเรียนการสอนโดยมุ่งไปที่กลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือกลุ่มนักเรียนที่เรียนไม่ทัน นักเรียนที่มีปัญหาเหล่านี้จะมีพัฒนาการเรียนสูงขึ้น อีกทั้งการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในปัจจุบันพบว่ามีโปรแกรมช่วยสร้างอย่าง เช่น โปรแกรมออธอร์แวร์ (Authorware) ซึ่งจัดได้ว่าเป็นโปรแกรมที่ช่วยสร้างและให้ครูผู้สอนที่คิดจะ

พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สามารถนำมาสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ง่ายขึ้น อันเป็นหนทางหนึ่งที่ครูผู้สอนจะนำไปปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ให้ผู้ใช้งานมีความประสงค์ ที่จะพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ (สาระเพื่อเดิน) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง พลังงาน สำหรับ นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยผู้วิจัยนำเสนอด้วยวิจัยตามหัวข้อดังไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปี การศึกษา 2551 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี 2 ห้องเรียน จำนวน 80 คน ที่เลือกเรียนรายวิชาฟิสิกส์ ว 41201 ซึ่งเป็นสาระเพิ่มเติม

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 42 คน ที่เรียนรายวิชาฟิสิกส์ ว 41201 ตามหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2551 โดยเลือกตุ่นแบบกลุ่มให้ได้รับการสอนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง มีดังนี้

2.1.1 แผนกราฟการเรียนรู้ในการเขียนแผนกราฟการเรียนรู้สำหรับบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และค่าอธิบายรายวิชา
พัฒนาสาระเพิ่มเติม สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 รหัสวิชา ว 41201 เรื่อง พลังงาน ซึ่ง
เป็นหลักสูตรสถานศึกษา ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี

2) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
และเนื้อหาสาระตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนดไว้

3) จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนรายวิชา
พัฒนา 41201 เรื่อง พลังงาน ให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
กำหนดจำนวนงาน กิจกรรมประกอบบทเรียน พร้อมทั้งรูปแบบการจัดและประเมินผลที่ชัดเจน
จำนวน 12 ภาค โดยวิเคราะห์เนื้อหา ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 วิเคราะห์เนื้อหาเรื่อง พลังงาน

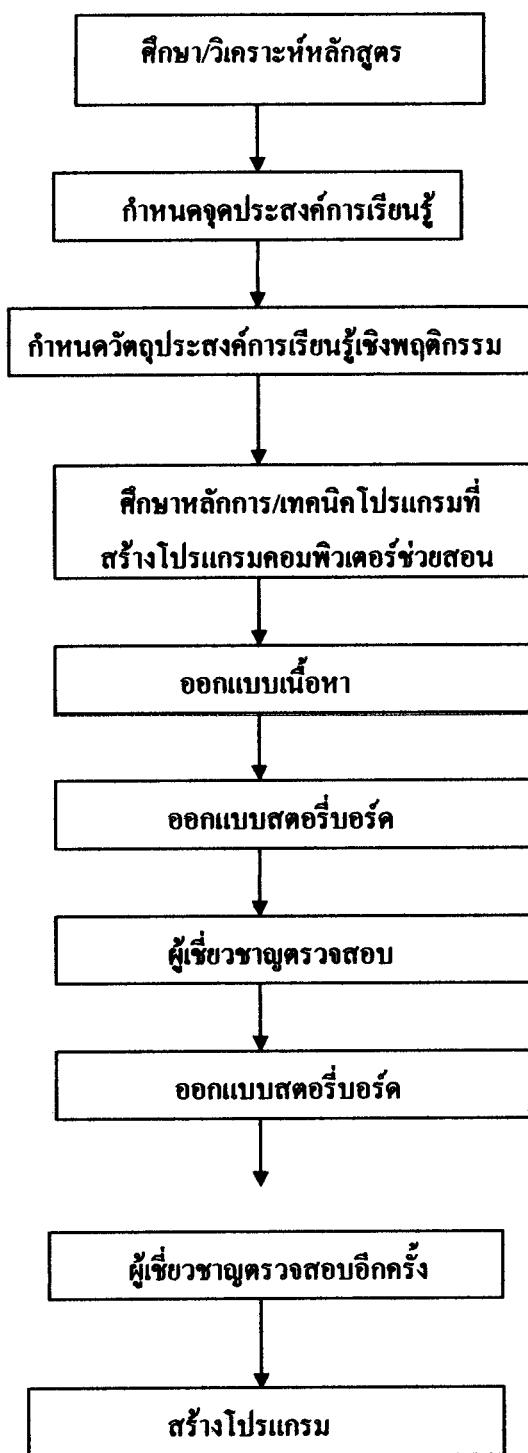
แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวนคน
	ทดสอบก่อนเรียน	1
1	งานและ กำลัง	2
2	พลังงาน , พลังงานจน'	2
3	พลังงานศักย์โน้มถ่วง	2
4	พลังงานศักย์ปิดหุ้น	2
5	กฎการอนุรักษ์พลังงาน	2
	ทดสอบหลังเรียน	1
รวม		12

4) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านที่มี
ประสบการณ์ในการสอน ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสมสมดั้บชั้นตอนของการ
นำเสนอเนื้อหา เพื่อนำข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพัฒนา รหัสวิชา ว 41201 เรื่อง พลังงาน ในการพัฒนา บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพัฒนา รหัสวิชา ว 41201 เรื่อง พลังงาน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาโปรแกรมที่ใช้ในการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนคือ
โปรแกรม Authorware Multimedia7.0

- 2) ศึกษาทฤษฎีและหลักการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งการ
วิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้หลักการออกแบบบทเรียนตามหลักการ 9 ขั้นของกาญ (Gagne)
- 3) สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นกรอบย่อยๆ
ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การใช้ภาษาจากนั้นนำเนื้อหาไปเรียง
เรียงลงในแบบจำลองหน้าจอกомพิวเตอร์ ในลักษณะ storyboard
- 4) นำเสนอรูปภาพให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ศึกษา
ถูกต้องเหมาะสม
- 5) ปรับปรุง storyboard ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปสร้าง
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยใช้โปรแกรม Authorware 7.0 และควบคุมตามจุดประสงค์
- 6) นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ที่สร้างเสร็จไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านเทคโนโลยี และด้านวัสดุ
- ตรวจสอบและประเมินอีกครั้งโดยใช้แบบประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย
สอนนำผลการตรวจสอบและประเมินไปปรับปรุงข้อมูลพร่องของบทเรียนในด้านด้านขั้นตอนใน
การนำเสนอเนื้อหา แบบฝึกหัด วิธีป้อนค่าตอบวิธีการให้การเสริมแรง การตอบสนองระหว่าง
ผู้เรียน การตรวจสอบ และการแจกแจงผลการเรียนรู้ ขั้นตอนในการสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์
ช่วยสอน ดังแสดงในภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการสร้างโปรแกรมพัฒนาการเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

7) จัดทำคู่มือประกอบการใช้นักเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

(1) คู่มือครุภัณฑ์ให้ครุภัณฑ์สอนเข้าใจแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ในบทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งคู่มือครุภัณฑ์ประกอบด้วย คำชี้แจงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตารางจัดกิจกรรม
แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลยแบบฝึกทักษะและเฉลยแบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

(2) คู่มือการใช้นักเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นเอกสารสำหรับให้
นักเรียนศึกษาคู่กับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งประกอบด้วย แนวปฏิบัติ กิจกรรม แบบฝึก
ทักษะ แบบสอนตามความพึงพอใจต่อนักเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

8) นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญไป
ทดลองใช้ในการเรียนการสอน เพื่อหาประสิทธิภาพโดยมีลำดับขั้นดังนี้

(1) ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1
โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี จำนวน 3 คน ประกอบด้วยนักเรียนเรียนเก่ง 1 คน
เรียนปานกลาง 1 คน เรียนอ่อน 1 คน ให้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง
พลังงาน ให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกในกิจกรรมและแบบทดสอบหลังเรียน ผลที่ได้จาก
การทดสอบค่า E_1 / E_2 เท่ากับ 41.11/61.11 ดื้อว่าต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผู้จัดฯ ได้ซักถามข้อสงสัย
ข้อมูลพร่อง จากนั้นนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะเข่น เปิดใช้สีตัวอักษร ปรับเนื้อหาให้กระชับ
และชัดเจนและเพิ่มเวลาในการทำแบบฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน

(2) ทดลองกลุ่มกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) ทดลองกับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี จำนวน 9 คน ซึ่งไม่ใช่นักเรียน
ตามข้อ (1) ประกอบด้วย นักเรียนเรียนเก่ง 3 คน เรียนปานกลาง 3 คน เรียนอ่อน 3 คน ให้เรียน
บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงานให้ทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบฝึกใน
กิจกรรม และแบบทดสอบหลังเรียน ผลที่ได้จากการทดสอบค่า E_1 / E_2 เท่ากับ 70.37/68.14 ต่ำกว่า
เกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผู้จัดฯ ได้ซักถามข้อสงสัยและข้อมูลพร่อง จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตาม
ข้อเสนอแนะตรวจสอบความถูกต้องได้แก่ การนำเสนอเนื้อหา การใช้คำถ้า การให้คำชี้เชย

(3) ภาคสนาม (Field Testing) นำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์
เรื่อง พลังงาน ที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 30 คน ผลที่ได้
จากการทดสอบค่า E_1 / E_2 เท่ากับ 76.56/75.11 พนวันบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพ
ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

2.2 เกรื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

2.2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้จัดดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

2) สร้างแบบทดสอบ เป็นข้อสอบแบบปรนัยนิคเลือกตอบ 4 ตัวเลือกตามหุคประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 60 ข้อ

3) นำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและวิเคราะห์หาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับหุคประสงค์การเรียนรู้ หรือค่า IOC (Index of objective Congruence) พบว่าแบบทดสอบมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ (ดังภาคผนวก ข)

4) นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/จำนวน 40 คน โรงเรียนหนองแสงวิทย์ศึกษา จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นกลุ่มที่เคยเรียนเรื่อง พลังงาน ผ่านมาแล้ว นำผลการทดสอบที่ได้นำวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (α) และค่าความเที่ยง โดยใช้โปรแกรม แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.20- 0.80 ได้ค่าความยากของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.24- 0.75 ได้ค่าอำนาจจำแนกมีค่าตั้งแต่ 0.21- 0.78 คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ (ดังภาคผนวก ข)

5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน เรื่อง พลังงาน มาแล้วนำผลทดสอบมาหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR- 20 ของคูเดอร์ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 (ดังภาคผนวก ข)

2.2.2 แบบประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

แบบประเมินคุณภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้จัดใช้แบบประเมินบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามแนวการออกแบบของงาน ซึ่งเป็นผู้ออกแบบมาตรฐานต่อไปนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความเห็น	ระดับคะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เกณฑ์การแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ยคะแนน	ความหมาย
4.51 - 5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	เห็นด้วยในระดับมาก
2.51 - 3.50	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	ไม่เห็นด้วย
1.00 - 1.50	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- 3.1 ทำแบบทดสอบก่อนเรียน ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อเก็บคะแนนก่อนเรียน
- 3.2 ให้กลุ่มทดลองเรียนเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน โดยผู้วิจัยเป็นผู้ควบคุมการกำกับการระหว่างเรียนและดำเนินการสอนด้วยตัวเอง
- 3.3 ทำแบบทดสอบหลังเรียน ให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังจากเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับก่อนเรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

**4.1 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยกำหนดเกณฑ์
ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 75/75 และใช้สูตร(สนอง อินตะกร 2543: 9)**

$$E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A} \times 100}$$

เมื่อกำหนดให้

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่จัดไว้ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน

A แทน คะแนนเต็มของคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน

N แทน จำนวนนักเรียน

$$\text{และ } E_2 = \frac{\sum F}{\frac{N}{B} \times 100}$$

เมื่อกำหนดให้

E_2 แทน ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

$\sum F$ แทน ผลรวมของคะแนนจากการทดสอบหลังเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียน

**4.2 สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและ
หลังเรียน คือ ค่า t-test แบบ dependent เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนและ
หลังเรียน (ส้วน สาษณะและอังคณา สาษณะ 2531: 301) ดังนี้**

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} : df = N-1$$

เมื่อกำหนดให้

t แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิถีดูจากการแยกแบบ t
เพื่อทราบความนิยมสำคัญ

D แทน ความแตกต่างของคะแนนสอบหลังเรียนและก่อนเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนที่ทำแบบทดสอบ

df ใช้ในการย่านค่าจากตาราง N - 1

4.3 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของข้อสอบ

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำาน

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

4.4 สถิติที่ใช้หาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลลัพธ์ทางการเรียน คือใช้สูตร ค่าความ ยากง่าย (P)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ดัชนีความยากของข้อสอบ

R แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบข้อนี้ถูก

N แทน จำนวนผู้เรียนที่ตอบข้อสอบทั้งหมด

ค่าอำนาจจำแนก (r)

$$r = \frac{R_U - R_L}{N}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนกข้อสอบรายข้อ

R_U แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก

R_L แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อสอบถูกต้อง

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ค่าความเที่ยงทั้งฉบับจากสูตร KR-20 ของคูเคอร์ ริชาร์ดสัน

$$r_n = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ	r_n	แทน	ความเที่ยงของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อมูลในแบบทดสอบ
	P	แทน	สัดส่วนผู้ที่ตอบถูก
	q	แทน	สัดส่วนผู้ที่ตอบผิด
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

4.5 สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.5.1 ค่าเฉลี่ย

4.5.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) กรมวิชาการ 2547 : 72

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum fx}{N} \quad (\text{กรณีข้อมูลแยกแจ้งความถี่})$$

เมื่อ	$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	x	แทน	ข้อมูล
	f	แทน	ความถี่ของข้อมูล
	$\sum fx$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างความถี่กับข้อมูล
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4.5.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กรมวิชาการ 2545 : 75

$$\text{สูตร } S.D = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
	f	แทน	ความถี่ของข้อมูล
	$\sum fx^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่างความถี่กับข้อมูล

แต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum fx)^2$ แทน ยกกำลังสองของผลรวมทั้งหมดของผลคูณระหว่าง
ความถี่กับข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับ นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้นำไปใช้กับกลุ่มทดลอง เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ผู้วิจัยเสนอผลการวิจัยดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามเกณฑ์ 75/75
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

1. การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามเกณฑ์ 75/75

1.1 ใน การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการนำคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนและ คะแนนแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียน แบบการทดลองหนึ่งต่อหนึ่ง ได้ประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 41.11/61.11 ปรากฏผล ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามเกณฑ์ 75/75 ของการทดสอบ หนึ่งต่อหนึ่ง

จำนวน นักเรียน (คน)	คะแนน กิจกรรม ระหว่างเรียน (30)	คะแนน ทดสอบ หลังเรียน (30)	E_1	E_2	E_1 / E_2
3	35	55	41.11	61.11	41.11/61.11

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบแบบหนึ่งต่อหนึ่ง พบว่า ประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน มีประสิทธิภาพของ กระบวนการหรือคะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน E_1 เท่ากับ 41.11 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์หรือ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน E_2 เท่ากับ 61.11 แสดงว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีประสิทธิภาพ 41.11/61.11 นั่นคือผลการเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้จัดสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพไม่เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ต้องปรับปรุงแก้ไขบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ซึ่งได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องดังนี้

- 1) เปลี่ยนสีตัวอักษรให้ผู้เรียนอ่านได้ชัดเจน
- 2) ปรับเนื้อหาให้กระชับและชัดเจนยิ่งขึ้น
- 3) เพิ่มเวลาในการทำแบบฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน

1.2 ผลการทดสอบแบบกลุ่มเล็ก

ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจากการทดสอบแบบกลุ่มเล็ก (1:3) ดังแสดงผลในตารางที่ 4.2

จำนวนนักเรียน (คน)	คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียน (30)	ทดสอบหลังเรียน (30)	E_1	E_2	E_1/E_2
9	190	184	70.37	68.14	70.37/68.14

ตารางที่ 4.2 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จากการทดสอบกลุ่มเล็ก ใช้กับคน 9 คน ดังแสดงในตาราง

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบแบบกลุ่มเล็กได้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็น 70.37/68.14 แสดงว่าค่าประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 75/75 ซึ่งได้แก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องดังนี้

- 1) แก้ไขและปรับเนื้อหาบางกรอบให้กระชับและชัดเจนยิ่งขึ้น
- 2) เพิ่มคำชี้แจงในการทำแบบฝึกหัด
- 3) เพิ่มรูปภาพเคลื่อนไหวในขณะเรียนเพื่อเร้าความสนใจ
- 4) เพิ่มคำถาม
- 5) เพิ่มแบบฝึกทักษะ

1.3 ผลการทดสอบภาคสนาม

ผลการหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จากการทดสอบภาคสนาม ใช้กับนักเรียน 30 คนแสดงไว้ในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จากการทดสอบภาคสนาม

จำนวน นักเรียน (คน)	คะแนน กิจกรรม ระหว่างเรียน (30)	คะแนน ทดสอบหลัง เรียน (30)	E_1	E_2	E_1/E_2
30	689	676	76.56	75.11	76.56/75.11

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า การทดสอบภาคสนาม ได้ค่าประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็น 76.56/75.11 ใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 75/75 แสดงว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนนิเทศศึกษาเรื่อง พลังงาน สำหรับ นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังจากเรียนด้วยบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนนิเทศศึกษาเรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งก่อน ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้วิจัยได้ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบวัด ผลสัมฤทธิ์ผู้วิจัยสร้างขึ้น และเมื่อทำการสอนเสร็จ ได้ทำการทดสอบอีกครั้งโดยใช้แบบทดสอบ หลังเรียนซึ่งเป็นข้อสอบคุณนา นำผลคะแนนที่ได้มาหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยผลการ ทดสอบ ก่อนใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและหลังใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้ t - test แบบ Dependent ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนคัวบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

ประเภทคะแนน	N	B	$\bar{X}$	S.D	t
ก่อนใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	30	30	8.30	4.05	20.25
หลังการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน	30	30	22.50	2.56	

* p < .05

จากตารางที่ 4.4 พบว่าหลังจากผู้เรียนใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นแสดงว่า เมื่อผู้เรียนได้รับการเรียนรู้จากต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้จัดสร้างขึ้น แล้วมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านการนำเสนอ	2.69	0.46	มาก
2. ด้านเนื้อหา	2.71	0.45	มาก
3. ด้านบันทึกและการจัดการ	2.53	0.49	มาก
4. ด้านการออกแบบ	2.54	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้จัดพัฒนาขึ้น ผู้เรียนมีความพึงพอใจโดยรวม และในรายชื่ออัญญายืนระดับมาก ความพึงพอใจมี 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย เมื่อพิจารณารายชื่อ ระดับความพอใจของผู้เรียน ด้านเนื้อหา มีระดับความพึงพอใจสูงที่สุด ด้านการนำเสนอ ด้านการออกแบบ ด้านบันทึกและการจัดการมีระดับความพึงพอใจลดลงมา

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การใช้นักเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้นักเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

1.2 สมมติฐานของการวิจัย

1.2.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

1.2.2 นักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี จำนวน 2 ห้องเรียน 80 คน ที่เดิมเรียนรายวิชาฟิสิกส์ ว่า 41201 ซึ่งเป็นสาระเพิ่มเติม

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา จังหวัดอุตรธานี จำนวน 42 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

1.3.3 เครื่องมือในการวิจัย

1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์เรื่อง พลังงาน สำหรับ

นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2) แผนการจัดการเรียนรู้ สำหรับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์

เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน

สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการดังนี้

1) ทำการทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

2) ทำการสอนโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองและควบคุมขั้นเรียน ด้วยตัวเอง

3) ทำการทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกันที่ใช้สอนก่อนเรียน หลังจากจบบทเรียน

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จากการประเมิน ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและ หลังเรียน ของนักเรียนที่ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการทดสอบ t-test แบบ Dependent (บุญชุม ศรีสะอาด: 2543)

1.4 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1.4.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 76.56/75.11

1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่งเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

2. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ $76.56/75.11$ ซึ่งใกล้เคียงกับสมนติฐานที่ตั้งไว้ว่าบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $75/75$ แต่ในการกำหนดเกณฑ์นั้น สายสูรี อรรถเดรพีวงศ์ (2545: 36) กล่าวไว้ว่า การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของ E₁/E₂ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของบทเรียน ความยากง่ายของเนื้อหา ดังเช่น วิชาฟิสิกส์ซึ่งมีเนื้อหาเป็นนามธรรม ผู้เรียนต้องมีพื้นฐานการการคำนวณ มาก่อน การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อฝึกทักษะการคำนวณให้ผู้เรียนสามารถนีกระบวนการแก้ปัญหาและหาคำตอบได้ด้วยตัวเอง ดังนั้นการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน E₁/E₂ จะได้ค่าประมาณ $70/70$ โดยขึ้นอยู่กับความยากง่ายของเนื้อหาวิชา จากประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ $75/75$ เท่ากับ $76.56/75.11$ จะเห็นว่าค่าของ E₁ มีค่ามากกว่า E₂ อาจเนื่องจากปัจจัยต่อไปนี้

2.1.1 พื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ในเรื่อง งาน กำลัง และพลังงาน ซึ่งผู้เรียนเรียนมาแล้วในชั้นม.3 จึงทำให้คะแนนแบบฝึกหัดในบทเรียนสูงขึ้น

2.1.2 การนั่งสอนและกิจกรรมในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีทั้ง การทำแบบฝึกหัด และการนำเสนอในหัว ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจมากเรียนรู้ จึงทำให้คะแนนกิจกรรมสูงขึ้น

2.1.3 บรรยายหาใน การเรียนรู้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นผู้วิจัยได้ใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ซึ่งเหมาะสมกับการเรียนรู้ ผู้เรียนปรึกษากันและซักถามข้อสงสัยในระหว่างเรียนได้ จึงมีผลทำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้น

2.2 จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมนติฐานที่ตั้งไว้ นั่นเป็นเพราะว่าการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นการจัดการเรียน การสอนที่เข้าใจได้ทั้งผู้เรียน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและพัฒนา ผู้เรียน ได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเพิ่มศักยภาพ (กรมสามัญศึกษา 2546: 12-13) และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นโอกาสให้ผู้เรียน

สามารถเรียนรู้ความเวลาที่สังคptuneและเหมาะสม ตามความสนใจ ผู้เรียนสามารถประเมินผลและเห็นผลสำเร็จของตนเองได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับ ถนนพาร (ดันพิพัฒน์) เลาหอรัศแสง (2541: 7-11) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นสื่อประสมได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว กราฟิก แผนภูมิ วิดีโอทัศน์ และเสียง ซึ่งทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่ายในระยะเวลาจำกัด ตรงตาม จุดประสงค์ในบทเรียน ผู้เรียนสามารถทบทวนเรียนค่วยตนเองและประเมินผลได้ทันทีและบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีการนำเสนอเนื้อหาให้ตรงได้ทั้งความรู้และทักษะทำให้เกิดประสิทธิภาพใน การเรียนรู้ ทั้งนี้เพราบนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นการนำเสนอสารสนเทศ สนองความ ต้องการต่างระหว่างบุคคล มีปฏิสัมพันธ์ ให้ผลลัพธ์กลับทันที มุ่งการเรียนเป็นรายบุคคล ตามความ สนใจและความสามารถซึ่งเป็นการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลดังที่ รุ่งโรจน์ แก้วอุไร (2547: 1-10) และถนนพาร (ดันพิพัฒน์) เลาหอรัศแสง (2541: 41-48) ได้กล่าวถึงการออกแบบ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจให้ผู้เรียนได้ทราบจุดประสงค์การเรียนรู้ นิการทบทวนความรู้เดิมก่อนรับรู้ความรู้ใหม่ ซึ่งแนวทางการเรียนรู้ นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยัง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิญญา อิงอชา (2545) ซึ่งพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำเสนอผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การเรียนค่วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 การเรียนควบคู่ไปกับการ ให้นักเรียนดูบันทึกสรุปความรู้ และการทำแบบฝึกทักษะเสริมบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะการคำนวณมากขึ้น

3.1.2 ควรนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ไปใช้สอนเสริมกับการเรียนการสอน ตามปกติของครู เป็นคืนว่าใช้ทบทวนบทเรียนทั้ง ในเวลาและนอกเวลาเรียน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและ พัฒนาผู้เรียน ได้ตามธรรมชาติและเติมศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.1.3 ใน การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ผู้พัฒนาควรศึกษาข้อมูล ที่นฐานของผู้เรียนก่อน เช่น ลักษณะของผู้เรียน ข้อมูลสถานศึกษาและสภาพท้องถิ่น เพื่อ ประกอบการพัฒนาบทเรียนให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่สามารถเลือกเนื้อหาสาระ เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มีระดับสตดปัญญาแตกต่างกัน

3.2.2 ควรพัฒนาที่เรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ให้เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้ใช้ได้ง่ายราคาถูก

3.2.3 ควรมีการศึกษาองค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ในทุกระดับชั้น

3.2.4 ควรพัฒนาที่เรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาฟิสิกส์ที่เป็นสื่อประสาน หลากหลายรูปแบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

บารณานุกรรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) คู่มือจัดการเรียนรู้กู้ลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กรุงเทพมหานคร องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2546) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กรุงเทพมหานคร
- กิตตินันท์ หอมฟุ่ง (2547) คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสาระสังเขปออนไลน์ จำนวนที่ 9 มกราคม 2547 จาก <http://www.geocities.com/khomfung>.
- กิตตินา บรีดีดิก 2539 จิตวิทยาการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- เกศินี การสมพจน์ (2543) “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านอินเตอร์เน็ต วิชาการ พยาบาล เรื่อง การวางแผนครอบครัว สำหรับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์”
- วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เกغم พึงพา (2541) “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาคอมพิวเตอร์เรื่อง ความน่าจะเป็นเบื้องต้น สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนราชบพิตรกรุงเทพมหานคร”
- วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชัยทัศน์ เกียรติยาภูมิและคณะ (2544) การพัฒนาสื่อการสอนคัวขนบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ศูนย์วิทยาศาสตร์ สถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537) “หน่วยที่ 11 การผลิตสื่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน” ในเอกสาร การสอนประมวลสาระวิชาชีพน้ำหน้าที่พิเศษ หน้า 386 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ไชยา ลิขิตสารวิทย์ (2542) “โครงการอบรมคอมพิวเตอร์” (เอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มัลติมีเดีย ด้วยโปรแกรม Authorware ขั้นพื้นฐาน) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไชยบศ เว่องสุวรรณ (2547) คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา สาระสังเขป ออนไลน์ จำนวนที่ 7 มกราคม 2547 <http://www.yod.yimn.ac.th/0503760/unis/MINUL-4.htm>.

ช่วง ทมพิศชงค์ (2539) พีสิกส์ 2 ว 026 กรุงเทพมหานคร ชีรพงษ์การพิมพ์
ถนนพ่อ (ตันพิพัฒน์) เลขที่ 2541 คอมพิวเตอร์ช่วยสอน พิมพ์ครั้งที่ 2

กรุงเทพมหานคร วงศ์ป่าตักชัน

ชีรพงษ์ มงคลวุฒิกุล (2550) คู่มือการสร้างมัลติมีเดีย Authorware 7.0 ฉบับใช้งานจริง
นนทบุรี ไอคิซี อินไฟ คิดทริบิวเตอร์ เชนต์เตอร์ จำกัด

ชีรัตน์ ฤทธิพงกุล (2551) วิเคราะห์ข้อสอน ทฤษฎีและคู่มือโปรแกรมวิเคราะห์ข้อสอน
กรุงเทพมหานคร ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทิพย์วิสุทธิ์

ทรงพล เส่งพระราษฎร์ (2546) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน กรุงเทพมหานคร คอมพ์ทูเค็บ
ทักษิณ สาวนานนท์ (2530) คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา กรุงเทพมหานคร คุณสภาดาพร้าว
พิศาล แวนนัฟ (2550) ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
พิมพ์ครั้งที่ 6 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นรเศรษฐ์ ฤทธิธรรม (2543) “การพัฒนาชุดการเรียนการสอนคอมพิวเตอร์ วิชาวิทยาศาสตร์
ภาษาไทยช่วงภาค เรื่อง โลกแห่งแสงสี” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์บัณฑิต แขนง
วิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

บุญชุม ศรีสะอาด (2543) การวิจัยเบื้องต้น กรุงเทพมหานคร ศูนย์สาส์น
บูรณะ สมชัย (2542) คู่มือการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วย Authorware6.0
กรุงเทพมหานคร เอช.เอ็นกรุ๊ป

ประมวล ศิริพันแก้ว (2544) หลักสูตรพัฒนาระดับน้ำยั่งยืนศึกษา กรุงเทพมหานคร นามมีบูรค
ปานรินทร์ มัชวินาลย์ (2540) “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง
การคณิตศาสตร์และการบนส่ง สำหรับนักเรียนระดับน้ำยั่งยืนศึกษาปีที่ 3”

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2530) การสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์
กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพาณิช

ไฟโรมน์ เมาใจ (2547) การวิจัยและพัฒนาสื่อการสอน กรุงเทพมหานคร ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ
พันจันทร์ ธนาวัฒน์เสถียร (2550) คู่มือการสร้างมัลติมีเดีย FLASH 8 กรุงเทพมหานคร

จาก <http://www.successmedia.com>.

- ภัยดิ เครื่องเนียม (2550)** หัดสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วย Authorware 7.0 ฉบับ
มือใหม่ นนทบุรี ไอซีดี อินโฟ คิดสทริบิวเตอร์ เชนต์เตอร์ จำกัด
ปีน ภู่วรรณ (2531) “การใช้ในโครงการคอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนการสอน” วารสาร
ในโครงการคอมพิวเตอร์ (กุมภาพันธ์ 2531) หน้า 120 - 129
- รุ่งอรุณ สมบัติรักษ์ (2546)** “การพัฒนาคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านอินเทอร์เน็ต วิชาฟิสิกส์ เรื่อง
การเคลื่อนที่แบบต่างๆสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี”วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ครุศาสตร์
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
- รุ่งใจน์ แก้วอุไร (2547)** หลักการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนตามแนวคิดของกาเย่
สาระสังเขป ออนไลน์ คืนวันที่ 10 มกราคม 2547 จาก
<http://www.thaicai.com/articles/cai4.html>
- สุกรี รอดโพธิ์ทอง (2540)** ความรู้เกี่ยวกับสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อการศึกษา
กรุงเทพมหานคร คุณสภา
- สุนันท์ สังข์อ่อง (2536)** “การผลิตและการใช้สื่อโสตทัศน์และสื่อกิจกรรม” ในเอกสารชุดพิเศษ
อบรมวัดกรรมและสื่อการสอนวิทยาศาสตร์ หน้า 184-185
- สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช**
- สุนันทา มนัสมงคล (2542)** “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง ผลกระทบพันธุ์กรรม
สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย”ปริญญาอิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิทยาศาสตร์การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร
- เสน่ห์ เอคะวิภาค (2532)** การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อสร้างบทเรียนช่วยการสอน
กรุงเทพมหานคร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
- สมปราดانا วงศ์บุญหนัก (2541)** “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบมัลติมีเดีย
สำหรับการสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง ปรากฏการณ์คลื่น” วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร
- สำราญ รังสินธ์ (2544)** ไมโครฟิสิกส์ 1- 6 กรุงเทพมหานคร แม็ค จำกัด

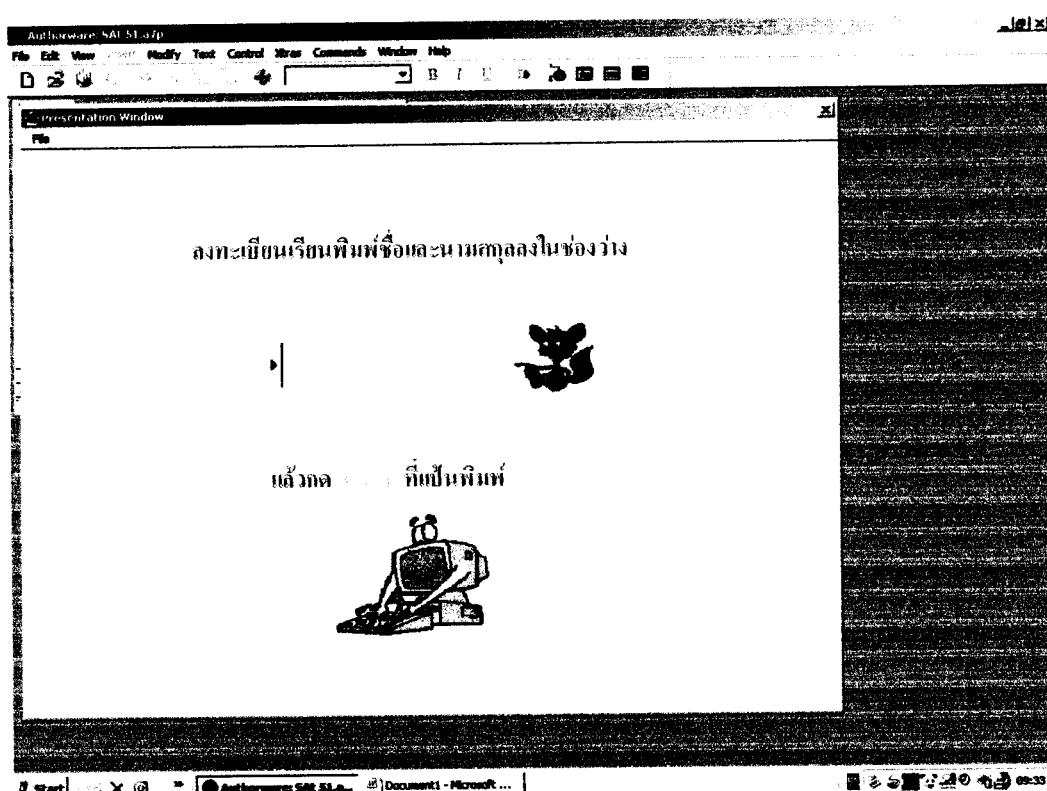
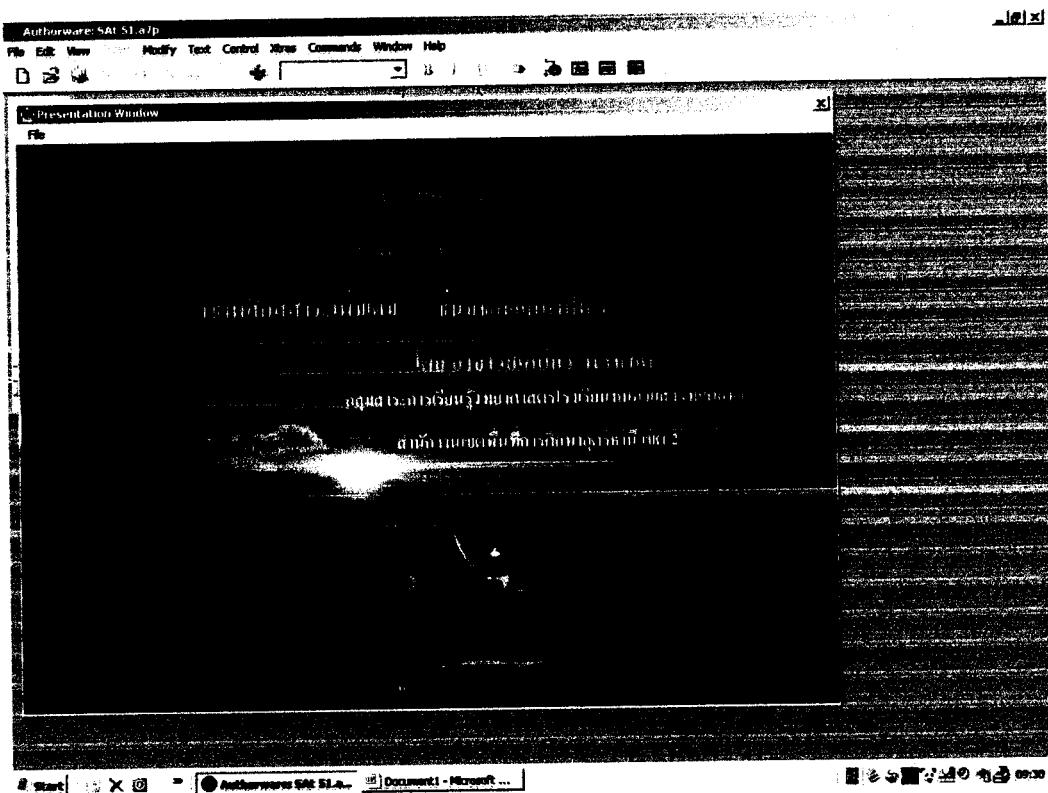
- สายสุรี อรรถาภรณ์ (2545) “ผลการใช้นิพนธ์พิวเตอร์ช่วยสอนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง วิธีเรียงลำดับตัวบวกและวิธีจัดหน่วยดับน้ำร้อนศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเบญจมราชนูสรณ์ จังหวัดนนทบุรี” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยทักษิณราชวิทยาลัยสุโขทัย สำหรับการสอนวิชาคณิตศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบัน (2546) คู่มือครุศาสตร์การเรียนรู้การเรียนรู้ขั้นพื้นฐานและเพิ่มเติม พิสิกร 1 กรุงเทพมหานคร คุณสกาน อัครวุฒิ จินดาบุรกย (2542) “ผลการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง อนุพันธ์ของฟังชันคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาปีบัตร วิชาชีพชั้นสูง สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคโนโลยีกรุงเทพ” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยทักษิณราชวิทยาลัยสุโขทัย อภิญญา อิงอาง (2542) “การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาสถิติเบื้องต้น เรื่อง ทฤษฎีความน่าจะเป็นเบื้องต้น” พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถิติประยุกต์ สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ Ayoubi:Z.R.(1986) “The Effects of Microcomputer Assisted Instruction on Achievement in High School” Dissertation Abstracts International.46 Delo,Drink Andrew. (1997) “Using Multimedia Technology to Integrate the Teaching” (CD – ROM) University of Columbia. Gagne, Robert M. et al. (1988) *Principles of Instructional Design*. New York, N.Y. : The Drden Press. Kang, o.(1988) The effect of using computer programming in 8th grade Korean mathematics Class on mathematic achievement and attitude Rushby, N.J. (1989) Computer – Assisted Learning. *The International Encyclopedia of Educational Technology*.Excited by Eraut, Micheal. Oxford: Pergamox Press.” Traynor, Patrick L. (200) “Effect of Computer – Assisted – Instruction on different Learner.” Abstract online. Retrieved March 17, 2004, from <http://www.wilsontxt.twwilson.com/pdffull/02313/378JD/0SM.pdf>. Wrigth,E.B.and Forcier,R.C. (1985) *The Computer:A Tool for the teacher*. Belmont, CA:Wadsworth.

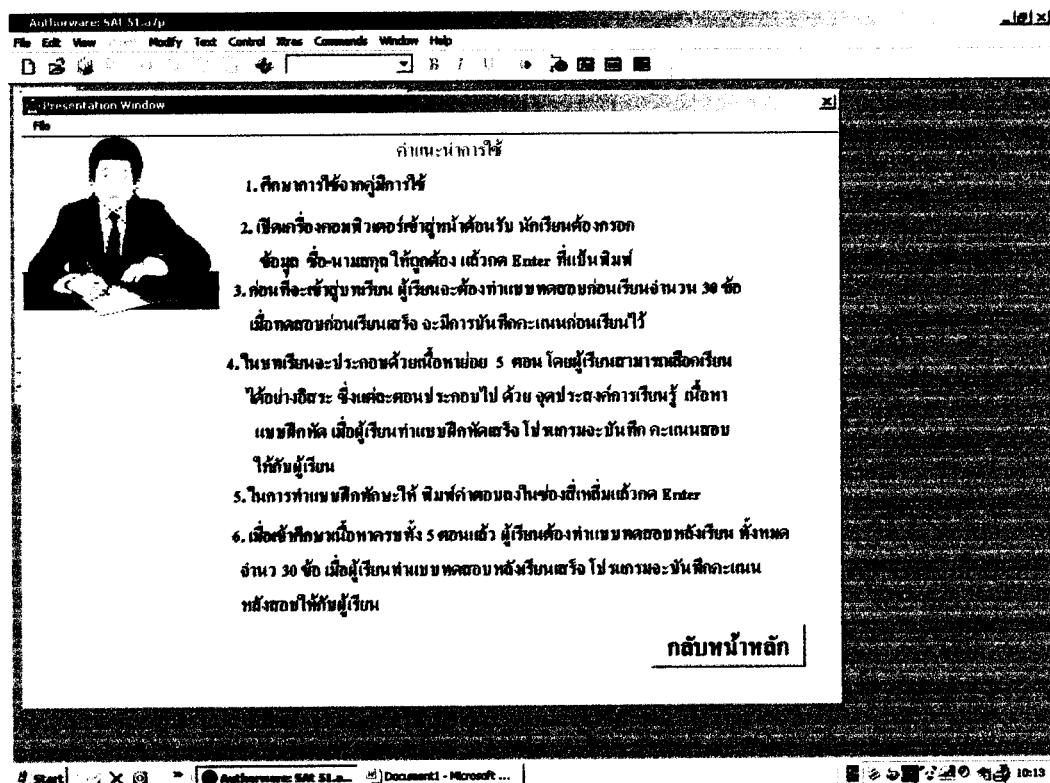
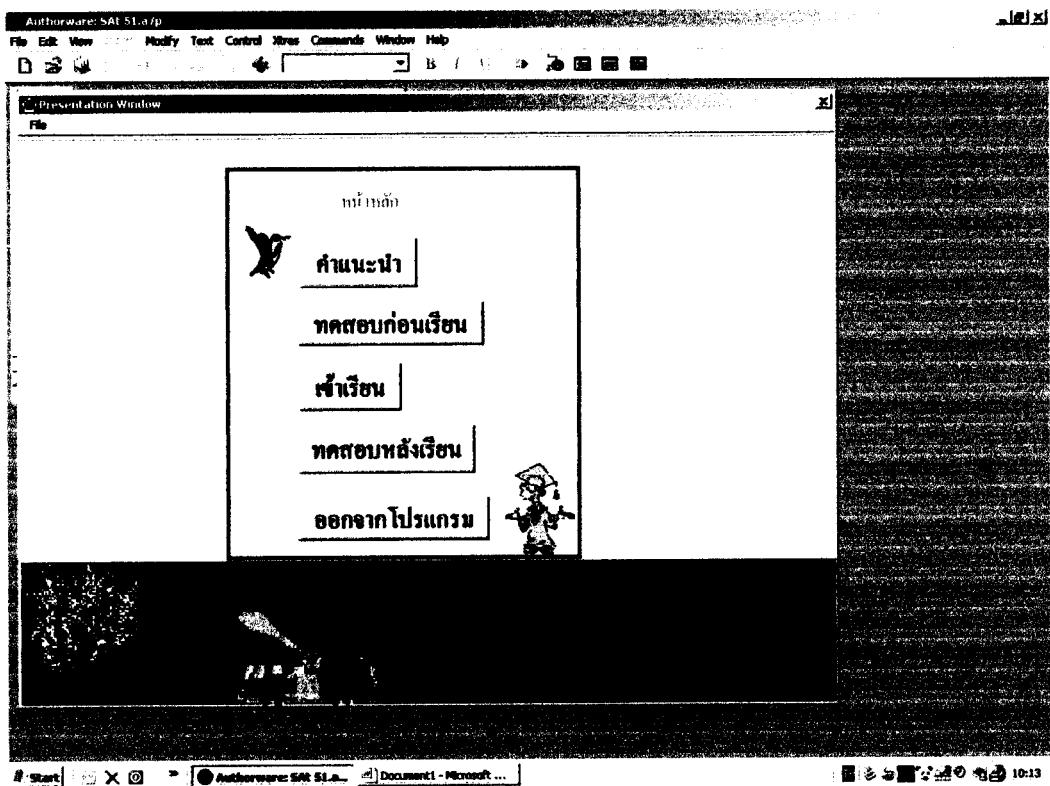
ภาคผนวก

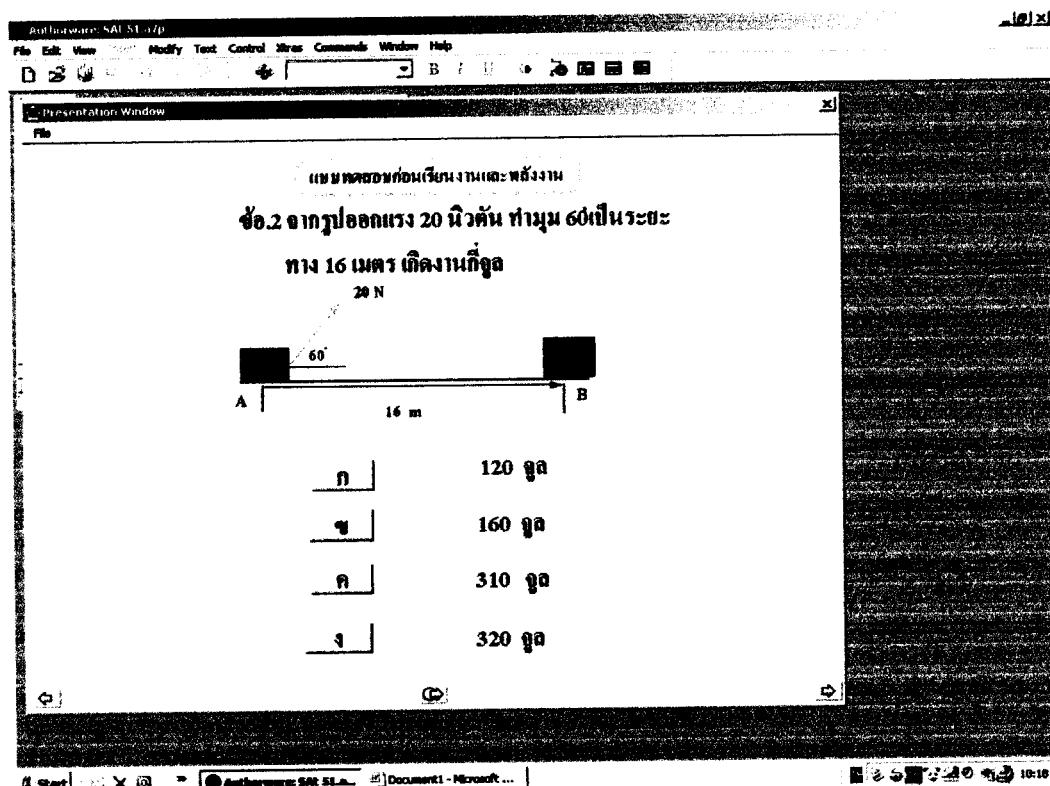
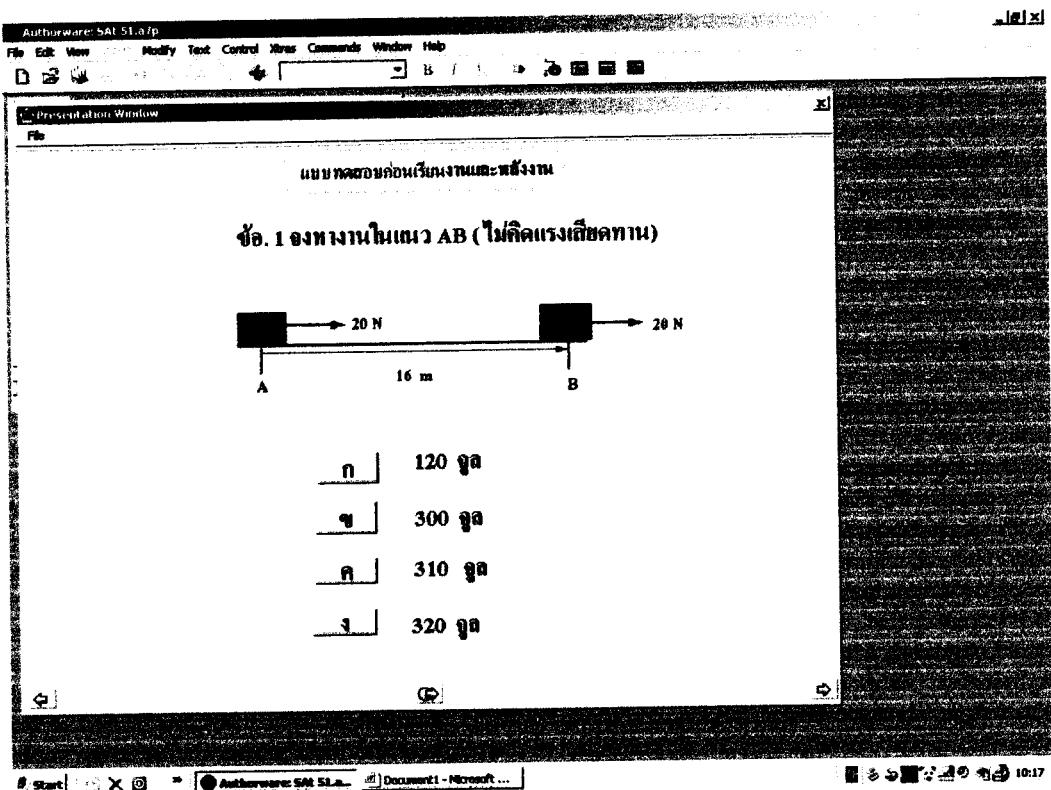
ภาคผนวก ก

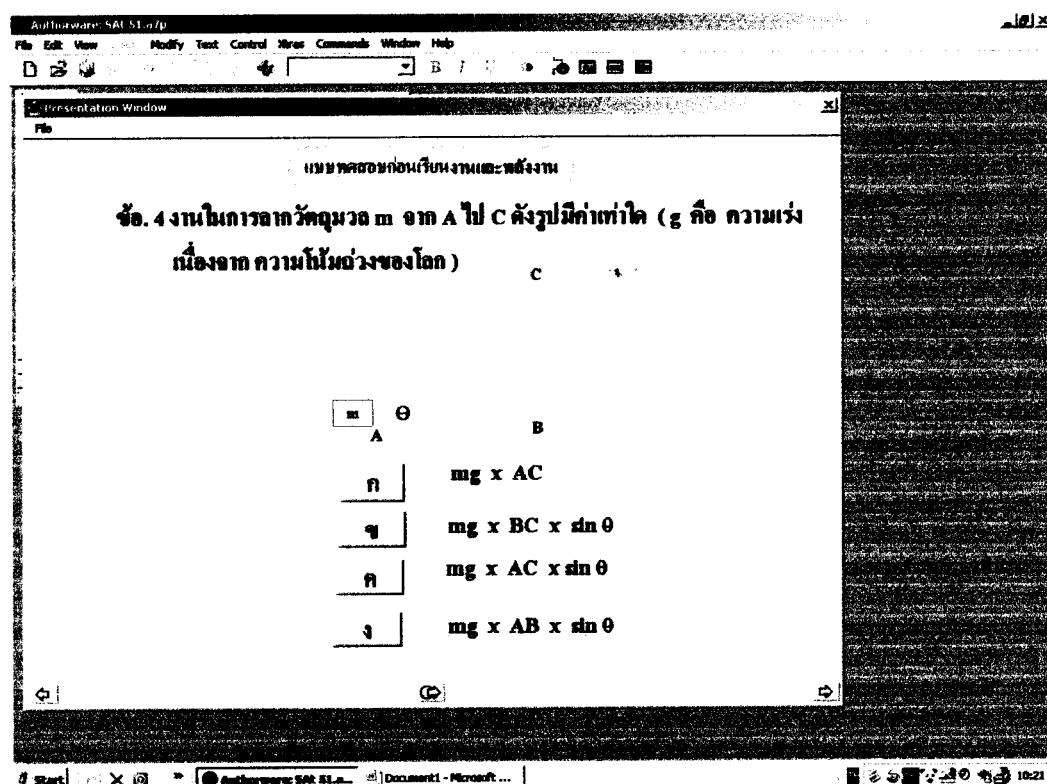
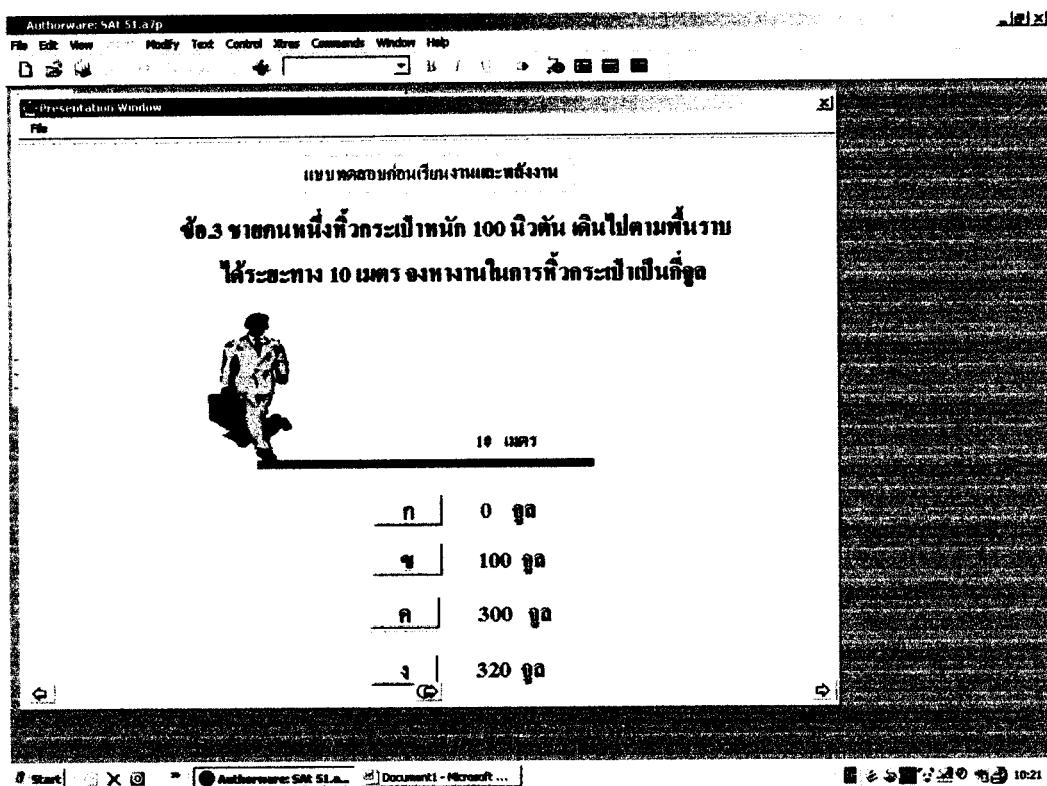
ตัวอย่างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

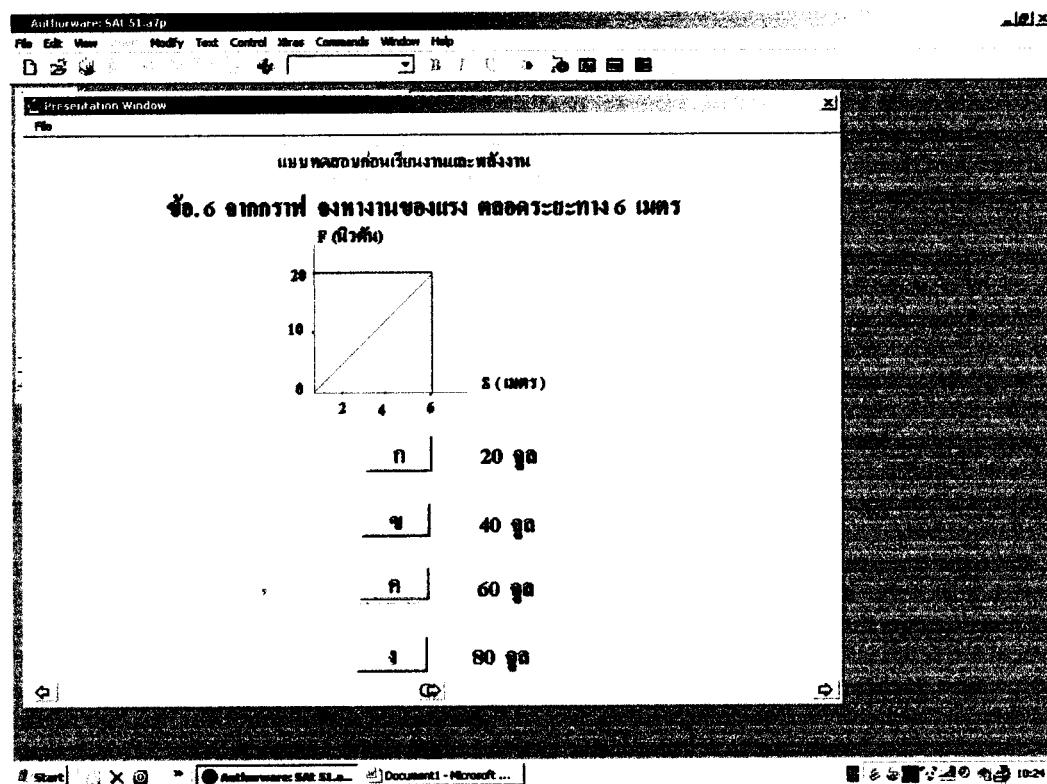
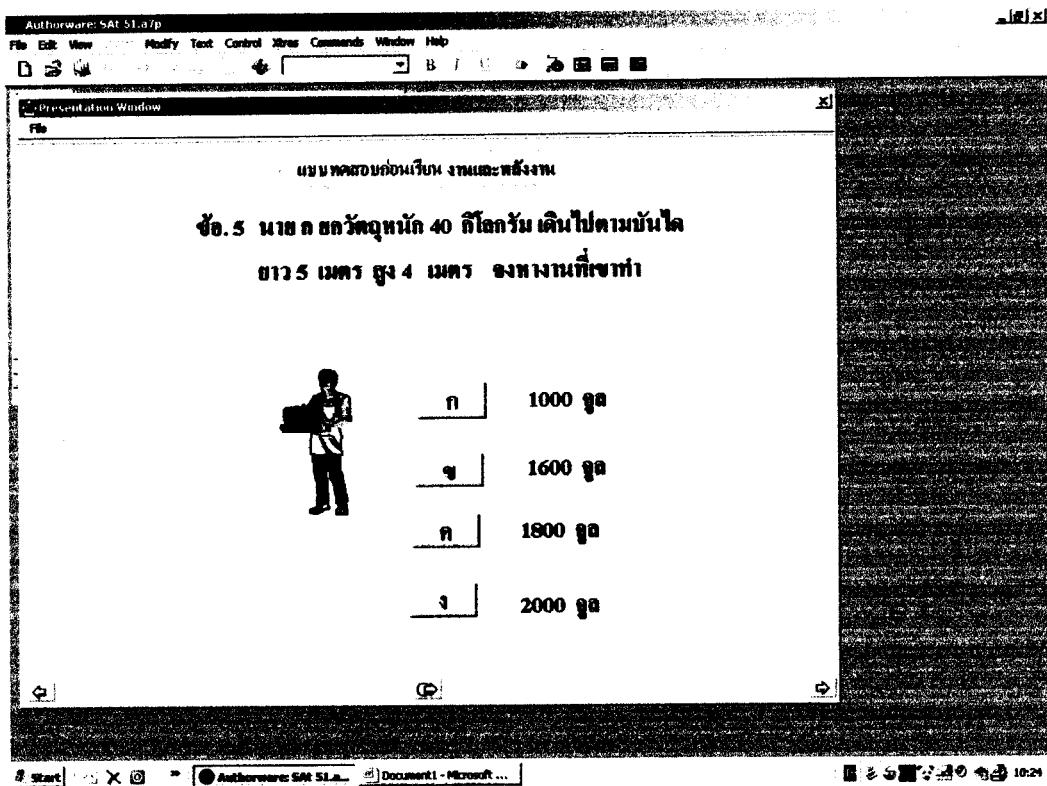
วิชาฟิสิกส์เรื่อง พลังงาน สำหรับ นักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4

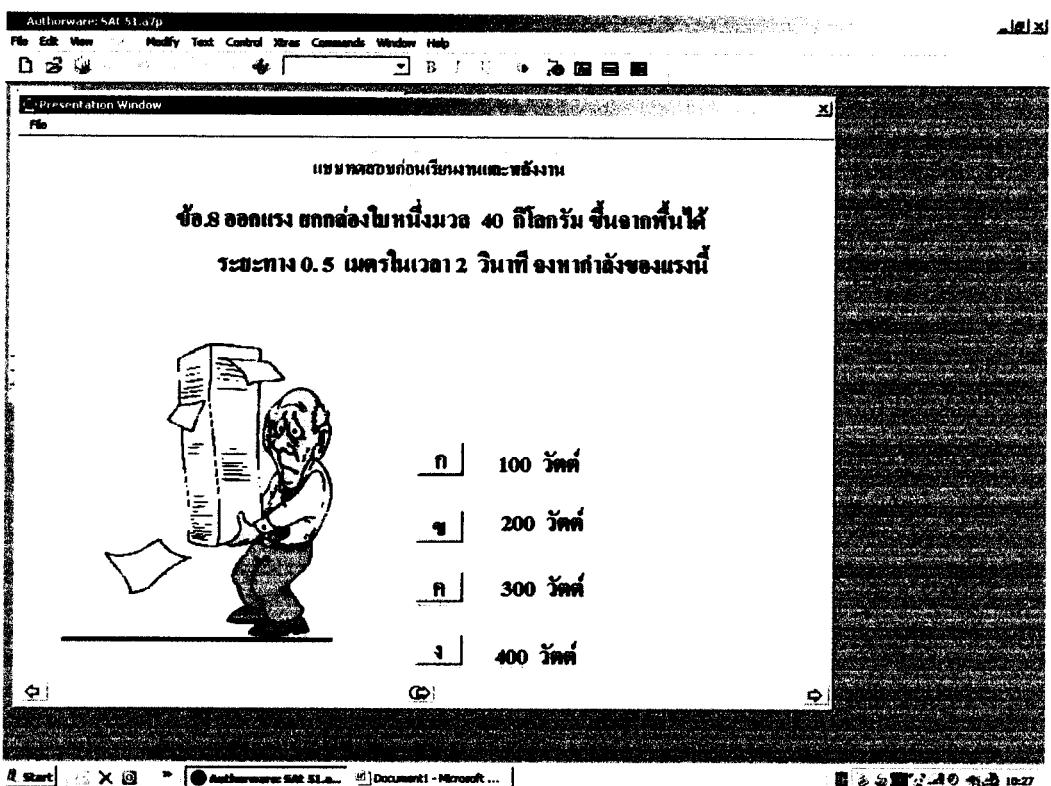
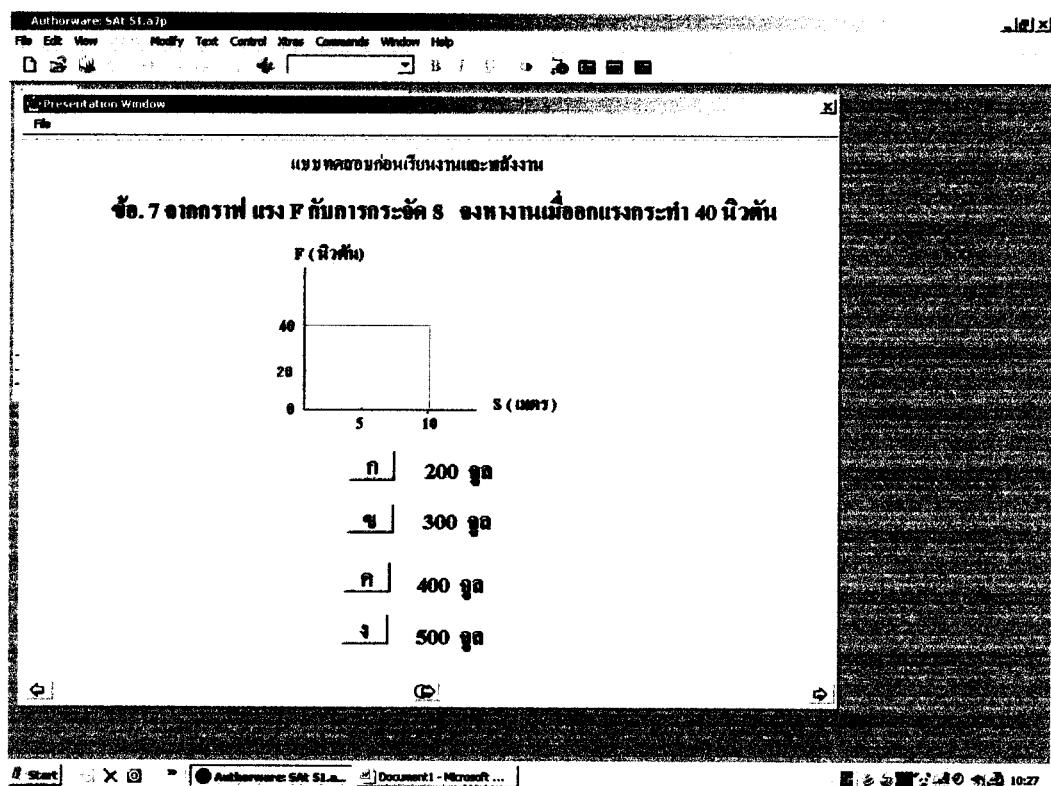

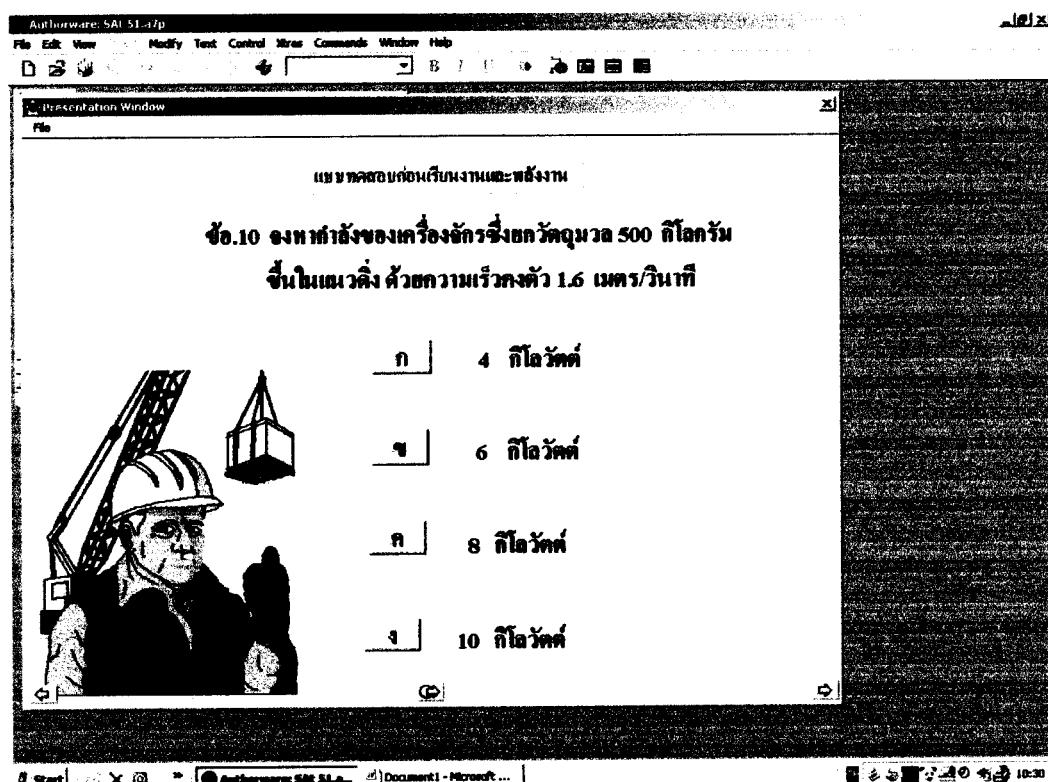
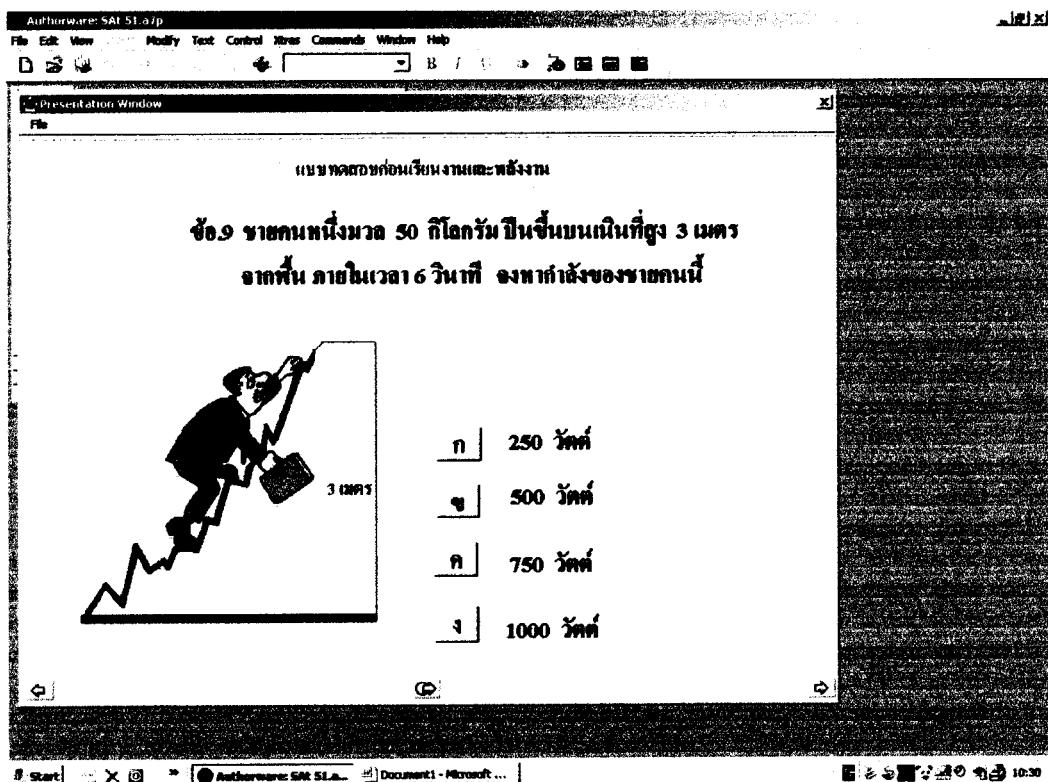

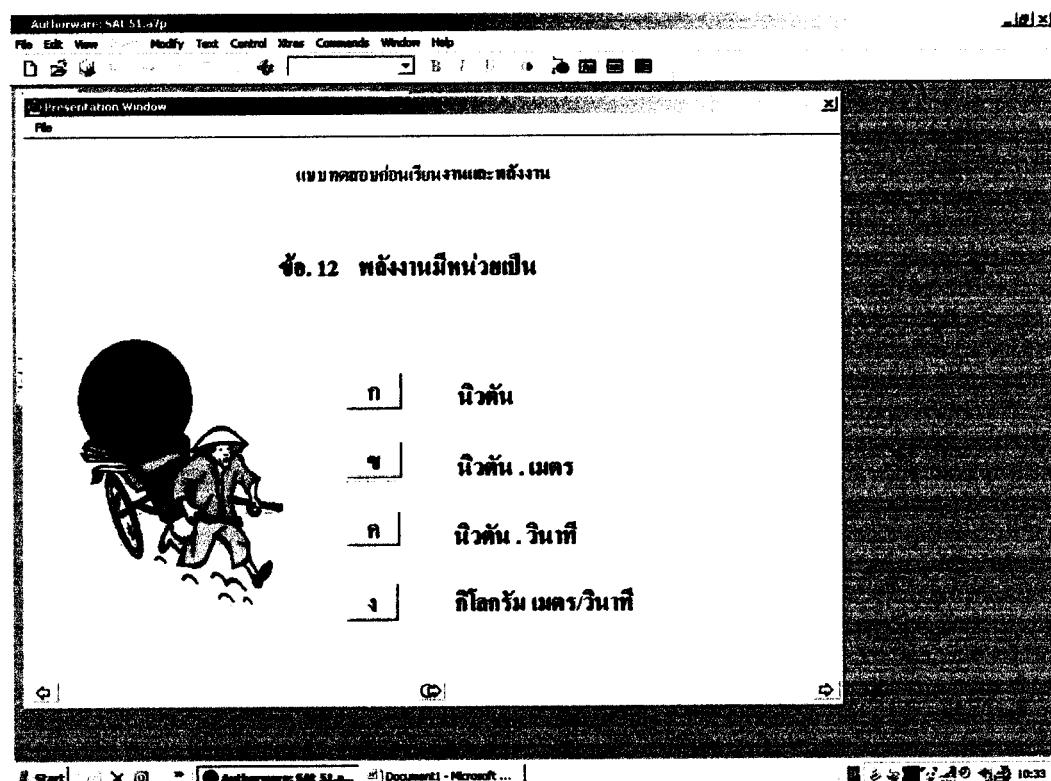
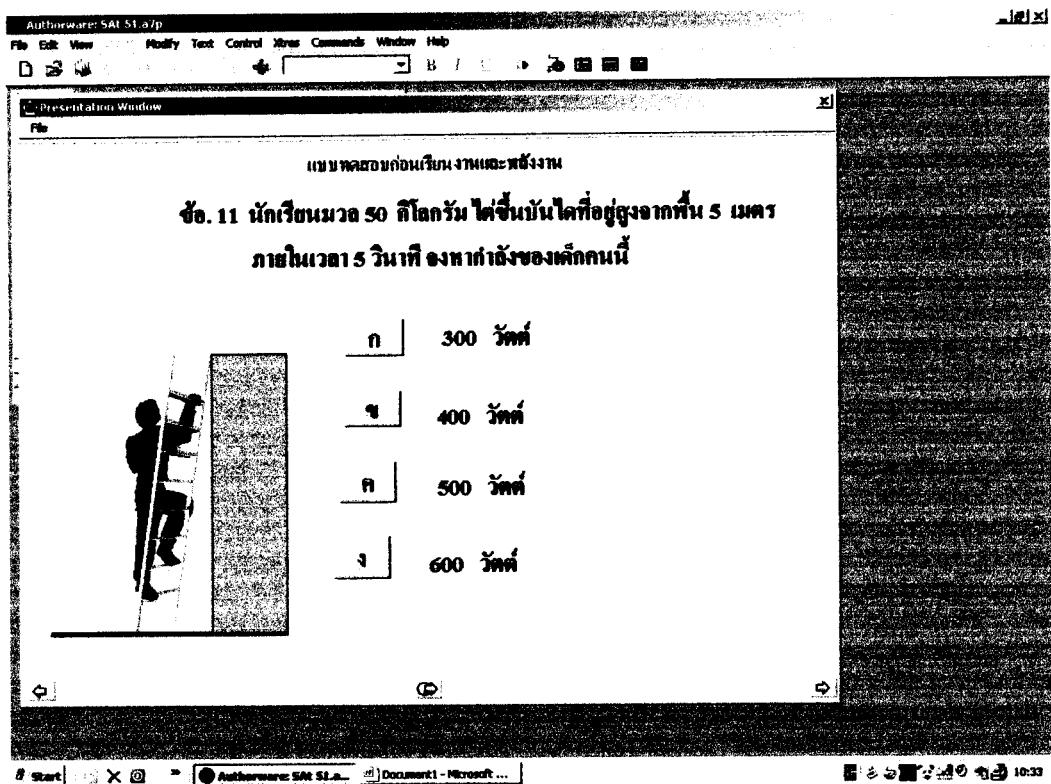

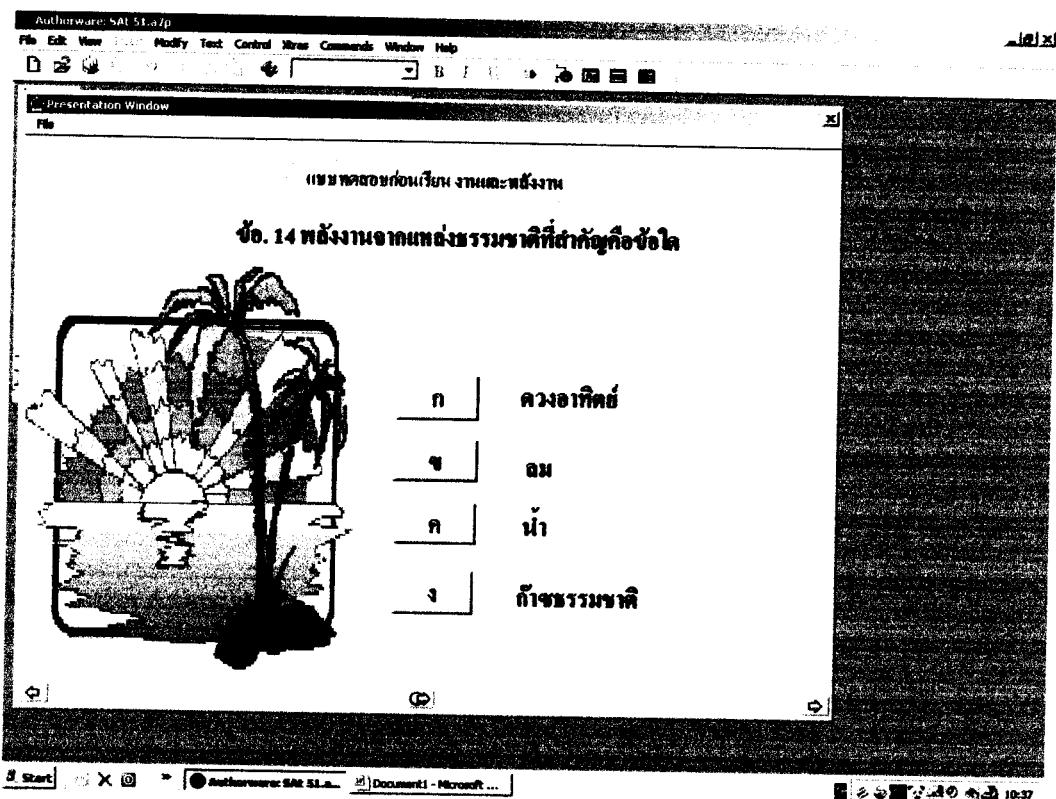
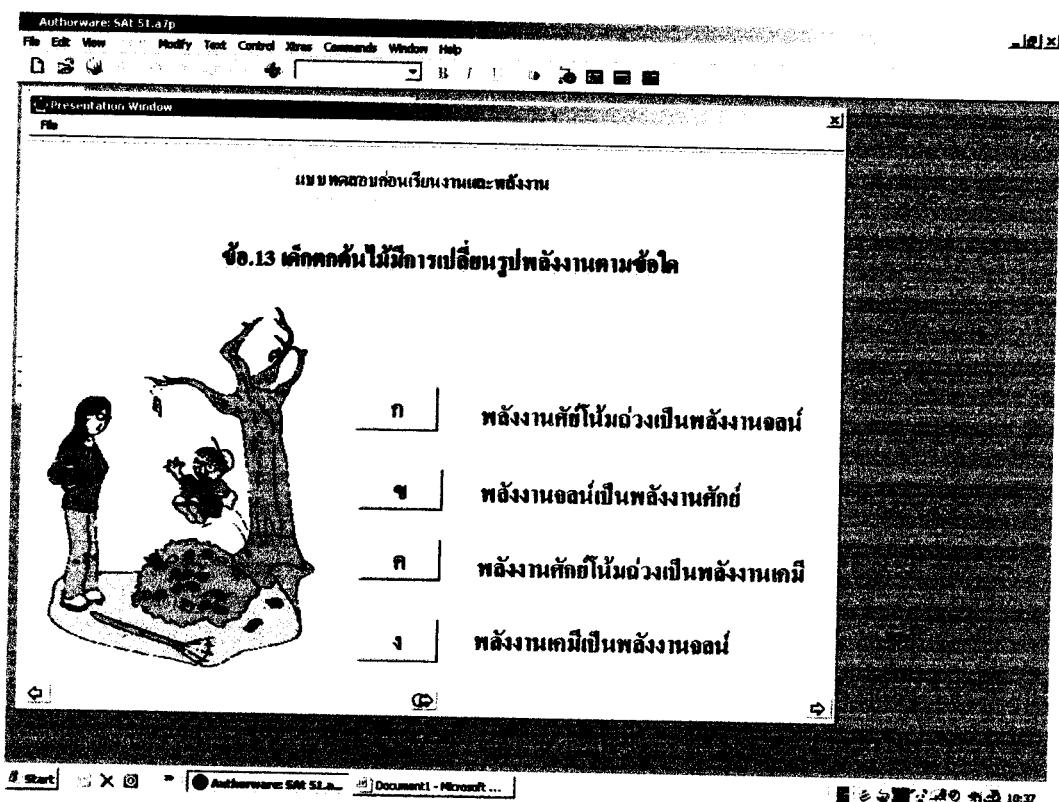

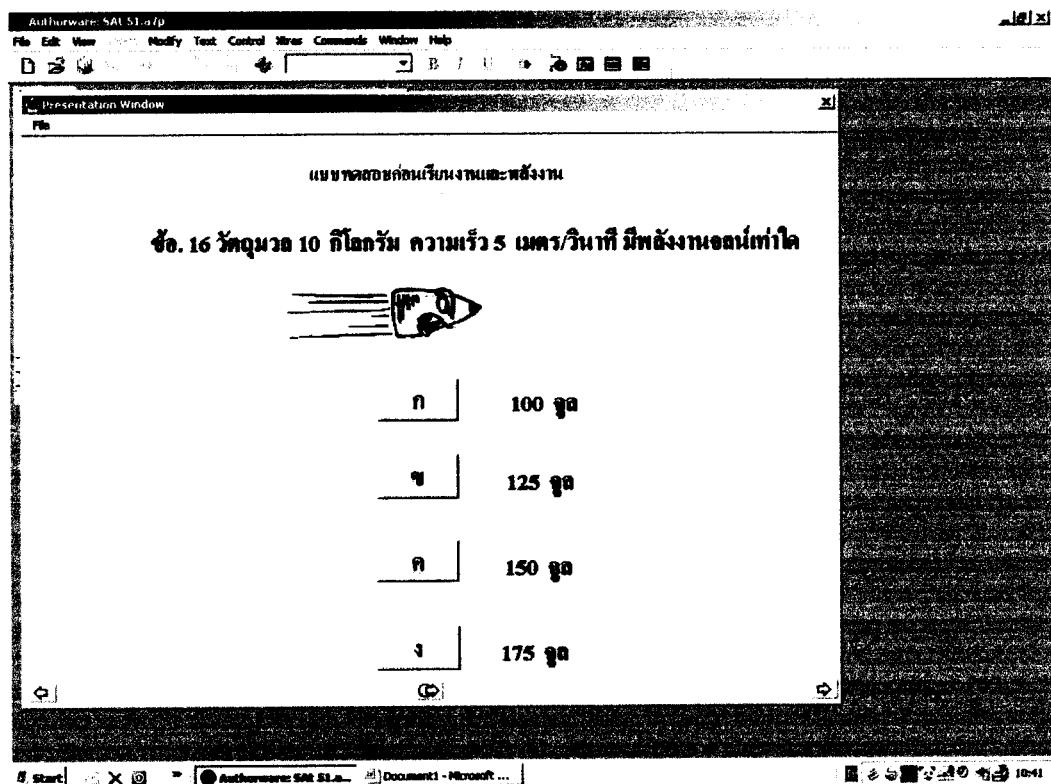
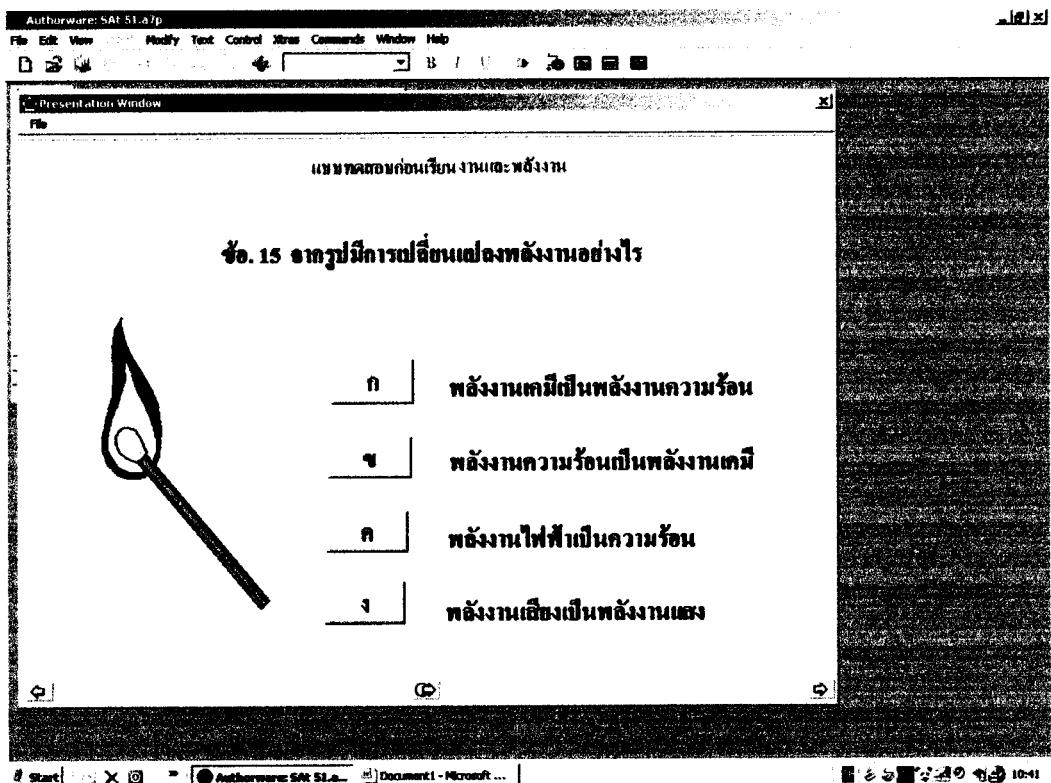

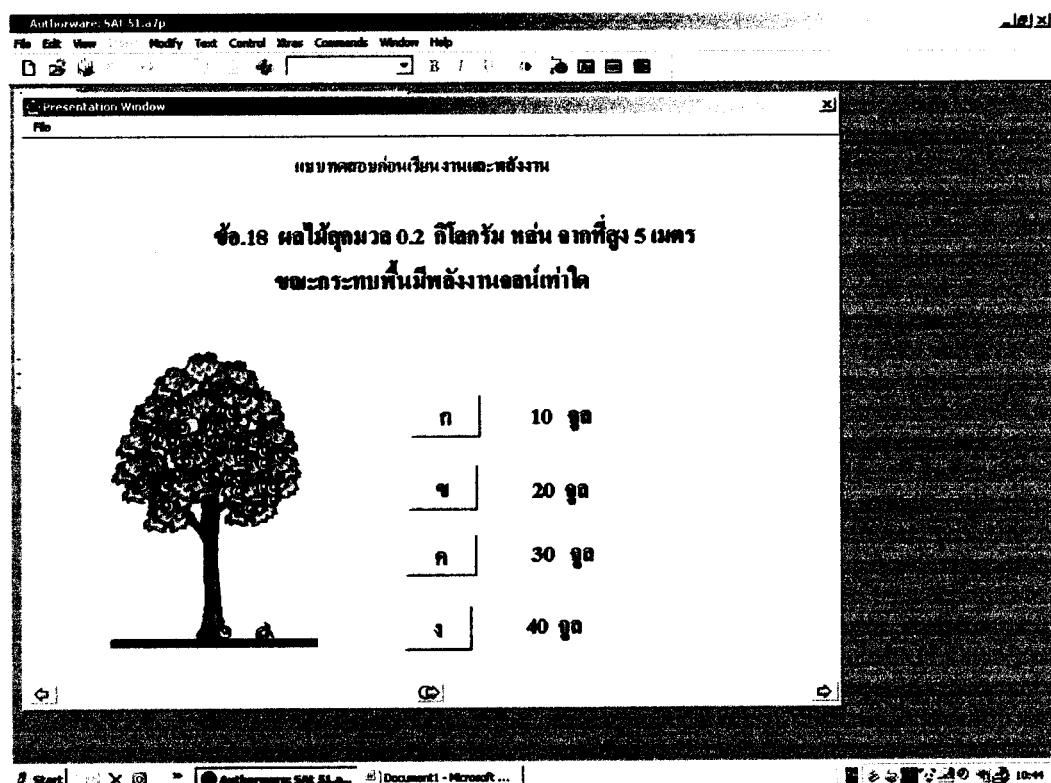
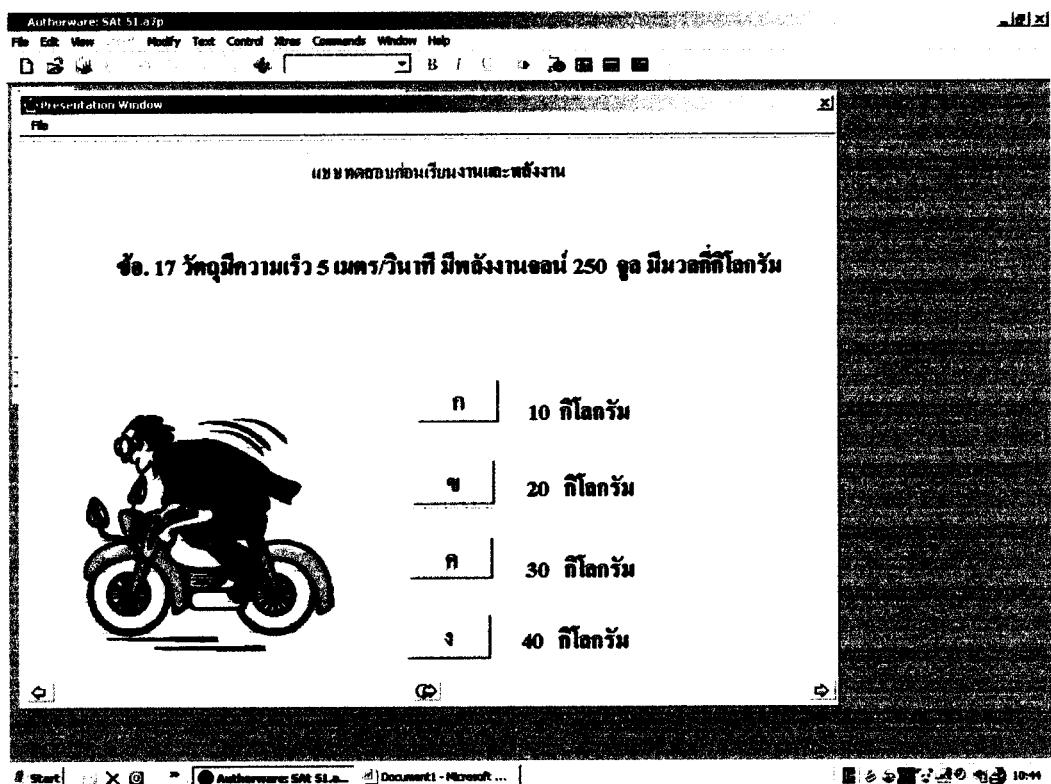

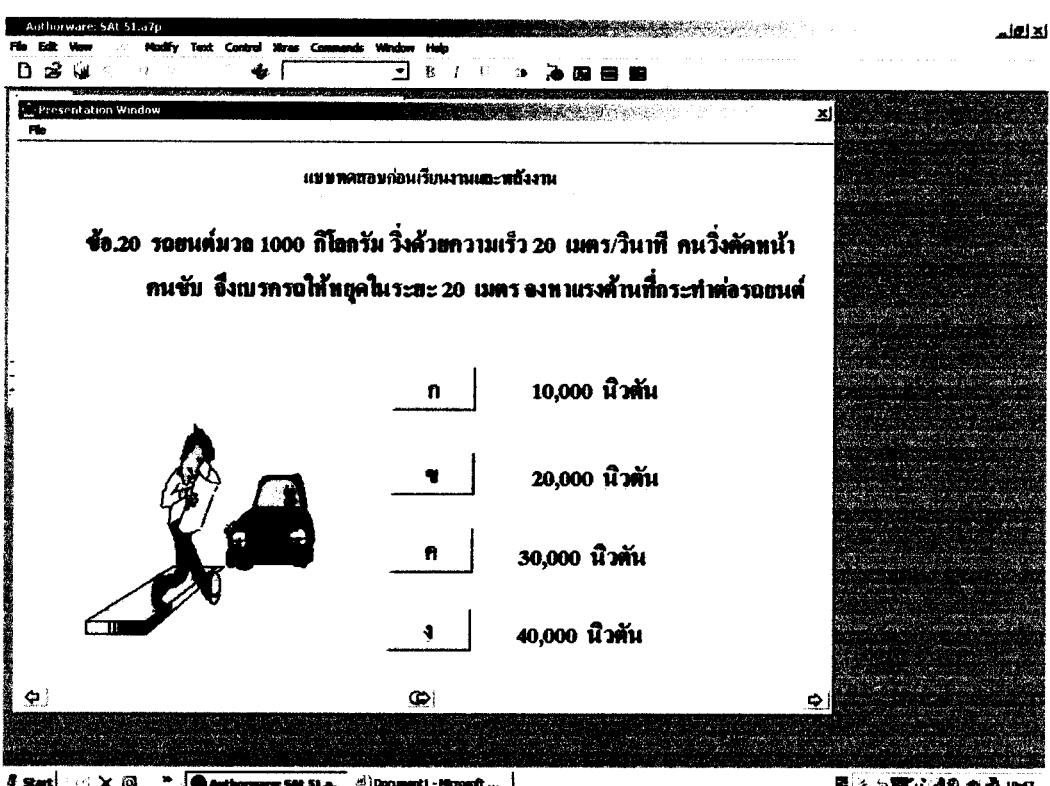
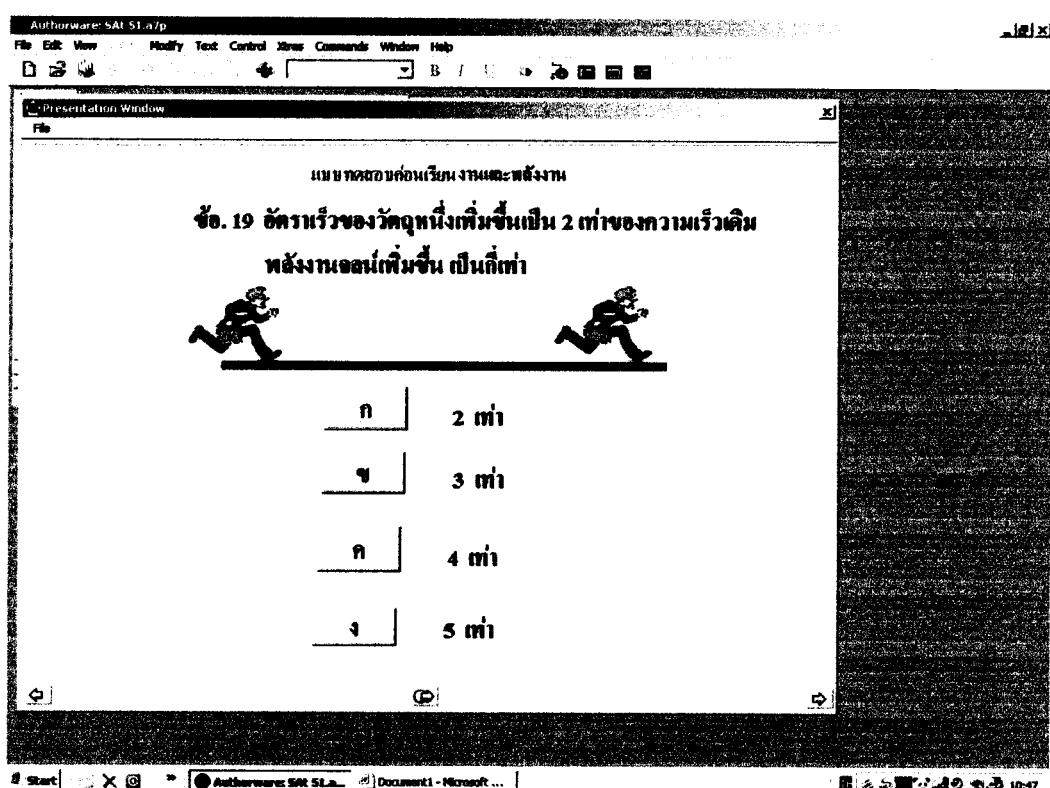

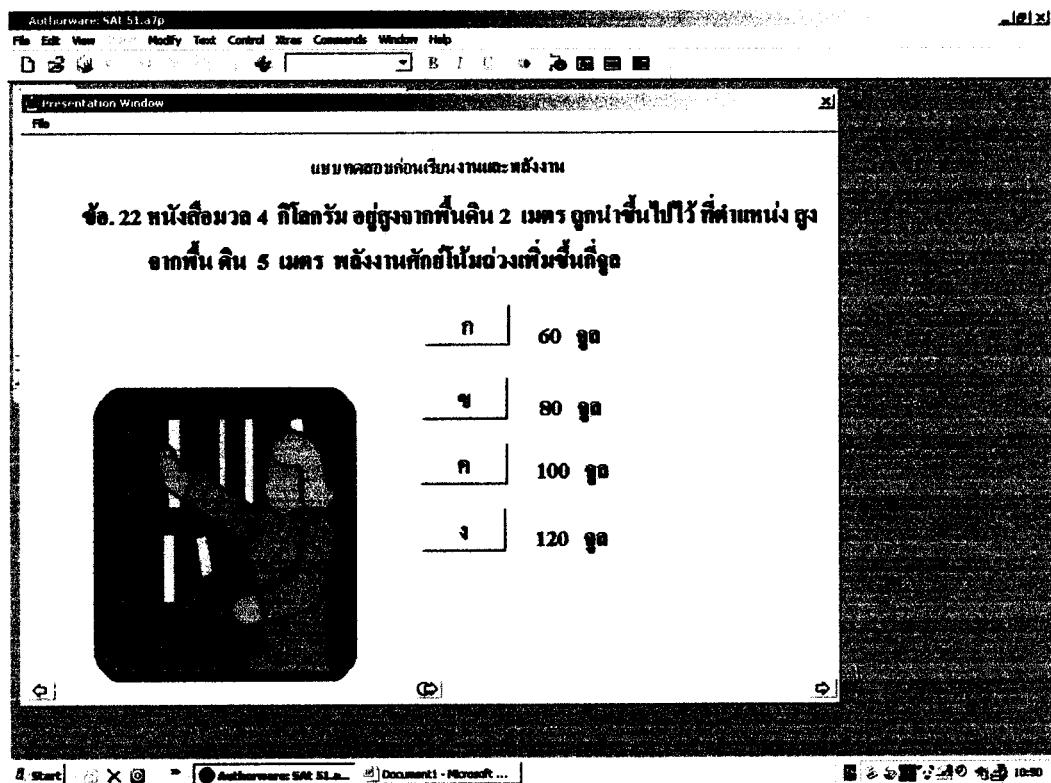
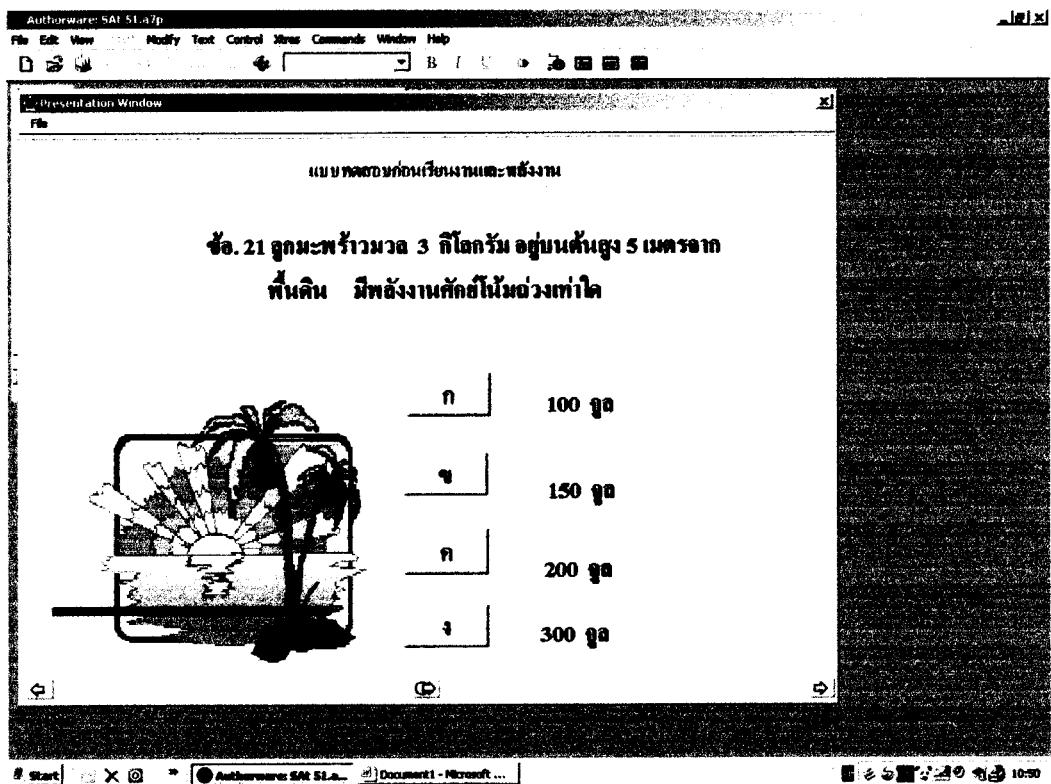

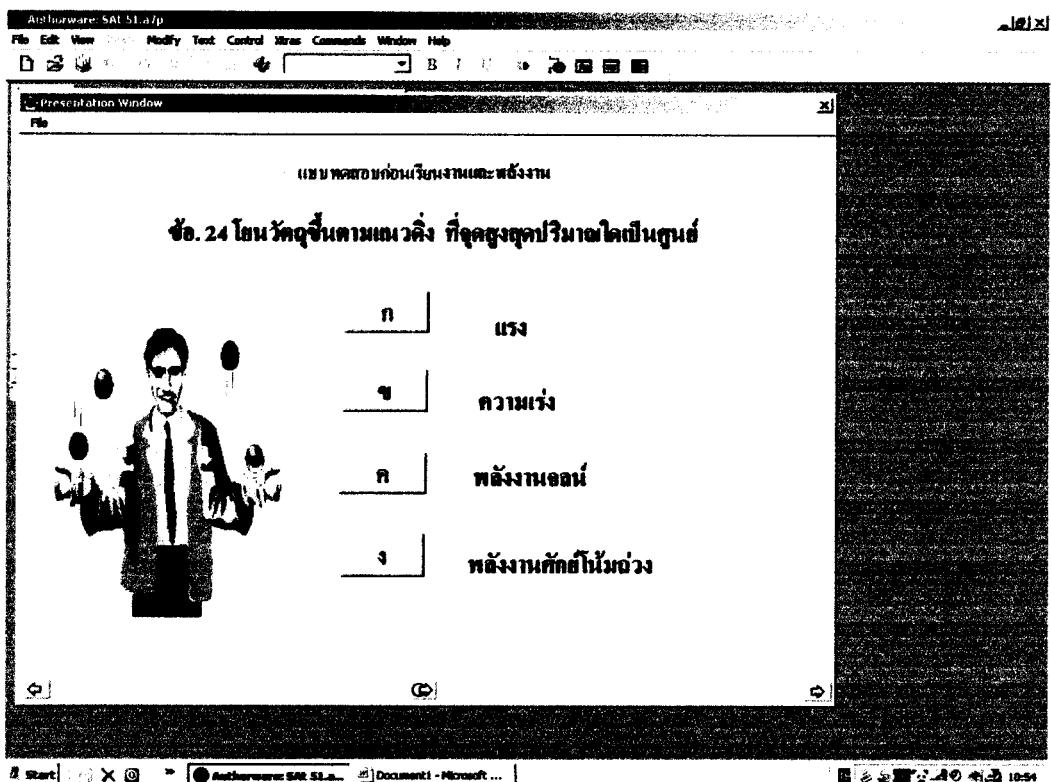
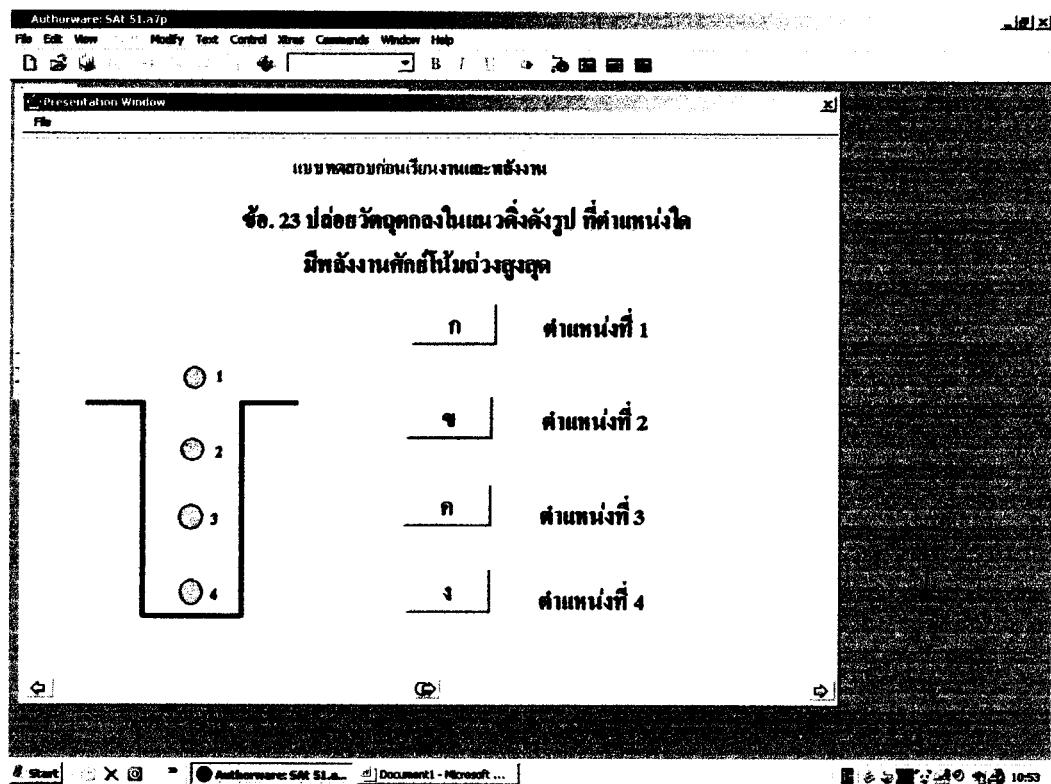

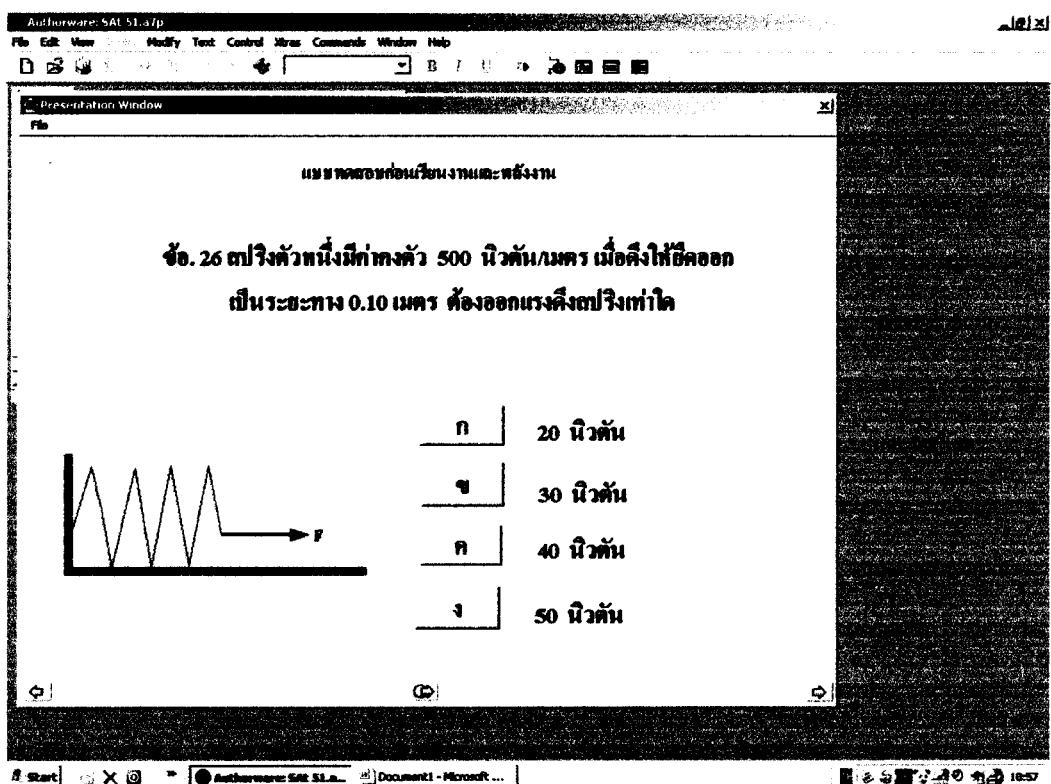
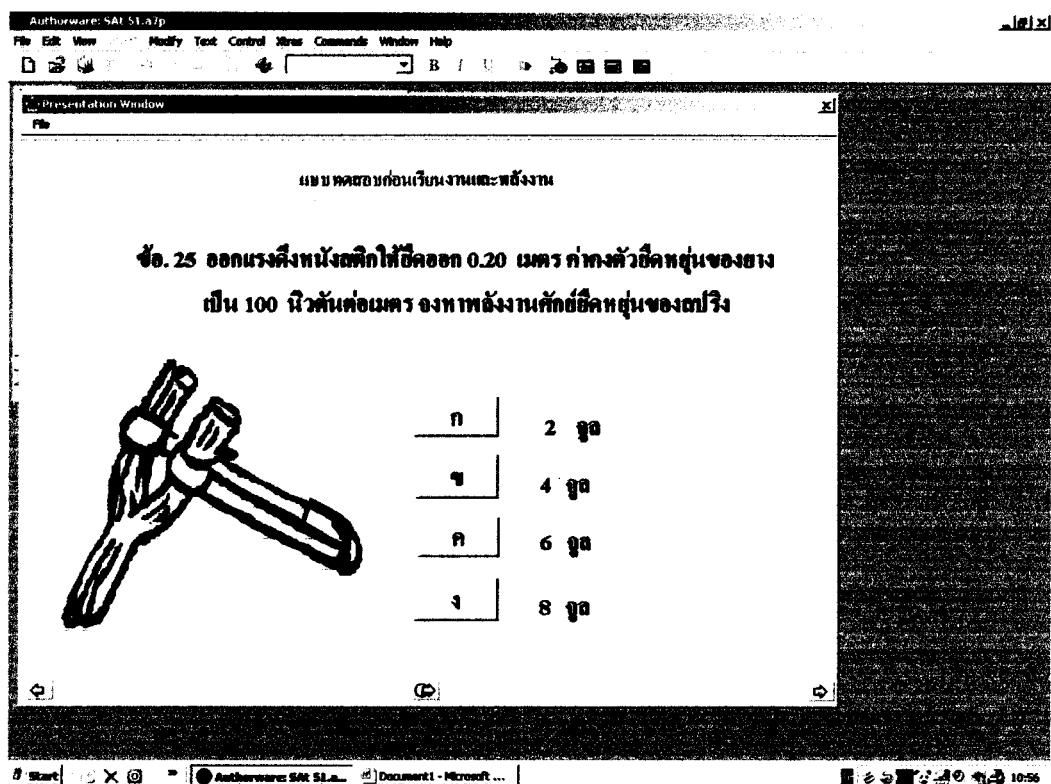

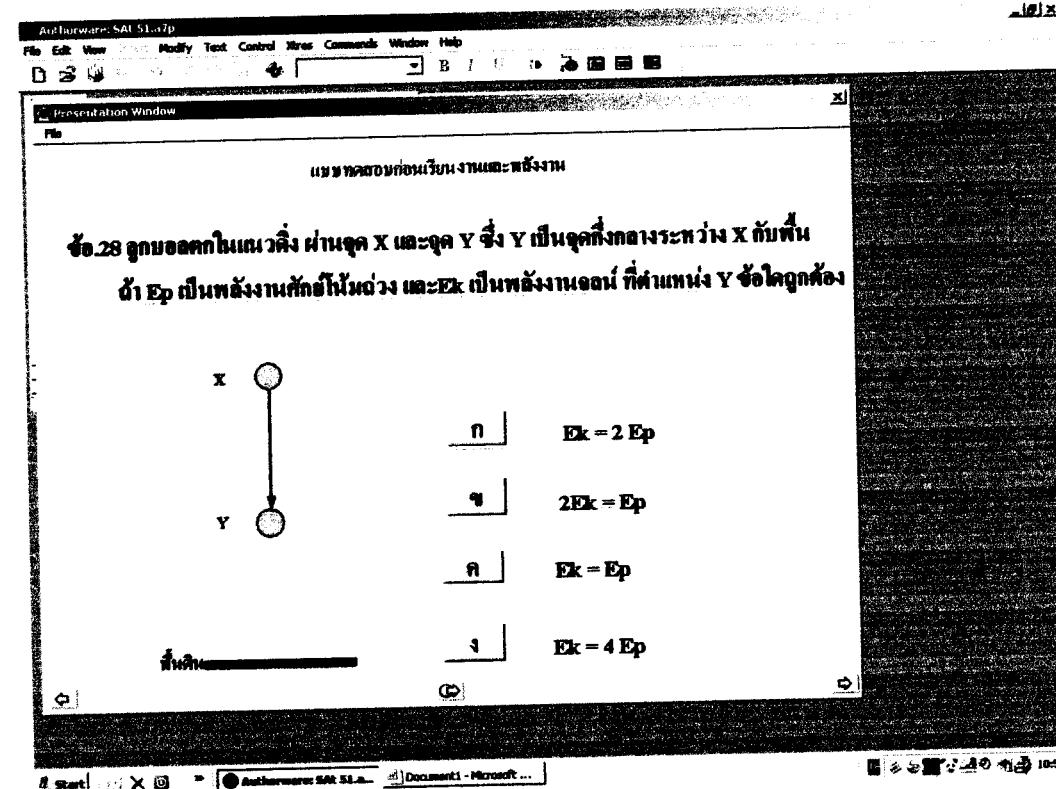
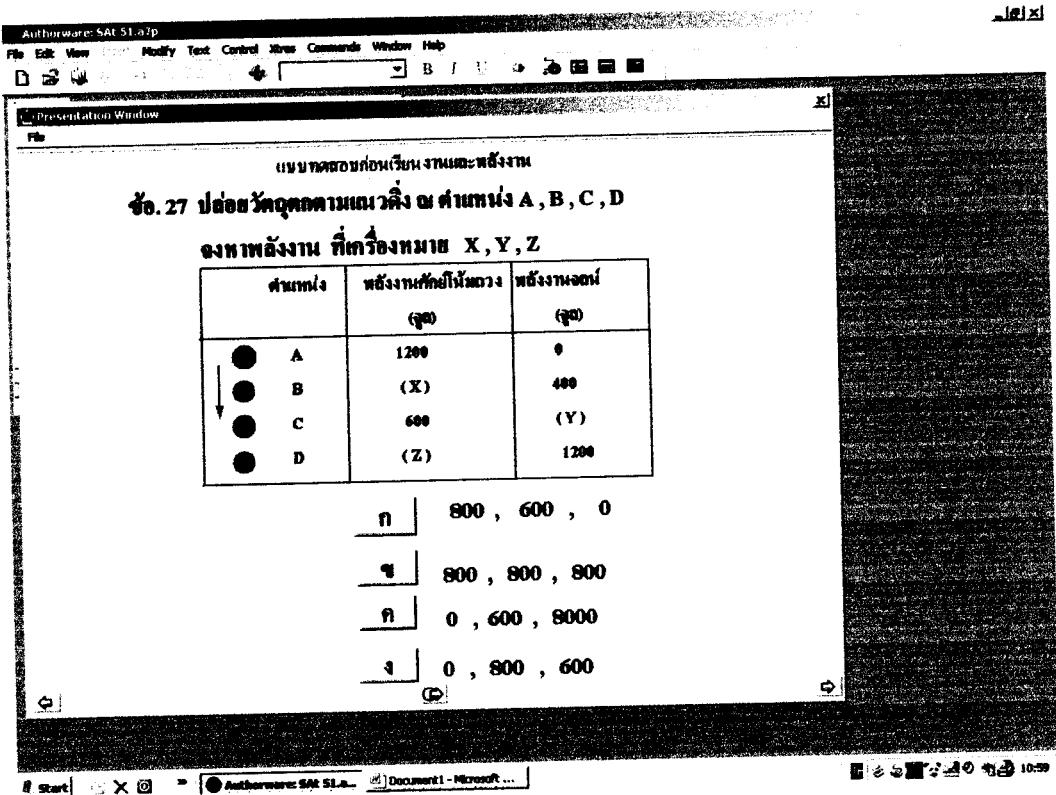

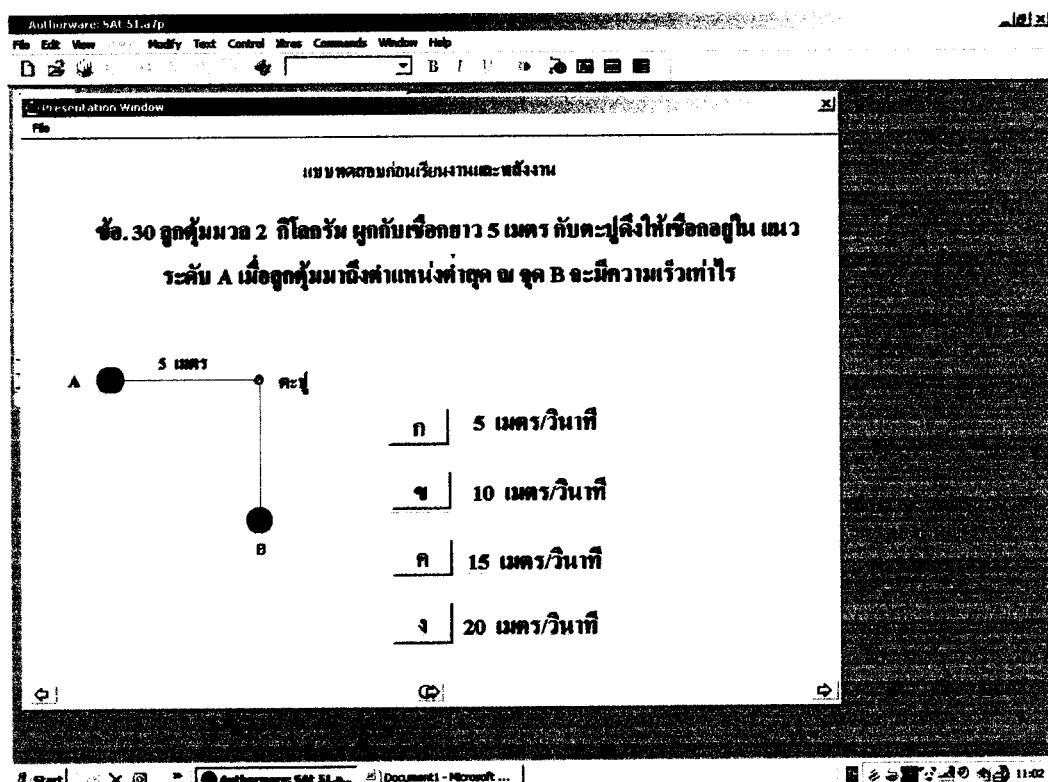
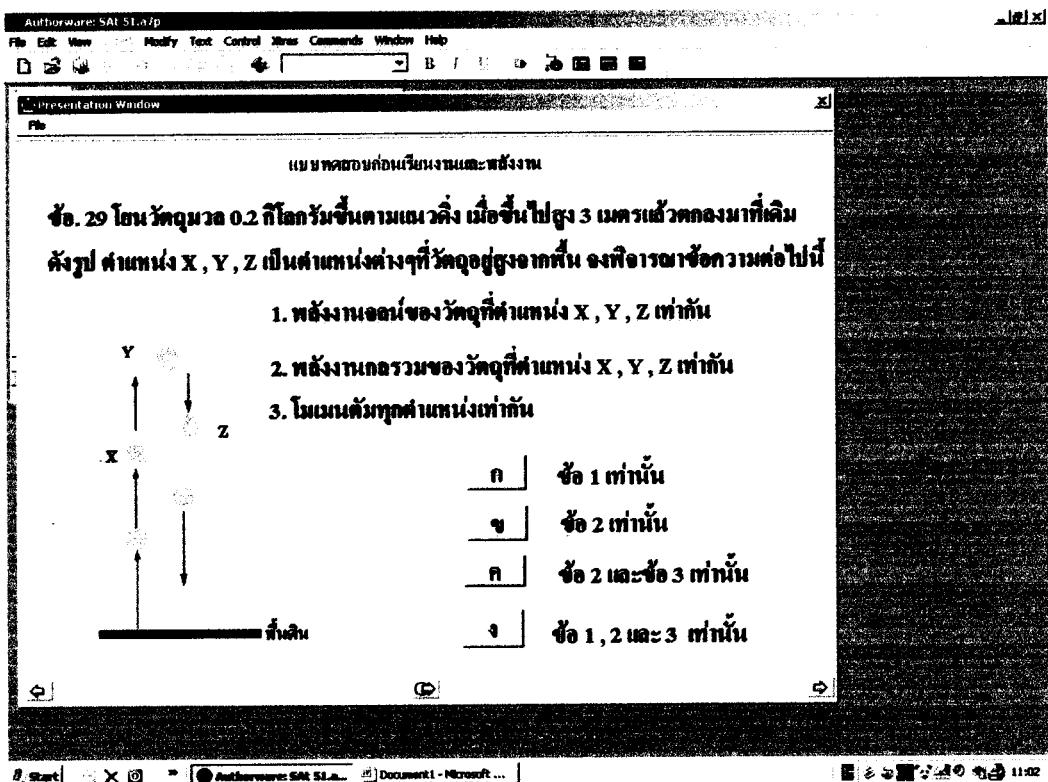

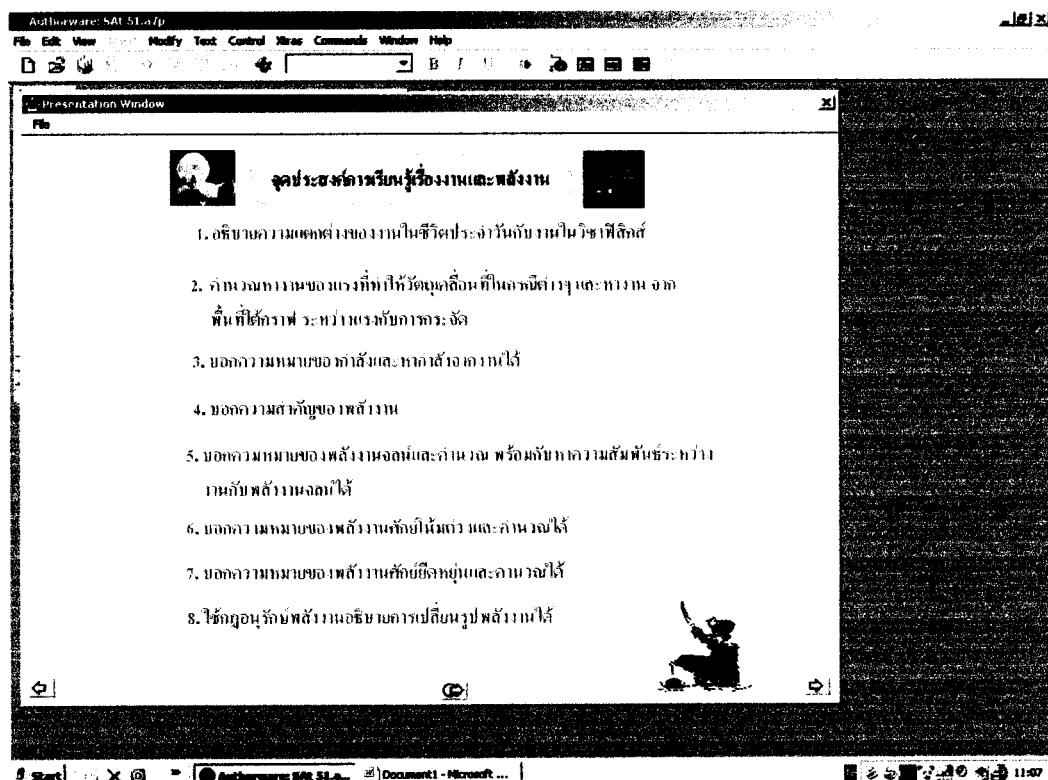
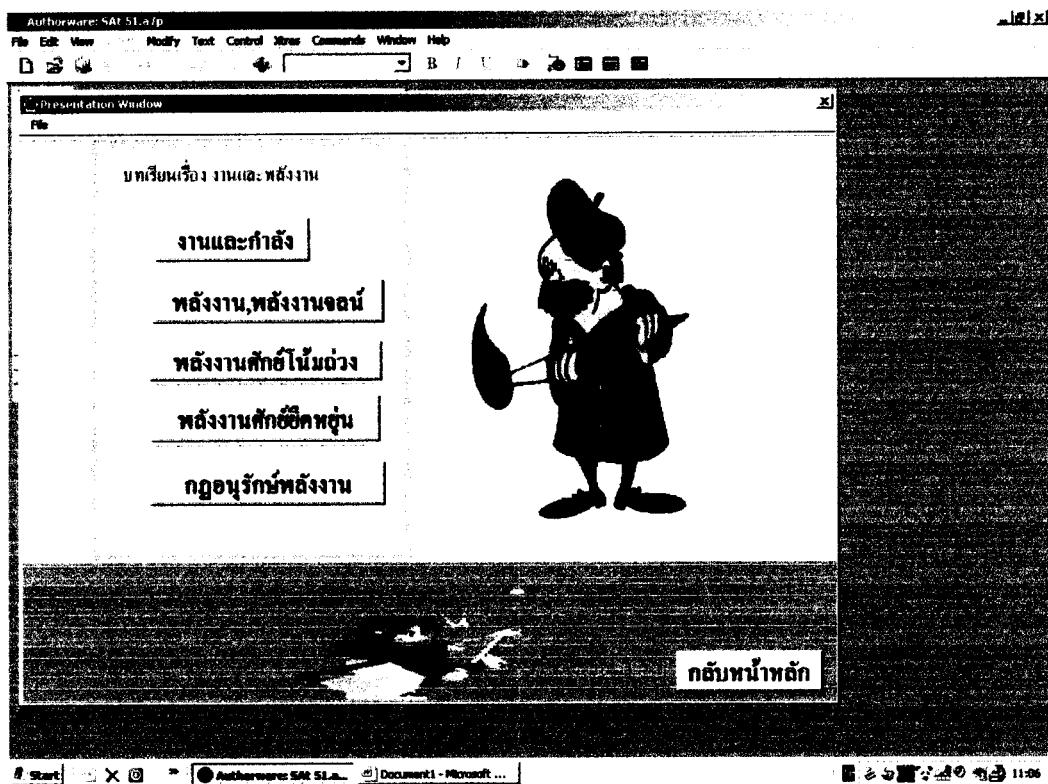

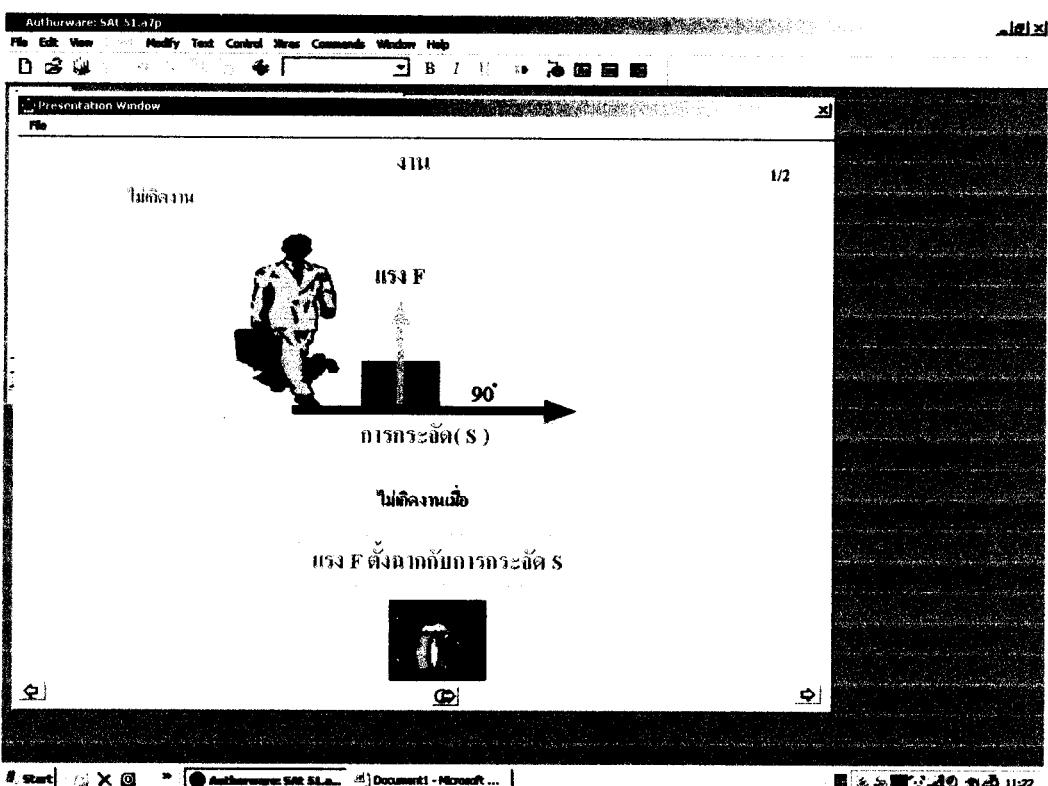
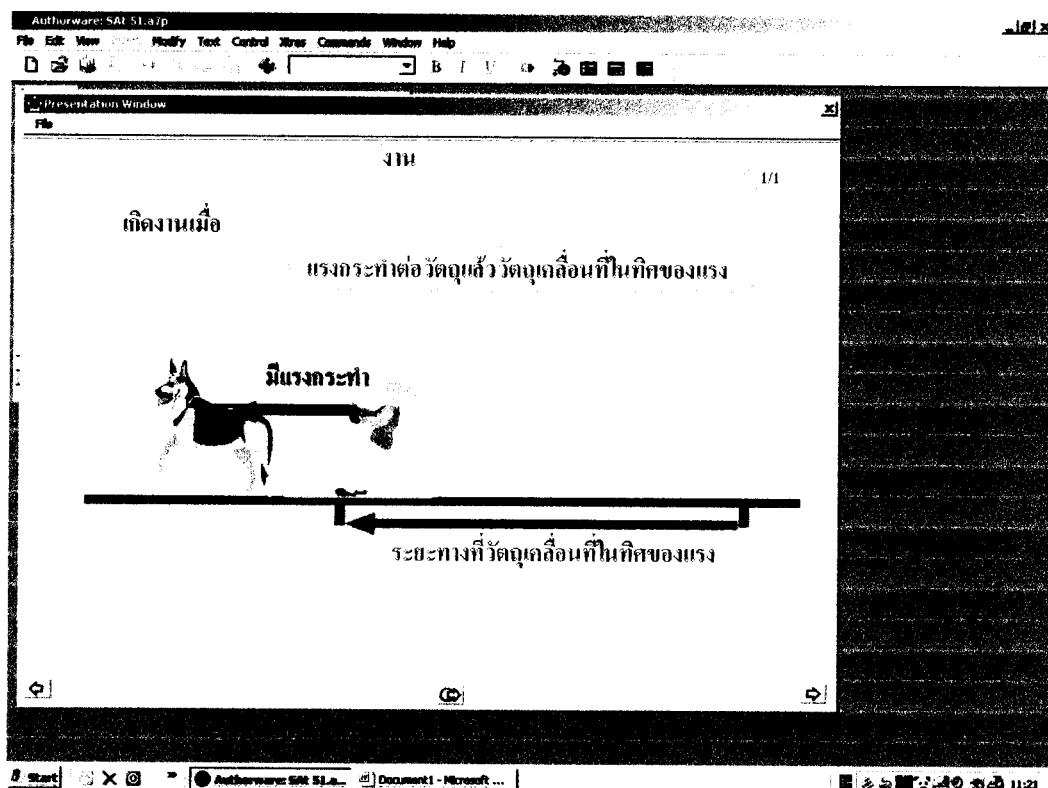

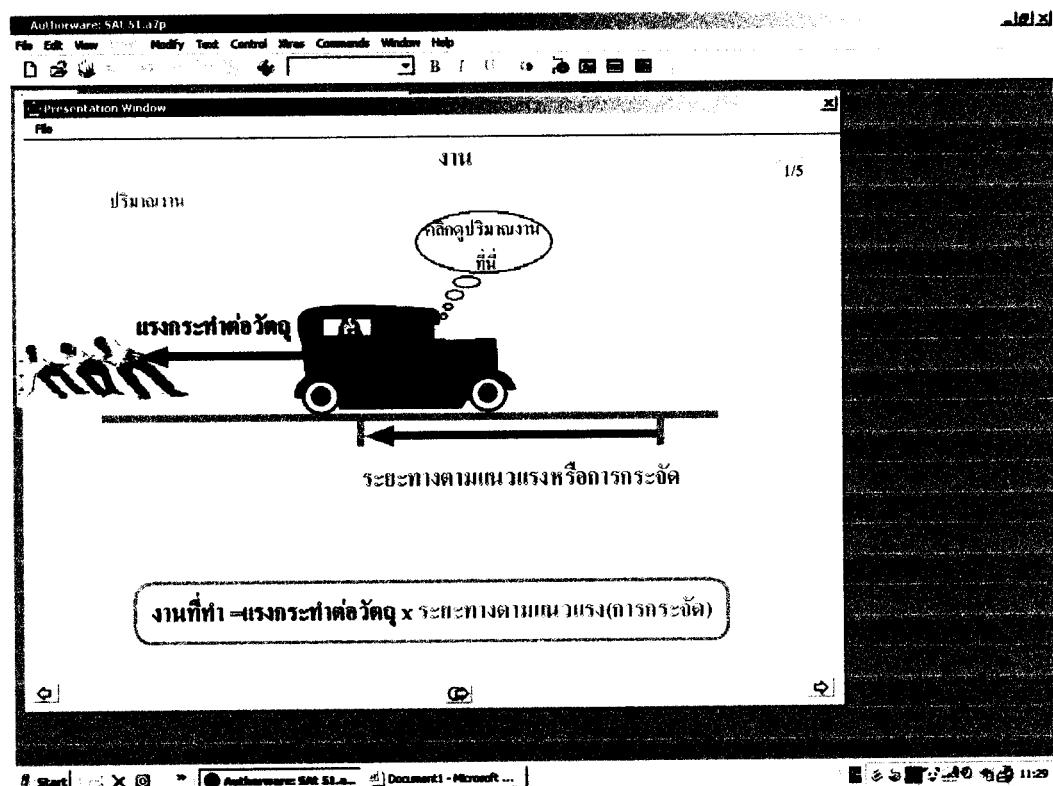
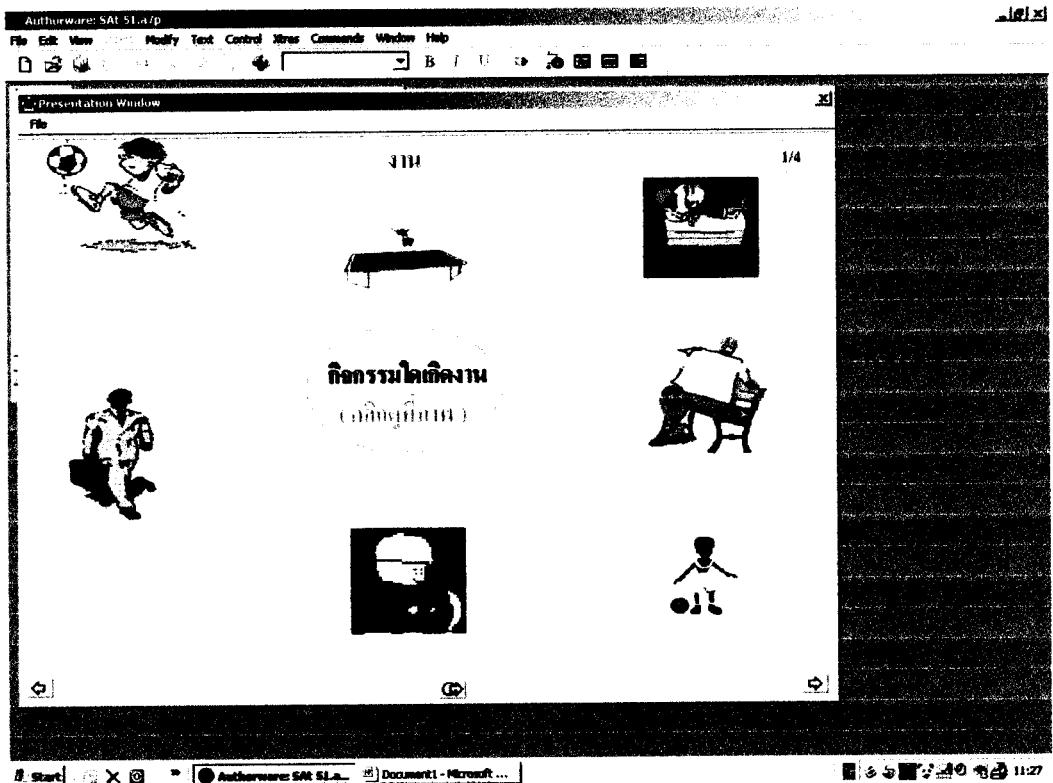

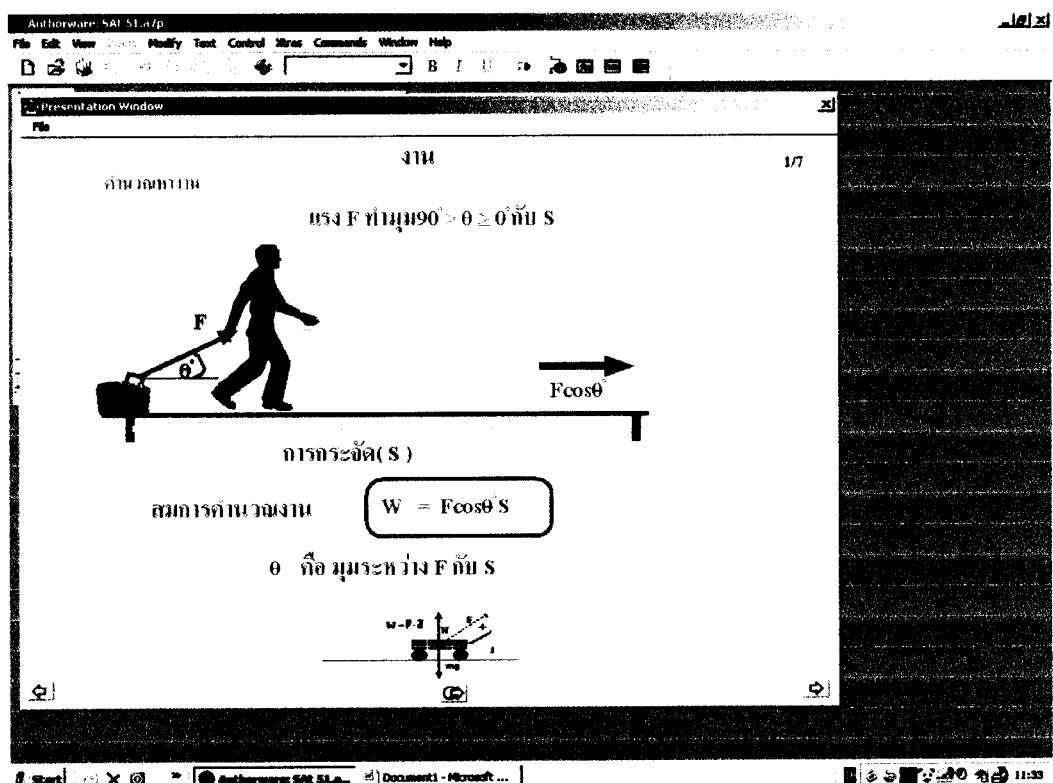
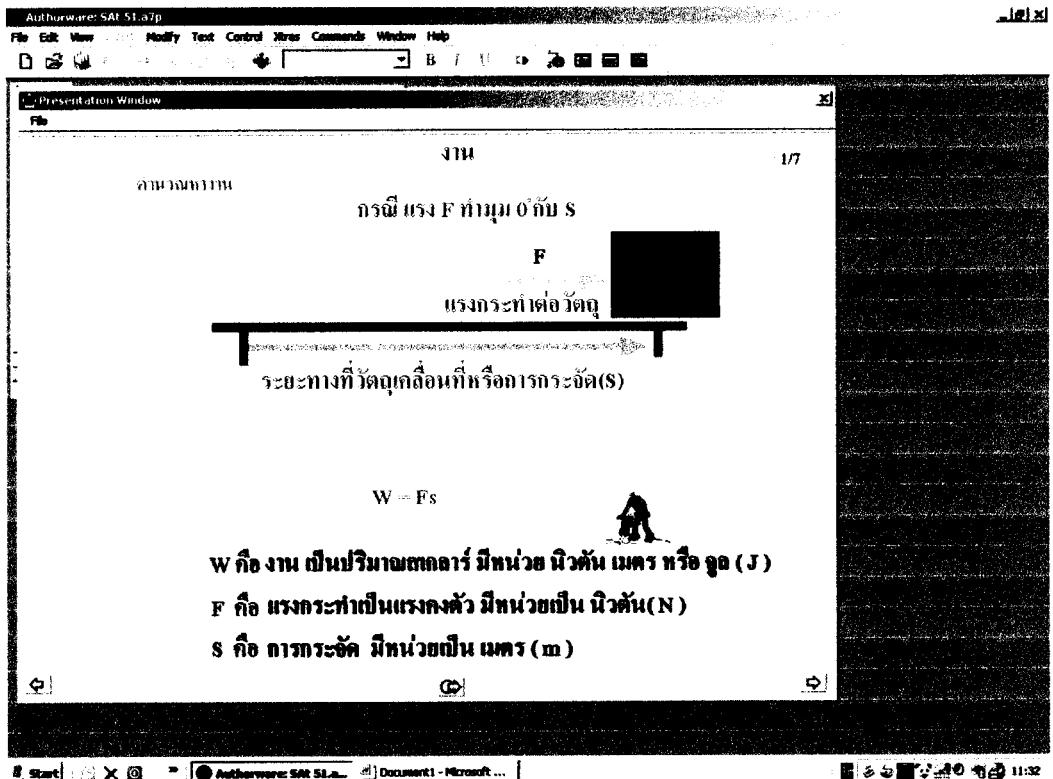

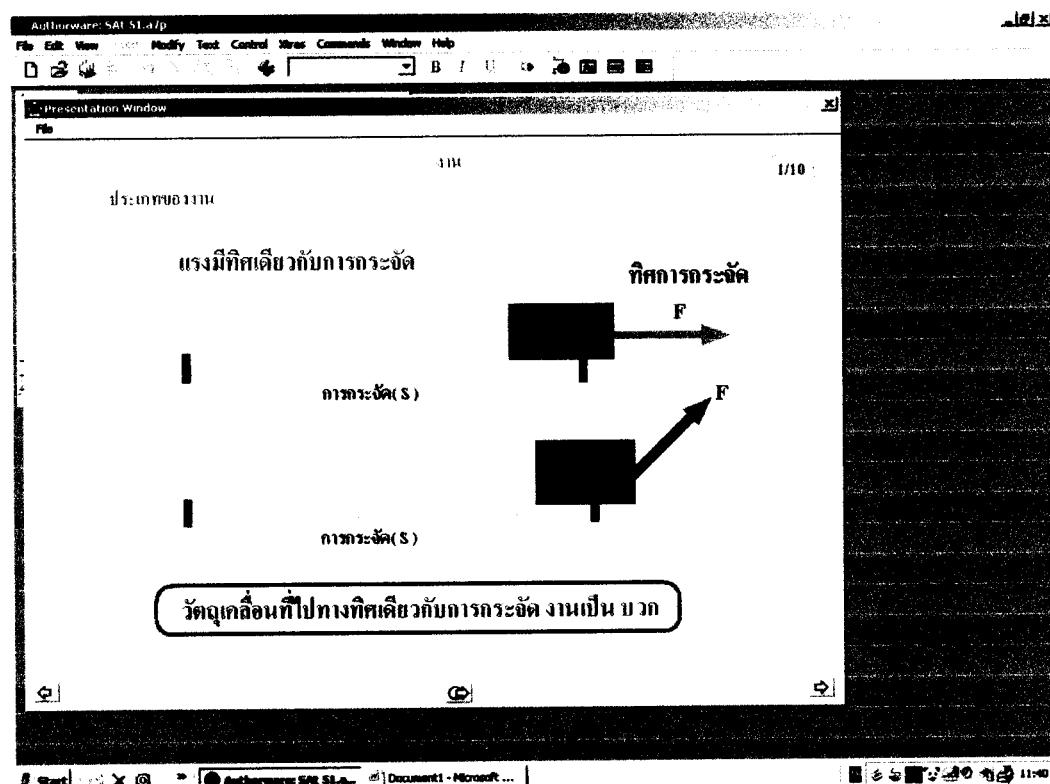
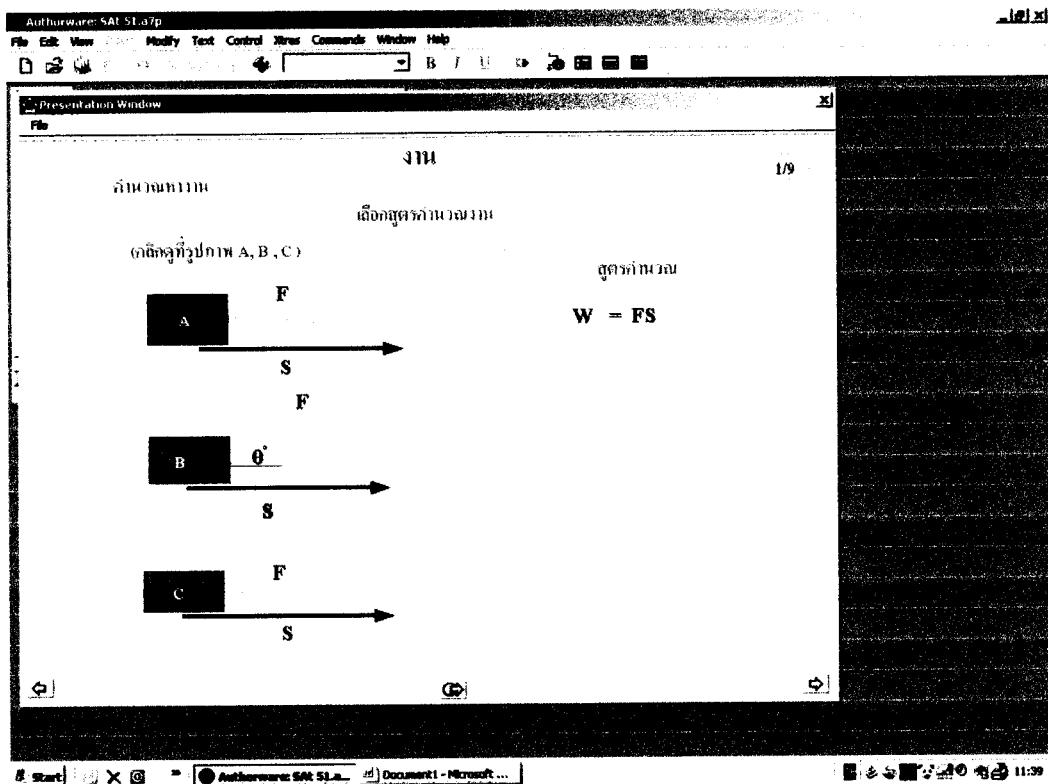

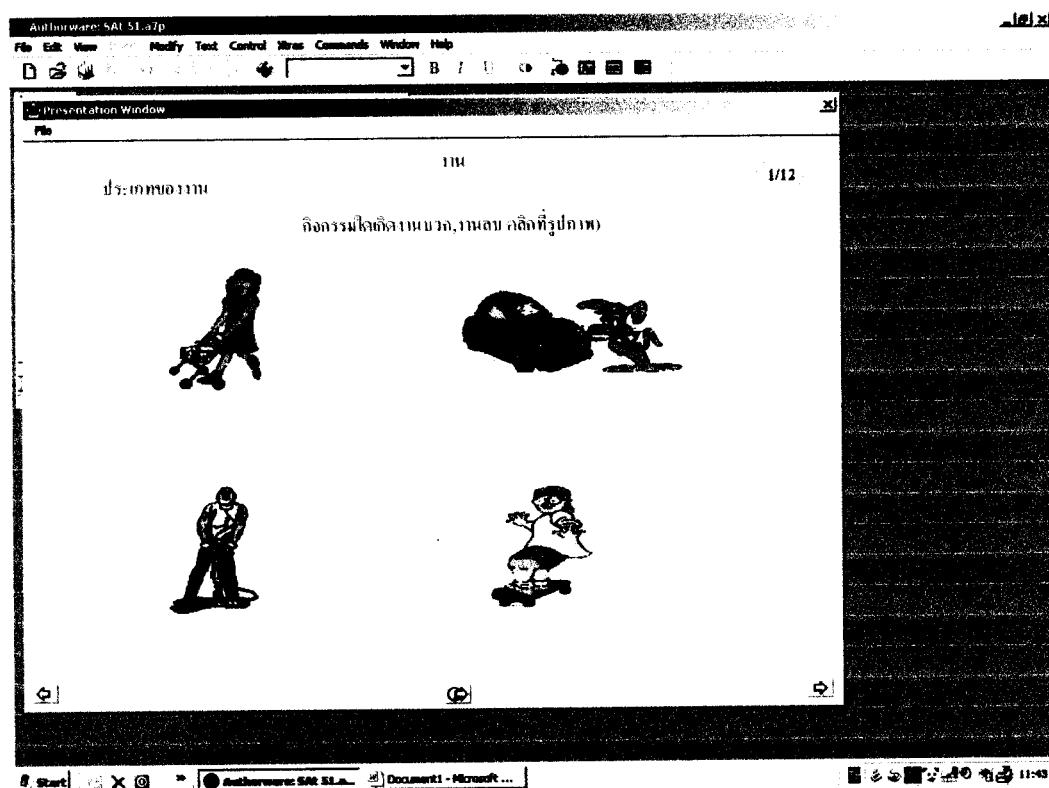
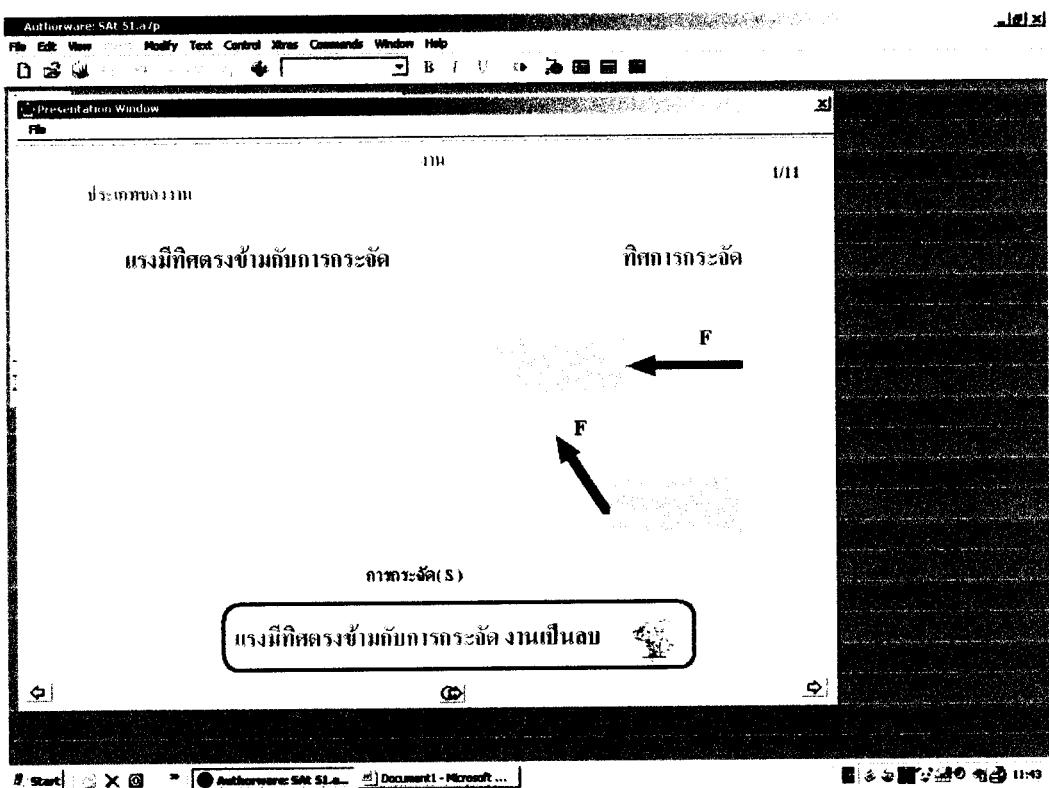

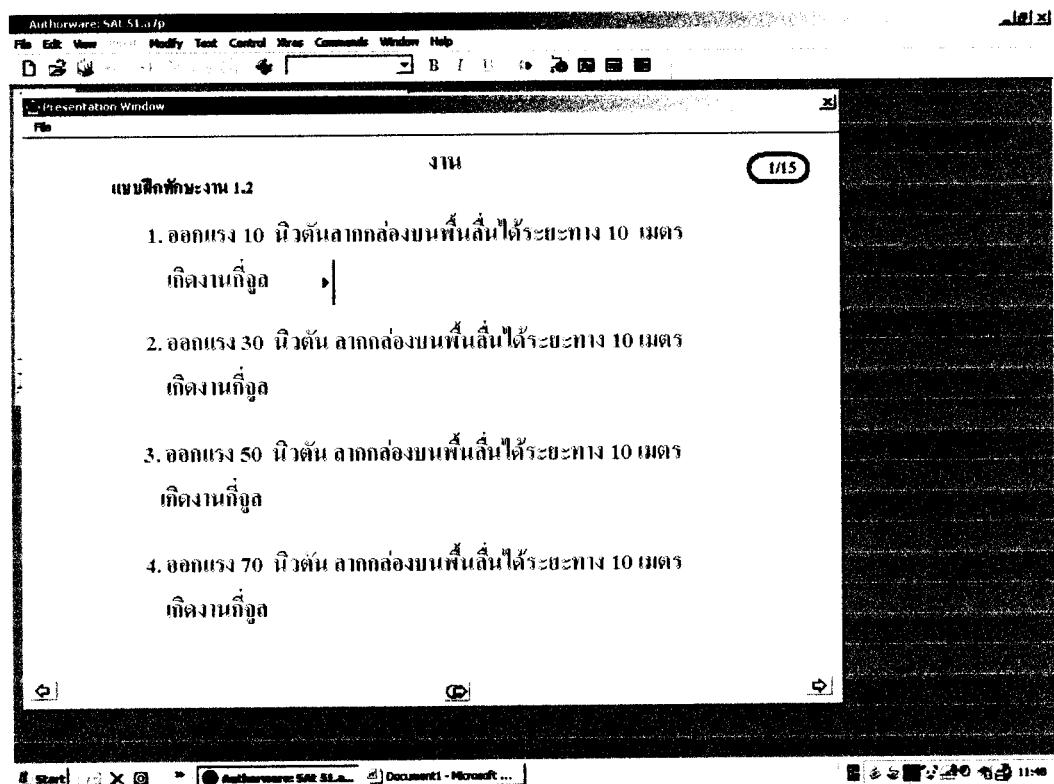
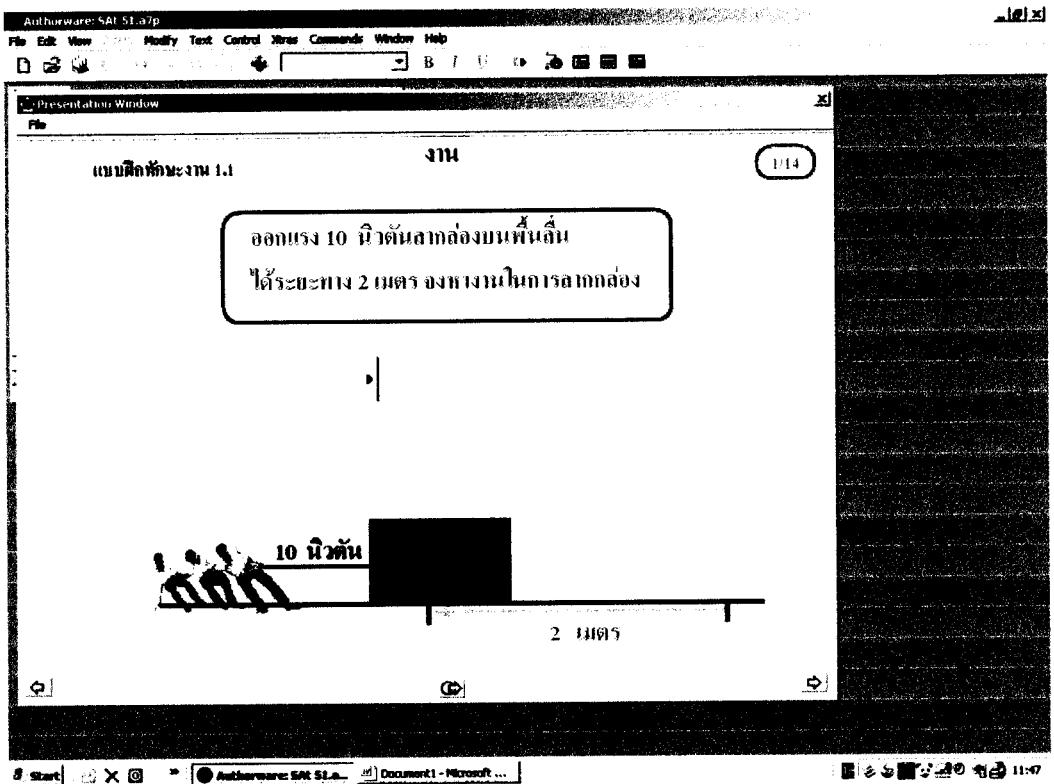

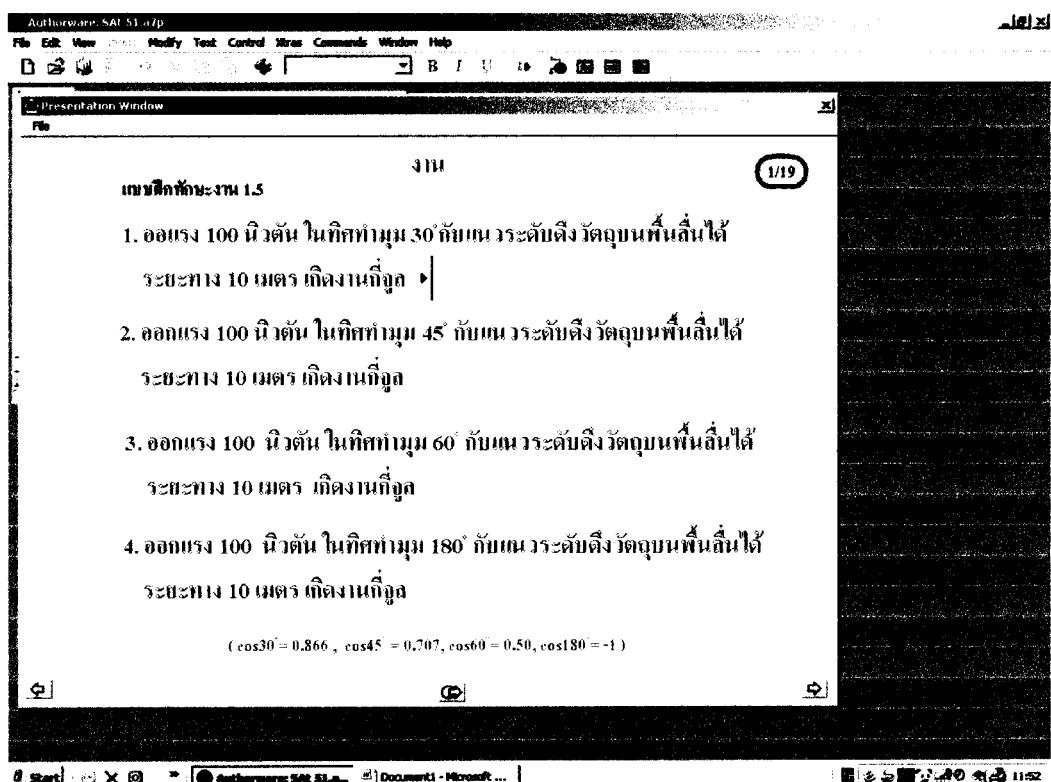
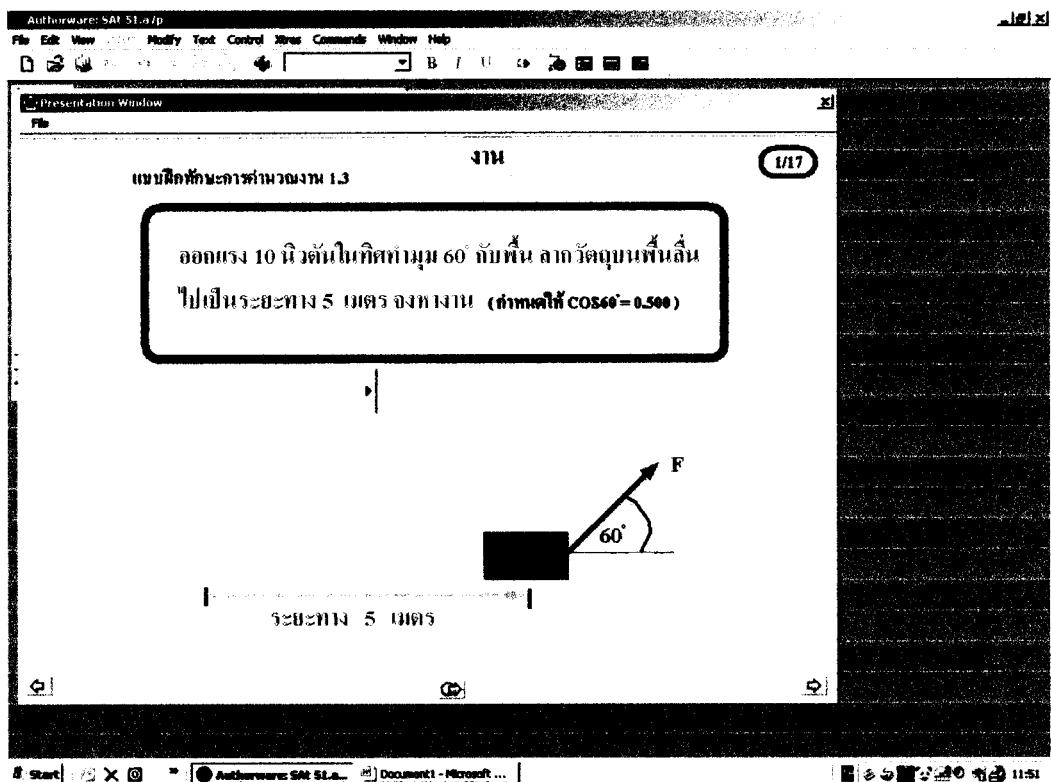

Authorware: SAT.S1.a7p

Presentation Window

ก้าวเดิน (Power)

1/26

ความหมายของ ก้าวเดิน

ก้าวเดิน = งานที่ได้ / ช่วงเวลาที่ใช้

$$P = \frac{W}{t}$$

P กือ ก้าวเดิน มีหน่วยเป็นวัตต์ (Watt)

W กือ งานที่ได้ มีหน่วยเป็น จูล (J)

t กือ ช่วงเวลาที่ใช้ มีหน่วยเป็น วินาที (s)

Start Document - Microsoft ...

Authorware: SAT.S1.a7p

Presentation Window

ก้าวเดิน

1/27

ค่านิยมก้าวเดิน

กรณีที่วัดอุคิล่อนที่ด้วยความเร็วคงที่ นื่องจากแรง F

$$P = \frac{W}{t}$$

$$P = \frac{F \times S}{t}$$

$$P = Fv$$

เมื่อ P กือ ก้าวเดิน มีหน่วยเป็นวัตต์ (Watt)

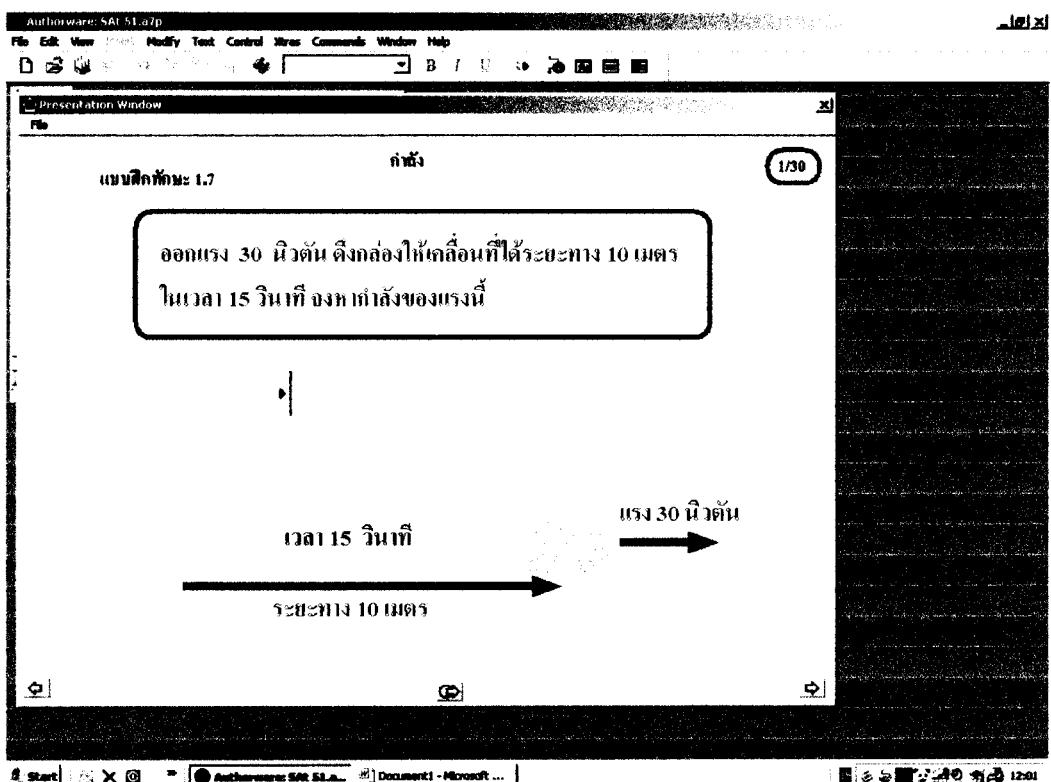
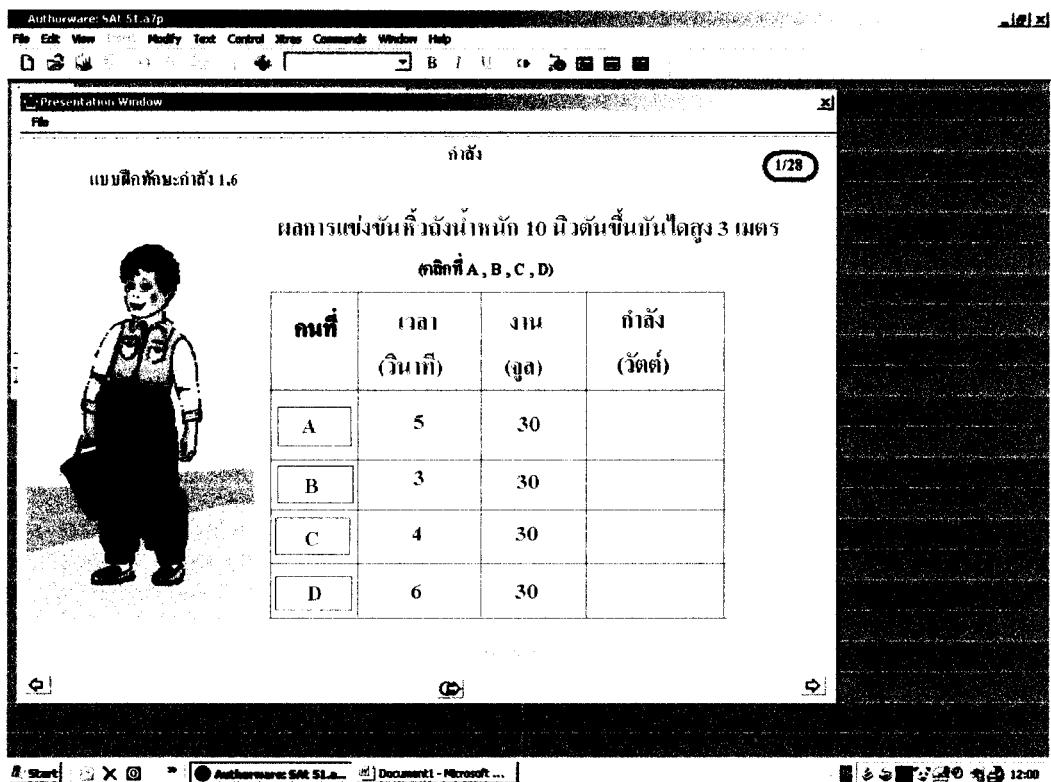
F กือ แรงที่ดึง มีหน่วยเป็น นิวตัน (N)

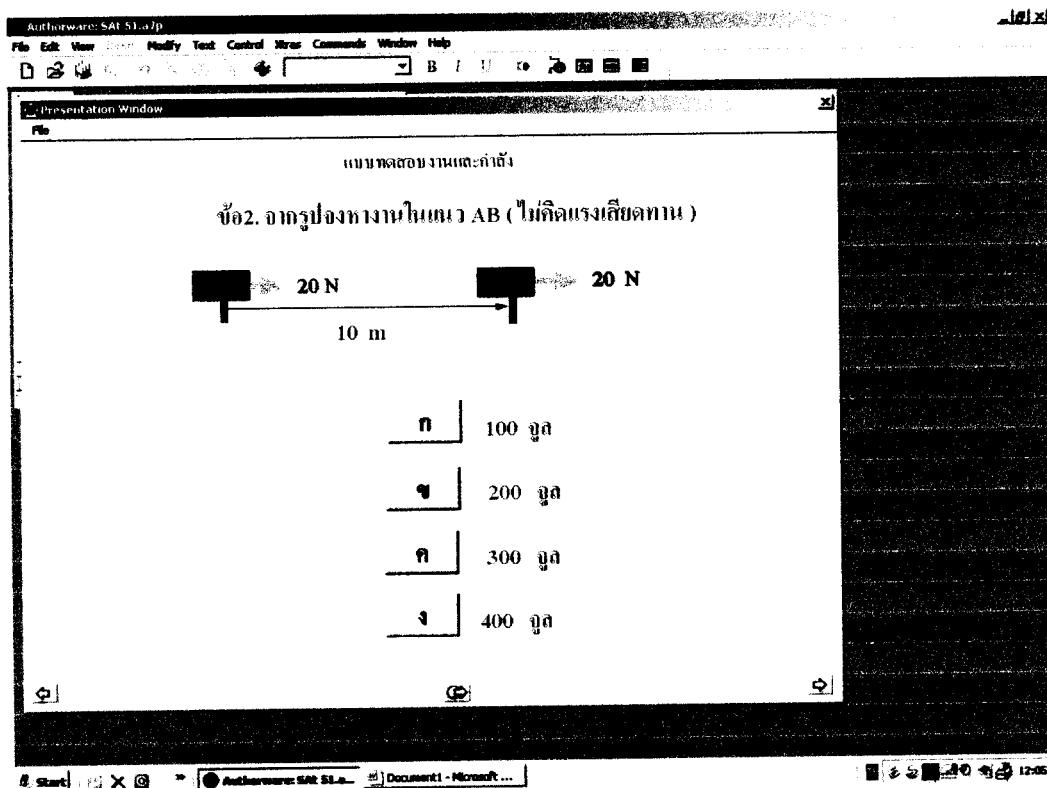
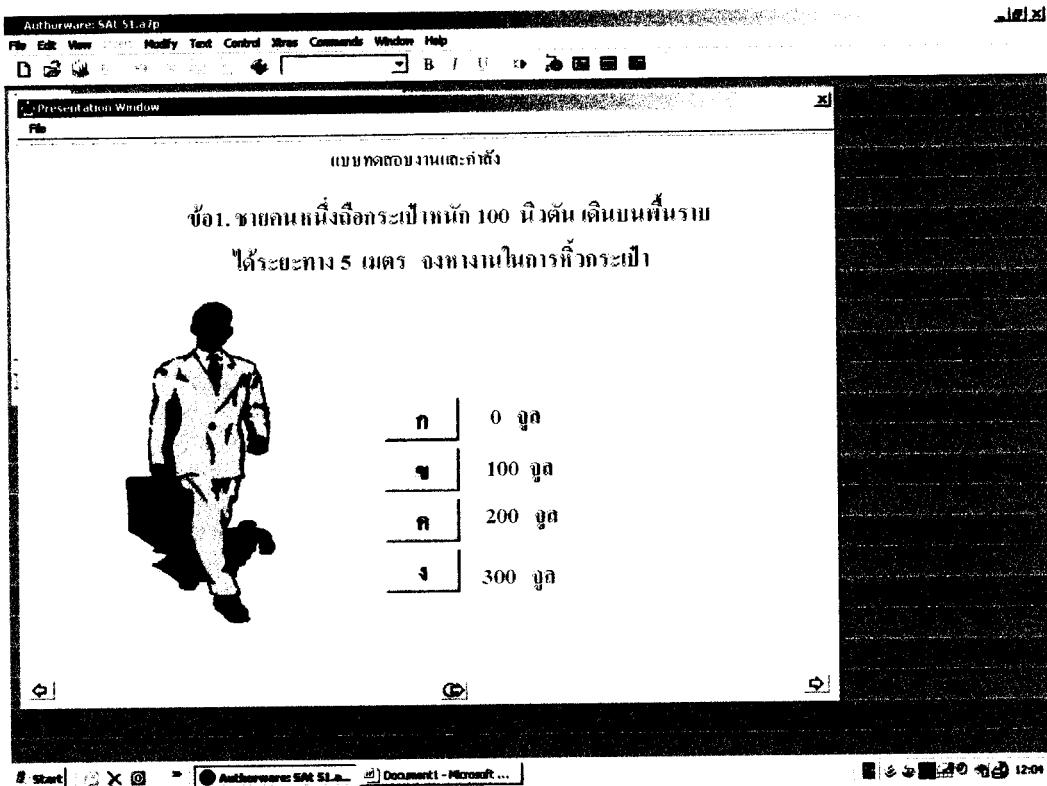
v กือ ความเร็วคงที่ มีหน่วยเป็น เมตร/วินาที (m/s)

1 ก้าวเดินเท่ากับ 746 วัตต์

Start Document - Microsoft ...

Authorware: SAT 51.a/p

File Edit View Insert Modify Text Control Xtras Commands Window Help

Presentation Window

แบบทดสอบทางเคมีค์ด้าน

ข้อ 3. ออกรัง 15 นิวตันในเกล้ามุม 60° ที่มีแรงดัน ดึงวัตถุเคลื่อนที่
ด้วยความเร็ว คงตัวให้ระยะทาง 10 เมตร ของงาน

15 N

_____ $\text{ก} \quad 15 \text{ กฎ}$

_____ $\text{ก} \quad 25 \text{ กฎ}$

_____ $\text{ก} \quad 50 \text{ กฎ}$

_____ $\text{ก} \quad 75 \text{ กฎ}$

B Start X @ > Authorware: SAT 51.a... Document - Microsoft ... 12:00

Authorware: SAT 51.a/p

File Edit View Insert Modify Text Control Xtras Commands Window Help

Presentation Window

แบบทดสอบทางเคมีค์ด้าน

ข้อ 4. จอกกราฟเฝ้าความสัมพันธ์ระหว่างแรงดันการกระเด็น
ของงานในการกระเด็น 15 เมตร

$F(\text{N})$

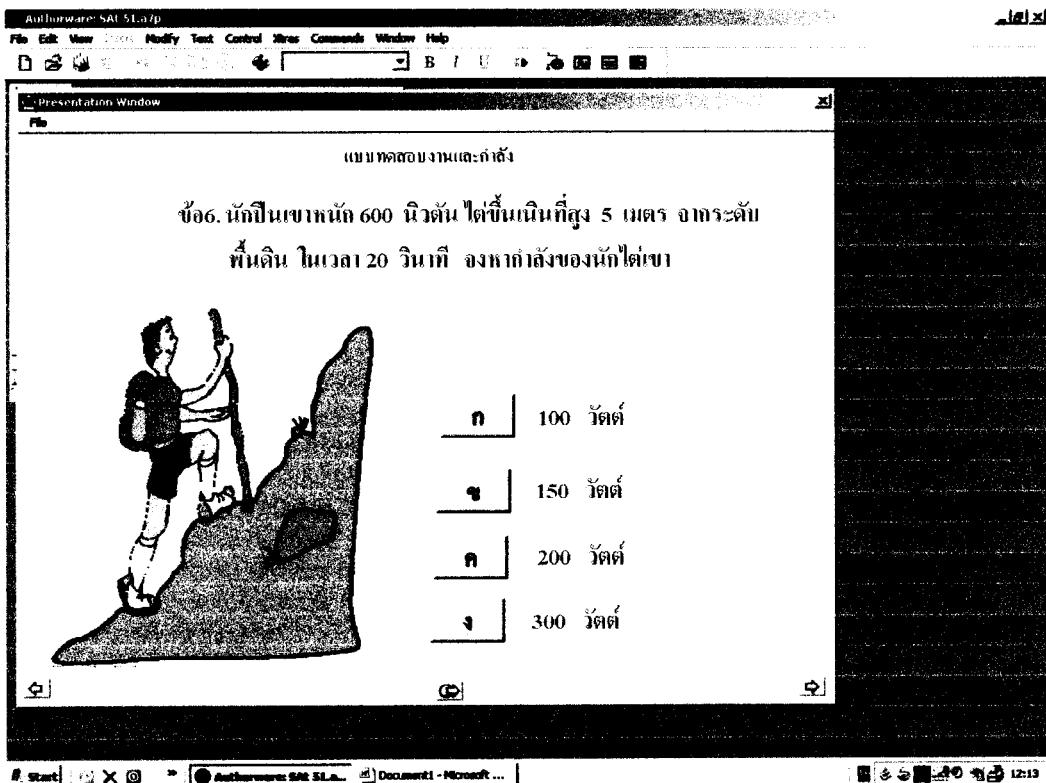
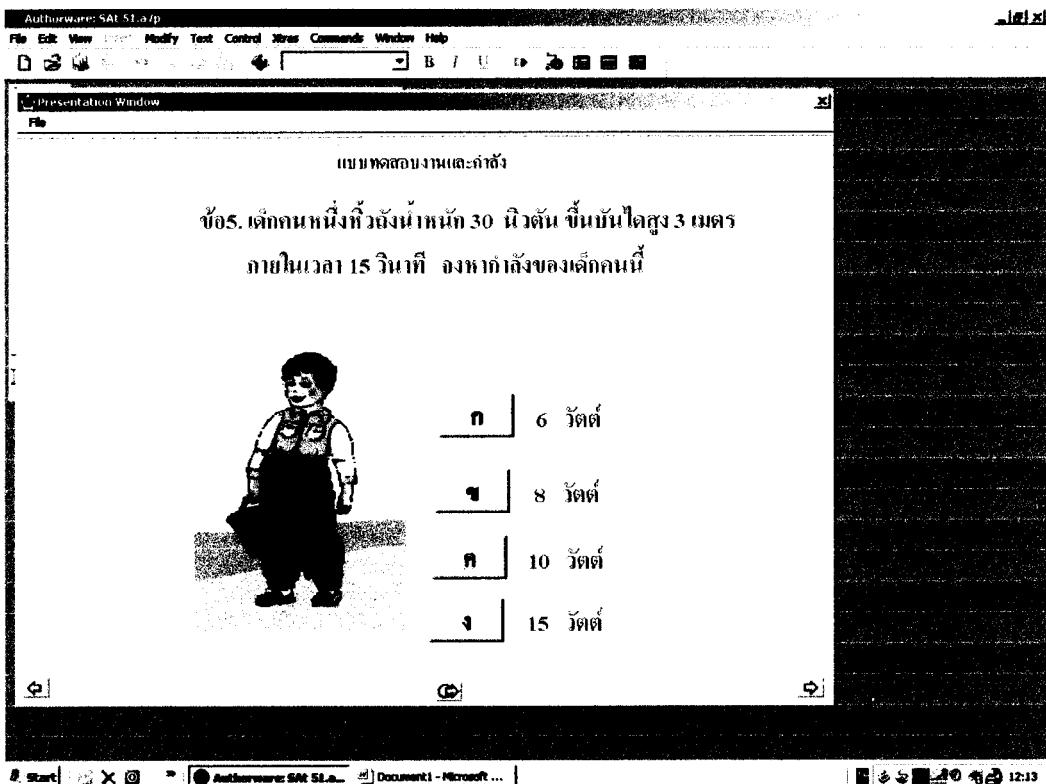
_____ $\text{ก} \quad 100 \text{ กฎ}$

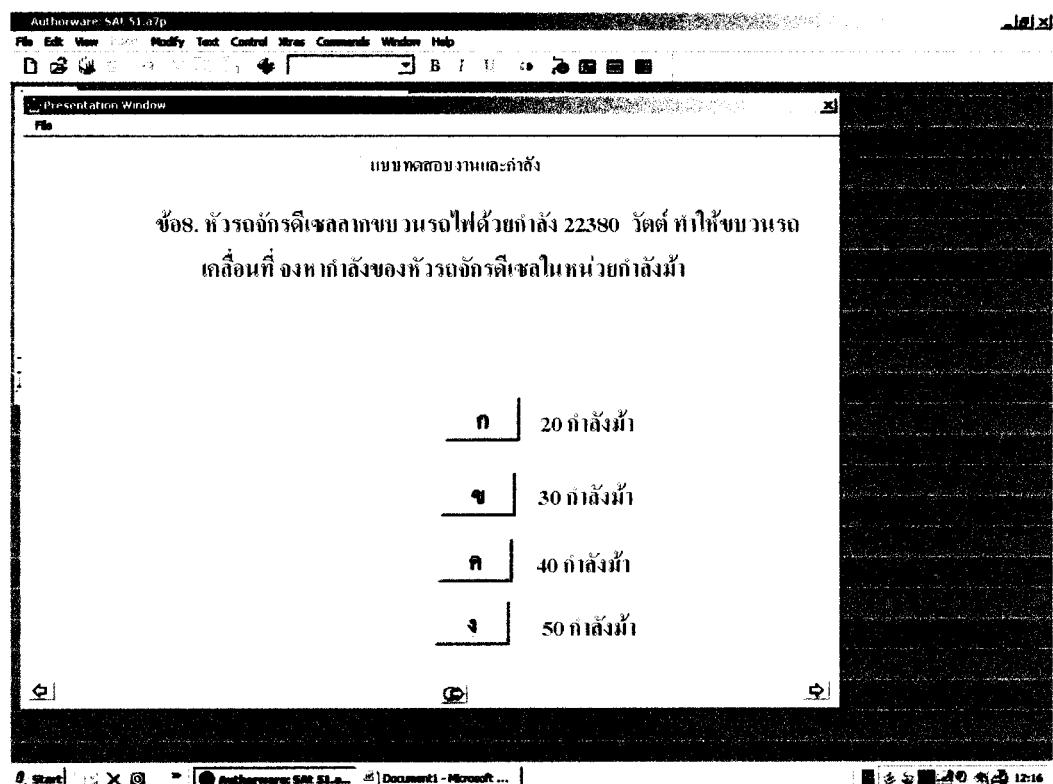
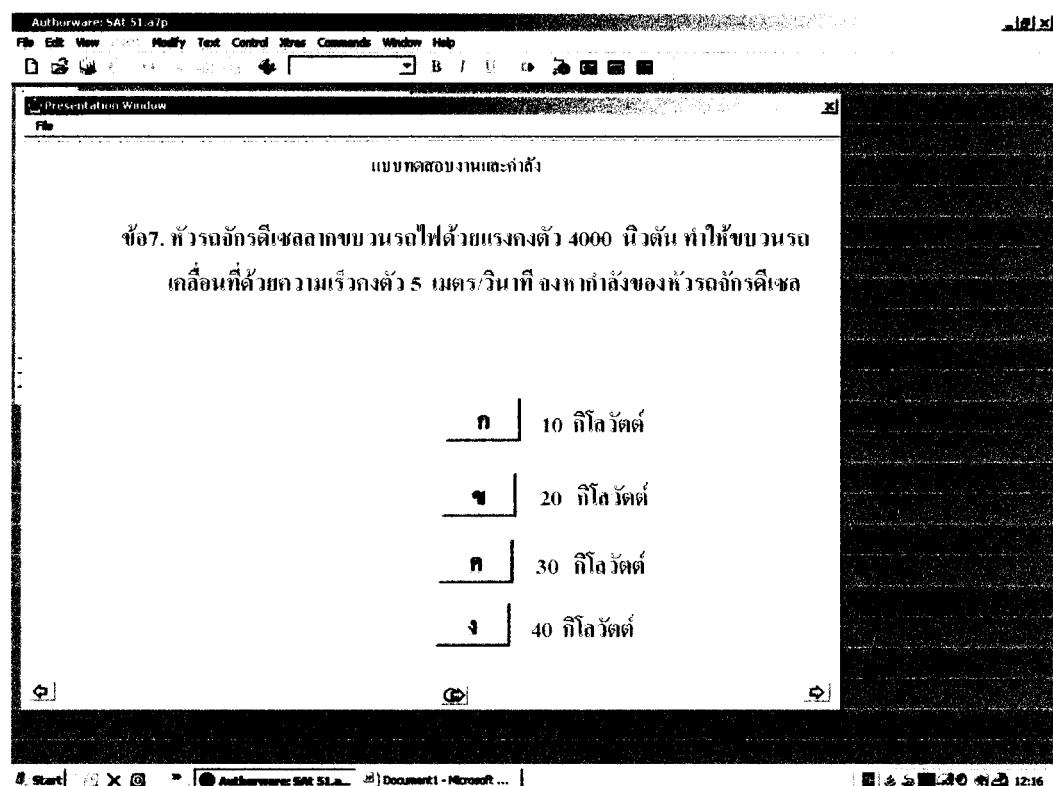
_____ $\text{ก} \quad 125 \text{ กฎ}$

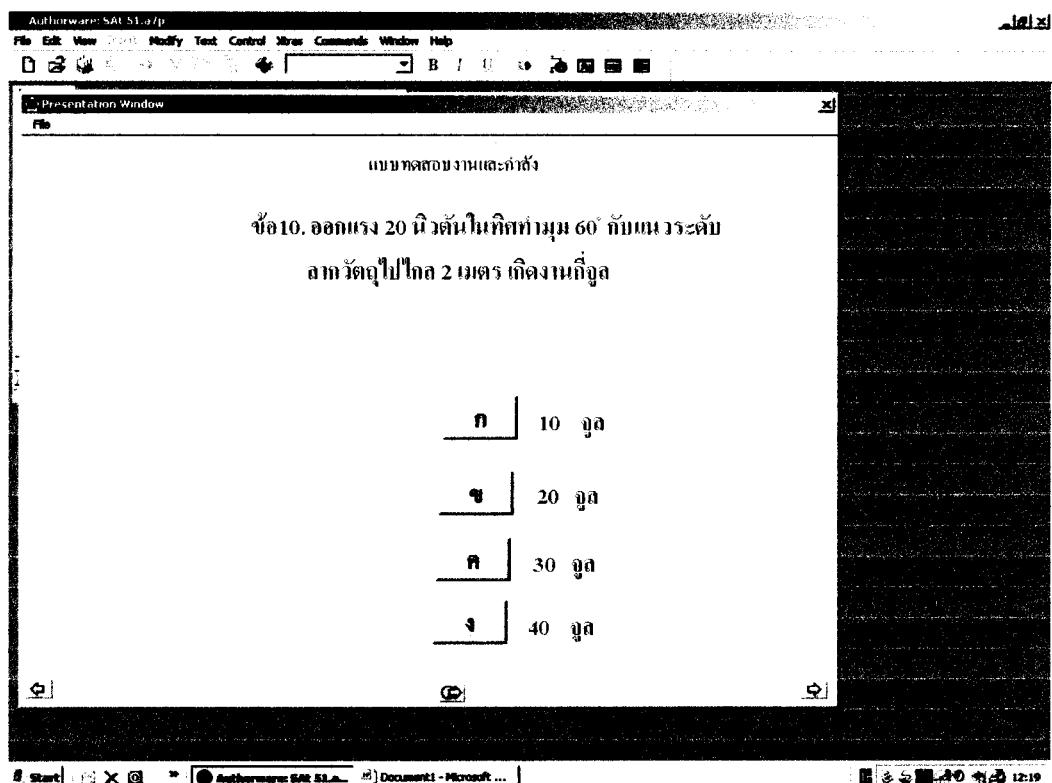
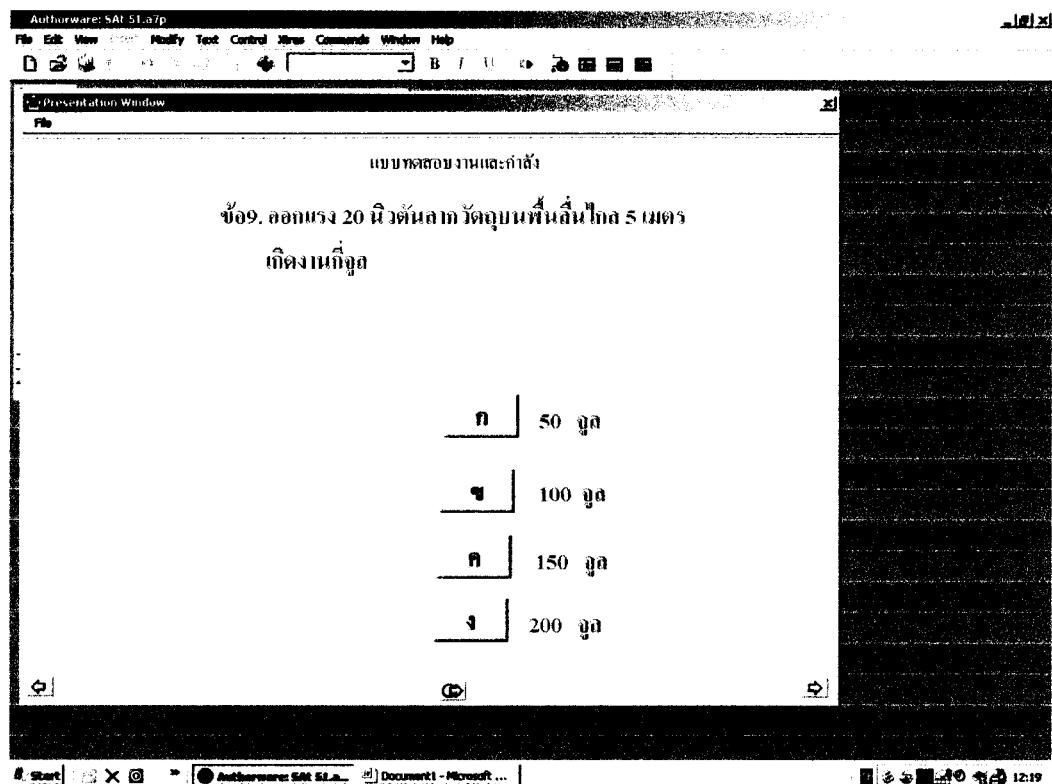
_____ $\text{ก} \quad 150 \text{ กฎ}$

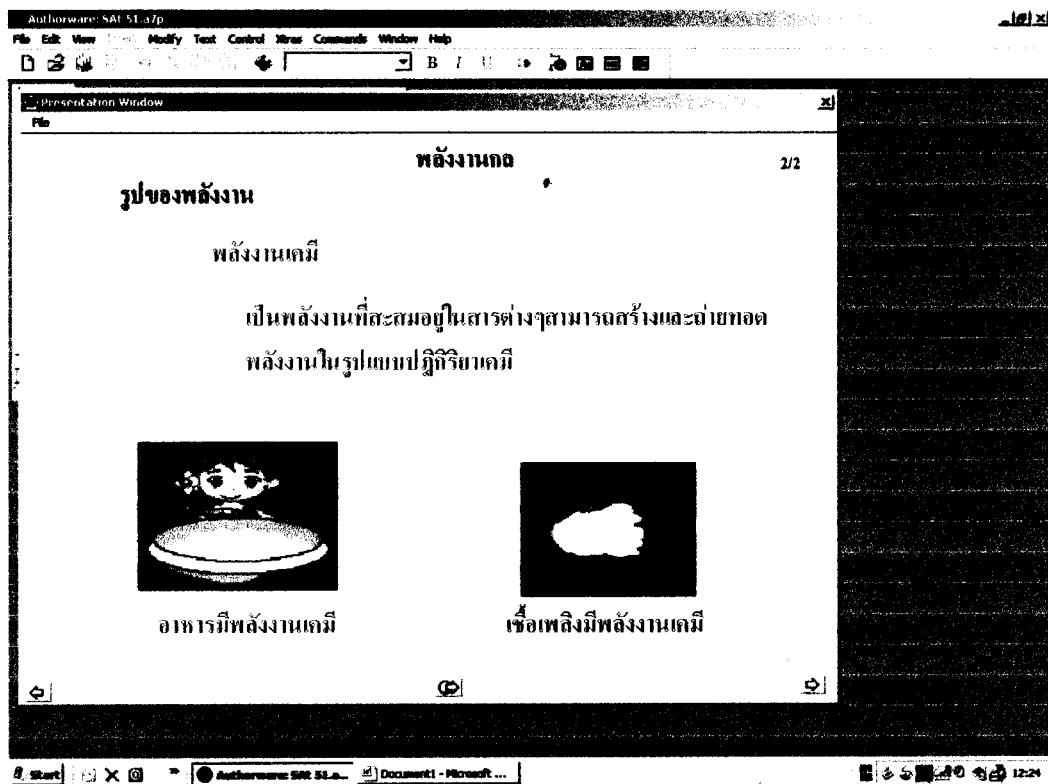
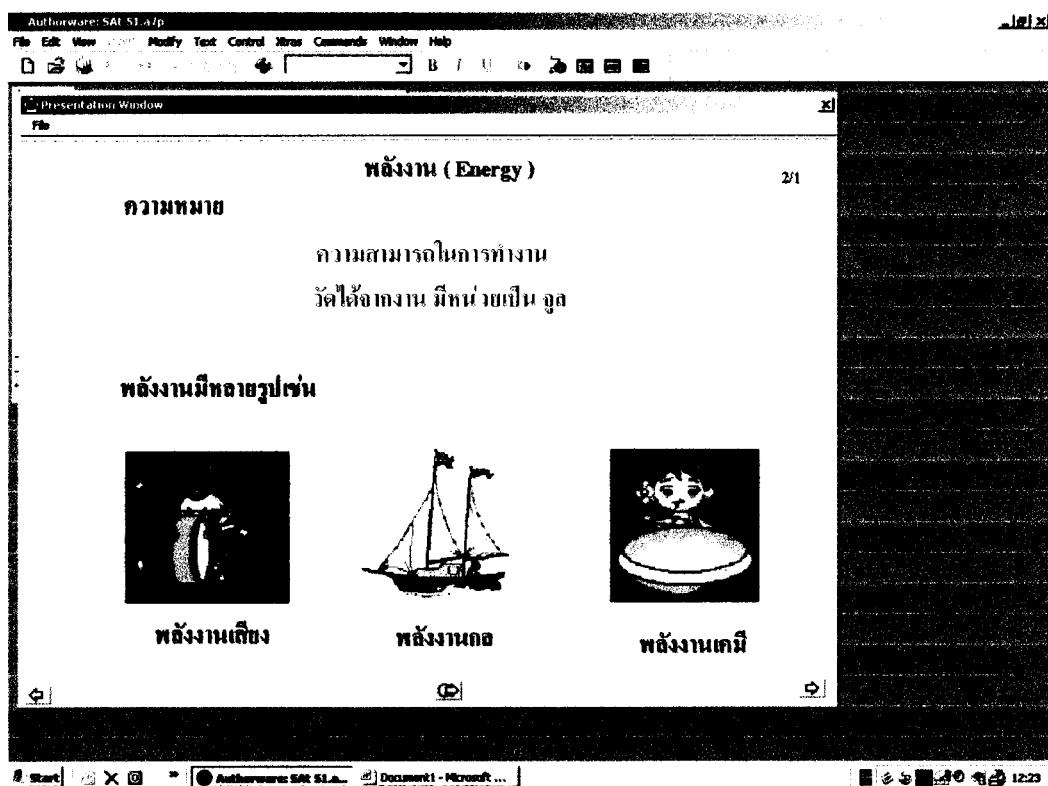
_____ $\text{ก} \quad 175 \text{ กฎ}$

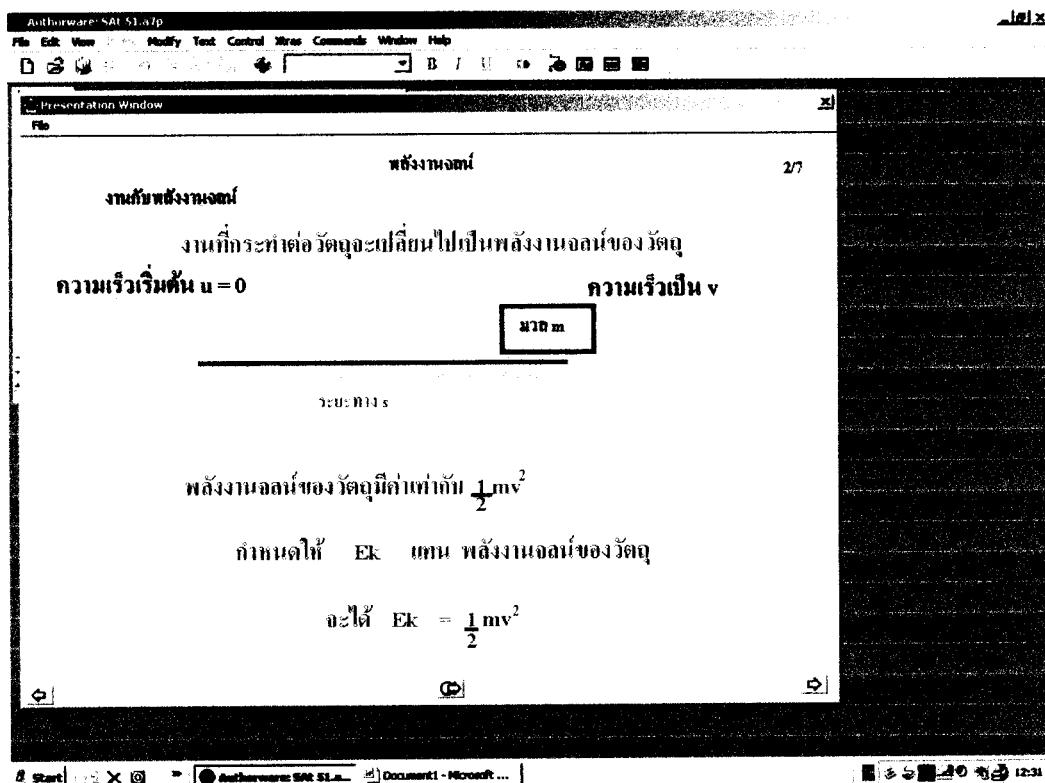
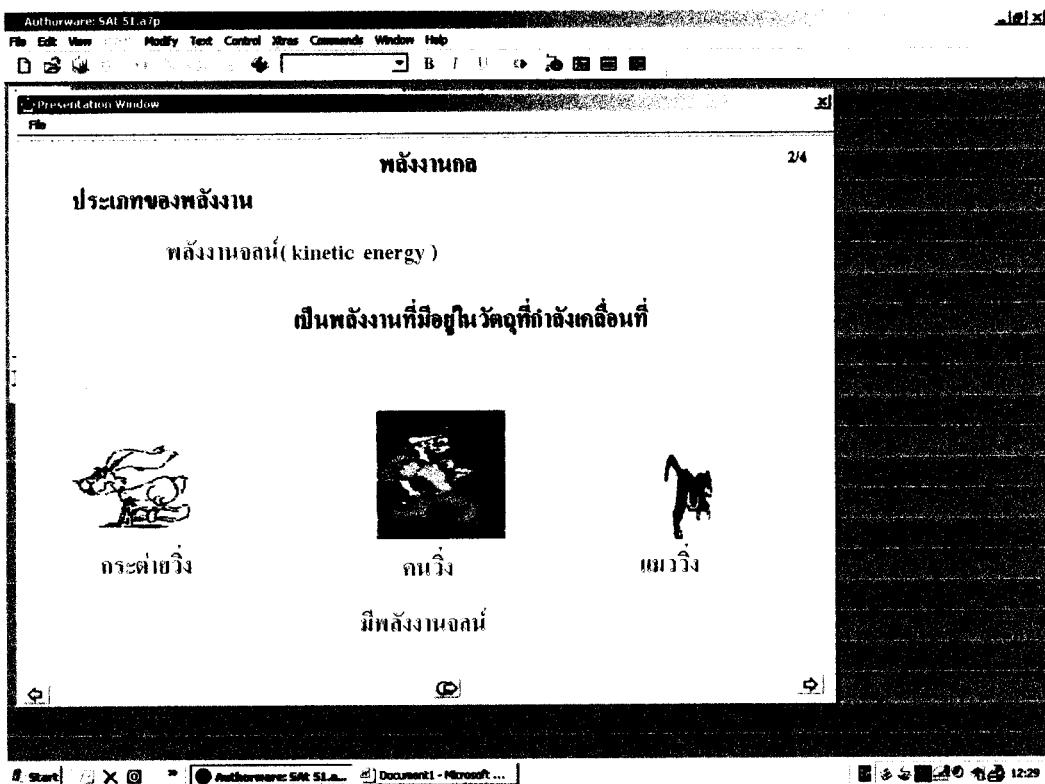
B Start X @ > Authorware: SAT 51.a... Document - Microsoft ... 12:00

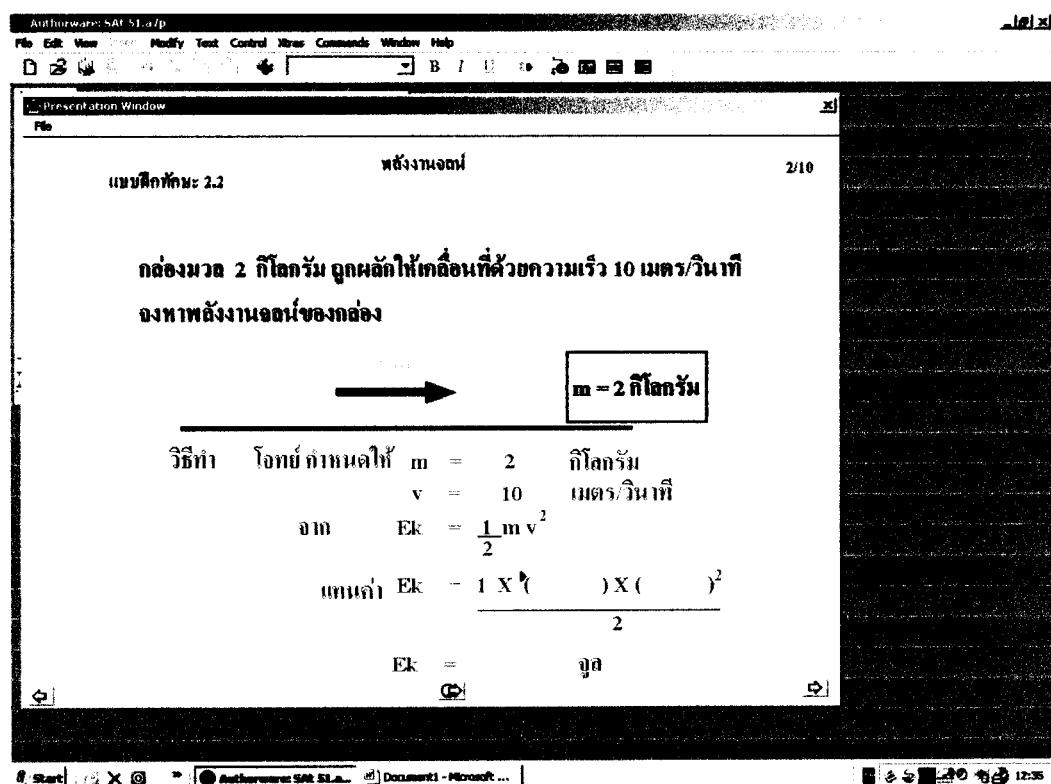
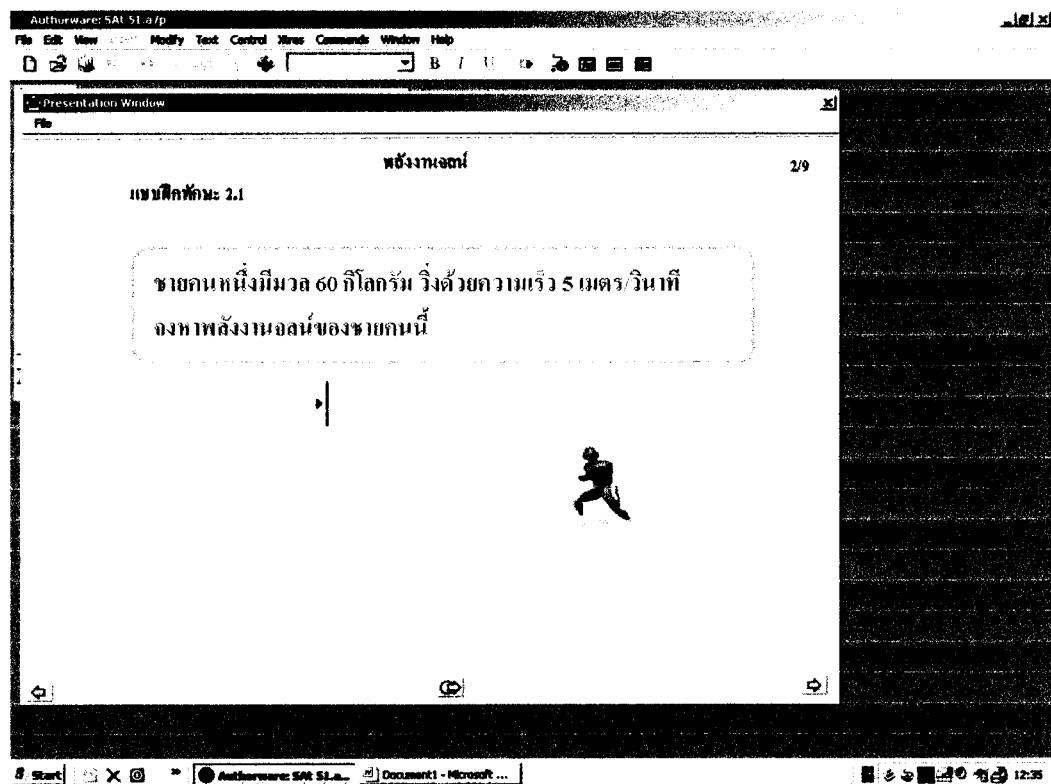

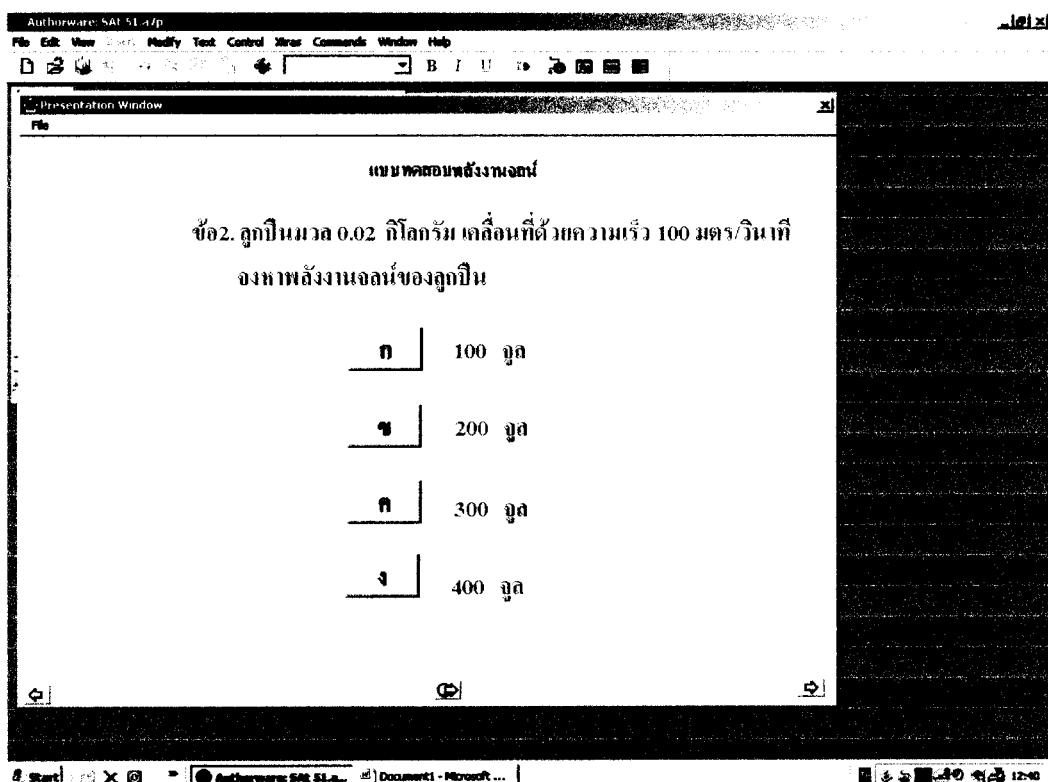
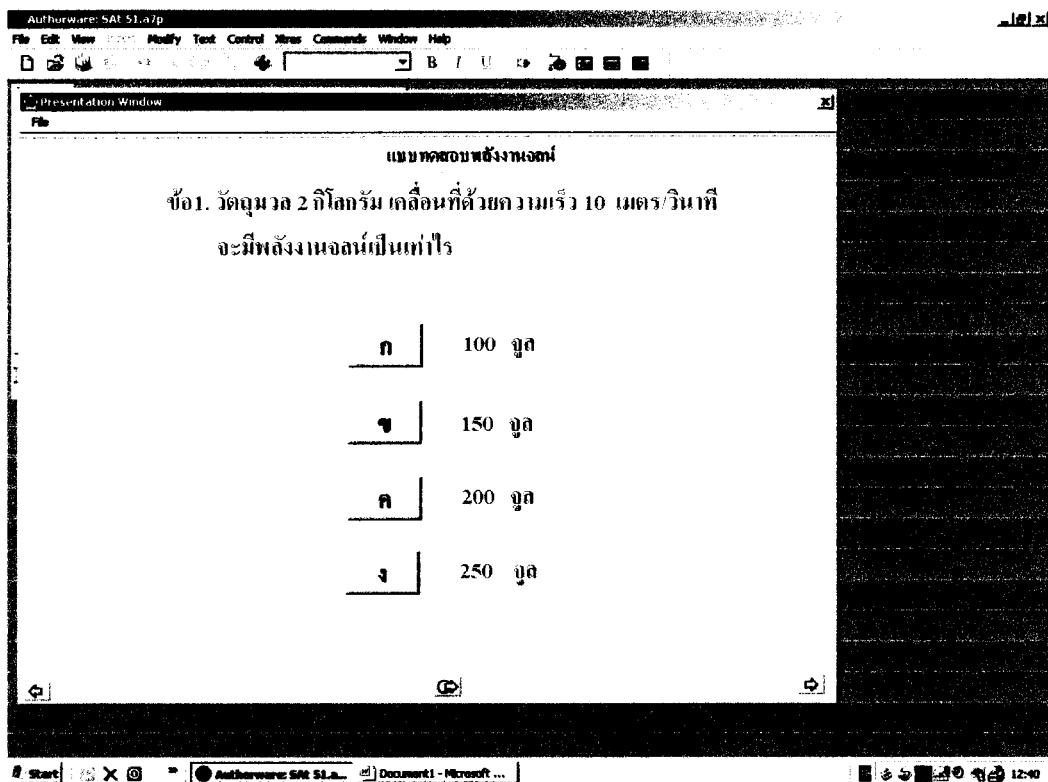

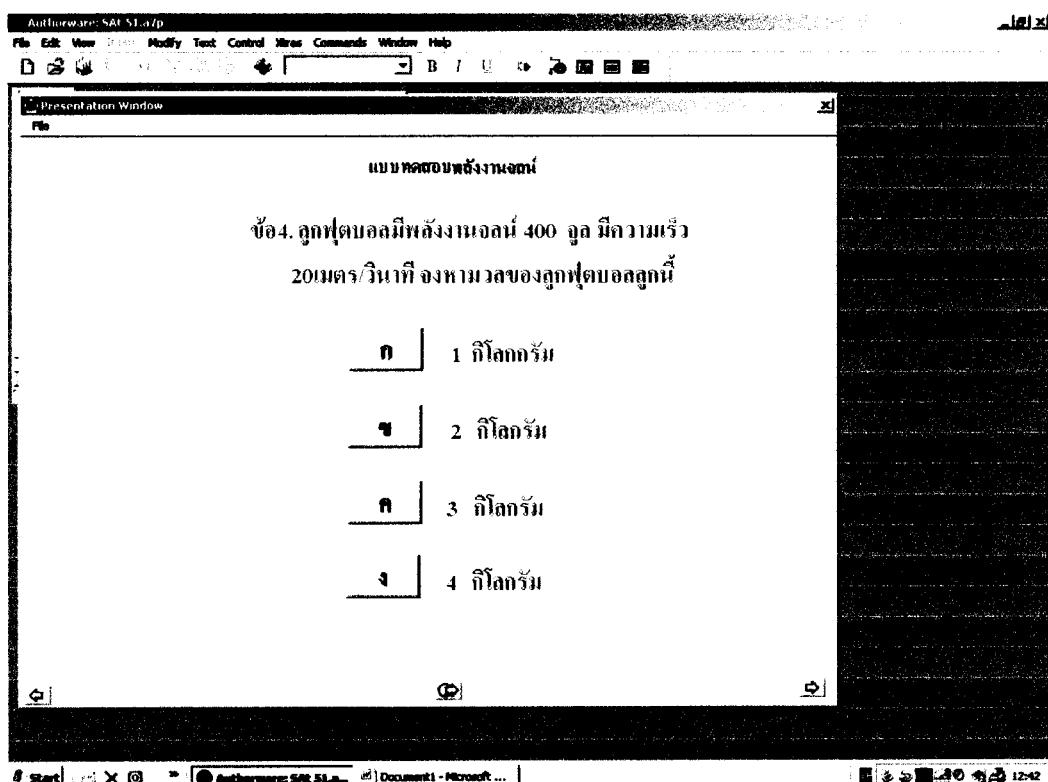
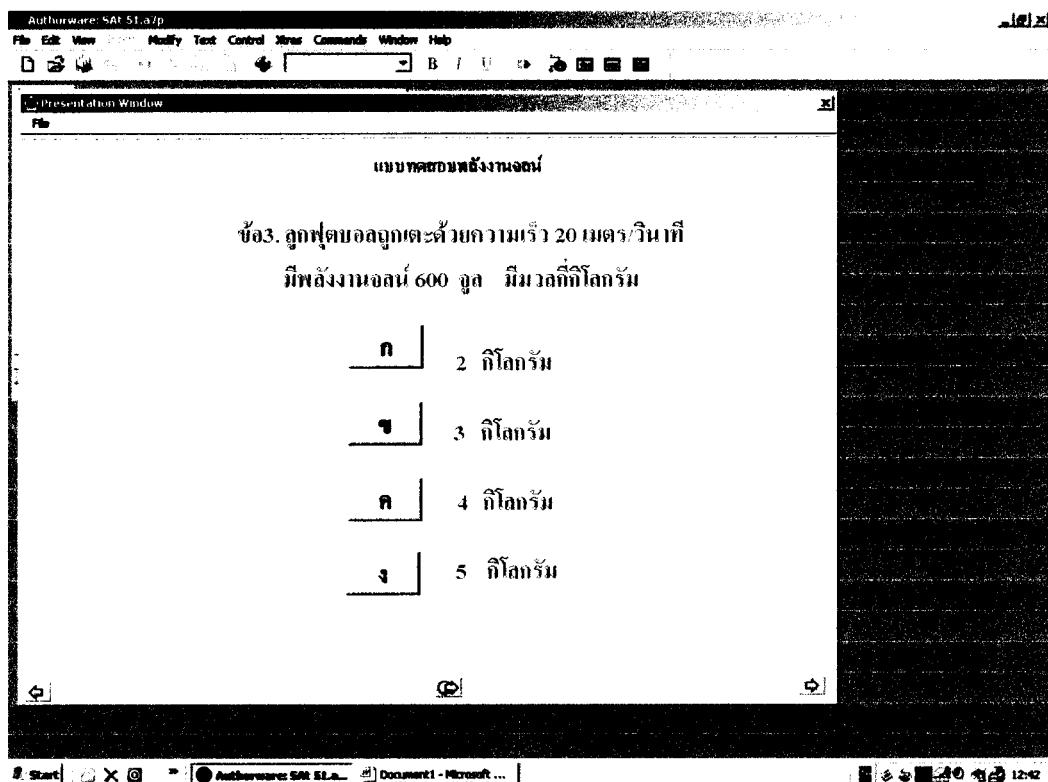

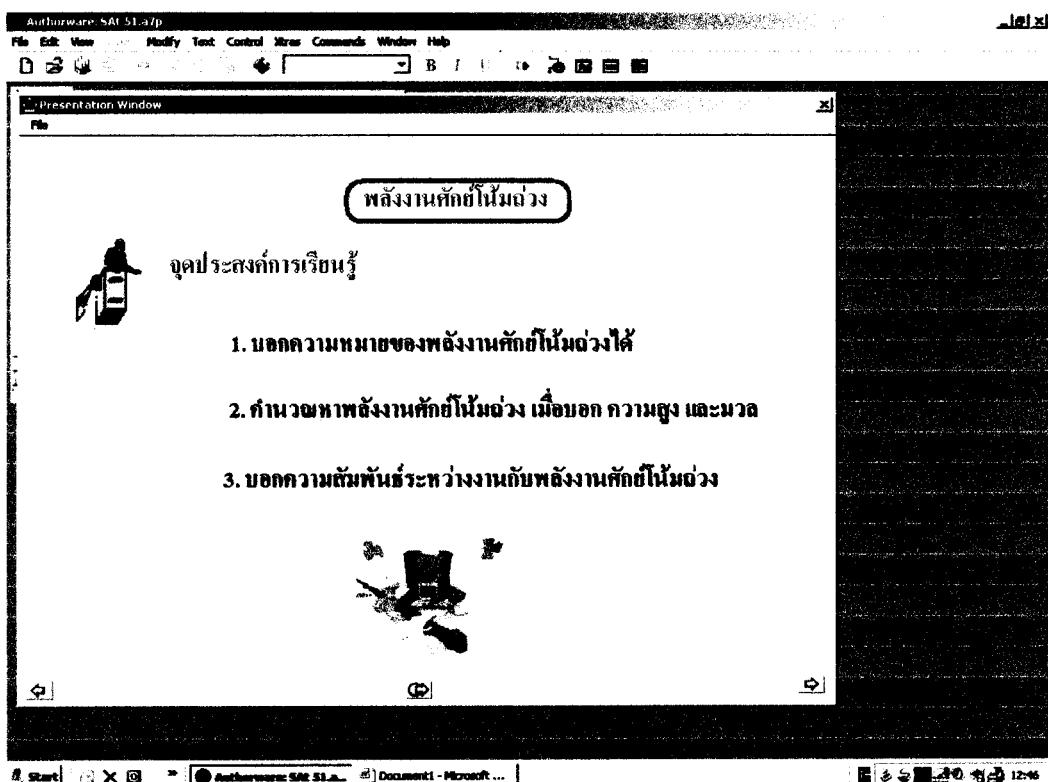
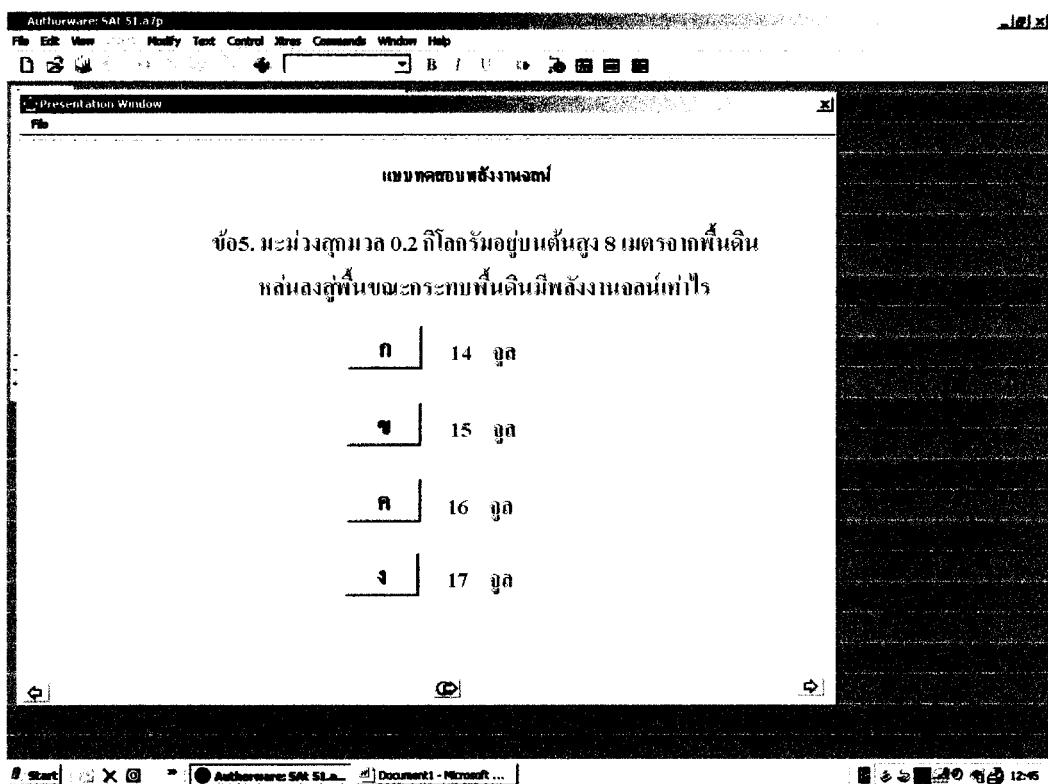

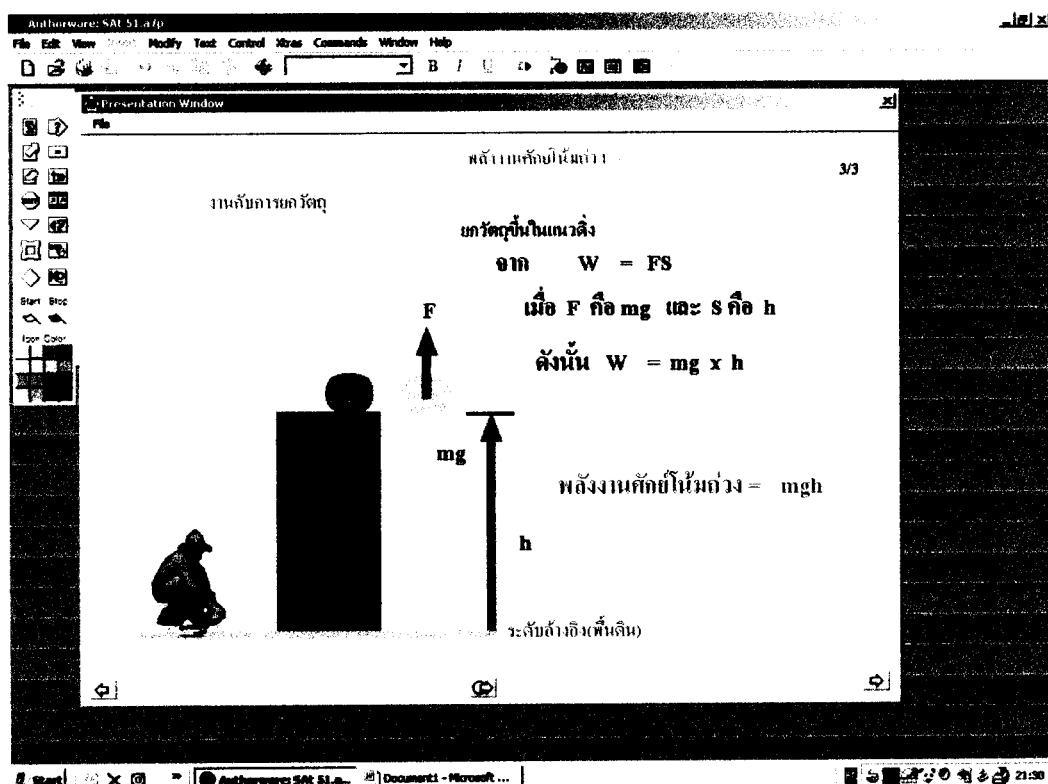
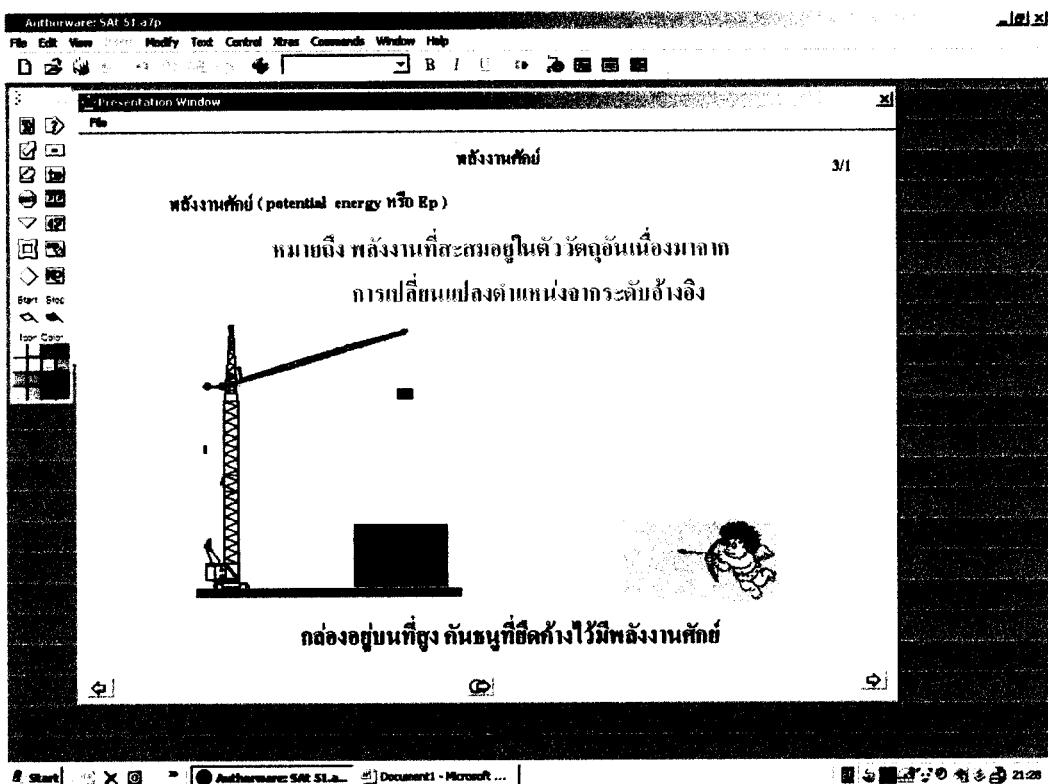

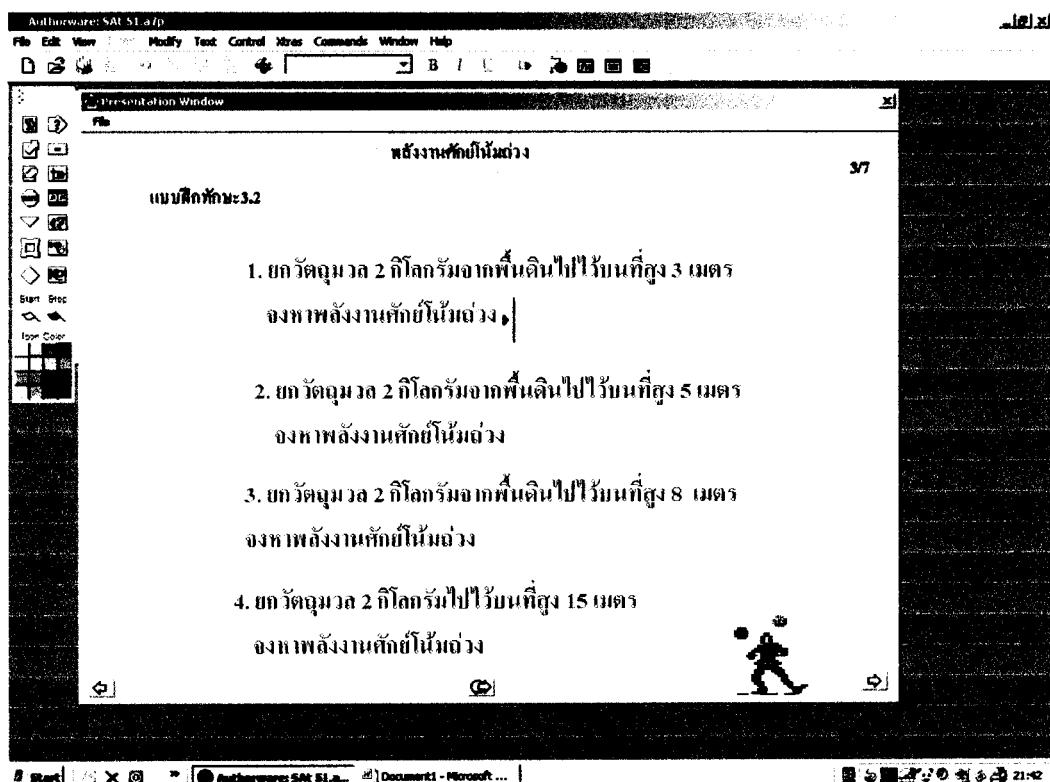
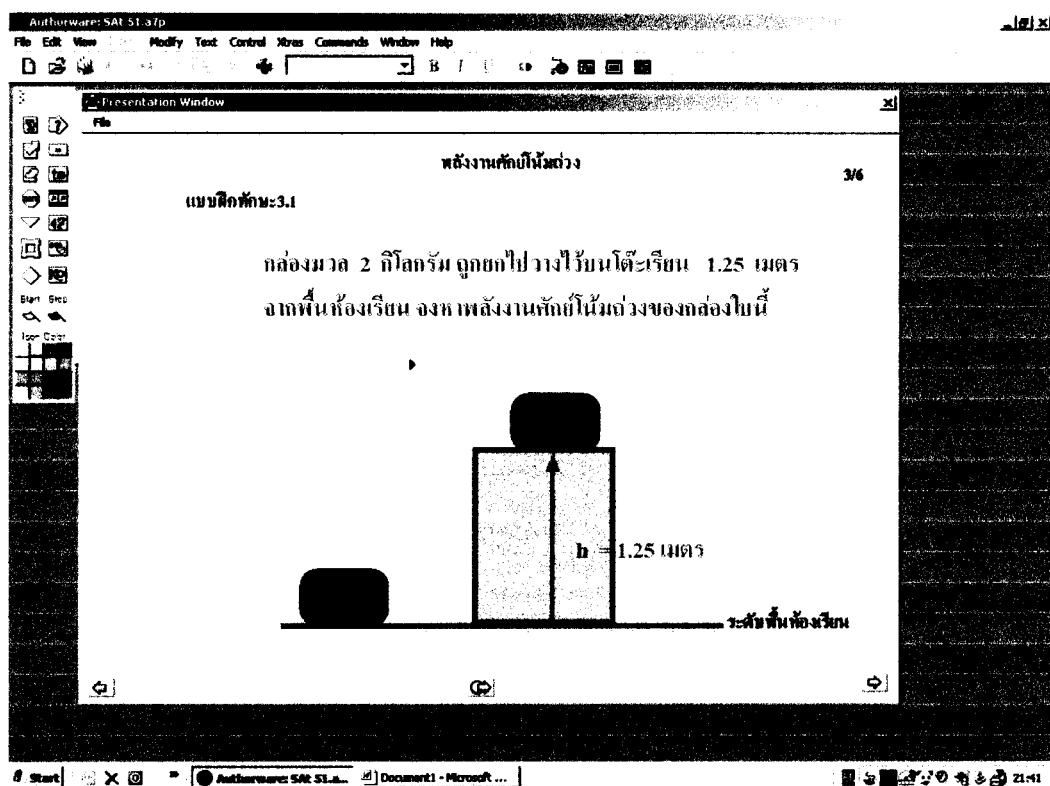

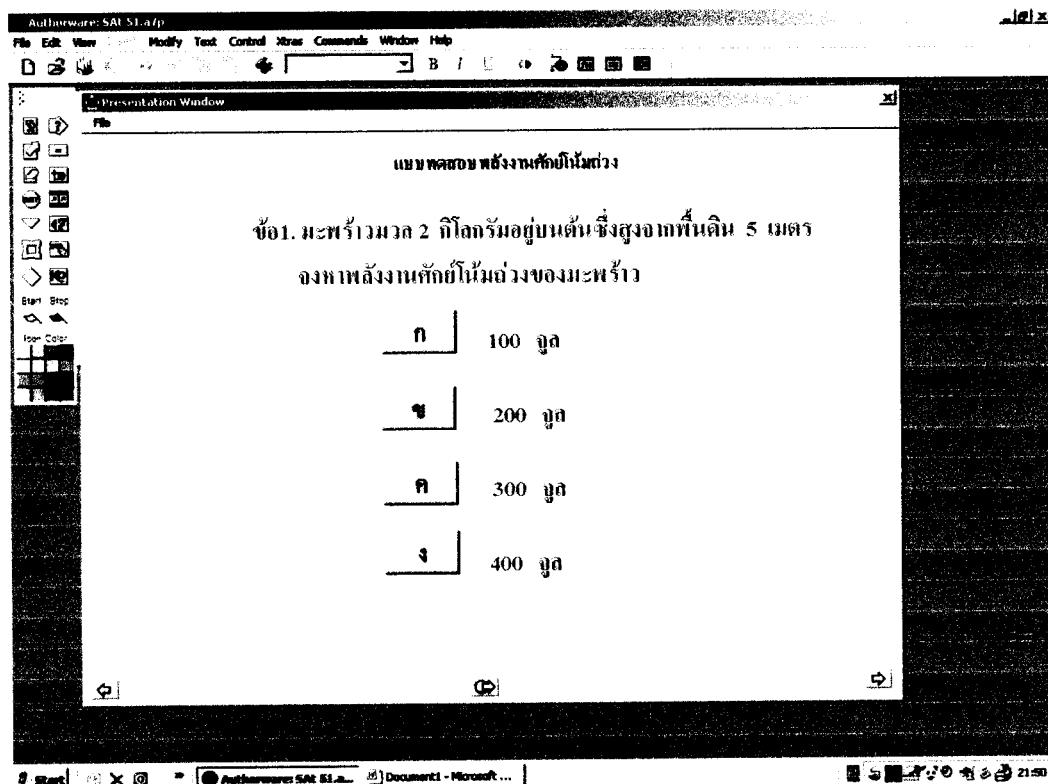
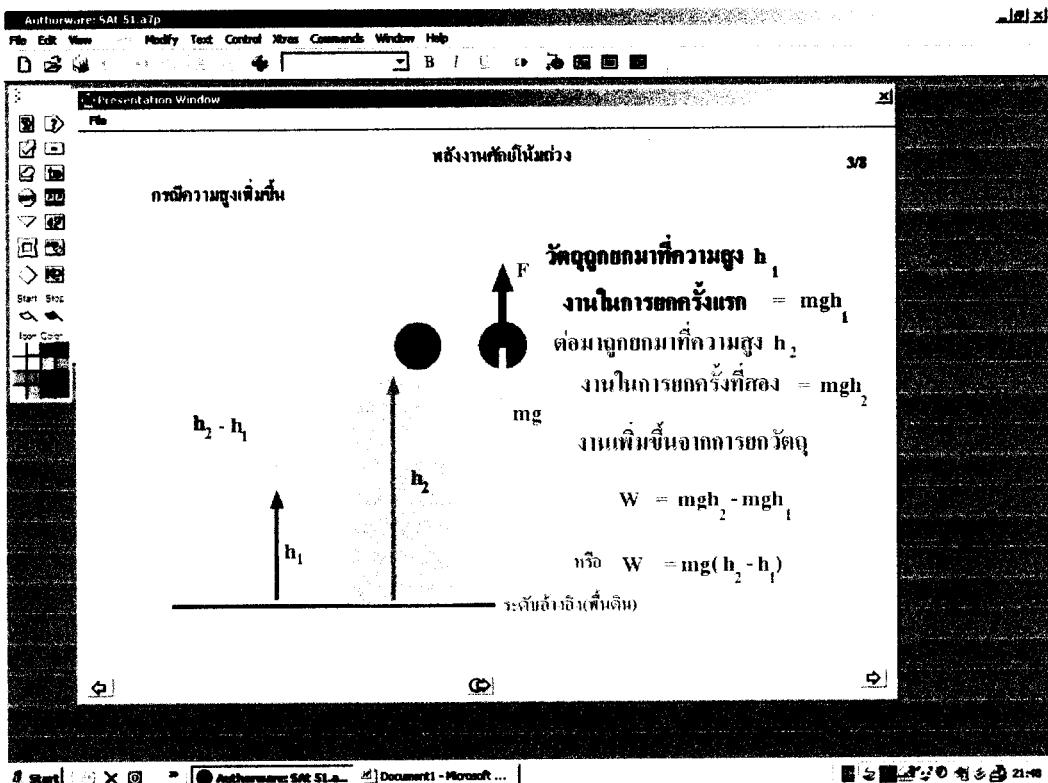

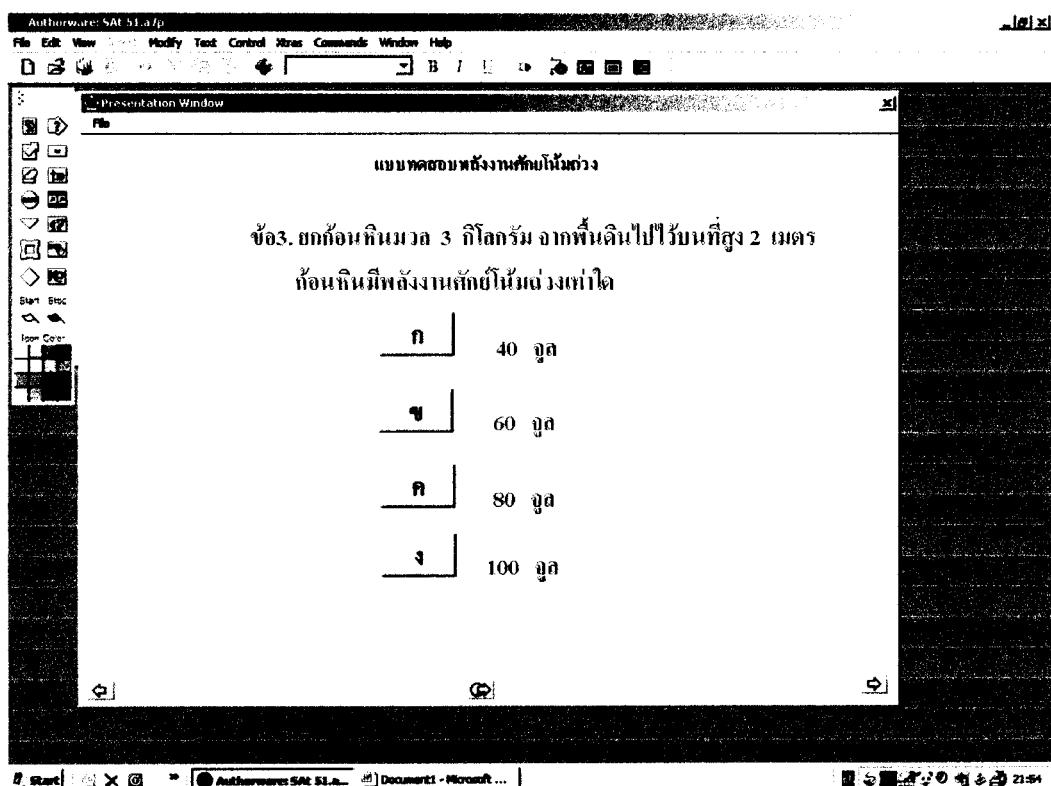
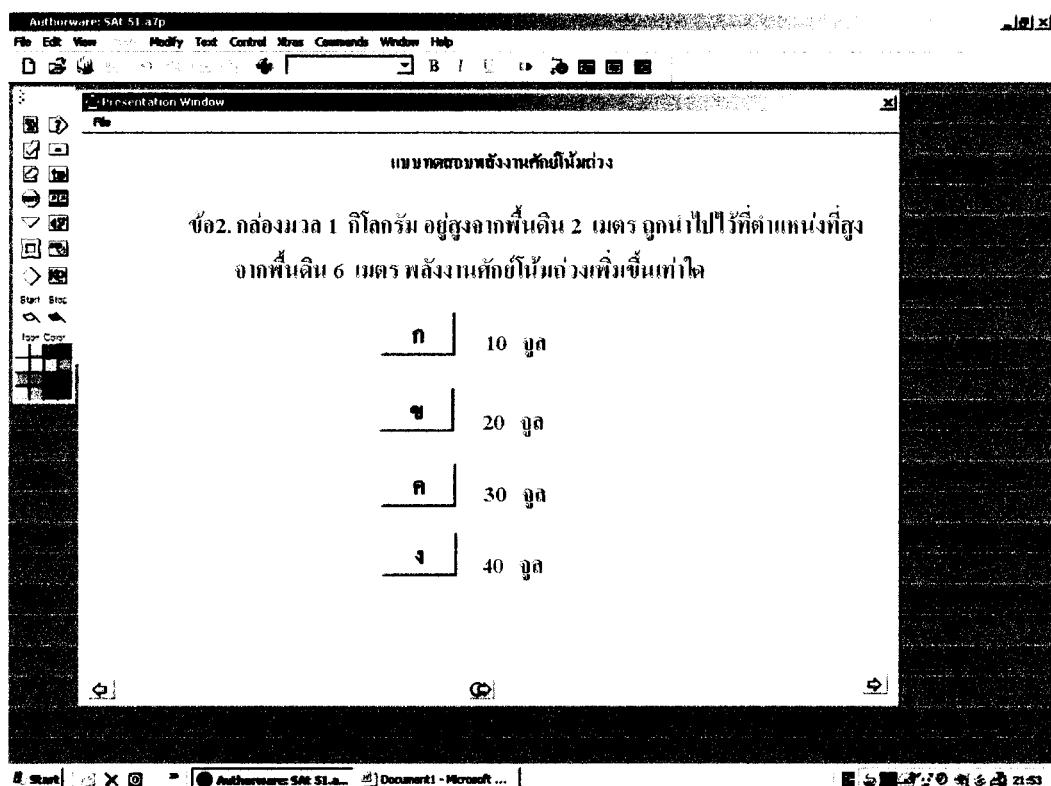

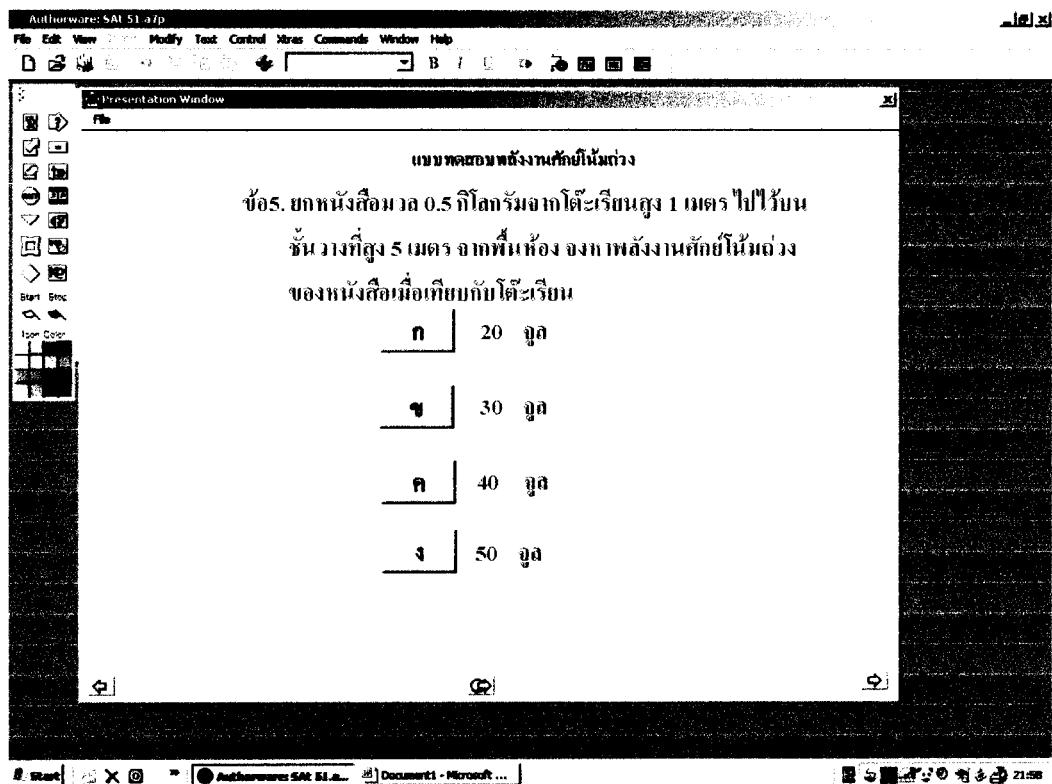
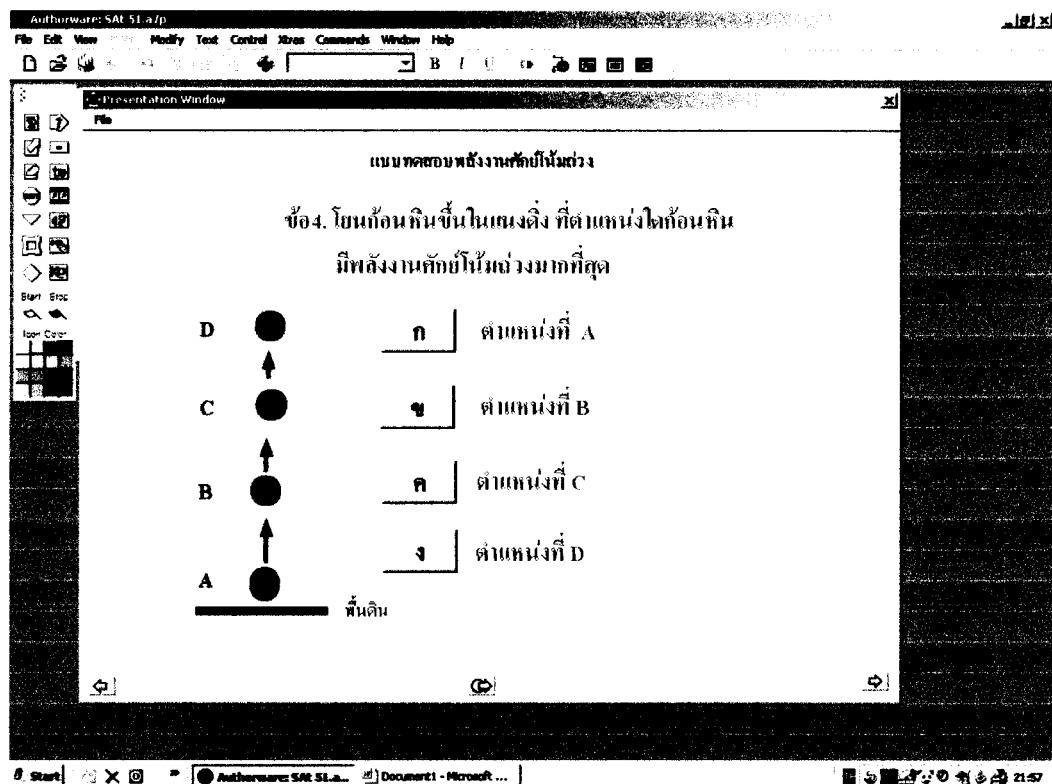

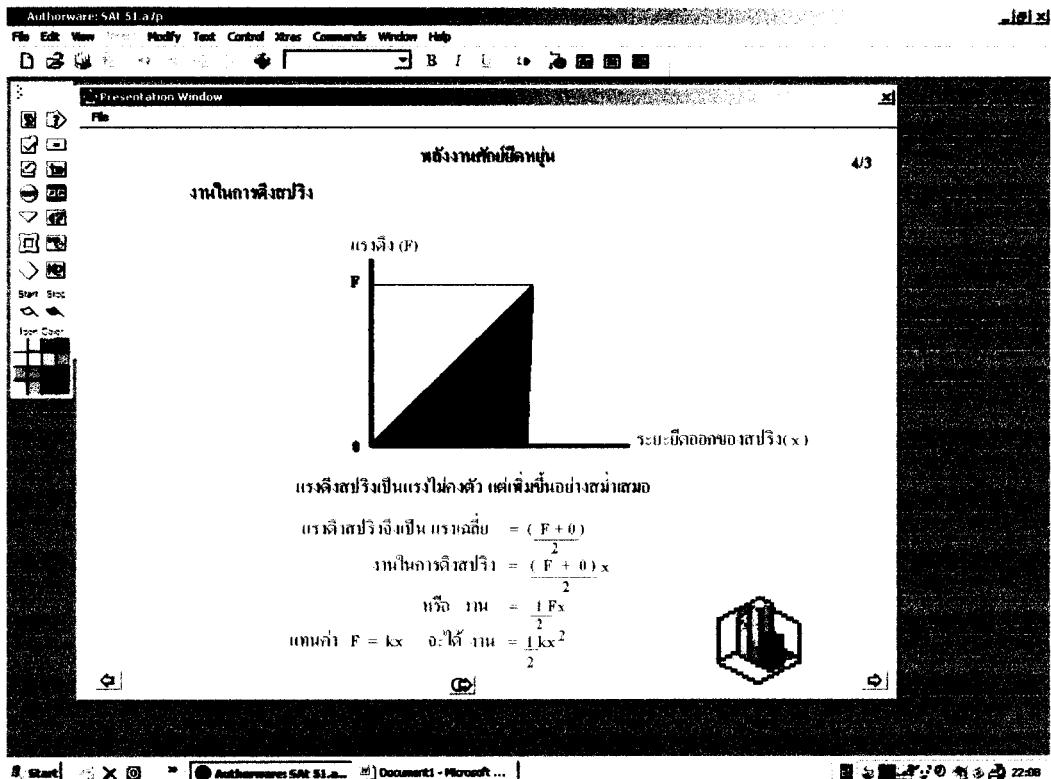
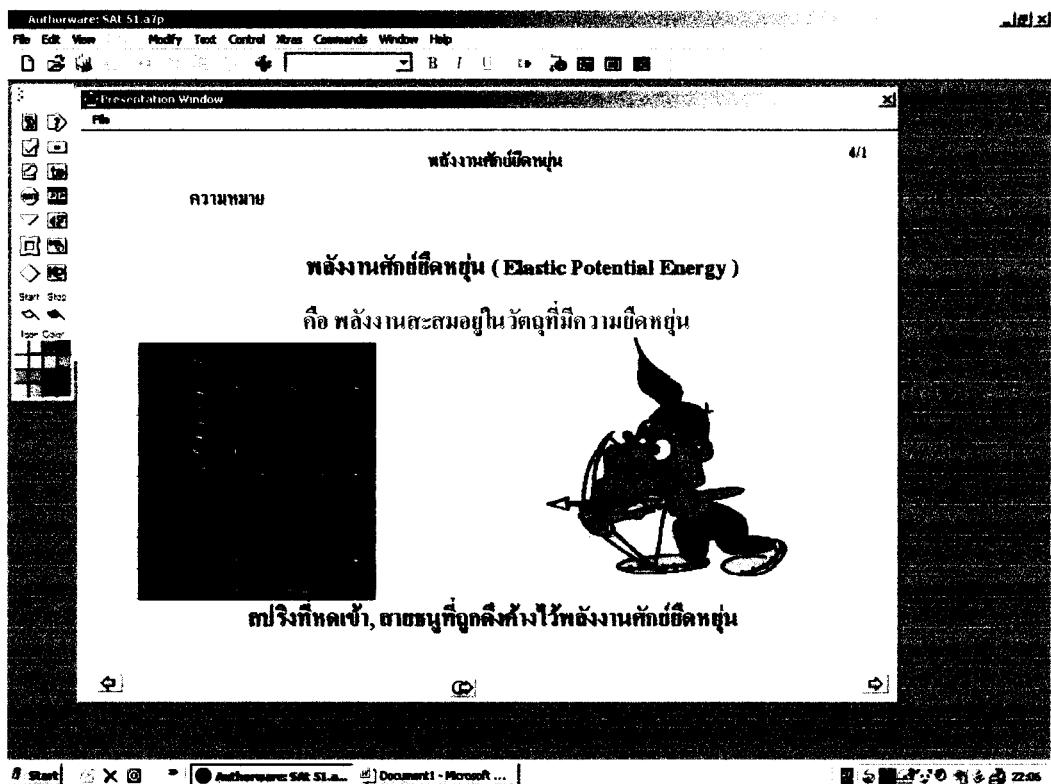

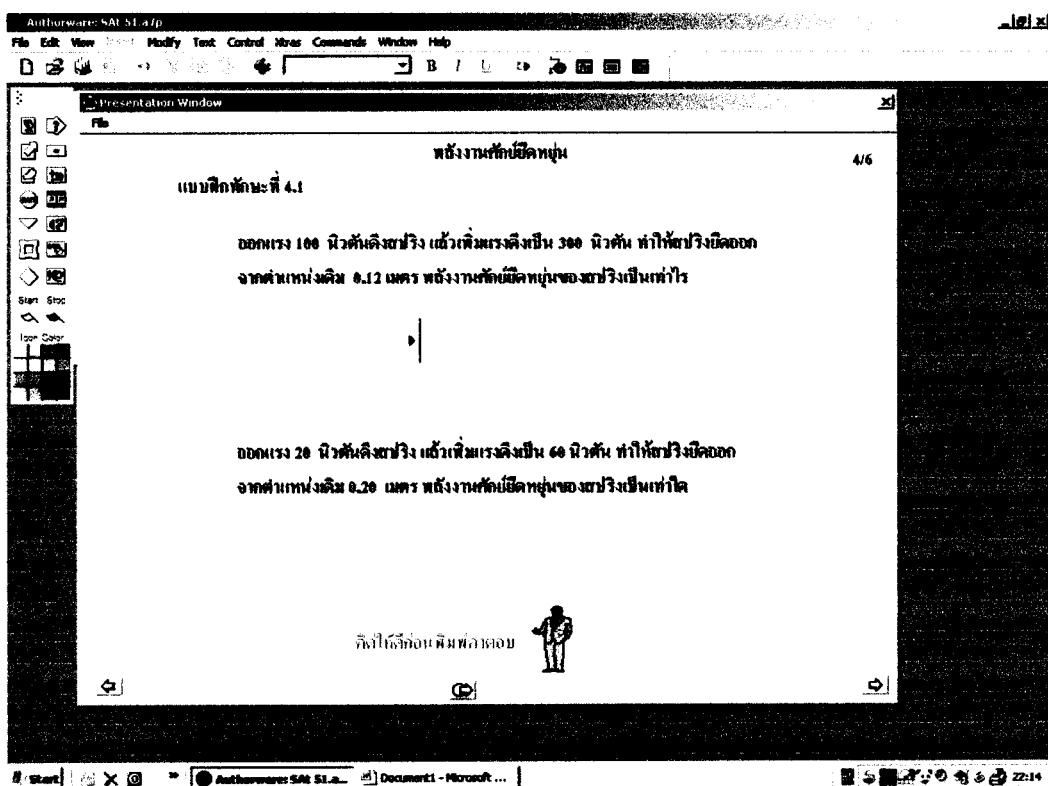

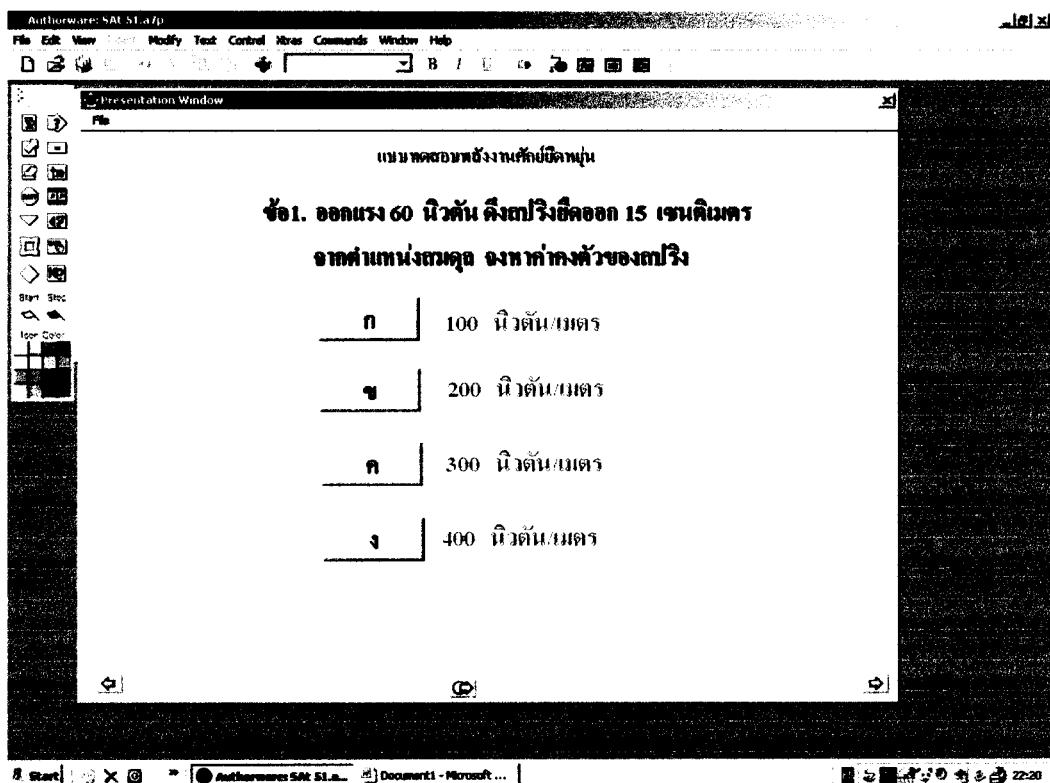
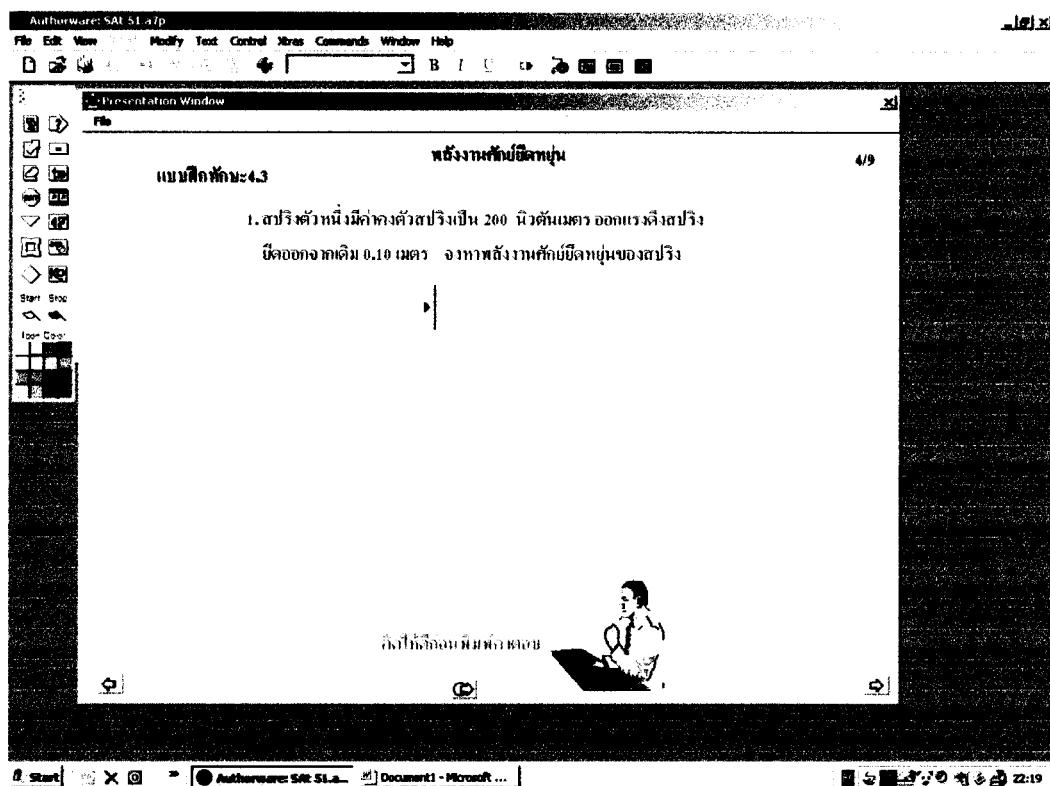

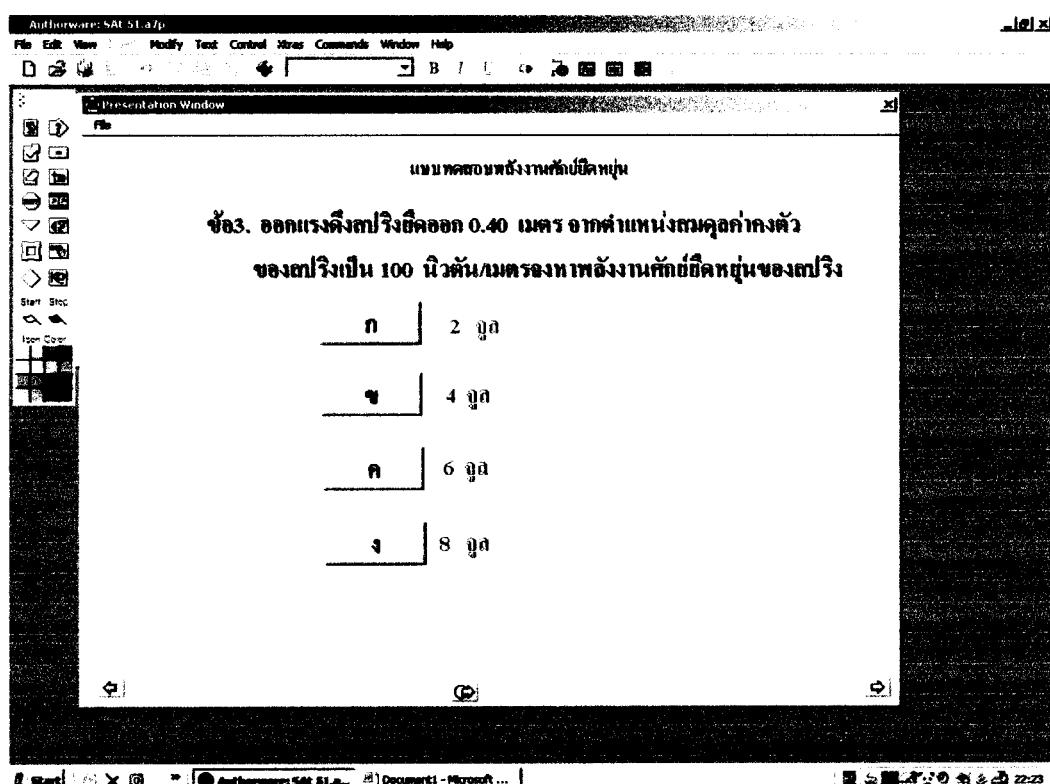
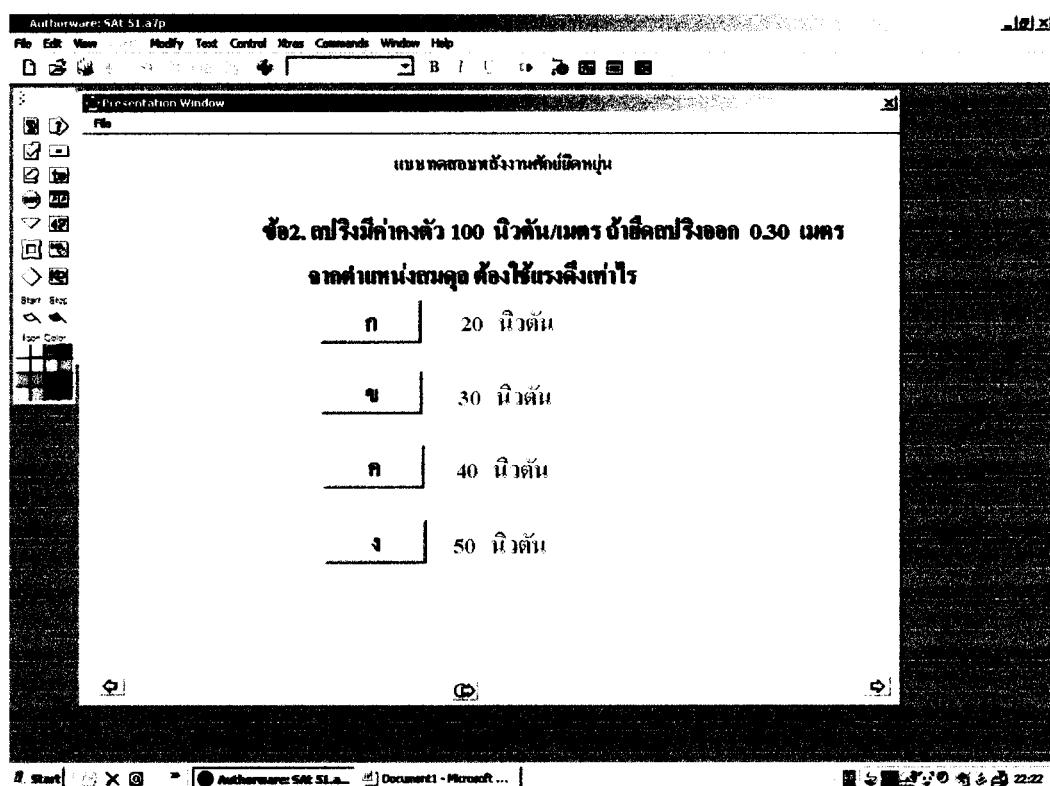

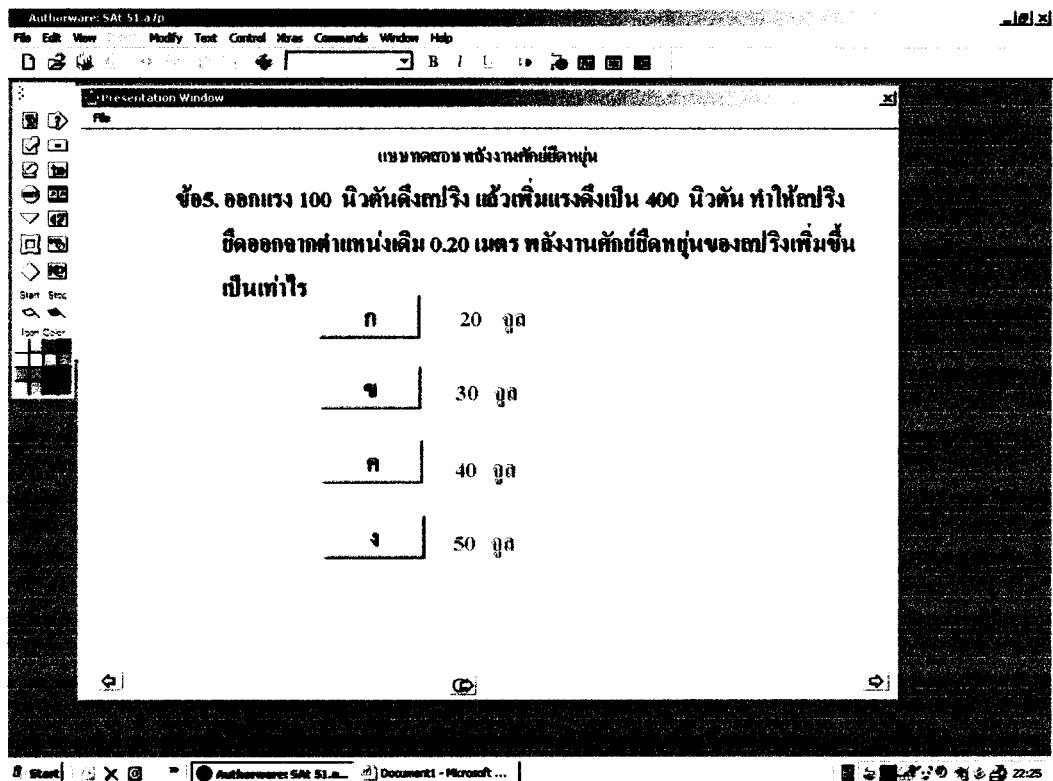
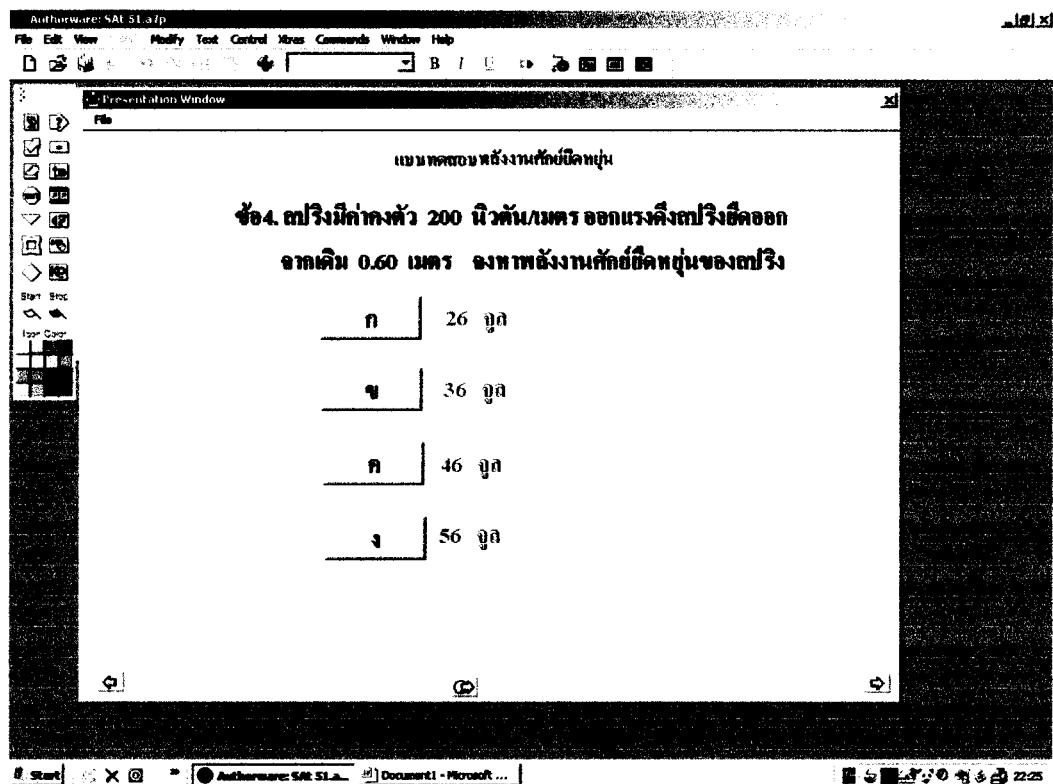

Authorware: SAT 51.a7p

File Edit View Insert Modify Text Control Xtras Commands Window Help

Presentation Window

กู้ภัยหักเม็ดล้างน้ำ

หน้ากระถางที่บ่อจะหลังน้ำ

พื้นที่บนผิวน้ำ	พื้นที่บนผิวน้ำที่ไม่ล้าง	พื้นที่บนผิวน้ำ + พื้นที่บนผิวน้ำที่ไม่ล้าง
0	mgh	$0 + mgh$
$\frac{1}{2}mv^2$ $\frac{1}{2}m(v^2 + 2gx)$ mgh	$mg(h - x)$	$mgx + mg(h - x) = mgh$
$\frac{1}{2}mv^2$ $\frac{1}{2}m(v^2 + 2gh)$ mgh	0	$mgh + 0 = mgh$

พลังงานกลที่จุด A = พลังงานกลที่จุด B

$$mgh_A + \frac{1}{2}mv_A^2 = mgh_B + \frac{1}{2}mv_B^2$$

Authorware: SAT 51.a7p

File Edit View Insert Modify Text Control Xtras Commands Window Help

Presentation Window

กู้ภัยหักเม็ดล้างน้ำ

การทดสอบกู้ภัยหักเม็ดล้างน้ำ

พลังงานศักย์ในมืออ่อน + $\dots$ = พลังงานกล(100)

กู้ภัยหักเม็ดล้างน้ำ
พลังงานกลรวมของวัสดุ ณ ต่าแพนเพิ่งใจๆ มีค่าคงเดิมเสมอ

Authorware: SAT 51.a2p

Presentation Window

แบบฝึกหัดที่ 5.1
วัสดุเริ่มต้นที่จุด A ลงบนพื้น 7 เมตรลงมาพื้นที่จุด B
ด้วยปัจจัยการเริ่บของวัสดุ 0.2 m/s²

สมการ

$$\text{พลังงานก่อรากที่ } A = \text{พลังงานก่อรากที่ } B$$

$$(Ek + Ep)_A = (Ek + Ep)_B$$

$$mgh_A = \frac{1}{2}mv_A^2 + mgh_B$$

$$(0.2 \times \frac{2 \text{ m}}{\text{m}}) \quad 2gh_A = v_A^2 + 2gh_B$$

$$v_A^2 = 2g(h_A - h_B)$$

$$v_A^2 = 2 \times 10 \text{ m/s}^2 (7 \text{ m} - 2 \text{ m})$$

$$v_A = \sqrt{2 \times 10 \text{ m/s}^2 (7 \text{ m} - 2 \text{ m})}$$

ผลลัพธ์

Start X @ > Authorware: SAT 51.a2p Document - Microsoft... 22:36

Authorware: SAT 51.a2p

Presentation Window

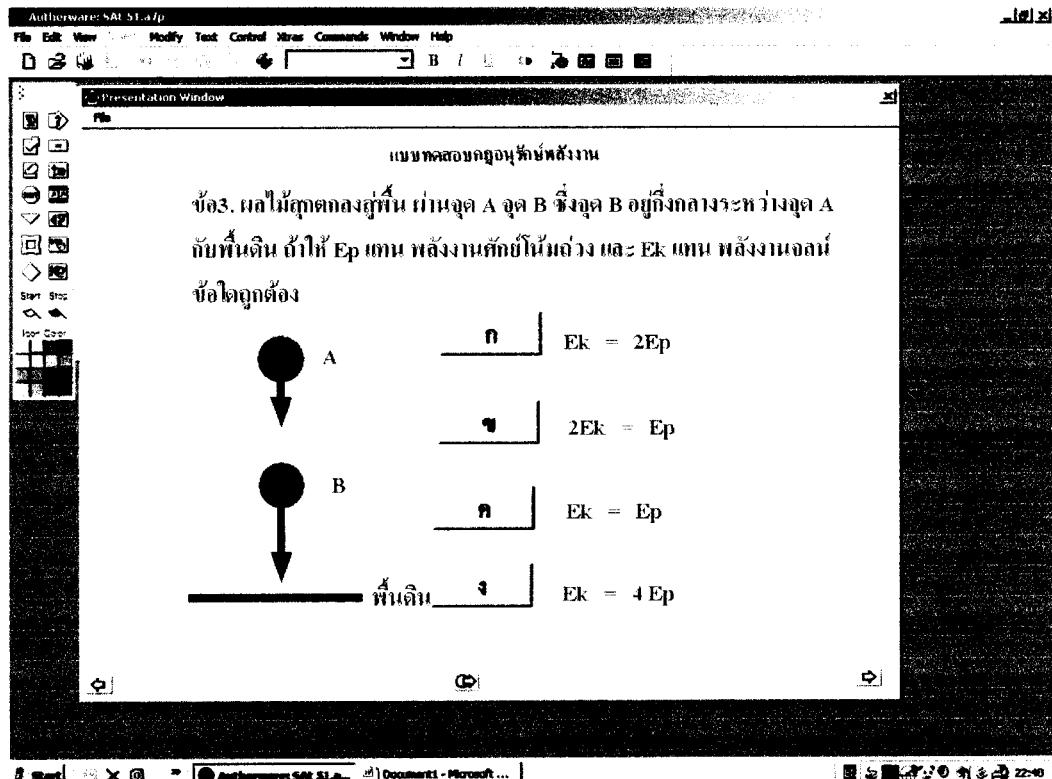
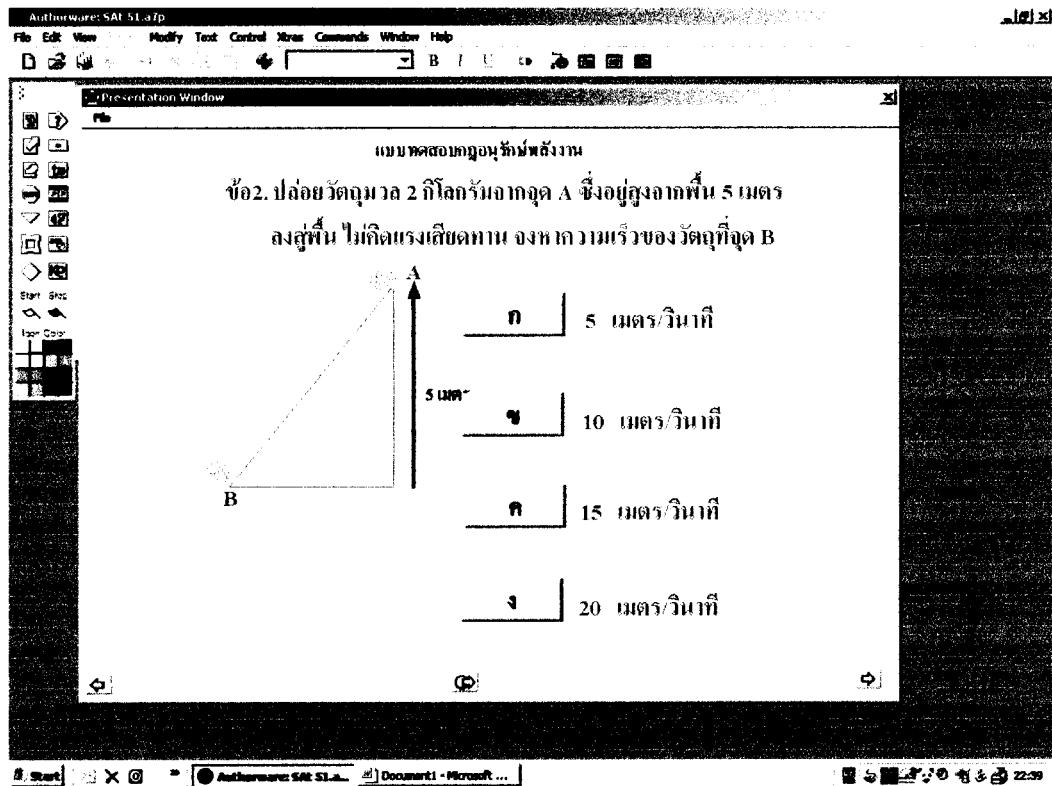
แบบทดสอบคณิตศาสตร์

ข้อ 1. ปล่อยวัสดุที่ตัวแทนง A ตกลงตามแนวตั้งผ่านจุด B, C, D
ให้พิจารณา X, Y, Z ซึ่งได้ถูกต้อง

สถานที่	พื้นที่ตั้งตัว (เมตร)	พื้นที่ลงตัว (เมตร)	พื้นที่ลงตัว (เมตร)	พื้นที่ตั้งตัว (เมตร)
A	800	0	800	200, 300, 0
B	600		800	0, 200, 300
C		500	800	200, 100, 300
D		800	800	300, 200, 100

พื้นที่ตั้งตัว

Start X @ > Authorware: SAT 51.a2p Document - Microsoft... 22:37

ภาคผนวก ข

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เฉลยแบบฝึกหัดระหว่างเรียน เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
ผลการวิเคราะห์แบบฝึกหัดระหว่างเรียน ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบหลังเรียน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง พลังงาน

ข้อ	ตัวเลือก										
1	ง	6	ค	11	ค	16	ข	21	ข	26	ง
2	ข	7	ค	12	ข	17	ข	22	ง	27	ก
3	ก	8	ก	13	ก	18	ก	23	ก	28	ก
4	ค	9	ก	14	ก	19	ก	24	ค	29	ข
5	ข	10	ค	15	ก	20	ก	25	ก	30	ข

เฉลยแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

ตอนที่ 1 งานและกำลัง

ข้อ	ตัวเลือก								
1	ก	3	ง	5	ก	7	ข	9	ข
2	ข	4	ข	6	ข	8	ข	10	ข

ตอนที่ 2 พลังงานและพลังงานอ่อนน้อมถ่วง

ข้อ	ตัวเลือก								
1	ก	2	ก	3	ข	4	ข	5	ค

ตอนที่ 3 พลังงานศักย์โน้มถ่วง

ข้อ	ตัวเลือก								
1	ก	2	ง	3	ข	4	ง	5	ก

ตอนที่ 4 พลังงานศักย์ยึดหยุ่น

ข้อ	ตัวเลือก								
1	๓	2	๖	3	๙	4	๖	5	๙

ตอนที่ 5 กฎอนุรักษ์พลังงาน

ข้อ	ตัวเลือก								
1	๙	2	๖	3	๙	4	๖	5	๙

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	ตัวเลือก										
1	ก	6	๙	11	ก	16	๖	21	๖	26	๖
2	๖	7	๖	12	๖	17	๖	22	๙	27	๙
3	๖	8	๑	13	๑	18	๙	23	๑	28	๖
4	๑	๙	๙	14	๖	19	๑	24	๑	29	๑
5	๑	10	๖	15	๙	20	๙	25	๖	30	๑

ผลการวิเคราะห์แบบฟิกัดระหว่างเรียน
ค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (r)

ตอนที่ 1 งานและกำลัง

ข้อที่	ค่า P	ค่า r
1	0.80	0.69
2	0.70	0.25
3	0.73	0.50
4	0.59	0.48
5	0.62	0.67
6	0.58	0.33
7	0.50	0.35
8	0.68	0.48
9	0.45	0.68
10	0.35	0.71

ตอนที่ 2 พลังงานคลน*

ข้อที่	ค่า P	ค่า r
1	0.57	0.39
2	0.48	0.52
3	0.52	0.36
4	0.39	0.61
5	0.35	0.74

ตอนที่ 3 พลังงานศักย์ในน้ำถ่วง

ข้อที่	ค่า P	ค่า r
1	0.51	0.74
2	0.47	0.44
3	0.42	0.38
4	0.31	0.68
5	0.43	0.40

ตอนที่ 4 พลังงานศักย์ยึดหยุ่น

ข้อที่	ค่า P	ค่า r
1	0.75	0.38
2	0.35	0.59
3	0.40	0.21
4	0.38	0.36
5	0.70	0.74

ตอนที่ 5 กดูอนุรักษ์พลังงาน

ข้อที่	ค่า P	ค่า r
1	0.68	0.43
2	0.58	0.55
3	0.68	0.48
4	0.65	0.24
5	0.67	0.48

ผลการวิเคราะห์แบบฟีกหัตระหว่างเรียน ตอนที่ 1 ถึง ตอนที่ 5 พนว่ามีค่าความยากง่าย (P)

0.30- 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.25- 0.74 และผลการทดสอบความเชื่อมั่น (KR-20)

เท่ากับ 0.70

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แบบทดสอบหลังเรียน)

ค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนก (r)

ข้อที่	ค่า P	ค่า r
1	0.75	0.38
2	0.35	0.59
3	0.40	0.21
4	0.38	0.36
5	0.70	0.74
6	0.68	0.43
7	0.58	0.55
8	0.68	0.48
9	0.65	0.24
10	0.67	0.48
11	0.57	0.28
12	0.34	0.78
13	0.63	0.38
14	0.60	0.44
15	0.49	0.25
16	0.42	0.38
17	0.45	0.36
18	0.36	0.26
19	0.39	0.60

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน(ต่อ)

ข้อที่	ค่า P	ค่า r
20	0.24	0.54
21	0.69	0.47
22	0.52	0.55
23	0.50	0.60
24	0.47	0.39
25	0.61	0.72
26	0.44	0.69
27	0.36	0.51
28	0.29	0.49
29	0.30	0.27
30	0.46	0.57

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แบบทดสอบหลังเรียน) พบว่ามีความยากง่าย (P) 0.24- 0.75 ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.21- 0.78 และผลวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น KR-20 เท่ากับ 0.78

ภาคผนวก ๑

วิเคราะห์ความตรงชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์และแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

การพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แบบทดสอบหลังเรียน)

ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	ข้อสอบข้อที่	คะแนนความเห็นของ ผู้เข้าข่าย			สรุปผล	ค่าเฉลี่ย IOC	นำไปใช้
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. อธิบายความ แตกต่างของงาน ในชีวิตประจำวัน กับงานในวิชา	1 2 3 4 5 6	+1 +1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1 +1	3 3 3 3 3 3	1 1 1 1 1 1	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้
2. คำนวณหางาน จากสมการงาน และจากพื้นที่ได้	7 8 9 10 11 12	+1 +1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1 +1	3 3 3 3 3 3	1 1 1 1 1 1	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้
3. อธิบาย ความสัมพันธ์ ระหว่างงานกับ พลังงานรูปอื่นได้	13 14 15 16 17	+1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1	3 3 3 3 3	1 1 1 1 1	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้
4. คำนวณหา พลังงานคลื่น, พลังงานศักย์ใน้ม ^{อ่วม} , พลังงานศักย์ ยึดหยุ่น	18 19 20 21	+1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1	3 3 3 3	1 1 1 1	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้

การพิจารณาความตรงเริงเนื้อหา (ต่อ)
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (แบบทดสอบหลังเรียน)

ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	ข้อสอบข้อที่	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล	ค่าเฉลี่ย IOC	นำไปใช้
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5. นำกฏอนุรักษ์ พลังงานไปใช้	22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

พิจารณาความตรงเริงเนื้อหาของแบบฝึกหัดระหว่างเรียน

ตอนที่ 1 งานและกำลัง

ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	ข้อสอบข้อที่	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล	ค่าเฉลี่ย IOC	นำไปใช้
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. สามารถ คำนวณงาน และกำลังได้	1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

พิจารณาความตรงเจิงเนื้อหาของแบบผีกหัตระหว่างเรียน

ตอนที่ 1 งานและกำลัง(ต่อ)

ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	ข้อสอบข้อที่	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล	ค่าเฉลี่ย IOC	นำไปใช้
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. สามารถ คำนวณทางาน และกำลังได้	6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 2 พลังงานกลและพลังงานคลื่น

ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	ข้อสอบข้อที่	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล	ค่าเฉลี่ย IOC	นำไปใช้
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
2. สามารถ คำนวณหา พลังงานคลื่น, การ เปลี่ยนรูป พลังงาน	1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
	5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 พลังงานศักย์โน้มถ่วง

ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	ข้อสอบข้อที่	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล	ค่าเฉลี่ย IOC	นำไปใช้
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3. สามารถ คำนวณหา พลังงานศักย์โน้ม ถ่วง, การเปลี่ยน รูปพลังงาน	1 2 3 4 5	+1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1	3 3 3 3 3	1 1 1 1 1	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้

ตอนที่ 4 พลังงานศักย์ขีดหยุ่น

ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	ข้อสอบข้อที่	คะแนนความเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปผล	ค่าเฉลี่ย IOC	นำไปใช้
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4. สามารถ คำนวณหา พลังงานศักย์ ขีดหยุ่น, การ เปลี่ยนรูป พลังงาน	1 2 3 4 5	+1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1	3 3 3 3 3	1 1 1 1 1	ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้ ใช้ได้

ตอนที่ ๕ กฏอนุรักษ์พลังงาน

ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	ข้อสอบข้อที่	คะแนนความเห็นของ ผู้เข้าแข่งขัน			สรุปผล	ค่าเฉลี่ย IOC	นำไปใช้
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5. สามารถนำกฎ อนุรักษ์พลังงาน ไปอธิบายการ เปลี่ยนรูป พลังงาน	1 2 3 4 5	+1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1	+1 +1 +1 +1 +1	3 3 3 3 3	1 1 1 1 1	ใช่ได้

ภาคผนวก ๑

แบบประเมินคุณภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์คะแนนความคิดเห็นของผู้ใช้ภาษาอุปด้านสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

เรื่องประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านข้อความและตัวอักษร			
1.1 ความเหมาะสมของตัวอักษร	4.06	0.49	ดี
1.2 รูปแบบตัวอักษรอ่านง่ายและชัดเจน	4.40	0.49	ดี
1.3 ความเหมาะสมของสีตัวอักษรและข้อความ	4.60	0.49	ดีมาก
1.4 ความถูกต้องของข้อความตามหลักภาษา	4.60	0.49	ดีมาก
1.5 ข้อความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.40	0.49	ดี
รวม	4.52	0.49	ดีมาก
2. ด้านภาพและการพิมพ์			
2.1 ขนาดของภาพที่ใช้เหมาะสม	4.40	0.49	ดี
2.2 สีและความชัดเจนของภาพที่ใช้	4.60	0.49	ดีมาก
2.3 สมดุลของการจัดวางภาพ	4.20	0.49	ดี
2.4 ความเหมาะสมของภาพที่ใช้สื่อความหมาย	4.20	0.75	ดี
รวม	4.33	0.65	ดี
3. ด้านเสียงและดนตรีประกอบ			
3.1 ความชัดเจนของเสียงบรรยายบทเรียน	3.80	0.75	ดี
3.2 ระดับความดังที่บรรยายเหมาะสม	4.20	0.75	ดี
3.3 ความถูกต้องของเสียงชัดเจน	4.20	0.75	ดี
รวม	4.04	0.75	ดี
4. ด้านเรื่องราวและความต่อเนื่อง			
4.1 จัดบทเรียนตามลำดับชัดเจนถูกต้อง	4.60	0.49	ดีมาก
4.2 บทเรียนและกิจกรรมเหมาะสมกับผู้เรียน	4.60	0.49	ดีมาก
4.3 ความสอดคล้องของบทเรียนและกิจกรรม	4.80	0.49	ดีมาก
4.4 ดำเนินเรื่องพอดีเหมาะสมกับเวลา	4.80	0.49	ดีมาก
รวม	4.70	0.49	ดีมาก

ผลการวิเคราะห์คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

เรื่องที่ประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านเนื้อหา			
1.1 ความถูกต้องของภาษา	4.60	0.49	ค่อนข้างมาก
1.2 ความเหมาะสมของข้อความที่บรรยาย	4.60	0.49	ค่อนข้างมาก
1.3 ความเหมาะสมของภาษา กับผู้เรียน	4.40	0.49	ดี
รวม	4.35	0.50	ดี
2. ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง			
2.1 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.80	0.40	ค่อนข้างมาก
2.2 ความสอดคล้องของจุดประสงค์กับเนื้อหา	4.60	0.49	ค่อนข้างมาก
2.3 ขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหา	4.60	0.49	ค่อนข้างมาก
2.4 ความเหมาะสมกับเวลา	4.80	0.40	ค่อนข้างมาก
รวม	4.64	0.48	ค่อนข้างมาก
3. ด้านแบบทดสอบและแบบฝึกหัด			
3.1 ความเหมาะสมของจำนวนแบบฝึกหัด	4.20	0.75	ดี
3.2 ความเหมาะสมของจำนวนแบบทดสอบ	4.40	0.49	ดี
3.3 ความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.40	0.49	ดี
3.4 คำถาณสอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม	4.40	0.49	ดี
รวม	4.35	0.57	ดี
รวมทั้งหมด	4.52	0.53	ค่อนข้างมาก

หมายเหตุระดับความเห็นเป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง คุณภาพระดับค่อนข้าง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง คุณภาพระดับดี

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง พอกใช้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง ต้องปรับปรุง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง ใช้ไม่ได้

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อนักเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
วิชา พิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับ นักเรียนระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความพึง พอใจ
1. ด้านการนำเสนอ			
1.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนน่าสนใจในการศึกษา	2.71	0.45	มาก
1.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทำให้เข้าใจเรื่องได้เร็ว	2.67	0.47	มาก
รวม	2.69	0.46	มาก
2. ด้านเนื้อหา			
2.1 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรียนรู้ด้วยตนเอง	2.67	0.47	มาก
2.2 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรียนรู้ได้ทุกเวลา	2.71	0.45	มาก
2.3 บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทบทวนได้ทุกเวลา	2.76	0.43	มาก
รวม	2.71	0.45	มาก
3. ด้านการบันทึกและการจัดการ			
3.1 บทเรียนใช้ง่าย	2.60	0.49	มาก
3.2 บทเรียนช่วยเพิ่มทักษะการเรียนรู้	2.52	0.49	มาก
3.3 บทเรียนช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีกว่าครัวเรือน	2.48	0.50	ปานกลาง
รวม	2.53	0.50	มาก
4. ด้านการออกแบบ			
4.1 รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของบทเรียน	2.71	0.45	มาก
4.2 ขนาดของตัวอักษรชัดเจน	2.64	0.49	มาก
4.3 ภาพประกอบชัดเจนเข้าใจง่าย	2.43	0.44	ปานกลาง
4.4 สีสันในภาพเหมาะสม	2.36	0.54	ปานกลาง
รวม	2.54	0.54	มาก
รวมทั้งหมด	2.59	0.52	มาก

ภาคผนวก ๙

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผลการวิเคราะห์ท่าประสีทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชา พิสิกส์ เรื่อง พลังงาน สำหรับ นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษานิปัท จากการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง

คนที่	คะแนน ทดสอบ ก่อน เรียน 30	คะแนนแบบฟีกหัคระหว่างเรียน						คะแนน ทดสอบหลัง เรียน 30
		หน่วย 1 (10)	หน่วย 2 (5)	หน่วย 3 (5)	หน่วย 4 (5)	หน่วย 5 (5)	รวม (30)	
1	5	5	2	2	3	2	14	12
2	8	4	3	2	2	2	13	18
3	10	3	3	2	1	1	10	25
คะแนน รวม	23	12	8	6	6	5	37	55
ร้อยละ	25.65						41.11	61.11
$\bar{X}$	7.67						12.33	18.33
S.D.	5.97						8.97	27.51
E_1	41.11							
E_2	61.11							

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชา พิสิกส์ เรื่อง พลังงาน
สำหรับ นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการทดลองกลุ่มเล็ก

คณที่	คะแนน ทดสอบ ก่อนเรียน 30	คะแนนแบบผิดหัวระหว่างเรียน						คะแนน ทดสอบ หลังเรียน 30
		หน่วย1 (10)	หน่วย2 (5)	หน่วย3 (5)	หน่วย4 (5)	หน่วย5 (5)	รวม 30	
1	8	7	4	3	3	3	20	21
2	4	5	3	3	4	3	18	15
3	12	7	3	4	4	4	22	20
4	8	9	4	4	4	4	25	24
5	10	5	3	4	3	4	19	14
6	14	7	3	3	3	3	19	18
7	14	9	4	3	3	3	22	24
8	5	9	3	3	3	3	21	26
9	9	9	4	4	4	3	24	22
คะแนน รวม	84	67	31	31	31	30	190	184
ร้อยละ	31.11						70.37	68.14
$\bar{X}$	9.33						21.21	20.44
$S.D.$	4.93						7.55	8.35
E_1	70.37							
E_2	68.14							

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชา พลังงาน
สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการทดสอบภาคสนาม

คนที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน 30	คะแนนแบบฟีกหัตระหว่างเรียน						คะแนนทดสอบหลังเรียน 30
		หน่วย 1 (10)	หน่วย 2 (5)	หน่วย 3 (5)	หน่วย 4 (5)	หน่วย 5 (5)	รวม 30	
1	5	8	4	4	3	5	24	19
2	12	7	3	5	4	4	23	22
3	8	9	3	4	4	4	24	25
4	10	7	4	4	4	3	22	20
5	4	7	4	3	4	4	22	21
6	5	8	5	3	3	4	23	20
7	11	8	3	4	3	5	23	21
8	9	8	3	4	3	4	22	23
9	4	5	4	3	4	3	19	20
10	12	7	4	3	4	3	21	20
11	8	9	3	4	4	4	24	24
12	7	7	3	3	3	4	20	21
13	5	8	4	4	4	5	25	25
14	4	7	3	3	4	4	21	20
15	10	9	4	4	4	4	25	22
16	7	10	4	3	3	4	24	27
17	15	8	4	3	3	5	23	22
18	6	6	4	3	4	4	21	23
19	10	10	3	3	3	4	23	28
20	7	9	4	4	3	4	24	22

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จากการทดสอบภาคสนาม (ต่อ)

ภาคผนวก ช

คู่มือการใช้แบบเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

**คู่มือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
วิชา พลังงาน
สำหรับ นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4
สำหรับครูผู้สอน**

รายละเอียดทั่วไป

1. บทเรียนชุดนี้เป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชา พลังงาน สำหรับ นักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกชั้น級 2544 โดยมี จุดประสงค์ดังนี้

1.1 เป็นสื่อการเรียนรู้ถูกตุ้นสามารถเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง พลังงาน ด้านเนื้อหา และขั้นตอนการปฏิบัติในลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเสริมความรู้และทักษะการใช้ เทคโนโลยี

1.2 ใช้งานทวนเนื้อหาความรู้ฝึกคิดนำways ทำ zadon และใช้เรียนซ่อมเสริม

1.3 สามารถนำไปศึกษาด้วยตนเอง

1.4 ใช้เป็นแบบทดสอบ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่อง พลังงาน เมื่อจาก เป็นบทเรียนที่ผ่านการวิเคราะห์มาแล้ว นักเรียนสามารถรู้ผลการเรียนด้วยตนเองได้ทันที

2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนชุดนี้ประกอบไปด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน บทเรียน จำนวน 5 หน่วยย่อย แบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน

2.1 แบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก และมีการ ประเมินผล เมื่อนักเรียนทำข้อสอบเสร็จทุกข้อ

2.2 เนื้อหา แบ่งเป็น 5 เรื่อง ดังนี้

2.21 งานและกำลัง

2.22 พลังงานและพลังงานชนิด

2.23 พลังงานศักย์ในมีถ่วง

2.24 พลังงานศักย์ไฟฟ้า

2.25 กฎอนุรักษ์พลังงาน

2.3 แบบฝึกหัดระหว่างเรียน ประกอบด้วย

- 2.31 แบบฝึกหัดตอนที่ 1 เรื่อง งานและกำลัง จำนวน 10 ข้อ
- 2.32 แบบฝึกหัดตอนที่ 2 เรื่อง พลังงานและพลังงานของ จำนวน 5 ข้อ
- 2.33 แบบฝึกหัดตอนที่ 3 เรื่อง พลังงานศักย์โน้มถ่วง จำนวน 5 ข้อ
- 2.34 แบบฝึกหัดตอนที่ 4 เรื่อง พลังงานศักย์ขีดหยุ่น จำนวน 5 ข้อ
- 2.35 แบบฝึกหัดตอนที่ 5 เรื่อง ก幽อนุรักษ์พลังงาน จำนวน 5 ข้อ

ผู้เรียนต้องทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน เมื่อศึกษาเนื้อหาแต่ละเรื่องจนแล้ว และสามารถอ่านกับไปศึกษาด้วยตนเองที่บ้านได้อีก เมื่อหาได้ทันก็เรียนไม่เข้าใจสามารถสอบถามทวนเนื้อหาได้

2.4 แบบทดสอบหลังเรียนจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัยเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก เป็นข้อสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน แต่ใช้วิธีสลับข้อ จะทราบผลทันทีเมื่อทำข้อสอบครบถ้วนทุกข้อ และมีเกณฑ์การประเมินผล เพื่อให้ทราบผลการเรียนรู้ของตนเองว่าอยู่ระดับเกณฑ์ใด

การเตรียมคอมพิวเตอร์

1. หน่วยประมวลผล (CPU) ตั้งแต่ Celeron 2.66 GHz หรือมากกว่า
2. หน่วยความจำ (RAM) ความจุ 256 MB หรือมากกว่า
3. เครื่องอ่านแผ่นซีดี (CD-ROM Drive) 52X หรือมากกว่า
4. ระบบปฏิบัติการ (Operating System) windows xp
5. จอภาพ (Monitor) มีความละเอียดตั้งแต่ 1024 x 768 Pixels
6. เม้าส์ (Mouse) และแป้นพิมพ์ (Keyboard)
7. แผ่นวงจรเสียง (Sound Card) และลำโพง (Speaker)
8. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสร้างด้วยโปรแกรม Authorware 7.0 เป็นหลัก และโปรแกรมอื่นๆ เช่น Flash 8 , Adobe Photoshop
9. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถใช้งานกับเครื่องคอมพิวเตอร์ทั่วไปในห้องคลาส

การเตรียมตัวผู้เรียน

1. เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. ผู้ที่เรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชา ฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน ต้องใช้มาส์และคอมพิวเตอร์เป็น

วิธีการใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. เปิดเครื่องเข้าสู่ปฏิบัติการ WindowsXP
2. ใส่แผ่นซีดี CAI เรื่อง พลังงานลงใน CD – ROM Drive
3. ค้นเบื้องต้นที่ Mycomputer
4. เลือกคันเบื้องต้น Drive ที่มีแผ่น CAI ชื่อ SAT 51 แล้วเข้าเรียน

วิธีการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. เริ่มโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะแสดงหน้าต้อนรับให้คลิกเข้าเรียน จะเกิดข้อความว่าลงทะเบียนเรียน ให้พิมพ์ชื่อและนามสกุลลงในช่องแล้วกด Enter ที่แป้นพิมพ์
2. เข้าสู่หน้าหลักประกอบด้วยคำแนะนำแบบทดสอบก่อนเรียน บทเรียน แบบทดสอบ หลังเรียน และออกจากโปรแกรม ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนได้ตามเมนู
3. ให้บันทึกคะแนนที่ตนเองทำได้และเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินผล

วิธีการเลิกใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. ให้คลิกปุ่มกลับหน้าหลักซึ่งเป็นปุ่มอยู่บริเวณตรงกลางล่างสุดของหน้าจอ
2. จะเกิดปุ่ม ออกจากโปรแกรม และไม่ออกจากโปรแกรม ให้เลือกคลิกปุ่มออกจากโปรแกรม

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง พลังงาน

1	ง	6	ค	11	ค	16	ข	21	ข	26	ง
2	ข	7	ค	12	ข	17	ข	22	ง	27	ก
3	ก	8	ก	13	ก	18	ก	23	ก	28	ค
4	ค	9	ก	14	ก	19	ก	24	ค	29	ข
5	ข	10	ค	15	ก	20	ก	25	ก	30	ข

เฉลยตอนที่ 1 เรื่อง งานและกำลัง

แบบฝึกหัดภาษาที่ 1.1 ตอบ 20 ชุด

แบบฝึกหัดภาษาที่ 1.2 ข้อ 1 (100), ข้อ 2 (300), ข้อ 3 (500), ข้อ 4 (700)

แบบฝึกหัดภาษาที่ 1.3 ตอบ 25 ชุด

แบบฝึกหัดภาษาที่ 1.4 ตอบ (20), (5), (0.866), (86.6)

แบบฝึกหัดภาษาที่ 1.5 ข้อ 1 (866), ข้อ 2 (707), ข้อ 3 (500), ข้อ 4 (-1000)

แบบฝึกหัดภาษาที่ 1.6 (คลิกดูคำตอบ) (6), (10), (7.5), (5)

แบบฝึกหัดภาษาที่ 1.7 คำตอบ 20 วัด

แบบฝึกหัดภาษาที่ 1.8 คำตอบ 50 นิวตัน

เฉลยแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเรื่อง งานและกำลัง

ข้อ 1 ก	ข้อ 3 ง	ข้อ 5 ก	ข้อ 7 ข	ข้อ 9 ข
ข้อ 2 ข	ข้อ 4 ข	ข้อ 6 ข	ข้อ 8 ข	ข้อ 10 ข

เฉลยตอนที่ 2 เรื่อง พลังงาน, พลังงานชนิด

แบบฝึกหัดภาษาที่ 2.1 ตอบ 750

แบบฝึกหัดภาษาที่ 2.2 ตอบ (2), (10), (100)

แบบฝึกหัดภาษาที่ 2.3 ตอบ (250), (500), (1000), (160)

เฉลยแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเรื่อง พลังงาน, พลังงานชนิด

ข้อ 1 ก	ข้อ 2 ก	ข้อ 3 ข	ข้อ 4 ข	ข้อ 5 ก
---------	---------	---------	---------	---------

เฉลยตอนที่ 3 เรื่อง พลังงานศักย์โน้มถ่วง

แบบฝึกหัดภาษาที่ 3.1 ตอบ 25

แบบฝึกหัดภาษาที่ 3.2 ตอบ (60), (100), (160), (300)

แบบฝึกหัดภาษาที่ 3.3 ตอบ 60

เฉลยแบบฝึกหัดระหว่างเรียน เรื่อง พลังงานศักย์โน้มถ่วง

ข้อ 1 ก	ข้อ 2 ง	ข้อ 3 ข	ข้อ 4 ง	ข้อ 5 ก
---------	---------	---------	---------	---------

เฉลยตอนที่ 4 เรื่อง พลังงานศักย์เสียดสูบ

แบบฝึกหัดภาษาที่ 4.1 ตอบ (24),(8)

แบบฝึกหัดภาษาที่ 4.2 ตอบ (200),(0.20),(4)

แบบฝึกหัดภาษาที่ 4.3 ตอบ (1),(25),(50)

เฉลยแบบฝึกหัดระหว่างเรียนเรื่อง พลังงานศักย์เสียดสูบ

ข้อ 1 ง   ข้อ 2 ข   ข้อ 3 ง   ข้อ 4 ข   ข้อ 5 ง

เฉลยตอนที่ 5 เรื่อง กฎอนุรักษ์พลังงาน

แบบฝึกหัดภาษาที่ 5.1 ตอบ (10)

แบบฝึกหัดภาษาที่ 5.2 ตอบ (10),(20),(4)

เฉลยแบบฝึกหัดระหว่างเรียน เรื่อง กฎอนุรักษ์พลังงาน

ข้อ 1 ก   ข้อ 2 ข   ข้อ 3 ค   ข้อ 4 ก   ข้อ 5 ง

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง พลังงาน

1	ก	6	ง	11	ก	16	ข	21	ข	26	ข
2	ข	7	ข	12	ข	17	ข	22	ง	27	ง
3	ข	8	ค	13	ค	18	ง	23	ก	28	ข
4	ค	9	ง	14	ข	19	ค	24	ก	29	ค
5	ค	10	ข	15	ง	20	ง	25	ข	30	ค

คู่มือการใช้บันทึกเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

วิชา พลังงาน

สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4

สำหรับนักเรียน

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชา พลังงาน สำหรับนักเรียน ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกชั้้น級 2544 ให้เป็นสื่อการเรียนรู้ก่อให้เกิดความตื่นเต้นเร้าใจ สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและนำไปใช้ได้จริง สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดเวลา ตามศักยภาพของผู้เรียน โดยบทเรียนนี้มีขั้นตอนการเรียน ดังนี้

วิธีการใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. เปิดเครื่องเข้าสู่ปฏิบัติการ WindowsXP
2. ใส่แผ่นซีดี CAI เรื่อง พลังงาน ลงใน CD-ROM Drive
3. ดับเบิลคลิกที่ My computer
4. เลือกคัมภีร์ Drive ที่มีแผ่น CAI เลือกไฟล์ SAT 51.exe.
5. เข้าเรียนตามกรอบและคำอธิบาย

วิธีการเรียนในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

1. เมื่อเปิดโปรแกรมบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน จะแสดงหน้าต้อนรับ ชื่อครุภู่สอน มีข้อความว่า คลิกเข้าเรียน ให้คลิกข้อความนี้ จะเข้าหน้าลงทะเบียนเรียน
2. จะเข้าสู่หน้าลงทะเบียนเรียนให้พิมพ์ชื่อและนามสกุลลงในช่องว่าง แล้วกด Enter จะเข้าสู่หน้าหลัก
3. หน้าหลักจะนํา คำแนะนำ แบบทดสอบก่อนเรียน บทเรียน แบบทดสอบหลังเรียน ออกจากโปรแกรม
4. ผู้เรียนเลือกเรียนจากเมนู โดยเริ่มจากแบบทดสอบก่อนเรียน บทเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน
5. บันทึกคะแนนที่ตนเองทำได้ แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินผล
6. หากมีปัญหาให้สอบถามครุภู่ครูแล

ภาคผนวก ช
แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้รายคานของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่อง พลังงาน

ช่วงในงที่	หัวข้อเรื่อง	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้
1	-	ทดสอบก่อนเรียน	-
2-3	งานและกำลัง	แบบฝึกทักษะชุดที่ 1	บทเรียนคอมพิวเตอร์ หัวข้อที่ 1
4-5	พลังงาน,พลังงานทดแทน	แบบฝึกทักษะชุดที่ 2	บทเรียนคอมพิวเตอร์ หัวข้อที่ 2
6-7	พลังงานศักย์ในน้ำถ่วง	แบบฝึกทักษะชุดที่ 3	บทเรียนคอมพิวเตอร์ หัวข้อที่ 3
8-9	พลังงานศักย์ขีดหยุ่น	แบบฝึกทักษะชุดที่ 4	บทเรียนคอมพิวเตอร์ หัวข้อที่ 4
10-11	กฎอนุรักษ์พลังงาน	แบบฝึกทักษะชุดที่ 5	บทเรียนคอมพิวเตอร์ หัวข้อที่ 5
12	-	ทดสอบหลังเรียน	-

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ : พลังงาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง งานและกำลัง

รายวิชา พิสิกส์เพิ่มเติม

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2551

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

1. งานเป็นผลของการคุณ (Dot) ระหว่าง แรง (F) กับการกระจัด (S) โดยแรง (F) ขานน กับการกระจัด (S) และงานเป็นปริมาณสเกลาร์
  2. พื้นที่ได้กราฟ ระหว่าง แรงกับการกระจัด คือ งาน
  3. กำลังคือ งานต่อหนึ่งหน่วยเวลา

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง : ผู้เรียนสามารถ

1. บอกความหมายของงานและคำนวณหางานได้
2. หางานจากพื้นที่ได้กราฟ ระหว่างแรงกับการกระจัด
3. บอกความหมายของกำลังและหากำลังจากการได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนแนะนำการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการศึกษานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. ผู้สอนแนะนำวิธีเรียนจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยใช้คู่มือการใช้นบทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอนประกอบบทเรียน
3. ให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติตัวอย่างตามที่สอน ตอนที่ 1

เรื่อง งานและกำลัง

4. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกทักษะที่ 1.1- 1.8 ในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน

สื่อการเรียนรู้

1. คู่มือการใช้นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ เรื่อง พลังงาน
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาพิสิกส์ ตอนที่ 1 เรื่อง งานและกำลัง

3. แบบฝึกทักษะชุดที่ 1.1- 1.8
4. เครื่องคอมพิวเตอร์ โดยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 2 คนต่อ 1 เครื่อง

การประเมินผล

1. จากการทำกิจกรรมในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. แบบฝึกทักษะชุดที่ 1.1 ถึงชุดที่ 1.8 และแบบฝึกหัดระหว่างเรียนต้องผ่านเกณฑ์ 50 %

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ : พลังงาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง พลังงานและพลังงานทดแทน

รายวิชาพิสิกษ์เพิ่มเติม

ปีการศึกษา 2551

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

1. พลังงานเป็นความสามารถในการทำงานได้มีหลายประเภท เช่น พลังงานจลน์

พลังงานศักย์

2. พลังงานจลน์ เป็นงานหนึ่งเนื่องจากการเคลื่อนที่ของวัตถุ

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

1. บอกความสำคัญ และความหมายของพลังงานได้

2. บอกความหมายของพลังงานจลน์และคำนวณได้ และหาความสัมพันธ์ระหว่างงาน และพลังงานจลน์ได้

จุดประสงค์นำทาง : ผู้เรียนสามารถ

1. บอกรูปแบบต่างๆ ของพลังงาน

2. บอกได้ว่า พลังงานเป็นความสามารถในการทำงานได้

3. บอกความสำคัญของงานต่อมวลชนบย และรู้จักใช้อ่ายงพอกควร

4. บอกความหมายของพลังงานจลน์ได้

5. คำนวณหาพลังงานจลน์ได้ เมื่อกำหนด มวล แรง ความเร็ว

6. หาความสัมพันธ์ระหว่าง พลังงานจลน์ และงานได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนสนทนากับผู้เรียนเพื่อทบทวนความรู้ความเข้าใจเรื่อง งานและกำลัง

2. ให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติด้วยตนเองจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตอนที่ 2 เรื่อง พลังงานและพลังงานจลน์

3. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดที่ 2.1- 2.3 ในครุภาระการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สื่อการเรียนรู้

1. คู่มือการใช้นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตอนที่ 2 เรื่อง พลังงานและพลังงานทดแทน
3. แบบฝึกหัดกមะชุดที่ 2.1- 2.3
4. เครื่องคอมพิวเตอร์โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติ 1 คนต่อ 1 เครื่อง

การประเมินผล

1. จากการทำกิจกรรมในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. จากแบบฝึกหัดกมชุดที่ 2.1 ถึง 2.3 และแบบฝึกหัดระหว่างเรียนต้องผ่านเกณฑ์ 50 %

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

หน่วยการเรียนรู้ : พลังงาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง พลังงานศักย์ในมือถ่วง

รายวิชาฟิสิกส์เพิ่มเติม

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2551

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

1. พลังงานศักย์ คือ พลังงานที่มีอยู่ในวัตถุ และกรณีที่ข้างลงกับความสูง เรียกพลังงานศักย์ในมือถ่วง (Gravitational Potential Energy) หรือ E_p

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

1. บอกความหมายของพลังงานศักย์ในมือถ่วง และคำนวณค่าพลังงานศักย์ในมือถ่วงได้

จุดประสงค์นำทาง

1. บอกความหมายของพลังงานศักย์ในมือถ่วงได้
2. คำนวณหาค่าพลังงานศักย์ในมือถ่วงได้ เมื่อบอกความสูงและมวล
3. บอกความสัมพันธ์ระหว่าง งานกับ พลังงานศักย์ในมือถ่วงได้และคำนวณหาพลังงานศักย์ในมือถ่วงได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการทดลองของวัตถุ และยกตัวอย่างพลังงานศักย์ในมือถ่วงในชีวิตประจำวัน
2. ให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติด้วยตนเองจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตอนที่ 3 เรื่อง พลังงานศักย์ในมือถ่วง
3. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดชุดที่ 3.1- 3.3 ในคู่มือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ต่อการเรียนรู้

1. คู่มือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตอนที่ 3 เรื่อง พลังงานศักย์ในมือถ่วง
3. แบบฝึกหัดชุดที่ 3.1- 3.3

4. เครื่องคอมพิวเตอร์โดยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 2 คนต่อ 1 เครื่อง

การประเมินผล

1. จากการทำกิจกรรมในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. จากแบบฝึกทักษะชุดที่ 3.1 ถึงชุดที่ 3.3 และแบบฝึกหัดระหว่างเรียนดังผ่านเกณฑ์
ประเมินผล 50 %

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ : พลังงาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง พลังงานศักย์ยึดหยุ่น

รายวิชาฟิสิกส์พิเศษ

ปีการศึกษา 2551

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

งานที่เกิดจากการยึดตัว หรือ หดตัวของสปริง หาได้จากผลคูณของแรงเฉลี่ยที่ทำได้ สปริงมีการยึดตัวหรือหดตัวกลับ ระยะที่สปริงยึดหรือหดไปจากตำแหน่งสมดุล เรียกว่า พลังงาน ศักย์ยึดหยุ่นของสปริง

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

- บอกรความหมายของพลังงานศักย์ยึดหยุ่น และคำนวณหาค่าพลังงานศักย์ยึดหยุ่นได้

จุดประสงค์นำทาง

- บอกรความหมายของพลังงานศักย์ยึดหยุ่นได้
- บอกรความสัมพันธ์ระหว่าง แรง กับ ระยะยึด ได้
- บอกรความหมายของตำแหน่งสมดุลของสปริงได้
- คำนวณหาค่าพลังงานศักย์ยึดหยุ่น เมื่อกำหนดค่าคงตัวของสปริง k และการกระจั๊ด

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนสนับสนุนกับผู้เรียนเกี่ยวกับพลังงานที่มีอยู่ในวัตถุที่มีการยึดตัวและหดตัวพร้อม ยกตัวอย่างวัตถุที่มีการยึดและหดตัวในชีวิตประจำวัน

2. ให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติค่าวัตถุของจากบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตอนที่ 4 เรื่อง พลังงานศักย์ยึดหยุ่น

3. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกทักษะชุดที่ 4.1 - 4.3

สื่อการเรียนรู้

- คู่มือการใช้งานบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน

2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตอนที่ 4 เรื่อง พลังงานศักย์เสื่อมหด
3. แบบฝึกทักษะชุดที่ 4.1 - 4.3
4. เครื่องคอมพิวเตอร์โดยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 2 คนต่อ 1 เครื่อง

การประเมินผล

1. จากการทำกิจกรรมในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. จากการทำแบบฝึกทักษะชุดที่ 4.1 ถึงชุดที่ 4.3 และแบบฝึกหัดระหว่างเรียนต้องผ่านเกณฑ์ 50 %

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ : พลังงาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง กฏออนุรักษ์พลังงาน

รายวิชาฟิสิกส์เพิ่มเติม

ภาคเรียนที่ 2

ปีการศึกษา 2551

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

พลังงานไม่สูญหายแต่เปลี่ยนรูปได้ ถ้าไม่มีแรงเสียดทานผลรวมของพลังงานมิค่าคงที่ แต่ถ้ามีแรงเสียดทาน ผลต่างของพลังงานรวม 2 ตำแหน่ง มีค่าเท่ากับงานเนื่องจากแรงเสียดทาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์ปลายทาง

1. ใช้กฎอันนุรักษ์พลังงาน อธิบายการเปลี่ยนรูปพลังงานชนิดนี้ให้เป็นพลังงานศักย์ใน้มถ่วง หรือพลังงานศักย์ขีดหยุ่นได้

จุดประสงค์นำทาง

1. หากความสัมพันธ์ระหว่าง พลังงานศักย์โน้มถ่วงกับพลังงานชนิดนี้ของวัสดุที่つくแบบเสรี
2. ใช้กฎอันนุรักษ์พลังงาน อธิบายการเปลี่ยนแปลงพลังงานระหว่าง พลังงานชนิดกับ พลังงานศักย์ใน้มถ่วงได้

กิจกรรมการเรียนรู้

1. ผู้สอนสนทนากับผู้เรียนเพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับพลังงานในรูปแบบด่างๆที่เรียนมาแล้ว และขอกตัวอย่างการเปลี่ยนรูปพลังงานในชีวิตประจำวัน

2. ให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติตัวอย่างตามที่เรียนก่อนพิวเตอร์ช่วยสอน ตอนที่ 5 เรื่อง กฏอันนุรักษ์พลังงาน

3. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดชุดที่ 5.1- 5.2 ในครุภัณฑ์การเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สื่อการเรียนรู้

1. คู่มือการใช้นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาฟิสิกส์ เรื่อง พลังงาน
2. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ตอนที่ 5 เรื่อง กฎอนุรักษ์พลังงาน
3. แบบฝึกทักษะชุดที่ 5.1- 5.2
4. เครื่องคอมพิวเตอร์โดยให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ 2 คนต่อ 1 เครื่อง

การประเมินผล

1. จากการทำกิจกรรมในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน
2. จากการทำแบบฝึกทักษะชุดที่ 5.1 ถึงชุดที่ 5.3 และแบบฝึกหัดระหว่างเรียนต้องผ่าน

เกณฑ์ 50 %

ກາຄພນວກ ນາ

ຮາບນານຜູ້ທຽງຄຸມວຸ່ນ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบด้านเนื้อหา

1. ชื่อ พศ.สุริยา ธรรมชาติ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี อ่าเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี
วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก (พิสิกส์)
ประสบการณ์หรือความชำนาญ จัดทำตำราเอกสารการสอนวิชาพิสิกส์ ที่ปรึกษาการทำวิทยานิพนธ์ ของนิสิตปริญญาโทมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี
2. ชื่อ อาจารย์อัษฎาศัย ไอมวงศ์ ตำแหน่งผู้อ่านวิชาการ โรงเรียนหนองหานวิทยา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนหนองหานวิทยา อ่าเภอหนองหาน จังหวัดอุตรธานี
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท การสอนพิสิกส์
ประสบการณ์หรือความชำนาญ ที่ปรึกษาการทำผลงานทางวิชาการ
3. ชื่อ อาจารย์สมยศ ทิพเที่ยงแท้ ตำแหน่งอาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนปีомнากราช สาวทบานนท์
สถานที่ทำงาน โรงเรียนปีомнากราช สาวทบานนท์ อ่าเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท การสอนพิสิกส์
ประสบการณ์หรือการทำงาน ที่ปรึกษาการทำผลงานวิชาการ

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อ

4. ชื่อ อาจารย์ธีระพงษ์ เพพรังสุณณ์ ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนบ้านนาฝ่าย ^{*}
สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านนาฝ่าย ตำบลคนดี อ่าเภอหนองแสง จังหวัดอุตรธานี
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท เทคโนโลยีทางการศึกษา
ประสบการณ์หรือการทำงาน ผู้เรียนช่วยด้านจัดทำสื่อ ที่ปรึกษาการทำผลงานวิชาการ
5. ชื่อ อาจารย์ยงร์ คำใหม่ ตำแหน่ง อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา
สถานที่ทำงาน โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา อ่าเภอหนองแสง จังหวัดอุตรธานี
วุฒิการศึกษา ปริญญาโท เทคโนโลยีทางการศึกษา
ประสบการณ์หรือการทำงาน ผู้เรียนช่วยด้านสื่อคอมพิวเตอร์ ที่ปรึกษาผลงานวิชาการ

ช 0522.16 (บ) / ๑๔๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตำบลบางพูด อำเภอป่ากรีด

จังหวัดแคนทบูรี ๑๑๑๒๐

วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน พศ.ดร. อุรุยา ธรรมาน

สั่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย.....นายเสถียร.....พรหมดี.....นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
 แขนงวิชา.....หลักสูตรและการสอน.....วิชาเอก.....มัธยมศึกษา(วิทยาศาสตร์).....
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทเรียน
 คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง งานและพัฒางาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔.....
 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
 ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
 นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
 อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน .....เนื้อหา..... ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
 คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษา
 จะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขออนุญาต
 มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดาธุรกษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๓-๒๘๗๐

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

ธ 0522.16 (บ)/ ๑๗๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ตำบลบางพูด อําเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอรับเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการอัชยาศัย โภมวงศ์

สั่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย.....นายเสถียร.....พรหมดี..... นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
แขนงวิชา.....หลักสูตรและการสอน.....วิชาเอก....มัธยมศึกษา(วิทยาศาสตร์).....
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง งานและพลังงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔.....
ตาม โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นของต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษากำกับการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน .....เนื้อหา..... ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษา
จะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดาบุรุษ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๓-๒๘๗๐

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

160

ธ 0522.16 (บ) / ๑๔๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
 เรียน อาจารย์สมบช ทิศเที่ยงแท้
 ถึงที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย.....นายสเดียร.....พรหมดี.....นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
 แขนงวิชา.....หลักสูตรและการสอน.....วิชาเอก....มัชymศึกษา(วิทยาศาสตร์).....
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทเรียน
 คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง งานและพลังงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษานี้ที่ ๔.....
 ตาม โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
 ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
 นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
 อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน .....เนื้อหา..... ได้ไปรับพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
 คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษา
 จะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบคุณ
 มาก โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เวียร์ ก. จินนาภูรักษ์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

ธ 0522.16 (บ)/ 145

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 9 เมษายน 2552

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
 เรียน อาจารย์ธีระพงษ์ เทพรัตนฤทธิ์
 สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วย.....นายเสถียร.....พรหมตี.....นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
 แขนงวิชา.....หลักสูตรและการสอน.....วิชาเอก.....มัธยมศึกษา(วิทยาศาสตร์).....
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทเรียน
 คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง งานและพัฒางาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษานี้ที่ 4.....
 ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
 ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
 นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
 อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน .....สื่อ..... ได้ไปรับพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
 คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษา
 จะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบคุณ
 มาก โอกาสสืบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดาธุรักษ์)
 ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร. 0-2503-3566-7

162

ธ 0522.16 (บ) / ๑๔๕

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช

ตำบลบางพูด อำเภอปักเกร็ด

จังหวัดแคนนทบูรี ๑๑๑๒๐

วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สมรงค์ คำใหม่

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย.....นายสสิทธิ์.....พรหมดี.....นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
แขนงวิชา.....หลักสูตรและการสอน.....วิชาเอก.....มัธยมศึกษา(วิทยาศาสตร์).....
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทเรียน
คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง งานและพลังงาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔.....
ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและ
ได้รับความเห็นชอบเมื่อต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ
นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้าน .....สื่อ ..... ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความ
คิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษา
จะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. กิตติกร จินคานุรักษ์)

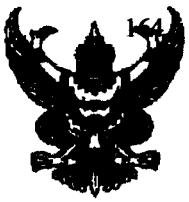
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๓-๒๘๗๐

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

ภาคผนวก ๗
ข้อความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูล

ที่ คธ 0522.16 (บ)/ ๑๔๖

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

วันที่ 29 เมษายน 2552

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาด้านคว้าอิสระ^๑
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา

ด้วย นายเสถียร พรมดี นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา^๒
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน วิชาเอก มัชymศึกษา(วิทยาศาสตร์) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กำลังทำการศึกษาด้านคว้าอิสระเรื่อง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนงานและ
พัฒนาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ในการนี้นักศึกษาจำเป็นจะต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาด้านคว้าอิสระจาก โรงเรียนหนองแสงวิทย
ศึกษา อําเภอหนองแสง จังหวัดอุตรธานี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อ
การศึกษาด้านคว้าอิสระ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณา
จากท่านและขอขอบคุณมาก ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ จินดาธุรกษ์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา
โทร. 0-2503-2870
โทรสาร. 0-2503-3566-7

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายเสถียร พรมดี
วัน เดือน ปี	15 ธันวาคม 2504
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดอุตรธานี
ประวัติการศึกษา	ศษ.บ (การสอนวิทยาศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช พ.ศ. 2530
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนหนองแสงวิทยศึกษา อspa; หนองหนองแสง จังหวัดอุตรธานี
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 7